

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

NEW YORK TIMES BESTSELLING AUTHOR

KRISTIN
HARMEL

"Dazzling."
—FIONA DAVIS,
New York Times bestselling
author of *The Stolen Queen*

The
STOLEN
LIFE
of
COLETTE
MARCEAU

a novel

İletişim Botu: @cevirigiller_bot

- [Çeviri Kitapların Olduğu Telegram Kanalımız](#)
- [Çeviri Yedek Telegram Grubumuz](#)
- [Çeviri Kitaplar Sohbet Grubumuz](#)
- [Çeviri Kitap İstekleri Kanalımız](#)
- [Çeviri Kitaplar Yorum + Öneri](#)
- [Çeviri Kitaplar Instagram Sayfamız](#)

Not: Türkiye’de basılmamış kitapların ya da yarım kalmış serilerin yapay zeka çevirisini paylaşan bir topluluğuz.

Kitaplarımız paylaşılmak içindir.Ama lütfen emeklerimizi hiçe sayarak kendi oluşumunuz gibi yansıtmayınız.PDF içindeki logo-imza sayfamızı silmeyiniz. Çok fazla zaman ve emek verilerek oluşturulmuş bir arşivimiz mevcut.Lütfen anlayışlı olunuz.

Sevgiler.

Çevirigiller Ekibi

The
STOLEN
LIFE
of
COLETTE
MARCEAU

KRIST IN HARME L

New York   Amsterdam/Antwerp   Londra
Toronto   Sidney/Melbourne   Yeni Delhi

AdventHealth, Florida Kanser Uzmanları ve Winter Park Concierge Care'deki inanılmaz kanser mücadele ekibime - özellikle Dr. Anu Saigal, Dr. Sonalee Shroff, Dr. Afshin Forouzannia, Rochelle Drayton, Tara Thomas, Dr. Clark Rogers ve Dr. Neha Doshi'ye.

2022-23 yıllarındaki meme kanseri savaşımın en karanlık günlerinde bana moral vermek için kartlar, e-postalar, mesajlar ve hediyeler gönderen binlerce okuyucuma.

Ve mamografi, meme muayenesi veya önerilen diğer kanser taramaları için gecikmiş olan herkese: Lütfen bugün randevu almak için arayın. Bu sizin hayatınızı kurtarabilir.

PROLOGUE

İkiz bilezikler 1927 yılının Mayıs ayında bir Pazartesi günü, Paris'teki bir kuyumcu tarafından, ailesi nesillerdir elmas ticareti yapan en iyi müşterilerinden biri olan Salomon Rosman için tasarlandı.

Kuyumcu Max Besner adında bir adamdı ve tutkusu, kendisinden yüzlerce yıl daha uzun yaşayacağını umduğu parçalar yaratmaktı. Eğer kişi işine kalbini ve ustalığını katarsa, sadece en iyi değerli taşları ve metalleri kullanırsa, eserleri uzun yıllar boyunca nesilden nesile aktarılabilirdi.

Besner meydan okumayı severdi ve Salomon Rosman'ın ondan istediği şey gururla parlamasına neden oldu.

Rosman küçük bir elmas çantasını uzatırken, "Fransa'da bunu yapabilecek tek kişi sensin, dostum," dedi. "Hélène'in onu ne kadar çok sevdiğimi ve çocuklarımızı da ne kadar çok sevdiğimi bilmesini istiyorum."

"İkizler, dostum," diye yanıtladı Besner gülümseyerek. "Bir lütuf."

Rosman'ın karısı bir gün önce Daniel adını verdikleri bir erkek ve Ruth adını verdikleri bir kız olmak üzere iki sağlıklı bebek dünyaya getirmişti. "Gerçekten de bir lütuf," diye kabul etti Rosman, sesi duygusallıkla kalınlaşmıştı. "Bir gün mücevherlerin onlara miras kalmasını istiyorum. Ama iki tane oldukları için..."

Besner, "İki parça yapmalıyım," diye sözlerini tamamladı.

Rosman, "Ama karım onları tek bir parça olarak giyebilmeli," dedi. "Tek başlarına güzeller ama birlikte daha güçlüler."

Besner gülümseyerek, "Tıpkı birbirlerine her zaman güvenebilecek olan çocuklarınız gibi," dedi. Tezgâhın altından kadife kaplı bir tepsi çıkardı ve başıyla izin isteyen Rosman'a kaşlarını kaldırdı. Besner, Rosman'ın mücevherlerini döktü, sayılarının çokluğu karşısında nefesinin kesilmesine karşı koydu.

Göz kamaştırıcı bir güzellik, minik, m kemm l yildızlardan oluşan bir takımıyıldı. "Yüzlerce var," demeyi başardı. Gözlerinin şişmemesini umuyordu; ya Rosman onun ne kadar etkilendiğini görüp bu iş için uygun adam olmadığına karar verirse?

"Bir çekmecede toz toplayan mücevherler ne işe yarar ki?" Rosman  yle dedi.

"Hayır, hayata döndürülmeleri gerekir. Bunları son birkaç yıldır biriktiriyorum."

Besner elindeki pensle önündeki küçük serveti dikkatle inceledi, taşları orada burada çevirdi, saydı, değerlendirdi. Işığı yakalamalarını izlerken zihni dönüyor, onları bir araya getirerek olağanüstü, dünyanın daha önce hiç görmediği bir şey yapmanın yollarını hayal ediyordu. şimdiden göksel bir tasarım hayal ediyordu; ay, gökyüzü ve

Cennetler.

"Sanırım yapacağım-" diye söze başladı ama daha kelimeler ağzından çıkmadan garip bir şey oldu. Tezg hının üstündeki a ık pencereden, Besner'in bütün bahar boyunca gördüğü ilk ve bu duvarların içinde gördüğü tek tereyağı odaya süzüldü. D kk nı Choron caddesindeydi, Grande Synagogue de la Victoire'a oldukça yakındı ama Paris'in geniş parklarından hiçbirine yakın değildi. Kapısının dışındaki dünya  imento ve tuğlaydı, bu tür yaratıklar için pek de hoş bir yer değildi.

Yine de bu kaybolmuş gibi görünmüyordu. Aslında nereye gittiğini tam olarak biliyor gibiydi. Sanki o da kuyumcunun aklında ne olduğunu duymak için bekliyormuş gibi rahatça aşağıya süzüldü ve kadife mücevher tepsisinin kenarına nazikçe konu.

Ama Besner artık gece gökyüzünü düşünmüyordu. Gözlerini, kenarları mürekkebe batırılmış gibi görünen bembeyaz kanatlara sahip çarpıcı bir yaratık olan butterRy'ye dikmişti.

"Bir *Pieris brassicae*," dedi Rosman gülümseyerek. "Karımın favorisi. İyi şans ve dünyada denge anlamına geldiğini söyler."

Besner masanın üzerindeki tereyağına baktı. Yaratık sanki kendini gösterircesine, muhteşem kanatlarını yavaşça kaldırıp indirdi. Kanatlar, iki adamın önüne serilen elmasların ışıltısı kadar büyülü ve imkânsız görünen bir şekilde ışığı yakaladı ve Besner hemen cevabını aldı. Rosman'a baktı. "O zaman bilezikleri bir tanesinin modelini alsın."

"Bir tereyağından mı modellendi?" Rosman'ın sesi kuşkuluydu.

Kuyumcu yaratığın kanatlarını daha iyi görebilmek için eğildi. "İkiz bilezikler," dedi yavaşça, elmaslar çoktan zihninde kendilerini düzenlemeye başlamıştı, sadece kendisinin görebildiği bir bulmacanın parçaları. "Ayrı ayrı, barış zambakları gibi görünecekler. Birlikte, güzel bir tereyağı."

Rosman önce mücevherlere, sonra da önlerindeki tereyağına baktı. Yaratığın kendisi de teklifi değerlendiriyor gibiydi. Ve sonra, sanki işinin bittiğini anlamış gibi, havalandı. İki adamın arasında birkaç saniye havada asılı kaldıktan sonra kalktı ve geldiği yolu terk ederek pencereye doğru geri döndü.

Rosman dikkatini tekrar Besner'a çevirdi. "Bu mükemmel," dedi. "Hélène ve ben çocuklarımıza kanatlar vereceğiz ve onlar da uçacaklar."

Kuyumcu büyük bir şeyin eşiğinde olduğunu anladığında duyduğu türden bir heyecan hissetti. "Nasıl istersen dostum," dedi Besner. "Bu hafta içinde bazı eskizlerle seni çağıracağım."

Üç ay sonra bilezikler tamamlandı ve Rosman onları Hélène'e sürpriz olarak sunabildi. Daha genç bir adamken, çocuklarına ve onların güzel, kuzguni saçlı annelerine baktığında kalbinin ne kadar dolu olduğunu hayal bile edemezdi; bazen sevgiden patlayacakmış gibi hissetse de, böyle şeyleri yüksek sesle söylemekte zorlanıyordu. Ancak bilezikler, kelimelerin anlatamadığı hikâyeyi anlatıyordu. Hélène'e olan bağlılığını ve Ruth ile Daniel'in geleceğine dair umudunu simgeliyorlardı.

1927 yılıydı. Dünya onun olmuştu. Paris olasılık ve umutla, müzik ve kültürle, sanat ve modayla canlıydı.

Sadece on üç yıl sonra, aynı şehirde ışık sönecek ve şehir umutsuzluğa sürüklenecekti. Yine de Salomon ve Hélène'in iki güzel çocuğu vardı; zeki, dirençli, nazik ve güçlü bir şekilde büyüyorlardı. Birlikte hayatta kalacaklardı. Birlikte fırtınayı atlatacaklardı.

Ve sonra, Temmuz 1942'de bir gece Rosman'ların kapısı çalındı ve dünya sonsuza dek değişti. Eşikte üç Alman belirdi, aileyi götürmek için oradaydılar.

"Bu tutuklamalar genellikle Fransız polisinin işi," dedi Möckel adında bir memur, dairelerinin zengin salonuna girerken. Kokuyu alan bir köpek gibi etrafına bakındı, sni ng. "Ama duyduğuma göre

güzel şeyler. Kendim görmem gerektiğini biliyordum." Bakışları Hélène'in üzerinde kaldı. "Söylentilerin doğru olduğunu görüyorum."

Rosman, "Biz Fransız vatandaşıyız," dedi ve ekledi: "Hiçbir suç işlemedik."

Alman yine kıs kıs güldü. "Ah, ama siz Yahudisiniz," dedi basitçe, sanki bu her şeyi açıklıyormuş gibi. "Şimdi gidin çocuklar, eşyalarınızı hazırlayın. Geri dönmeyeceksiniz."

"Baba?" Ruth usulca babasına baktı.

Kızıyla güçlkle göz göze gelebildi, çünkü şimdi neler olduğunu tam olarak anlamıştı. "Bir yolculuğa çıkıyoruz çocuklar," dedi, ses tonunu hafif tutmaya çalışarak. Karısının gözlerinin içine baktı ve onun da gerçeği anladığını ve kendisi gibi çocuklarının mümkün olduğunca uzun süre bundan korunması gerektiğini bildiğini gördü. On bir yaşındaydılar, neredeyse yetişkin olacaktı ama onları elinden geldiğince koruyacaktı. "En kalın paltolarınızı alın. Çabuk olun, canlarım."

Ruth ve Daniel endişeli bakışlar attılar ama söyleneni yaptılar. Onlar aceleyle toparlanırken, Möckel neşeyle Hélène'in elmas nişan yüzüğünden bileğindeki, kocasının on buçuk yıl önce ona verdiğinden beri her gün taktığı, birbirine kenetlenmiş tereyağlı bileziklere kadar taktığı tüm mücevherleri çıkardı. "Yanılmıyorsam Max Besner tarafından tasarlandı, değil mi?" Möckel sordu.

Rosman'ın bilezikleri sipariş etmesinden bu yana geçen yıllar içinde Besner kuyumculuk sektöründe biraz ünlü olmuştu ama yine de Rosman arkadaşının ününün Almanlara kadar ulaştığını fark edince irkildi. "Evet, bu doğru," dedi sertçe.

Möckel onları ışığa tutarak, "Olağanüstüler," dedi. Parıldadılar ve dans ettiler, sanki Alman'a kendilerini gösteriyorlardı. "Birbirlerine bağlanma şekilleri, onlar gibisi yok."

"Lütfen, onları ne zaman geri alacağım?" Hélène kısık bir sesle sordu, ancak cevabı kesinlikle biliyor olmalıydı.

Möckel sadece güldü ve adamlarına Rosman'ların saklıyor olabileceği diğer hazineleri ortaya çıkarmak için evdeki tüm çekmeceleri karıştırmalarını söyledi.

Salomon Rosman da karısı Hélène de o yıl hayatta kalamayacaktı. On birinci bölgedeki daire bir daha asla onlara ait olmayacaktı.

Çocuklar hiçbir zaman babalarının piposunun tatlı dumanını koklayamayacak ya da kahkahalarının tınısını duyamayacaklardı. Annelerinin her hafta üzerinde emek verdiği challah'ın tadına asla bakamayacaklar ya da mutfakta kendi kendine usulca şarkı söylerken çıkardığı huzur verici sesi asla duyamayacaklardı.

Ama kuyumcunun söz verdiği gibi, bilezikler yaşamaya devam edecekti. Elmaslar her zaman yaşar.

BİRİNCİ BÖLÜM

2018

Odanın karşısındaki kanarya elması ışığı yakaladığında, Colette Marceau'nun parmak uçları, tıpkı bir sayıdan önce her zaman olduğu gibi kaşındı. *Sabır*, diye hatırlattı kendine. *Sakin ol kızım*. Tanrı aşkına, neredeyse doksan yaşındaydı, bunun için çok yaşlı, çok bilgeydi. Ama yaş beraberinde bazı avantajlar da getiriyordu. Evet, kötü bir sırtla hızlı bir kaçış yapmak daha zor olacaktı ve on yıllar geçtikçe bileklerini sertleştirmeye başlayan kireçlenme, karmaşık tokaları çözmeyi daha zor hale getiriyordu. Ama yakalanırsa, yaşlılık iddiasında bulunmak kolay bir savunma olacaktı. Ne de olsa, bir erkeğin bileğinden Rolex'ini kaydırduğında ya da bir kadının elmas küpelerini çıkardığında ne yaptığını bilmiyor olabilirdi.

"Bayanlar ve baylar, beni dinler misiniz?" Gecenin sunucusu Massachusetts eyaleti senatörü John Nierling'in sesi, zarif Cherry Blossom Balo Salonu'nun ön tarafındaki hoparlörlerden gürledi. Tepedeki kristal avizeler parıldıyor ve ışık saçıyordu ama Colette'in almaya geldiği parçayla, 8,07 karatlık yastık kesim sarı elmas yüzükle yarışamazlardı.

\$90,000. Nierling, salondaki konuşmalar azalmaya ve kafalar podyuma doğru dönmeye başladığında, "Size uzun zamandır dostum ve meslektaşımı takdim etmek istiyorum," diye devam etti. "Lütfen Boston Orkestra Eğitim Konsorsiyumu Başkanı Linda Clyborn'a hoş geldiniz deyin."

Orkestra bağışçılarının tamamı şık giyinmiş ve çoğu ellerinde şarap kadehleriyle alkış tutmayı kült haline getirmiş olan yüz kadar katılımcıdan alkış sesleri yükseldi. Sonuç olarak, Linda Clyborn'un kürsüye yürüyüşü garip bir şekilde bastırılmış hissettirdi. Geniş kalçalarını dengeleyemeyecek kadar dar topuklarının üzerinde biraz sallanıyordu ve saçları sarının rahatsız edici bir tonundaydı.

Boston'daki renkçiler. Bunlar, Colette'in farkına varmaya çalışmadan fark ettiği şeylerdi; en varlıklı insanların bile çoğu zaman arzuladıkları sosyal çevrelere tam olarak girememeleri. Eski paradan gelenler, aile mirasının getirdiği hareket etme, giyinme ve konuşma biçimlerinin içinde doğmuşlardı. Çok çalışmış ve başarıya ulaşmış olanlar genellikle sessiz ve alçakgönüllüydü. Ancak zenginliğe tırmanarak ulaşanlar genellikle ciladan yoksundu, tıpkı işlenmemiş bir elmasın parlaklıktan yoksun olması gibi.

"Teşekkür ederim dostlarım," dedi Linda, "s" harfini hafifçe geveleyerek. Colette dudaklarının kenarlarının seğirdiğini hissedebiliyordu. Kadın ne kadar çok içerse, soluk sarı elması boğazından kaydırmak o kadar kolay olacaktı.

Yüzükler zordu. Aslında Colette on yaşından beri hoş olmayan insanların mücevherlerini çıkarıyor olsa da, neredeyse otuz yaşına gelene kadar yüzükler konusunda tam anlamıyla rahat olamamıştı. Bilezikler kolaydı; şüphelenmeyen bir bağışçıya sürtünürken başparmağını 1rm ama nazikçe kaldırarak bir kopçayı çıkarabilirdi. Kolyeler de Colette'in senkoplu bir chassé olarak düşünmeye başladığı zarif bir hareketle kolayca düşüyordu; en karmaşık kopçaları sağ bileğinin bir hareketiyle açabiliyor, tam dönüp karşısındakine sürtünürken mücevherlerin sol eline yuvarlanmasına izin verirken sahte bir mahcubiyetle gözlerini yere indirerek özür diliyordu. Erkek saatleri en kolay olanlarıydı; bir Patek Philippe'in katlanır tokası, bir Piaget'in ardillon tokasından daha zorlayıcı değildi, ancak her ikisini de kullanıcının bileğine doğrudan dokunmadan açmak için sayısız saat eğitim almıştı.

Ancak yüzükler farklı bir hikâyeydi. Onları sadece gözle görülür şekilde gevşek olduklarında çalmak mümkündü, bu da oldukça fazla sayıda potansiyel skoru ortadan kaldırıyordu. Ayrıca fiziksel temas olmadan yüzük çalmak da imkansızdı. Bu nedenle anahtar, dikkat dağıtmaktı. Bir kadın hedef için en sevdiği hareket, çevrede gözle görülür derecede sarhoş ya da en azından gözle görülür derecede kendini beğenmiş bir erkek olana kadar beklemektir. Colette uzanıp sağ eliyle hedefin yan tarafına sert bir çimdik atarken sol eliyle de hedefin elini tutuyor, bir yandan kızgınlığını ifade ederken bir yandan da onu sabitlemeye yardım ediyormuş gibi yapıyordu. Ellerin birbirine değdiği ve hedefin dikkatinin dağıldığı o milisaniye içinde sağ eliyle uzanıp yüzüğü kaydırdı.

Colette yıllarca pratik yaparak mükemmelleştirdi. Kadın her zaman çimdikten sonra o kadar öfkelenirdi ki, yüzüğün kaydığını hissetmezdi bile. Daha sonra, mücevherin kaybolduğunu polise bildirdiğinde, neredeyse kaçınılmaz olarak çimdikten bahsedecek, ancak kalabalığa karışmadan önce yardımına koşan küçük çerçeveli kadından asla bahsetmeyecekti. Çoğu zaman izler Colette'in yüzünü hiç görmüyordu.

Linda kürsüde milyoner arkadaşlarına destekleri için teşekkür ediyordu. Hiç kimse sahne arkasında işlerin yürümesini sağlayan düşük maaşlı asistana ya da bir zamanlar onlara istedikleri her şey olabileceklerini söyleyen üçüncü sınıf öğretmenine teşekkür etmemişti. Kimse ikinci sandalyedeki fagotçuya ya da oyunun yedek oyuncusuna, sahne görevlilerine ya da yer göstericilere teşekkür etmedi. Eğer bir işaret protokolü bozar ve örneğin bir yemek servisi görevlisine içten bir saygıyla hitap eder ya da bir otel hizmetlisine kapıyı tutarsa, Colette görevini iptal eder ve işleri yanlış anladığını varsayardı.

Yine de bu hiç olmamıştı, çünkü Colette hedeflerini asla dikkatsizce seçmezdi. Hiçbir namuslu insan eşyalarının alınmasını hak etmezdi. Bu, Colette'in küçük bir kızken bağlılık yemini ettiği kurallara aykırı olurdu.

Hayatını bu kurala göre yaşamıştı. Kendi annesi bu kurallara göre ölmüştü.

Ve şimdi, Linda Clyborn'un numarası dolmuştu. Kocasının altmış yaşında zamansız -ve bazılarına göre şüpheli- ölümünden sonra üç kızının mirastan pay almasını engellemek için manevra yapmakla kalmamış, aynı zamanda merhum kocasının yüklü mirasından elde edilen gelirle finanse edilmesine yardım ettiği bir neo-Nazi grubuyla da kesin olarak ilişkilendirilmişti.

Colette bir ömür boyu yetecek kadar Nazi görmüştü, çok teşekkür ederim. Yedi buçuk yıl önce işgal altındaki Fransa'da yaşadıktan sonra, 2018 yılında Boston'da onlara yer yoktu.

Colette kalabalığın arasından fark edilmeden süzölmeye devam ederken Linda Clyborn, "Ve son olarak," diyordu, "bu gece burada bulunan hepinize teşekkür etmek istiyorum. Desteğiniz Boston Orkestra Eğitim Konsorsiyumu'nun hem değerli profesyonel müzisyenlerimize hem de bir gün sanat alanında kariyer yapmak isteyebilecek çocuklara yönelik programlar sunmaya devam etmesini mümkün kıldı. Gecenin tadını çıkarın ve sessiz müzayede ürünlerine teklif vermeyi unutmayın."

Kalabalığa el salladı ve bir kez daha alkışlar arasında sahneden indi. Colette'in gelecekte bir noktada kendi Rolex'ini elinden almayı planladığı yağlı Senatör Nierling'i selamladı. Ama bu gece değil.

Linda Clyborn el sıkışarak ve yanaklardan öperek kalabalığın arasında salındı ve DJ 1980'lerin hit şarkılarını çalmaya başladığında ve kalabalık garip bir şekilde dönmeye başladığında, Colette peruğunu düzeltti - perde kaküllü mütevazı gri bir bob - ve yaklaşmaya başladı.

Hedefinden bir adım uzaklaşana kadar kalabalığın arasından süzüldü. Kırklı yaşlarında üç adam karşı yönden yaklaşıyordu, içlerinden biri gözle görülür şekilde sarhoştu ve yürürken elindeki bira bardağından birayı höpürdetiyordu. Tam o sırada Linda Colette'e doğru baktı ve Colette donakaldı. Linda onu fark ederse, bu akşamki görevi iptal etmesi gerekecekti. Ama Linda ufak tefek, mütevazı giyimli bir seksenlikten daha önemli birini aramak için ona doğru baktı. Colette gözlerini devirdi. Linda Clyborn gibi insanlar için yaşlılar görünmezdi. Gerçekten de, bu gibi skorları neredeyse çok kolay hale getiriyordu.

Linda başka bir kadınla el sıkışıp tekrar kalabalığın arasından geçerken Colette hamlesini yaptı. Üç adam tam yanından geçerken Colette uzanıp Linda'yı çimdikledi, aynı anda kadının elini kavradı ve yardım ediyormuş gibi yaparak yüzüğü kadının sol orta parmağından yavaşça kaydırıldı. Yüzüğün tatmin edici bir vuruşla kendi avucuna kaydığını hissetti, sekiz karatın tamamı artık özgürdü.

Linda Clyborn arkasını dönüp öfkesini, neyle suçlandığını bilmeden kekeleyerek özür dileyen üç adamdan en sarhoş olanına yöneltirken, Colette elini hızla ödülün üzerine kapatıp cebine attı. Kadının sesinin tonu yükseldikçe Colette kalabalığın içinde geriye doğru eridi.

Daha sonra, Linda Clyborn yüzüğünün kaybolduğunu fark ettiğinde, kimse sıradan siyah bir kokteyl elbisesi giymiş, küçük, gri saçlı bir kadının, hedefinin mağdur çılgınlıkları dans salonundan yükselirken çıkışa doğru rahatça ilerlediğini hatırlamayacaktı.

İKİNCİ BÖLÜM

1934

Annabel Clement, tıpkı annesi, büyükannesi ve ondan önceki büyük büyükbabası gibi hırsız olmak için doğmuştu. Bu, annesinin onu oturtup gerçek Robin Hood'un soyundan geldiğini ve aile geleneğini sürdürmesinin beklendiğini açıkladığı ilk andan itibaren ciddiye aldığı bir sorumluluktuktu. Kendisi de anne olduğunda, kızı anlayacak yaşa gelir gelmez bu mirası onunla da paylaşacağını biliyordu.

Colette'in altıncı doğum gününden birkaç gün sonra Annabel, "Biz buyuz," diye açıkladı.

Paris'in on birinci bölgesinde, büyüdüğü Batı Yorkshire köyünden kilometrelerce uzaktaki evlerinde onu kendine çekerek doğum gününü kutladı. On sekiz yaşında aşık olmuş ve yeni kocasının peşinden Manş Denizi'ni geçerek memleketi Fransa'ya gelmişti. Bu akşam, Annabel'in çağrısına hiç ısınamamış olan okul müdürü Roger geç saatlere kadar çalışıyordu ve Colette ile Annabel'i yalnız bırakmıştı. "Sen böyle olmak için doğmuşsun. On yaşına geldiğinde sana nasıl hırsızlık yapılacağını öğreteceğim, tıpkı annemin bana o yaşta öğrettiği gibi."

Colette küçük bir sesle, "Ama hırsızlık yanlış bir şey anne," dedi. "Öyle değil mi?"

Annabel kızın kendisine Fransız *Maman* yerine İngiliz sevgi sözcüğüyle hitap etmesini sevmişti. Bu, İngiltere'nin Barnsdale Ormanı'na sıkışmış kendi memleketine duyduğu özlemi biraz olsun azaltıyordu. "Bu sadece siyah ve beyaz olan bir dünyada yanlış, sevgilim. Eğer zalim ve kaba insanlardan aldıklarını dünyayı daha iyi bir yer haline getirmek için kullanabiliyorsan, o zaman yaptığın şey suç değil kahramanlıktır. Bu senin kaderin, Colette."

Colette'in yüzü konsantrasyonla buruştu. "O zaman neden çalmayı öğrenemiyorum

Şimdi mi?"

Annabel kıkırdadı. "Öncelikle yaptığımız şeyi neden yaptığımızı anlamamız önemli. Bu yüzden her zaman ailemizin geçmişiyle başlarız. Hikayeler bizim kim olduğumuzu gösterir."

Colette içini çekti. "Pekala, anne."

Annabel ona gülümsedi. "Bir zamanlar Wentbridge köyünde Robin Hood adında bir adam yaşarmış. O da benim gibi, parasını ya da dünya malını dürüstçe kazanmış hiç kimsenin, olması gerekenden çok daha zengin olsa bile, bunlardan ayrılmaması gerektiğine inanırdı. Ancak kalbinde kötülük olan ya da servetini başkalarına zarar vermek için kullanan kişinin artık mülkiyeti üzerinde hak iddia edemez. O zamanlar Robin'in çaldığı insanlar bunlardı, şimdi de bizim çaldığımız insanlar bunlar."

"Ama neden çaldı anne?" Colette iri gözlerle Annabel'e bakarak sordu. "Ona ne oldu?"

"Gördüğünüz gibi, o zamanın kralı kötü bir adamdı ve tebaası için hayatı gittikçe daha da kötüleştiriyordu. Robin ve arkadaşları geçinmeye çalıştılar, ama vergiler gittikçe arttı ve çok geçmeden yerel şerif ödeme gücü olmayanları hapse atmaya başladı. Robin, 'O halde bir değişiklik yapmalıyız,' diye karar verdi ve haksız yere hapsedilenleri serbest bırakmaya ve kasaba halkından çalınan şeyleri geri almaya başladı."

"O zaman bir kahramandı."

"Öyleydi, sevgilim. Hikayenin en sevdiğim kısmını duymak ister misin?"

Colette başını salladı. "Evet, anne."

Annabel gülümsedi ve Colette'i kendine çekti. "Robin'in yaşadığı Wentbridge yakınlarındaki Barnsdale Ormanı'nın yukarısında, Robin'in adalet arayışına inanan beyaz kuyruklu bir kartal vardı. Robin ve adamlarına göz kulak olur, onları güvende tutardı. Tehlike olduğunda, '*Kyi-kyi-kyi!*' diye seslenirdi. Bunu söyleyebilir misin?"

"*Kyi-kyi-kyi!*" Colette sırtarak tekrarladı.

Annabel başını geriye attı ve "*Ko-ko-ko*" diye bağırdı. Colette'e gülümsedi. "Kartal her çağrısını böyle bitirirdi. Bugüne kadar, yeterince yakından dinlerseniz, beyaz kuyruklu bir kartalın sesi bu şekildedir. Ben hep böyle düşünmüştümdür."

Sanki o ilk kartalın torunları bizi maceraya atılmak için onu takip etmeye çağırıyormuş gibi, 'Gel, gel, gel' der gibiydi."

"Kartalı duydun mu?" Colette sordu. "Sen benim yaşımdayken mi?"

Annabel başını salladı, içini bir vatan hasreti dalgası kaplamıştı. Paris'i seviyordu ve elbette Roger'ı da seviyordu ama kalbinin bir parçası her zaman İngiltere'de kalacaktı. "Çocukluğumun her günü, sevgilim. Bir gün sen de duyacaksın."

Dört yıl sonra, Colette'in on yaşına bastığı gün Annabel, tıpkı bir nesil önce kendi annesinin ona yaptığı gibi onu tekrar oturttu.

"Anlayabileceğin yaşa geldiğinden beri sana atanın hikâyelerini anlatıyorum," dedi Annabel nazikçe, ilk çocuğunun kocaman yeşil gözlerine bakarak. Annabel ve Roger ikinci çocuklarını, beşiğinde yanlarında uyuyan Liliane adındaki kızlarını yeni kucaklarına almışlardı. Bir gün Annabel ona da mirasını öğretecekti. "Artık onun ayak izlerini takip etmeye başlamanın zamanı geldi."

"Ben hazırım anne."

"Bana söz vermelisin, benim tatlı Colette'im," dedi Annabel, "nereye gidersen git, kim olmak için doğduğunu asla unutmayacaksın."

Colette ciddiyle başını salladı. "Söz veriyorum."

"Ve," demişti Annabel fısıldamak için eğilerek, "babama söylememelisin." Colette'ten sır saklamasını istediği için kendini suçlu hissediyordu ama Roger'ın öğrenirse Colette'in eğitimini durduracağını biliyordu. Yıllar boyunca Annabel'in çalma ihtiyacını hoş görmüştü ama bunu asla onaylamamıştı. Evliliklerinin ilk zamanlarında Annabel sık sık eve yeni bir çit parçasıyla gelir, ona bu parçadan elde edeceği gelirle yapacağı iyilikleri anlatmak isterdi ama Roger'ın yüzü her seferinde kaşlarını çatarak sertleşir, Annabel'in konuşmasını engellemek için ellerini kaldırır ve ne kadar az bilirse o kadar iyi olacağını söylerdi. Zaman geçtikçe, çoğunlukla denemeyi bırakmıştı. "Bunu sadece ikimizin arasında tutmalısın."

"Biliyorum," dedi Colette, babasının her an girebileceği apartman kapısına doğru gergin bir bakış fırlatarak. "Ama neden senin yaptıklarını umursamıyor anne?"

Annabel'in boğazında bir yumru oluştu. "Bazı insanlara göre, sebebi ne olursa olsun hırsızlık bir suçtur. Ama ben şuna yürekten inanıyorum ki, sadece bir şey aldığımızdan emin olduğumuz sürece

Zalim olanlardan uzak durduğumuzda ve her zaman nazik olanlara yardım etmenin bir yolunu bulduğumuzda, Tanrı'nın tarafındayız demektir."

"O zaman babam bir gün anlayacak. Anlamak zorunda."

"Umarım haklısındır, Colette. Ama bu kadar yeter. Eğitimimize başlayalım, olur mu?"

Annabel işe kopçaları çözme ve dikkat dağıtıcı işaretlerle ilgili derslerle değil, Colette'in gittiği her yere kolayca uyum sağlayabilmesi için görgü kuralları dersleriyle başladı. Kızına doğru çatal kullanımından, kişisel bilgileri vermeden bir konuşmadan kibarca nasıl çıkılacağına kadar her şeyi öğretti. Hafta sonları, Paris'in Barnsdale Ormanı'na en yakın yeri olan Bois de Boulogne'da uzun yürüyüşler yapıyorlardı; böylece Colette engebeli arazide uzun mesafeler koşmayı, yiyecek aramayı ve ağaçlara tırmanmayı öğreniyordu; tüm bunlar bir soygunun ters gitmesi durumunda hayatta kalmasına yardımcı olacak şeylerdi.

Roger'ın geç saatlere kadar çalıştığı öğleden sonraları Colette ve Annabel mutfak masasında toplanır, başları birbirine eğik, her tür mücevher tokasının nasıl açılacağını, küpe halkalarının nasıl serbest bırakılacağını, hatta insanları nasıl itip kakacaklarını pratik ederlerdi, böylece şaşkınlıklarından yüzüklerinin bileklerinden kaydığını fark etmezlerdi.

Colette ilk parçasını 1938 yazında çaldı; onlarca Parislinin birikimlerini dolandıran Vallotton adlı İsviçreli bir bankacının yeleğinden şık bir Longines cep saati çıkmıştı. Polis teşkilatında üst düzey birkaç arkadaşı vardı ve dokunulmaz hale gelmişti; o insanların hayatlarını mahvederken yetkililer sadece görmezden geliyordu.

Vallotton'un sık sık gittiği kafede içkilerini -Annabel için bir kadeh şarap, Colette için bir *citron* pressé- bitirirlerken Colette usulca, "Gerginim anne," dedi. Rutin bir yaratıktı -her gün saat tam on beşte aynı kafenin terasında bir Ricard ısmarlardı- bu da onu hedef haline getirmeyi çok kolaylaştırıyordu. Colette'in ilk puanı için mükemmel bir hedefti.

"Endişelenme canım," dedi Annabel, elini kızının elinin üzerine koyup rahatlatıcı bir şekilde sıkarak. "Vallotton'un kendini beğenmişliği meşhurdur. Varlığını bile fark etmeyeceği için hırsızlık yapması en kolay insan tipidir."

Saat tam on birde Vallotton kafeye geldi ve bir yağ tabakası gibi kayarak her zamanki sandalyesine oturdu. Annabel kızını izlerken kalbi küt küt atıyordu.

adamı inceliyordu. Colette'in gözleri keskin ve hesaplıydı ama elleri titriyordu.

"Sakin ol, sevgilim," diye mırıldandı Annabel. "Unutma, sen bu olmak için doğdun."

Colette derin bir nefes alarak başını salladı ve masadan kalktı. Annabel de ayağa kalktı, garsona biraz para bıraktı ve ikisi birlikte Vallotton'un masasının yanından geçerek kafeden çıkmaya başladılar. Annabel izlerken, küçük kızı omuzlarını dikleştirdi ve onlar geçerken Vallotton'a doğru itişip kakıştı.

"Hey!" diye bağırdı adam, koltuğunda dönerek. "Nereye gittiğine dikkat et!"

"Çok özür dilerim efendim, çok özür dilerim," dedi Colette hızlıca, Vallotton'un yüzüne iyice bakma ihtimaline karşı gözlerini kaçırarak, ama Annabel'in de bildiği gibi, adam ona neredeyse hiç bakmadı. Colette özür dilemeyi kekelemeye devam ederken, aynı anda saati kancasından çıkardı ve Vallotton'un ön cebinden tek bir Ruid hareketiyle elbisesinin kıvrımlarına kaydırıldı.

Vallotton, "Kafelerde çocuklara izin vermemeleri gerektiğini hep söylemişimdir," diye homurdandı ve Annabel'e suçlayıcı bir bakış fırlattı; Annabel, Vallotton'un daha sonra kendisini tarif edemeyeceğinden emin olmak için başını çevirip başka tarafa baktı.

"Oh, evet, efendim, çok haklısınız, efendim," dedi neşeyle. "Onlar dünyanın baş belası." Sonra Colette'le birlikte arkalarına bile bakmadan kaldırıma doğru yürüdü ve sağa dönerek kafeden uzaklaştı.

"Anne," dedi Colette köşeyi döndükleri anda. "Başardım! Gerçekten başardım!" Yanakları heyecandan pembeleşmiş, gözleri parlıyordu. "Sence Robin Hood gurur duyar mıydı anne?"

"Öyle olacağını biliyorum," dedi Annabel gurur gözyaşlarını geri püskürterek. "Ben de öyle. Dünyada çok iyi şeyler yapacaksın aşkım. Geleceğin neler getireceğini görmek için sabırsızlanıyorum."

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

2018

Linda Clyborn'un yüzüğünün çalınmasının ertesi sabahı Colette, Boston'un Quincy banliyösündeki mutfak masasında oturmuş, soluk sarı elmasın ışığı yakalayışına, ışıltılı bir gökkuşağı halinde odanın her yanına yayılan huzmelere hayranlıkla bakıyordu. Mücevherlerin kendisinden, titiz kesimlerinden, jilet gibi keskin hatlarından, kalplerinde taşıdıkları renk prizmalarından asla bıkmadı.

Clyborn onun eksikliğini ne zaman fark etmişti? Kokteyl partisi sırasında mıydı, yoksa kendi gücünün sarhoşluğuyla göğsündeki ağırlığın eksikliğini fark edemeyecek kadar sarhoş muydu? Elini kasıtlı olarak gösterecek şekilde salladıktan sonra artık orada olmadığını mı fark etmişti? Yüzüğün yerinde olmadığını fark ettiğinde ilk tahmini hırsızlık mıydı? Yoksa bir parçası onu kendisinin kaybettiğini mi düşünüyordu?

Colette ikincisini umuyordu; bir insan kendi mücevherlerini kaybettiğine inandığında, bir gece önce gördüğü her yüzü gerçekten hatırlamaya çalışmak yerine polise karşı savunmacı olma eğilimindeydi. Zaten kadın da onun varlığını fark etmemişti.

Colette yüzüğü daha önce hiç yüzük takmadığı çıplak sol tek parmağına geçirdi. Yüzüğün mükemmelliğine, sanki orada olması gerekiyormuş gibi görünmesine iç geçirdi. Keşke bir parçasını orada burada saklayabilseydi, mücevherlerin tadını kendi için çıkarabilseydi ama bu, annesi ve amcası Leo'nun onu sıkı sıkıya bağlı kalması için yetiştirdikleri aile geleneğini yıkmak olurdu.

Kendi hesabına göre, hırsızlık yaptığı yaklaşık seksen yıl boyunca, sadece İkinci Dünya Savaşı sırasında kısa bir kesintiye uğramış olsa da, çaldığı mücevherlerden 30 milyon dolardan fazlasını hak eden kuruluşlara aktarmıştı ve bu rakam kalbini gururla kabartıyordu. Tipik olarak, yerleşik kuruluşlara isimsiz katkılarda bulunurdu.

Ancak en çok gurur duyduğu ve kuruluşundan bu yana her yıl finanse ettiği tek kuruluş, 1972'de annesinin hayatı vahşice kısa kesildiğinde annesiyle birlikte yaptıkları çalışmaları sürdürmenin bir yolu olarak isimsiz bir şekilde kurduğu Boston Holokost Eğitim Merkezi'ydi.

Merkezin kurucu müdürü Rachel Haskell ya da Colette'in ailesi gibi olan kızı Aviva dahil hiç kimse merkezin kuruluş parasını Colette'in sağladığından haberdar değildi; onu sadece 1980'de New York'ta merkezin ikinci şubesinin açılmasına yardımcı olan kendini işine adanmış bir gönüllü olarak tanıyorlardı. Colette ilk parçasını çaldıktan hemen sonra annesi, "*Dünyada çok iyi şeyler yapacaksın*" demişti ve bunca yıl sonra Colette hâlâ annesinin kendisiyle gurur duyacağını umuyordu.

Colette'in telefonu önündeki masanın üzerinde çalarak onu düşüncelerinden sıyırdı. Yaşlandıkça hafıza şeridinde gezinmeye daha yatkın oluyordu. Annesi ve kız kardeşi öleli üç çeyrek asır olmuştu ama yine de onları çok net bir şekilde görebiliyordu. Çoğu gece kabuslarında gölgelerin onları kaçırdığını görüyordu ama bazen rüyasında üçünün yatakta birbirlerine sokulduklarını, annesinin iki kızına masallar okuduğunu görüyordu. Colette onun tatlı sesini, yuvarlak İngiliz aksanını hâlâ duyabiliyordu.

Düşünceleri bir kenara itti ve telefonunun ekranına baktı. *Aviva*. Şimdi otuzlu yaşlarının sonunda bir avukat olan ve hâlâ merkezde gönüllü olarak çalışan bu kız, Colette'in hiç sahip olmadığı kızı gibiydi. Gülümsedi ve cevap verdi.

"Colette?" Aviva'nın sesi kısık ve boğuktu.

"Aviva, seni zar zor duyabiliyorum," dedi Colette, telefonu kulağına bastırarak ve yaşlandıkça işitme duyusunun nasıl azaldığına lanet okudu. İnsan ne kadar çok yıl yaşarsa, o kadar çok rezalete katlanmak zorunda kalıyordu.

"Colette," diye tekrarladı Aviva daha yüksek sesle. "Dün gece Boston Orkestra Eğitim Konsorsiyumu'nun galasında mıydın?"

Colette'in ağzı kurudu. "Bunu neden sordun canım?"

"Dün gece orada bir hırsızlık olmuş," dedi Aviva. "Bugün gazetede birkaç fotoğraf var ve kalabalığın içinde, yüzüğü çalınan kadının hemen yanında bir kadın var ve tıpkı sana benziyor ama peruk takmış."

"Neden bir orkestra galasına gideyim ki sevgilim?" Colette, kötü şansına zihinsel olarak lanet okurken bile sesini sabit tutmaya çalışarak sordu. Belli ki Linda Clyborn hırsızlığı hemen bildirmişti, bu da Colette'in parçayı satmak için beklemesi gerektiği anlamına geliyordu. Bu son derece uygunsuz bir durumdu. "Ne çalındı?" diye sordu masumca.

"Bir yüzük," dedi Aviva. Colette bir gazetenin hıştısını duyabiliyordu ve Aviva'nın masasında oturup Tremont Caddesi'ne ve aşağıdaki Boston Common'a baktığını hayal etti. "Gazeteye göre değeri yüz yirmi beş bin dolardan fazla."

Colette kendini tutamadan bir kahkaha attı. Yüzüğün değeri 90.000 dolardan bir kuruş bile fazla değildi ama Bayan Clyborn gibi birinin böyle bir konuda yalan söylemesine şaşırması gerekirdi. Alçak kadının çoktan elini uzatmış sigorta şirketinden gelecek çeki beklediğini hayal etti. "Linda Clyborn'un bir neo-Nazi olduğunu biliyorsun canım, ki bu oldukça saçma bir şey. Ona acımak çok zor."

Aviva bir an sessiz kaldı. "Yüzüğün çalındığı kişinin adını nereden biliyorsunuz?"

Colette kendi dikkatsizliği karşısında başını salladı. "Gazetemi de açtım," diye yalan söyledi. "Şimdi seninle birlikte okuyorum."

"Başlığın altındaki resimdeki kadının tıpkı sana benzediğini düşünmüyor musun?"

Colette'in gazetesi hâlâ kapısının önünde duruyordu; henüz o kadar ileri gitmemişti. "Oh, geçici bir benzerlik görebiliyorum."

"Geçmekten fazlası var, Colette. Orada olmadığına emin misin?"

Bazen en iyi çözüm saldırıya geçmektir. "Gerçekten canım, beni bir şeyle suçluyorsan, çık ve söyle."

Aviva mahcup bir sesle, "Hayır, özür dilerim," dedi hemen. "Ama Linda Clyborn'un bir neo-Nazi olduğunu nereden biliyorsun?"

"Beni bilirsin hayatım," dedi Colette. "Dedikoduları takip etmeyi severim." Gerçekten, bu sabah onun nesi vardı? Aslında hiçbir şey gerçeklerden daha uzak olamazdı ve Aviva'nın kayıtsız homurdanmasından bunu Aviva'nın da bildiği anlaşıyordu. "Her halükârda, endişelenmek için zaman harcayacağım biri değil. Özellikle iyi bir insan değil."

Aviva birkaç saniye sessiz kaldı. "Neden bu konuda söylediğinden daha fazlasını bildiğin hissine kapılıyorum?"

Colette zorla çınlayan bir kahkaha attı. "Şimdi de bana düşman bir tanıkmışım gibi davranıyorsun. Unut gitsin canım. Ama madem seni yakaladım, bu akşam yemeğe gelmek ister misin? En sevdiğinden yapıyorum." Belki de genç kadın açıkça şüphelenirken Aviva'yı davet etmek bir hataydı. Ama Colette ani bir yalnızlık hissetti, geçmişin yanlışlarını düzeltmeden yılların akıp gittiği duygusuna kapıldı. Aviva'nın yanında olmak onu her zaman biraz daha merkezde hissettirirdi, sanki bir amacı varmış gibi. Ayrıca, konuyu bir şekilde değiştirmesi gerekiyordu.

"Dijonlu tavuk mu?"

"Elbette." Colette'in spesiyalitesi idi, annesinin savaştan önce yaptığını hatırladığı bir yemektir, kekikli Dijon kreması sosunda pişirilmiş tavuk göğsü. "Saat yedi diyelim mi?"

Aviva iç geçirmeden önce tereddüt etti. "Tavuğunun kalbime giden yol olduğunu biliyorsun. Orada olacağım."

Colette telefonu kapattıktan sonra kendisini bekleyen gazeteyi almak için kendi ön kapısına yöneldi. Yerel sayfayı çevirirken, ön sayfadaki fotoğrafa inanamayarak baktı. Bu gerçekten de Linda Clyborn'a doğru ilerlerken çekilmiş, gün gibi net bir fotoğraftı. Fotoğrafçı otuz saniye sonra çekmiş olsaydı, onu iş üstünde yakalamış olacaktı. Orada kalabalığın fotoğrafını çeken biri olduğunu nasıl fark etmemişti? Bu kez yakalanmaya ne kadar yaklaştığını düşünürken kalbi küt küt atıyordu.

Telefonu tekrar çaldı ve bu kez arayanın kimliğinde Marty'nin adı vardı.

"Selam evlat," dedi Marty telefonu açtığında ve Marty gülümsedi. Yaşına göre gülünç olması gereken, ama altmış altı yıl önce onunla tanıştığı ilk günden beri kalbini ısıtan bir sevgi. Marty'nin yirmi altı yaşına karşılık o zaman yirmi dört yaşındaydı ama Marty ona kendini bir kız çocuğu gibi hissettirmişti. Başka bir hayatta olsalardı, birbirlerine aşık bile olabileceklerini hayal ediyordu. "Bugünkü gazeteyi gördün mü?" diye sordu.

"Gördüm," dedi, yaklaşan resme bir kez daha bakarak.

Kıkırdadı. "O zaman benim için bir teslimatın olduğunu mu varsaymalıyım?" Her zaman olduğu gibi, hatlarında bir dinleme cihazı olması ihtimaline karşı temkinli davranıyordu ama bu noktada saçma geliyordu; altmış yıldır birlikte iş yapıyorlardı ve ikisi de hiç şüphe altında kalmamıştı; seksen dokuz yaşındaki bir kadınla doksan bir yaşındaki bir adamın büyük bir mücevher hırsızlığı ve karaborsa satış operasyonu yürüttüğünden kim şüphelenebilirdi ki?

"Belki," dedi. "Ama sadece saklamak için."

"Sadece saklamak için," diye hemen kabul etti Marty. İkisi de parçanın en az birkaç hafta taşınamayacak kadar sıcak olacağını biliyordu. "Ama ilgiyi ölçmeye başlamak için bağlantılarıma ulaşacağım. Birazdan getirebilir misin? Bugün öğle yemeği için boş musun?"

Merkezde gönüllü olarak çalışmadığı sürece neredeyse *her* gün öğle yemeğinde boş olduğunu o da en az kendisi kadar iyi biliyordu. Ailesine en yakın şey olan Aviva dışında akrabası olmadığı için ona ihtiyaç duyacak kimse yoktu. "Takvimimi kontrol etmem gerekecek," diye kestirip attı ve Marty, onun yapacağını bildiği gibi güldü.

"Neden öğlen gelmiyorsun?"

"Görüşürüz o zaman." Colette yüzünde bir gülümsemeyle telefonu kapattı ve buruşturup doğrudan geri dönüşüm kutusuna atmadan önce gazeteye son bir kez baktı.

Kahvesini içtikten ve sabah yürüyüşüne çıktıktan sonra -kanının kürek çekmesini sağlamak için günde üç mil yürürdü- Colette o gün için giyindi ve mükemmel kıyafeti seçerken gösterdiği özen için kendini azarladı.

1952'den beri Amerika'da olmasına rağmen, Paris her zaman Colette'in kimliğinin bir parçası olacaktı. Gardırobu Breton çizgileri, şık siyah pantolonlar, net düğmeli önlükler ve lüks kalabalığa karışması gereken geceler için sade siyah elbiselerle doluydu. Saçları kısa bir Fransız bob şeklinde kesilmişti ve yirmi yıl önce koyu rengini kaybetmeye başladığında, buna izin vermişti. Şimdi kar rengindeydi, imzası olan kırmızı rujunu öne çıkarmak için mükemmel bir tondu. Bu da onun bir başka sırrıydı; mücevher çalmak için göreve gittiğinde makyajını

Abartısız ve doğaldı ve perukları bulaşık suyu rengindeydi, kalabalığa karışmak için daha iyiydi. Ama diğer zamanlarda kırmızı dudakları onun alametifarikasıydı.

şimdi, ince bedenini vurgulayan yüksek belli bir pantolonda karar kılmadan önce üç farklı geniş paça pantolon denedi. Krem rengi, dar kesimli ipek bir bluz giydi ve en sevdiği babetlerini giymeden önce dikkatlice içine soktu ve aynada kendini değerlendirdi. Bazı günler zamanın nereye gittiğini merak ediyordu. Sayfalar çok hızlı dönmüş, göz açıp kapayıncaya kadar onu bir şekilde hikayesinin sonuna bırakmıştı.

Nasıl göründüğünün Marty için önemli olduğunu sanmıyordu. Geçmişte bir zamanlar önemsemişti - önemsemediğini *biliyordu* - ama bu uzun zaman önceydi. şansı vardı. Birçok şansı olmuştu. Artık çok geçti ama onu her gördüğünde gözlerinin hâlâ vücudunda bir aşağı bir yukarı gezinmesinden biraz heyecanlanmadığını söylerse yalan söylemiş olurdu. Bunun bir alışkanlık olduğunu düşünüyordu ama yine de kızarmasına neden oluyordu.

Marty'nin Washington Caddesi'ndeki dükkânına gitmek yirmi üç dakika sürdü ve Colette yarım blok öteye park ettikten sonra birkaç dakika arabada oturup çevredeki diğer araçları taradı. İnsan asla çok dikkatli olamazdı; geçmişte yakınlarda park etmiş sivil polis araçlarına benzeyen şeyler gördükten sonra oradan uzaklaşmıştı. Ama bugün ne diğer arabalar ne de yoldan geçenler şüpheli görünüyordu, bu yüzden Colette çantasını aldı, arabadan indi ve Marty'nin büyükbabası Joseph Weaver'ın yüz yıl önce kurduğu, oğlu Joseph Jr'a devrettiği, onun da 1917'de Marty'ye devrettiği Weaver's Diamond Exchange'e doğru kararlı adımlarla yürüdü.

Colette, Marty'yi bundan on beş yıl önce, Leo Amca'ya bir çift zümrüt ve safir küpe almak için çıktığı yolculukta ilk kez gördüğünü hâlâ hatırlıyordu. Leo Amca'nın başı kanunla biraz derde girdikten sonra İngiltere'den Amerika'ya yeni taşınmışlardı ve aceleyle yaptıkları vatandaşlık başvurusuna Marty'nin babası sponsor olmuştu.

Leo Amca, Colette'i Marty'yle tanıştırmıştı ve Colette hayatında ilk kez kelimeleri bir araya getirememişti. "Dilini kedi mi yuttu?" Colette'in yanakları alev alev yanarken Leo Amca eğlenerek sormuştu. Marty'nin saçları altın sarısıydı, gözleri parlak bir maviydi, güçlü çenesi ve yüksek elmacık kemikleri mermerden oyulmuş gibiydi.

Ama adam küpeler için avucunu uzatarak onu utançtan kurtarmış, kadın da titreyen eliyle küpeleri avucuna yerleştirmişti. "Küpeleri birinin üzerinde görmeden doğru bir tahminde bulunabileceğimi sanmıyorum," diyerek ona göz kırptı. "Bu şerefe nail olur musun, Colette? O zaman fiyatı konuşabiliriz."

Başını sallayarak küpeleri geri aldı ve sağ küpeyi taktı ama sol küpeyi takmayı beceremeyince Marty ona yardım etmek için uzandı. Marty'nin dokunduğu yerde teni karıncalandı ve Marty'nin bir saniye daha oyalandığına, geri çekilirken elinin tersiyle yanağını okşadığına yemin edebilirdi. "Mükemmel," diye mırıldandı ve sonra Leo Amca'ya onun isteyeceğinden yüzde 10 daha yüksek bir fiyat teklif etti. Leo Amca hevesle kabul etmiş ve Marty teklifini geri çekmeden önce Colette'i aceleyle dışarı çıkarmıştı ama dükkândan çıktıklarında Colette omzunun üzerinden ona bakmaktan kendini alamamıştı. Tıpkı bir şekilde olacağını bildiği gibi onu izliyordu ve bir elini veda etmek için kaldırarak ona bir başka eğlenceli gülümseme verdi.

Leo Amca arabada kıkırdayarak, "Sanırım o genç adam sana vurulmuş," demişti. "Ama ona dikkat et Colette, anlıyor musun? Bu işte çalışan biriyle ilişki kurmak çok tehlikeli." Colette ona soru dolu gözlerle baktığında, "Bir mücevher hırsız ve hırsızın mallarını satan kişi? Bu felaket için bir reçete, Colette. Bunu aklından çıkar."

Ama bunu başaramamıştı ve Leo Amca Weaver's Diamond Exchange'i çoğu zaman bir çit olarak kullandığından, Marty'yi unutması imkansızdı çünkü onu yılda en az bir düzine kez görüyordu. Kendi başına daha büyük skorlar yapmaya başladığında, o da Weaver'inkini kullanmayı tercih etti. Polisin takip edebileceği ekmek kırıntıları bırakmamak için hâlâ diğer çitleri kullanmak zorundaydılar ama neyin peşinde olduklarını ve bunun neden önemli olduğunu bilen tek kişiler Weaver'lardı. Colette, Marty ve babasına hayatı pahasına güveniyordu; bu yüzden yirmi altı yaşına bastığı yıl Marty ona çıkma teklif ettiğinde hayır demişti. Leo Amca haklıydı; bu çok tehlikeliydi.

Ama reddetmesinin tek nedeni bu değildi. Ne de olsa flörtün sonu evlilik ve çocuktan başka neye varırdı ki? Ve Colette asla çocuk sahibi olmayacağına çoktan yemin etmişti. Paris'te olanlardan sonra birini güvende tutacağı konusunda ona nasıl güvenilebilirdi ki?

Ona yedi kez daha çıkma teklif etmişti - saymıştı - ve yedincisinde, "Seninle hiç şansım var mı, evlat?" diye sormuştu. Ona hayır demek kalbini kırmıştı ama demişti ve hepsi bu kadar. Altı ay sonra Kay Rhodes adında bir kızla birlikte olmaya başlamış, bir yıl sonra da onunla evlenmişti. Hiç çocukları olmamıştı ve Colette pişmanlığın tadının ne kadar acı olduğunu öğrenmişti.

Kay neredeyse yirmi yıl önce ölmüştü ve o zamana kadar Marty'yle hayatlarının büyük bölümünde platonik arkadaş olmuşlardı. Bazen, ocuk istemediği ve Leo Amca yasakladığı için hayır dediğini şimdi itiraf etse ne olacağını merak ediyordu. Marty geçmişte konuşulmasına gerek olmayan şeyleri deştiği için deli olduğunu düşünür müydü? En başta ona çıkma teklif ettiğini unutacak mıydı?

"Boston'daki en güzel Parisli değil mi bu?" dedi Marty, kadın boş dükkânına girerken yakışıklı yüzüne yayılan bir sırtışla. Bunca yıl sonra hâlâ Robert Redford gibi görünüyordu. Zaman neden erkeklere kadınlardan çok daha cömert davranıyordu?

"Dalkavukluk seni her yere götürür," dedi gülümseyerek. Bu rutini paylaştıkları fikrinde büyüleyici bir şey vardı.

"Bugün ğle yemeği hazırlamayı düşündüm," dedi ve eğer daha iyi bilmeseydi, onun gergin olduğundan şüphelenebilirdi.

"Bana ğle yemeği hazırlar mısın? Bu bir ilk olurdu."

"Elimden gelse sana her gün öğle yemeği hazırlardım, evlat." Marty eski bir Rirt'tü, hep öyleydi. Onun ilgisinin sadece kendisi için olduğunu düşünecek kadar aptal değildi.

Tezgâhın etrafından dolaştı ve kızın yanağına hızlıca bir öpücük kondurdu, ardından ön kapıyı kilitledi ve KAPALI tabelasını çevirdi. "Hadi arka tarafa geçelim."

Beş dakika sonra masada karşılıklı oturmuşlar, yırtık bağet parçalarını, bir parça Brie peynirini ve Marty'nin dilimlediği bir elmayı paylaşıyorlardı. "Dün geceki orkestra iyi miydi?" diye sordu Marty ona buzdolabından çıkardığı şişeden bir kadeh Chablis doldururken. "Sen miydin?"

şarabından bir yudum alırken bakışlarını onun üzerinde tuttu. "Öyle olduğunu varsayalım mı?"

"O zaman elinizde değerli bir parça olduğunu söyleyebilirim. Peki bu seferki faydası?"

"Holokost merkezi, tabii ki. Kadın kendini adanmış bir neo-Nazi."

Marty kıkırdadı. "Sen bir harikası, Colette. Acaba merkezdeki insanlar, en sadık gönüllülerinin aynı zamanda kırk yıldan fazla bir süredir onları kara geçiren kişi olduğunu bilseler ne hissederlerdi?"

Omuz silkti. "Kuralları biliyorsun." Robin Hood'un soyundan gelen hiç kimse dünyada yaptığı iyilikler için kamuoyu önünde övgü alamazdı. Bu çok tehlikeliydi ve yaptıkları işin anlamını altüst ederdi.

"Ama *ben* senin ne yaptığını biliyorum." Şarabından bir yudum aldı ve kaşlarını ona doğru kaldırdı.

"Tüm sırlarımı biliyorsun." Bunu hafifçe söylemişti ama kelimeler ağzından çıktığı anda ağır gelmişti. Gerçek şu ki, dünyada onu daha iyi tanıyan kimse yoktu. Bazen Leo Amca'nın yıllar içinde Marty ve kendisi arasında gelişen dostluk hakkında ne düşüneceğini merak ediyordu. Onun bunu onaylamayacağından emindi ama bu haklı olduğu anlamına gelmiyordu; Marty'nin her zaman bir telefon uzaklığında olduğunu bilmek onu en karanlık zamanlarında bile ayakta tutmuştu. İkisinin de hâlâ burada olması, hâlâ birbirlerine göz kulak olmaları dikkate değerdi.

Marty bir dilim Brie kesti ve bir parça baget ekmeğin üzerinde Colette'e uzattı. "Faiz düşene kadar birkaç hafta beklemem gerekecek."

"Biliyorum." Bir ısırik aldı, ardından bir yudum şarap içti ve tadı damağında kaldı. "Emekli olabilirsin, biliyorsun," dedi bir süre sonra. "Düşünmekten nefret ediyorum

sana bir şey oluyor." "Buraya kadar gelebildim, değil mi?"

Marty gülümsedi. "İkimiz de hapse girmek için çok yaşlıyız. Hiç şapkanı asmayı düşündün mü?"

Bir elma dilimini ısırdı ve göz temasını kesmeden yavaşça çiğnedi. "Öyle mi?"

Daha yakına eğildi. "Hâlâ bu işte olmamın tek sebebi sensin evlat."

Bir suçluluk duygusu hissetti. "Benimle çalışmaya devam etmek zorunda değilsin Marty. Parçaları getirebileceğim başka komisyoncularım var."

Ellerini kalbinin üzerine koydu ve yaralanmış gibi yaptı. "Beni öldürmeye mi çalışıyorsun?"

Gölmekten kendini alamadı. "Demek istediğim, bana hiçbir şey borçlu değilsin Marty. Yıllar boyunca gereğinden fazlasını yaptın. Eğer şapkanı asmak istiyorsan..."

"Ah, ama şapka bana çok yakışıyor." Sırıttı. "Ayrıca, işin en iyi kısmı sensin."

Bir an için bu sözlerin tadını çıkardı, ancak bunların sadece bir başka laf kalabalığı olduğunu biliyordu. "O zaman sanırım birbirimize yapışıp kaldık."

Gölümsedi. "Tam sevdiğim gibi, evlat. Şimdi şu parçaya bir göz atalım."

Colette el çantasının gizli iç cebine uzanıp yüzüğü çıkardı ve Marty'nin yüzüğe ilk kez bakarken gözlerinin hafifçe açılmasının tadını çıkardı. Parçaya uzandı, sonra onu odanın öbür ucundaki masasına taşıdı ve lambayı yaktı. Kuyumcu büyüteçini çıkardı ve Colette'e bakmadan önce birkaç saniye sessizce elması inceledi. "Mükemmel," dedi. "Sanırım yetmiş iki ile seksen arasında bir fiyata satabilirim."

Colette zihinsel hesaplar yaptı. Marty satıştan standart yüzde 15'ini alacaktı, bu da ona yaklaşık 5.000 \$, bu riski almaya değecek kadar fazla.

"Marty," dedi kafasının içindeki sesi susturmaya çalışarak, "sen insanlar arasında bir prensisin."

"Ve sen, evlat, benim prensesimsin." Ona yine o pırıl pırıl, hiçbir şey ifade etmediğini bildiği Rirtatious sırıtışını verdi. "Yüzüğü senin için burada tutmamı ister misin?"

Başını salladı ve adamın mücevherleri kasaya kilitlemesini izlerken rahatladığını hissetti. Mücevherlere hayranlıkla bakmayı ne kadar sevse de, çalıntı malları kendi evinde saklamak onu her zaman huzursuz etmişti. Biri ondan şüphelenir ve polisi ararsa, onlarla ne yaptığını nasıl açıklayacaktı? Marty, en azından, her zaman makul bir inkâr edilebilirliğe sahipti. Parçaları bir yabancından almıştı ve seksi olduklarından haberi yoktu ama bu hata için üzgündü. "Marty?" diye sordu Marty masaya dönüp ikisine de biraz daha şarap koyduktan sonra. "Benimle iş yaptığın için hiç pişmanlık duyuyor musun?"

Ona boş boş baktı. "Babam ve ben seninle ve amcanla çalışmadan önceki zamanı neredeyse hiç hatırlamıyorum."

"Ama bir şeyi uzun süredir yapıyor olmanız onu doğru yapmaz. İşin yüzde yüz yükselişte olabilir Marty. Ve benim yüzümden-"

"Senin sayende," diye araya girdi, "dünyada iyi bir şeyler yapmak için küçük bir rol oynadığımı hissediyorum. Yaptığımız şey yasadışı mı? Elbette. Ama *yanlış* mı? Ben öyle olduğunu düşünmüyorum, ya siz?"

"Tabii ki hayır." Colette kendisiyle yaşayamazdı.

"Colette, bunların hiçbirisiyle ilgili tek bir pişmanlığım yok," dedi usulca. Şarap kadehini kaldırdı ve Colette gözlerinin içine bakana kadar bekledi. "Şimdiye kadar sahip olduğum en iyi ortaklığa içiyorum."

Tereddüt etti ve sonra kadehini onunkiyle tokuşturdu. "Şerefe," dedi ve sonra gözlerini kaçırды, çünkü birdenbire sanki adamın içini görebiliyormuş gibi hissetmesine dayanamadı.

ÖRDÜNCÜ BÖLÜM

1938

Colette 1938 yazı ve sonbaharı boyunca annesiyle birlikte çalışmış, zalim ve kaba insanlardan oradan buradan parçalar çalmıştı. Her başarılı hırsızlıkta gurur duyuyordu ve annesi çaldığı parçalardan birini bir mücevher simsarına her sattığında, bir fark yarattığını biliyordu. Annesi ne zaman en sevdiği davalardan birine bağışlamak üzere bir yığın banknotla oradan uzaklaşsalar, "İşte benim kızım," diyordu ve Colette annesinin kızına, himayesindeki çocuğa baktığında yüzünün sevgiyle parlamasına bayılıyordu.

O sonbaharda bir öğleden sonra, Colette okuldan eve döndüğünde annesiyle karşılaştı.

salonda onu bekliyordu.

"Liliane nerede?" Colette, artık neredeyse sekiz aylık olan küçük kız kardeşini bulmak için etrafına bakınarak sordu.

"Frederic amcan ve Marie teyzen bu gece ona bakacaklar ve baban da önümüzdeki birkaç gün için Lyon'da bir öğretmenler toplantısına gitti," dedi annem. "Bütün akşam sen ve ben yalnızız ve yapmamız gereken önemli bir şey var."

"Ne oldu anne?"

Annemin gözleri parladı. "İlk büyük skorun, hayatım. Vakit geldi."

Colette'in omurgasından aşağı bir heyecan ürpermesi geçti. "Nereye gidiyoruz?" "Opéra'ya. Sana yeni bir elbise aldım."

"Opéra mı?" Colette, bırakın dünyanın en büyük opera binası olan görkemli Palais Garnier'i, tiyatroya bile hiç gitmemişti.

Yükselen sütunları ve aşağıdaki caddeye bakan yaldızlı Uyum ve Şiir heykelleri.

"Bu akşam bir Alman prodüksiyonu var ve seyirciler arasında Almanlarla aynı hizada olan pek çok kişi olacak," dedi annem, çenesi gerilmiş bir halde.

Colette ona gözlerini kırıştırarak yetişmeye çalıştı. "Almanlar kötü mü?"

Annem gülümsedi. "Bazen sadece on yaşında olduğunu unutuyorum." Kelimeleri arıyor gibiydi. "Hayır, hayatım, birçok harika Alman insanı var, ama Alman Şansölyesi Hitler adında, yoluna çıkan herkesi yok eden bir adam. Çekoslovakya'yı işgal etmekle tehdit ediyor ve Almanya'da Yahudilere korkunç şeyler yapmaya başladı."

"Ama... neden?" Colette'in en iyi arkadaşı Sarah Yahudi'ydi ve sınıftaki en iyi kızdı. Almanya'nın şansölyesinin onun gibi insanlarla ne alıp veremediği olabilirdi ki?

"Çünkü Hitler çok kötü bir adam. Yurttaşlarının haklarının ellerinden alınmasına suç ortaklığı yapanlar da mücevherlerinin çalınmasını hak eden insanlardır. Eğer kaynaklarım doğruysa, Hitler'in propaganda bakanının yardımcısı Ernst Balkenhol'un eşi de çok pahalı bir elmas gerdanlık takarak törene katılacak."

"Hedefimiz o mu?" Colette sordu.

"Ingrid Balkenhol *senin* hedefin, sevgilim," dedi annem. "Şimdi git üstünü değiştir, yolda sana daha fazlasını anlatacağım."

Otuz dakika sonra Colette annesinin kendisi için hazırladığı sade, kısa kollu siyah kokteyl elbisesini giymişti. Aynada, annesinin ona ödünç verdiği incileri takarken, en az on iki ya da on üç yaşında görünüyordu. Kapıdan çıkarken başını salladı ve kendi kendine, "Bunu yapabilirsin," diye fısıldadı.

"İşin püf noktası," diye mırıldandı annem, berrak bir sonbahar akşamında Réaumur caddesinde batıya doğru yürürlerken, "kimsenin fikrini önemsemiyormuş gibi soğuk davranmak. Kimsenin gözünün içine bakma. Her zaman kalabalığın içinde birini arıyor gibi görünün. Kendinizi hiçbir şekilde hatırlanabilir kılmayın."

"Ama bu elbise..." Colette, annesinden ödünç aldığı kürklü şalını omuzlarına atmış bir 11m yıldızı gibi görünüyordu.

"İçinde çok güzel görünüyorsun canım," dedi annem, "ama bu kalabalığın içinde iki peni olacaksın - ki tam da olması gerektiği gibi."

Annem, harekete geçmeden önce tüm prodüksiyon boyunca oturmaları gerektiğini açıklamıştı; başladıktan sonra gelmeleri kendilerini göstermeleri anlamına gelecekti ve erken ayrılmaları da fark edilme riskini doğuracaktı. "Ayrıca," dedi annem Louis-le- Grand caddesini geçip Place de l'Opéra'ya çıktıklarında gülümseyerek, "bu geceki prodüksiyon Wagner'in *Tristan und Isolde*'si, var olan en güzel operalardan biri."

"Daha önce gördün mü?"

"Uzun zaman önce. Ve bu versiyonun daha da güzel olması gerekiyor. Geçtiğimiz Perşembe günü Paris'te prömiyeri yapıldı ve Kirsten Flagstad adında Norveçli bir soprano, kahraman Tristan'ın yasak aşkı Isolde rolündeydi. Kendisi Amerika'daki büyük bir opera şirketinin solistlerinden biri ve oldukça ünlü. Eleştirmenler bu rolü daha önce kimsenin daha iyi oynayamadığını söylüyor. Operadaki ilk geceni yaşaman için daha iyi bir yol düşünemiyorum, sevgilim."

Colette, en güzel kıyafetlerini giymiş, mücevherler içinde bir kralın servetini taşıyan zarif insanlar denizi karşısında ilk başta afallamıştı. Ve Palais Garnier'nin kendisi! Devasa beyaz mermer merdivenleri, renkli mozaikleri ve yolu aydınlatan sayısız avizesiyle Colette'in daha önce gördüğü hiçbir şeye benzemiyordu. Her şeyin katıksız çöküşünden etkilenmemek mümkün değildi. Ama annemle birlikte kalabalığın arasında ilerlerken avuç içleri terliyordu. Yaptığı gibi kafelerde oradan buradan küçük parçalar çalmak bir şeydi, ama tıklım tıklım dolu bir tiyatrodaki güçlü bir adamın karısından çok pahalı bir elmas gerdanlık almak tamamen başka bir şeydi.

"Anne, ya Frau Balkenhol'un boynuna ulaşamazsam?" diye fısıldadı ani bir panikle, annesiyle birlikte sahnenin yirmi sıra gerisindeki yerlerine doğru ilerlerken. "Ya yeterince uzun değilsem?"

Annem onun elini sıktı ve seyircilerin ön tarafına yakın bir yerde üniformalı bir adamın kolundaki sarışına başıyla işaret etti. Kadın kocasının omzuna zorlukla yaklaştı; yüz hatları keskin ve ince, bedeni çocuksuydu. "*Bu* Bayan Balkenhol," dedi. Kadının boyu Colette'in boyunu geçmiyordu. "Sadece bire ulaşabileceksin, sevgilim."

"Ve o boyda bir kadın itilip kakılmaya alışık olmalı," diye mırıldandı Colette, omzuna ya da omzunun altına aldığı onca darbeyi düşünerek

Başını eğip bakma zahmetine girmeyen insanlar tarafından dirseklendi. Dünya küçük insanları barındırmak için inşa edilmedi.

Annesi ona gülümseyerek, "Kesinlikle," dedi ve Colette aslında bunun başından beri planın bir parçası olduğunu anladı. İlk büyük başarısı -kötü bir adamın ufak tefek karısından aldığı bir kolye- özellikle onun için tasarlanmıştı.

Prodüksiyon Colette'in hayal edebileceğinden daha uzundu -iki ara dahil dört saatten fazla- ama Colette gözlerini kaçıramadığını fark etti. Aslında, hayatında gördüğü en güzel hikâyenin büyüüne kapılmak yerine bir görev için burada

olduğunu tamamen unuttuğunu fark etti. Kendisini istemediği bir kralla evlenmeye götüren Tristan adındaki şövalyeyi öldürmeye niyetli ana karakter Isolde'nin, niyetlendiği ölümcül zehir yerine yanlışlıkla ona bir aşk iksiri vermesini huşu içinde izledi. Colette de iksiri içerek ölümle yüzleşmek istemiş, ancak bunun yerine yasak bir tutku olsa da birbirlerine derinden aşık olmuşlardır.

İkinci perdede, Tristan ve Isolde, yasaklayanlar onları ayırmaya çalışsa da birlikte olmanın yollarını bulurken Colette'in kalbi güm güm atıyordu. Birbirlerine olan tutkularını ilan ettiler, ama sonra kralın bir müttefiki Tristan'ı bıçakladı, bu da Colette'in nefes nefese kalmasına ve gözyaşları yanaklarından aşağı akarken şok içinde ağzını kapatmasına neden oldu. Üçüncü perdede, Isolde onun yanına koşarken Tristan yaşam mücadelesi verdi ve ardından, Colette nefesini tutarak büyük gözlerle izlerken, Tristan öldü.

Dudaklarında Isolde'nin adı. Sonunda, Isolde yasak aşkına ölümle katıldı.

Işıklar sönüp sanatçılar selamlarını verdiklerinde Colette hıçkırığa hıçkırığa ağladığını fark etti. Opera bir trajediydi ama aynı zamanda o güne kadar gördüğü en romantik şeydi. Karşılarında duran her şeye rağmen, Tristan ve Isolde birbirleri için her şeyi feda etmeye hazırdı.

Alkışlamak için ayağa kalktıklarında annem, "Kendine gelmelisin, hayatım," dedi. Ses tonu eğlendiriciydi, Colette'e bakarken gözleri sıcacıktı.

"Ama çok fazla hüznün vardı ve yine de her şey çok güzeldi." Colette o kadar sert alkışlıyordu ki elleri acıyordu. "Aşk gerçekten böyle bir şey mi?"

"Ne gibi, hayatım?" Perde nihayet inerken ve kalabalık dağılmaya başlarken annem sordu.

Colette kelimeleri aradı. "Uğruna hayatını verebileceğin bir şey gibi. Sana karşı olan olasılıklara rağmen, uğruna her şeyi yapabileceğin bir şey gibi. Bir şey gibi

tüm hayatınız boyunca sizinle kalır."

Tam zamanında başını kaldırıp annesine baktı ve onun gözlerindeki yaşları gördü. "Sanırım," dedi annem, sesi garip bir şekilde titreyerek, "çok az insan böyle bir aşka sahip olacak kadar şanslı." Kalabalık artık çıkışa doğru ilerliyordu ve annem Colette'in omzuna bir el koyarak çıkışa doğru ilerlemeye başlayan Ingrid Balkenhol'a doğru başını salladı. "Vakit geldi, hayatım. Git pozisyonunu al. Planladığımız gibi seninle dışarıda buluşacağım."

Kalbi hızla çarpan Colette başını salladı ve kalabalığın onu yutmasına izin vererek uzaklaştı. Tristan ve Isolde'nin her şeye rağmen devam eden aşk hikâyesini düşünmek için daha sonra zamanı olacaktı. Şimdilik odaklanması gerekiyordu. İnsan kalabalığının arasından büyük mermer merdivenin tepesine doğru kayarken, şüphesi kayboldu ve yerini çelik gibi bir kararlılık aldı. Bu işte iyiydi. Bu an için eğitim almıştı. Frau Balkenhol bir tiyatro kapısından çıkıp başka bir kadınla derin bir sohbe dalmış olan Colette'e doğru ilerlerken, Colette Alman kadının ince boynundaki elmas gerdanlığa odaklandı. Kolyeleri çalmak kolaydı ama yine de kalabalığın arasından süzülürken avuç içleri yine terlemişti.

Büyük fuayenin öbür ucundan annesinin gözlerinin üzerinde olduğunu hissedebiliyordu. Binlerce müşteri merdivenlere doğru ilerlerken kalabalık itişip kakışıyordu. Pencere hızla kapanıyordu; herkes birbiriyle itişip kakışırken hırsızlığın yakın bir yerde gerçekleşmesi gerekiyordu.

Colette derin bir nefes aldı. Sonra, tam Frau Balkenhol geçerken, sol eliyle uzandı ve bir fısıltı kadar nazik bir şekilde kadının boynundaki basit kopçayı tekmeledi, sağ elini de düşmekte olan elması yakalamak için uzattı. Elmas avucuna düştüğü anda Colette 1. elini elmasının etrafına kapattı ve kasten öne doğru tökezleyerek önündeki adama çarptı, o da Frau Balkenhol'a çarptı. Adam döndü ama Frau Balkenhol'a "Affedersiniz hanımefendi" dediğinde ve Alman kadın mağdur bir protestoyla bağırmaya başladığında Colette çoktan kalabalığın arasına karışmıştı.

Annem başıyla onayladı ve giden operacıların arasında gözden kayboldu, Colette'i de kendi başına dışarı çıkmaya bıraktı. Palais Garnier'den çıktığında, gece havası buz gibi parmaklarıyla etrafını sarmıştı,

Soğuktan korunmak için kürkünü biraz daha sıkı çekti. Sağ elini bir servet değerindeki elmasların etrafına kapatarak başını eğdi ve arkasına bakma dürtüsüne direnerek hızla uzaklaşırken küçük bir zafer gülümsemesini gizledi.

BEŞİNCİ BÖLÜM

2018

Aviva akşam yemeği için saat tam 19:00'da geldi ve Colette kapıyı açtığında ilk olarak genç kadının güzel bir Napa sauvignon blanc şişesi getirdiğini ve Aviva'nın da elinde gazetenin katlanmış bir bölümünü tuttuğunu fark etti. Colette gülümsemeye zorladı ve Aviva'ya çabucak sarılıp yanağına bir öpücük kondurdu.

"İçeri gel, canım, içeri gel," dedi ve Aviva eşikten adımını atarken Colette elindeki gazeteye şöyle bir göz attı. Gerçekten de, daha önce bir kez çöpe attığı o bitkin çöp parçasının aynısıydı.

Colette şarap şişesini kabul etti ama gazeteye sırtını dönerek koridordan mutfığa doğru yürüdü, Aviva da arkasından geliyordu. Aviva'nın annesi yirmi yıldan fazla bir süre önce, Aviva henüz on sekiz yaşındayken ölmüş ve Colette bir süre Aviva'yı yanına almıştı. O zamandan beri yakındılar ve Aviva onun hakkında neredeyse her şeyi biliyordu - mücevher hırsızlığı hobisi dışında. "En sevdiğim şarap," dedi Colette omzunun üzerinden. "Hatırladığın için teşekkür ederim."

"Tabii ki. *Globe*'u da getirdim."

"Sana zaten gördüğümü söylemiştim." Colette iki şarap kadehi almak için dolabına uzanırken Aviva'nın bakışlarıyla karşılaşmadı. Şarap anahtarıyla şişenin mantarını hızlıca açtı ve ikisine de birer kadeh doldurdu. Sonunda kadeh tokuştururlarken Colette artık Aviva'nın bakışlarından kaçınamazdı; kadeh tokuştururken karşısındakine bakmayı reddetmek kötü şansa davetiye çıkarmak demektir ve bunu kabul edemezdi.

Aviva şarabından küçük bir yudum alarak, "Biliyorum," dedi. "Ama daha önce o kadar ketum davrandın ki tepkini kendim görmek istedim."

"Bu doğru mu?"

"Öyle," diye devam etti Aviva, ama Colette kızın eğlendiğini mi yoksa sinirlendiğini mi anlayamadı. "Ve şimdi görüyorum ki bugün telefonda söylediğinden daha da tuhaf davranıyorsun."

Colette şarabından uzun bir yudum aldıktan sonra, üzerinde kendisinin bir fotoğrafı olduğu açıkça belli olan gazeteye bir göz attı. "Bana bir suçluymuşum gibi davranmanızın bir nedeni var mı?"

Sonunda Aviva yumuşadı. "Colette, ben sadece ne olduğunu anlamaya çalışıyorum. Neden bana otelde olduğun konusunda yalan söyledin?"

"Tüm geliş gidişlerimden sizi haberdar etmek zorunda değilim."

"Tabii ki hayır. Ama onlar hakkında yalan söylemene de gerek yok. Bu sensin." Çenesini gazeteye doğru uzattı. "Bir de, yan not, elbiseni beğendim. Ama o peruk ne öyle?"

Colette en azından kısmen dürüst olmaya karar verdi. "Gerçek şu ki, yardıma gittim. Daha önce de söylediğim gibi, Linda Clyborn bir neo-Nazi. Ben şahsen onların Boston'da kontrolsüzce dolaşmalarına izin verilmemesi gerektiğini düşünüyorum, ya siz?"

Aviva ona göz kırptı. "Peki planın tam olarak neydi? Onunla yüzleşmek mi?" "Hayır." Colette şarabından bir yudum daha aldı. "Sadece gözlemlemek için."

"Ve siz gözlemlemekle meşgulken, yüz yirmi on beş bin dolarlık yüzüğünü çalan birini gördünüz mü?"

"En fazla doksan bin," diye mırıldandı Colette şarap kadehine.

"Pardon?"

"Hiçbir şey." Döndü ve mutfak adasının üzerindeki büyük ahşap kaseye uzandı. "Salatayı karıştırır mısın canım? Şampanya sosunu çoktan yaptım, tam sevdiğin gibi. Şuradaki kaseğin içinde."

Aviva başıyla onayladı ve Colette'in uzattığı tahta maşayla işe koyuldu. Colette Dijon usulü tavuk göğsünü tavadan alıp pirinç pilavının yanına yerleştirirken Aviva bir an için yeşillik dolu kâseye dalıp gitti. Her şeyin üzerine limonlu kremalı bir sos gezdirdi ve tabakları topladı.

"Gidelim mi?" Colette çoktan hazırlamış olduğu mutfak masasını işaret ederek sordu.

Aviva, "Beni besliyorsun diye bundan kurtulamazsın," diye homurdandı ama salatalarını sessizce yerlerken Colette, kıza en sevdiği yiyecekleri yedirme numarasının işe yaradığını düşünmeye başladı. Tam rahatlamaya başlamıştı ki Aviva tekrar konuştu.

"Bunun Marty ile bir ilgisi var mı?" diye sordu aniden. "Galada onunla birlikte miydin? Mücevher çalma işine karıştı mı?"

Colette bir kahkaha attı. "Hayatım, Marty tanıdığım en kurnaz olmayan adam. Denese bile bir parça mücevher alabileceğini sanmıyorum. Mücevherin sahibini kızdırmaya çalışmakla meşgul olurdu."

Aviva buna gülümsedi. "Tamam, evet, haklısın. Mücevher işinde olduğu için düşündüm..."

"Hırsız olduğunu mu?"

"Hayır. Ben sadece suç işlenmeden hemen önce neden bir suç kurbanından birkaç santim uzakta olduğunuzu anlamaya çalışıyorum."

Colette, "Mahkemede bunun ikinci derece kanıt olarak değerlendirileceğine inanıyorum," dedi.

"Mahkeme hakkında kim bir şey söyledi?" Aviva karşılık verdi.

Colette tam cevap vermek için ağzını açmıştı ki kapı çalındı. Colette cevap vermek için izin istedi, düşüncelerini toparlamak için Aviva'dan uzakta geçirdiği zamana minnettardı. Aviva her zaman kemiği olan bir köpek gibiydi, bu da iş hayatında işine yaramıştı; olayların özüne inmeden asla rahat etmezdi. Ama Colette daha önce hiç onun sorgularından birine maruz kalmamıştı ve bundan pek hoşlanmadığını fark etti, yine de ısrarından dolayı Aviva'yla biraz gurur duymaktan kendini alamadı.

Tam da ailesi olarak gördüğü kız söz konusu olduğunda kızgınlığını gururla değiştirme içgüdüleriyle gözlerini devirirken, gözetleme deliğinden baktı ve orada duran kötü giyimli yabancınn elinde bir rozet olduğunu irkilerek fark etti. Tereddüt etti ve sonra kapıyı çekerek açtı.

"Boston Polis Departmanı, hanımefendi," dedi adam, kadın gözlerini dikmiş ona bakarken. Mücevher hırsızlığı yaptığı onca yıl boyunca, bu polisin sadece ikinci kez

kapısına gelmişti ve ilk seferinde, yıllar önce savaş sırasında, trajediyle sonuçlanmıştı. "Ben Dedektif Aldo Damien. Biraz vaktiniz var mı?"

Colette ancak "Hımm" diyebildi ve dedektifle bir an için birbirlerine baktılar. Colette bunun bir yüz ifadesi olduğunu düşünse de, dedektif muhtemelen sadece kafası karışmış yaşlı bir kadına baktığını fark etmişti.

"Hanımefendi?" diye sordu dedektif Colette hâlâ donmamışken biraz endişeyle.

"Yardımcı olabilir miyim?" Aviva'nın sesi Colette'in arkasından geldi ve Colette dönüp Aviva'nın yaklaştığını gördü, bakışları dedektifi süzüyordu. Elini Colette'in omzuna koydu.

"Evet hanımefendi, ben Boston Polisi'nden Dedektif Damien." Adam rozetini tekrar kaldırdı ve Aviva bir süre inceledikten sonra başıyla onayladı. "Colette Marceau'yu arıyorum."

"Ne amaçla?" Aviva sordu.

Dedektif bir kaşını kaldırdı. "Peki ya siz?" "Ben onun arkadaşım," dedi, "ve avukatıyım."

"Anlıyorum." Dedektifin ifadesi hafifçe sertleşti. "Bayan Marceau'ya birkaç sorum olacak."

"Ne ile ilgili?" Aviva sordu. Colette bir gülümsemeyi gizledi.

"Dün gece Bayan Marceau'nun katıldığı bir yardım gecesinde meydana gelen bir hırsızlıkla ilgili." Dedektif bir süre Aviva'ya baktıktan sonra bakışlarını kaçırdı. "Bakın hanımefendi, biz sadece bir şeyler görmüş olabilecek birileriyle konuşmaya çalışıyoruz. Çok pahalı bir mücevher parçası kayboldu." Colette'e döndü. "Sadece bir dakikanızı alacağım."

Colette kendini toparlayarak, "Elbette," dedi. "İçeri gel, olur mu?" "Colette, yapmana gerek yok-" Aviva başladı ama Colette elini sallayarak sözünü kesti. Onu.

"Saklayacak bir şeyim yok canım. Dedektifin sorularını yanıtlamaktan mutluluk duyarım." Aviva onaylamaz bir tavırla homurdandı ama yine de Colette ve zafer kazanmış gibi görünen Dedektif Damien'ı koridordan geçerek resmi oturma odasına kadar takip etti. Colette kanepeye otururken koltuğu işaret etti ve Aviva yanına yerleşip elini uzattığında rahatladı. Colette'in

Bir an sonra Aviva'nın ona doğru attığı endişeli bakışla Colette titrediğini fark etti ve elini hızla geri çekip kucağına koydu.

"Hadi başlayalım genç adam," dedi dedektife. "Aviva ve ben de tam yemeğin ortasındaydık."

Dedektif ona gülümseyerek, "Güzel kokuyor," dedi.

"Bu iyi. Ve şimdi hava soğuyor," dedi Colette. "Şimdi sizin için ne yapabiliriz?"

Dedektif hışımla baktı. "Gördüğünüz gibi, dün gece katıldığınız galada bir kadından çok pahalı bir yüzük çalındı."

"Peki Colette'in bu galada olduğunu nereden çıkardın?" Aviva araya girdi.

Dedektif başını kaşıdı. "Birkaç tanığa bazı fotoğraflar gösterdik ve içlerinden biri onu Boston Holokost Eğitim Merkezi'nden tanıdığını söyledi." Tekrar Colette'e döndü. "Orada gönüllüydünüz, değil mi hanımefendi?"

"Biliyorum." Colette sessizce kötü şansına lanet okudu; merkezle ilişkili birinin galaya katılma olasılığı neydi?

"Ve siz de emekli bir kütüphanecisiniz?"

"Öyleyim." Kitapları her zaman sevmiştii ve ailesinin onur kuralları hırsızlığı açıkça yasakladığı için bir şekilde geçimini sağlaması gerekiyordu. "Yine de eski işimin soruşturmanızla ne ilgisi olduğundan emin değilim." Dedektifin, yirmi yıl önce ayrıldığı bir işi bilecek kadar geçmişini araştırmış olması onu huzursuz etmişti.

"Hanımefendi," dedi dedektif, ses tonuna bir miktar kızgınlık karışmıştı. "Anlaşılmadıysa diye söylüyorum, sadece potansiyel bir tanık olarak sorgulanıyorsunuz. Bu sadece birkaç dakika sürecek."

Aviva onun yerine, "Devam et o zaman," dedi ve ikisi de Colette'e baktı.

Colette yavaşça, "Evet, oradaydım," dedi. "Orkestrayı çok severim."

Aviva içtenlikle başını sallayarak, "Evet, öyle," dedi; Colette bunun abartılı olduğundan emindi ama dedektif bunu fark etmemiş gibiydi.

"Peki hanımefendi, Linda Clyborn'un çevresinde şüpheli birini gördünüz mü? Dün gece kürsüde konuşan kadın oydu." Belli ki Colette'in aptal olduğunu düşünüyordu. Bunu kendi avantajına kullanabilirdi.

"Bir konuşma," dedi yavaşça, düşünüyormuş gibi yaparak. "Hmm, pek dikkat etmemiştim."

Aviva omuz silkti ve dedektife sahte bir sempati bakışı attı.

"Size birkaç fotoğraf göstermemin sakıncası var mı?" Cevap beklemeden bir klasörden kırklı ya da ellili yaşlarda görünen üç adamın sabıka fotoğrafını çıkardı. "Dün geceki galada bu insanlardan herhangi birini gördünüz mü?"

Tanımadığı yüzlere baktı. "Kim bunlar?" "Bu bölgede faaliyet gösterdikleri bilinen mücevher hırsızları."

"Mücevher hırsızları. Aman Tanrım." Bu, dikkatleri dağıtmayı kolaylaştırırdı. "Evet, o genç adamı gördüğüme inanıyorum," dedi ve rastgele fotoğraflardan birini işaret etti. "Evet, gördüğüme neredeyse eminim."

Dedektif rahatlamış görünüyordu. "Teşekkür ederim, Bayan Marceau. Çok yardımcı oldunuz." Ayağa kalktı, fotoğrafları tekrar dosyaya yerleştirdi ve Colette'e kibirli bir şekilde gülümsedi. "Gördün mü? O kadar da zor değilmiş, değil mi?"

"Oh, çok kolay," diye kabul etti onun sandığı gibi yaşlı bir yarasa gibi. "Umarım hırsız yakalarsınız. Aviva, kibar dedektifi dışarı çıkarabilir misin?"

"Benim için zevkti," dedi Aviva. Dedektif Colette'e tekrar gülümsedi ve sonra Aviva onu ön kapıya doğru yürüttü, kapıyı sertçe açtı ve arkasından çarptı.

Aviva oturma odasına döndüğünde Colette, "Kaba olmana gerek yoktu," dedi.

Ama Aviva cevap vermedi. Colette'e sanki onu daha önce hiç görmemiş gibi bakıyordu. "O yüzüğü sen aldın," dedi hayretle. Bu bir soru değil, bir ifadeydi.

Colette gözlerini kaçırarak, "Bu çok saçma," dedi.

"Öyle mi? O zaman gözlerimin içine bak ve sen olmadığını söyle."

Colette zorlukla yutkundu ve bakışlarını Aviva'ya çevirdi ama hiçbir şey söylemedi.

Aviva yavaşça, "*O yüzüğü sen aldın*," diye tekrarladı. "Colette, neden böyle bir şey yaptın?"

Belki de bu evrenin ona verdiği bir fırsattı. "Avukat-müvekkil ayrıcalığı mı?" diye sordu ve Aviva yavaşça başını sallayınca Colette derin bir nefes aldı ve uzun zamandır söylemek istediği sözleri ağzından kaçırdı. "Ben

Çocukluğumdan beri mücevher hırsızıydım, benden önce annem ve ondan önce onun annesi de öyleydi."

Aviva sanki Colette anlamadığı bir dilde konuşuyormuş gibi ona baktı. "Ne?"

"Gel canım. Tavuk soğuyor." Masaya doğru geri dönmeye başladı. "Sana her şeyi anlatacağım ama bunu bir kadeh şarap olmadan yapamam."

O gece, Aviva şaşkın bir ifadeyle gittikten sonra Colette banyo lavabosunun başında durup aynadaki yansımasına baktı.

Uyumaya hazırlanırken tüm makyajını çıkarmıştı ve ona bakan kadın bitkin görünüyordu. Ruj, rimel ve allık zırhı olmadan seksen dokuz yaşının her biri gibi görünüyordu, ancak o yaşı neredeyse hiç hissetmiyordu.

Bazen yüz hatlarının düşüşüne, boynunun bir yelpaze gibi kırışmasına, yılların kadınların dünyada fark edilme hakkını ellerinden almasına hayıflanmak istiyordu. Ama ne zaman bu yola girse, kendine annesinin hiç de yaşlanmadığını hatırlatıyordu. Otuz altı yaşında Nazilerin elinde ölmüştü. Colette annesinin yaşama şansı bulamadığı yıllara nasıl burun kıvrabilirdi?

İçini çekti ve aynadan uzaklaşarak banyonun ışığını kapattı. "Ona söyledim anne," dedi Colette yüksek sesle, yatağına tırmanıp ışık. "Aviva'ya gerçeği söyledim ve şimdi bekleyip bunun aramızdaki ilişkiyi değiştirip değiştirmeyeceğini görmem gerekiyor."

Colette annesiyle pek sık konuşmazdı; aptal değildi ve annesinin yetmiş altı yıldır ölü olduğunu biliyordu. Ama bu gece gibi, geçmişin şimdiki zamana yettiğini ve onu zorladığını hissettiği gecelerde, düşüncelerini sessizliğe dökmek ve annesinin orada bir yerde, bunca zaman sonra bile onu dinlediğini hayal etmek onu rahatlatıyordu.

Colette uzun bir aradan sonra, "Bu gece kapıya bir dedektif geldi; sanırım sen de gördün," diye ekledi. "Belki de Marty haklıdır ve henüz başındayken bırakmalıyım. Sen bu işte her zaman benden çok daha iyiydin."

Tek cevap, onu her zaman çevreleyen aynı ezici sessizlikti. Bazen, annesinin varlığını hiç hissetmemesinin nedeninin, annesinin onu hâlâ hayal kırıklığına uğratması olup olmadığını merak ediyordu.

Colette'in annesine verdiği son söz, Liliane'ı bulup eve getireceğiydi. Colette bu son kutsal görevde başarısız olmuştu ve bunun için kendini asla affetmemişti. Babası da onu affetmemişti. Tüm hayatını telafi etmeye çalışarak geçirmişti ama böyle bir günahın geri dönüşü yoktu.

Gözlerini kapadı ve uykunun onu ele geçirmesine izin vermeye çalıştı ama uykunun da affetmek kadar zor olduğu ortaya çıktı. Sonunda ışığı yeniden yaktı, yataktan kalktı ve dolabının arkasına gizlenmiş kasaya doğru yürüdü.

Polis bir baskın için gelirse kendisine karşı kullanılabileceği korkusuyla evde parça bulundurmaktan hoşlanmıyordu. Marty, Amerika Birleşik Devletleri'nde polisin arama izni almak için geçerli bir nedene ihtiyaç duyduğunda ısrar ediyordu, ancak bu mantıklı açıklaması kulak ardı ediliyordu. Colette, yetkililerin istedikleri zaman gelip sizi alıp götürebileceklerini çok iyi biliyordu.

Ama yatak odasının dolabındaki küçük kasada onsuz yaşayamayacağı tek şey vardı: Annesinin her şey sona ermeden birkaç gece önce Colette'in geceliğinin eteğine diktiği elmas işlemeli bilezik. Annesinin bir Alman'dan çaldığı bir çift bileziğin yarısıydı bu - onu tutuklatan hırsızlık. Annem diğer yarısını Liliane'in geceliğinin eteğine dikmişti ve Liliane'in kaçırıldığı gece sonsuza dek kaybolmuştu. Colette yıllar önce Marty'den yardım istemişti ama ne yazık ki parça bir daha ortaya çıkmamıştı. Colette yıllar geçtikçe parçanın asla ortaya çıkmayacağından daha da emin olmuştu. Tek bildiği, Seine Nehri'nin dibinde yatıyor olduğuydu.

Colette şimdi yarısını çıkardı, tokasını açtı ve dar bileğine geçirdi. Eşleşen bileziği görmeyen biri için, şimdi taktığı bilezik rüzgârda sallanan iki zambağa benziyordu. Her bir Zambak'ın içinden dört altın damar geçiyordu ve her biri altın bir lligree ağ üzerine yerleştirilmiş ve uçları minik siyah elmaslarla süslenmiş ham renksiz elmaslardan oluşuyordu. Colette'in yarısı tek başına yüz binlerce dolar değerindeydi. Bir araya gelerek bir tereyağı oluşturan bileziklerin toplam değeri neredeyse bir milyon dolardı.

Colette annesinin bilezikleri saklamayı hiç düşünmediğini biliyordu. Normalde çaldığı parçaları Fransız Direnişi'ni finanse etmek için satardı ama bu setin özel bir anlamı vardı; onları almıştı çünkü H       Rosman adında bir kadın arkadaşından çalınmışlardı. "Bir gün," demişti annesi, "bilezikleri Madam Rosman'a geri vereceğim. Bu arada sen ve Liliane her ihtimale kar  şı yarısını saklayacaksınız. En kötüsü gerçekleşirse, bileziklerle pazarlık yapmak sizi güvende tutacaktır."

Ama bilezikler onları hiç de güvende tutmamıştı.

Ve   imdi, Colette'in yaşlılıktan lekelenmiş bileğindeki lo   yatak odası ışığında parıldayan tek mücevherli kanat, Colette'in yıllar önce hayatını kaybeden annesi ve kız kardeşinden geriye kalan tek şeydi.

ALTINCI BÖLÜM

1939

Eylül 1939'da Almanya Polonya'yı işgal etti ve Colette'in dünyasındaki her şey bir anda değişti. Annesi Colette'e hırsızlık yapması için giderek daha az fırsat tanıyarak, "Dikkatli olmalıyız," demeye başladı. "Gittikçe daha tehlikeli oluyor."

Fransa'nın sınırları ihlal edilmemiş olsa da dünya savaştaydı. "Ama insanlara yardım edebiliriz, değil mi?" Colette Noel'den hemen önce sormuştu. "İşimiz her zamankinden daha önemli."

"Gerçekten de öyle," dedi annesi. "Ama Paris artık güvenli değil, sevgilim. Almanların öyle ya da böyle buraya gelmesi an meselesi."

Ve sonra, 1940 yılının Mayıs ayında, onun sözleri gerçek oldu. Almanlar Hollanda ve Belçika'ya, ardından da Fransa sınırına kolayca akın ettiler. Haziran'ın ilk haftasında Paris'e yaklaşıyorlardı.

Colette, küçük kız kardeşi Liliane ve anne babası, Almanlar şehri ele geçirmeye çalışırken ağır kayıplar verileceğinden korkarak başkenti terk eden yüz binlerce kişi arasındaydı. Yollar kaçmaya çalışanlarla doluydu, yeni bomba kraterleriyle doluydu ve cesetlerle kaplıydı; annem Liliane'in gözlerini elinden geldiğince kaostan korudu, ancak Colette hiçbirinin gördüklerini asla unutamayacağını biliyordu.

Yaklaşık 250 kilometre güneydeki Valençay'a kadar gelebildiler ve burada sempatik bir çiftçiye ait bir ahırda geçici bir konaklama yeri buldular, ancak hiçbir zaman yeterince yemek yoktu ve zaten kısa süre sonra Paris'in Almanların eline geçtiği haberi onlara ulaştı. Artık sokaklarda savaş tehdidi yoktu,

Fransızlar teslim olduktan sonra, Temmuz ayının son haftasında, diğer pek çokları gibi onlar da başkente döndüler.

Zafer Takı'na gamalı haç asılmıştı; saatler Alman saatine göre bir saat ileri alınmıştı; müzeler ve kütüphaneler çırılçıplak soyulmuştu. Fransız askerleri, üniformaları lime lime, esir kamplarına doğru sokaklarda yürütülüyordu ve Colette ve ailesinin bir zamanlar sık sık gittiği kafelerde şimdi Alman askerleri vardı.

"*Bir şeyler* yapmalıyız," diye fısıldadı Colette annesine, yokluklarında küflenmiş ve bayatlamış olan dairelerine döndükleri gece. Annesi Colette ve Liliane'i paylaştıkları yatağa yatırıyor ve Colette'in yanında, yorganın altında, Liliane çoktan uykuya dalmıştı, nefes alış veriş yavaş ve düzgündü. Sadece iki yaşındaydı, neler olduğunu anlayamayacak kadar küçüktü, Colette bunun bir lütuf olduğunu düşündü. "Yardım etmek istiyorum anne. Eminim çalabileceğimiz Almanlar vardır."

"Hayatım, buna izin veremem," dedi annem sert bir sesle. "Önceden de tehlike vardı ama en kötü ihtimalle bir geceyi hapiste geçirmek zorunda kalabilirdin. Şimdi bir Alman'dan bir şey çalarken yakalanırsan alacağın cezalar çok çok daha kötü olur."

"Bu çalmayı da bırakacağın anlamına mı geliyor?"

Annem dudağını ısırdı. "Hayır," dedi iç çekerek. "En büyük tehlike anlarında en büyük cesaretimizi toplamalıyız. Hayatım boyunca bunun için eğitim aldım."

"Ama benim de var anne."

Annemin gözleri yaşlarla parlıyordu. "Canım benim, seni tehlikeye atamam. Hayatının geri kalanında iyi şeyler yapacaksın ama şimdi en önemli işin hayatta kalmak."

Colette iki yıl boyunca isteksizce annesinin emirlerine uydu. İki yıl boyunca, pahalı bir parça giyen bir Alman sempatizanının yanından her geçişinde bağırsakları kaşındı. İki yıl boyunca, yardıma ihtiyacı olan birini her gördüğünde yüreği utançla burkuldu. Annesi hırsızlık yapması için ona güvendiğinde kendini çok güçlü hissetmişti, ama şimdi hiç bir önemi olmadığı hissine kapılıyordu.

Annem, sadece *Le Paon*, yani Tavuskuşu olarak bildiği bir adam tarafından yönetilen, mahallede yerleşik gizli bir örgütle çalışmaya başlamıştı. Aceleyle kurulmuş gevşek bir gruptu ama davaya yardım etmeye çalışan insanlarla doluydu,

Ve bu anneme bir amaç veriyordu. Annesi yeraltını finanse etmek için kendini hırsızlık işine verdikçe, Colette kendini daha da işe yaramaz hissediyordu. Ama ne zaman yardım istese, annesinin cevabı kesin ve net oluyordu. "Seni kaybetme riskini göze alamam, Colette," derdi. "Buna izin veremem."

Ancak Colette 1942 yazında on dört yaşına girdiğinde, işler hepsi için çok daha kötüye gitmişti ve Colette artık bir *şeyler* yapma dürtüsünü görmezden gelemezdi. Almanlar Yahudi erkekleri, kadınları ve çocukları toplu halde tutuklamaya başlamıştı ve Colette, Le Paon'un ağının artık hayat kurtaracak kaçış hatlarını finanse etmeye yardımcı olduğunu biliyordu. O da umutsuzca yardım etmek istiyordu. Bir fark yaratabilecek becerilere ve eğitime sahipti ve bunu denemenin tam zamanıydı.

Yine de annesine söylememeyi ve doğru işareti, doğru açılışı beklemeyi yeterince biliyordu. Annesi ona iyi öğretmişti.

Colette, iki yıl içindeki ilk hedefi olarak, son birkaç ay içinde oldukça zenginleşmiş olan ve Alman işçilerin annelerine ve eşlerine göndermeleri ya da daha sık olarak Fransız kız arkadaşlarına vermeleri için tasarımcı kıyafetleri üreten bir terzi olan Madam Virlogeux'de karar kıldı. Madam Virlogeux'nün kalıp kesen ve diken sekiz kadından oluşan bir ahır vardı ve söylentiye göre bir elbise tam olarak istediği gibi çıkmadığında onları uşaklarından birine dövdürüyordu. Ancak bu Colette'i ilgilendirmiyordu, ne de Madam Virlogeux'nün Almanlardan kazandığı para, her ikisi de onu tiksindirse de.

Hayır, Colette'in ilgisini çeken şey, terzinin apartmanındaki en az üç Yahudi aileye ihanet ettiği ve dairelerini ele geçirebilmek için Almanlara yalan suçlamalarda bulunduğu bilgisiydi. Bu şekilde, Saint-Sébastien caddesindeki bir binanın ikinci katının tamamını kendisi için güvence altına almıştı. İhanetleri şimdiye kadar birkaç yetişkinin ve ikisi henüz dört yaşında, Liliane'in yaşında olan altı masum çocuğun tutuklanmasına ve sınır dışı edilmesine neden olmuştu.

Colette haftalardır okuldan eve uzun yoldan dönüyor, Saint-Sébastien caddesine inmek için birkaç blok öteden dolanarak ilerliyordu. Daha önceki geçişlerinin hiçbirinde Madam Virlogeux'yü görecektik kadar şanslı olmamıştı ama bugün, Colette köşeyi döndüğünde, iri yarı terzinin binasının ön kapısının önünde durmuş sigara içtiğini gördü.

İki Alman memurla konuşurken sigara içiyor, sağ bileğindeki dar elmas ve oniks bileklik parıldıyordu. Platin rengi saçları sert bir şekilde toplanmıştı ve tertemiz ruju kan kırmızısıydı. Colette'in içinde nefret cızırdadı ve kendini bundan vazgeçiremeden caddeyi geçti ve terzinin binasının önünden geçen insan kalabalığının arasına karıştı.

Colette'in ne yapacağını düşünecek zamanı bile olmamıştı ve yıllardır bir şey çalmamış olmasına rağmen, yaklaşırken içgüdüleri onu ele geçirdi. Üç genç kadın ve iki yaşlı adamdan oluşan yedi kişilik bir grup yanından geçiyordu. Kalbi küt küt atarak uzandı ve kadınlardan birinin çantasının askısını yakaladı, dikkat dağıtmak için sertçe çekti. Bu, annesiyle birlikte savaştan önce birkaç kez alıştırma yaptıkları bir hareketti; aynı anda bir değil *iki* yabancıyı dahil ederse kolayca karışık bir kargaşa yaratabilirdi.

Kadın çığlık atarak arkasını döndü ve hemen arkasındaki iki yaşlı adama suçlamalarda bulundu. Bu arbede Madam Virlogeux ve Almanların dikkatini dağıttı ve küçük insan topluluğu geçerken Colette bu fırsatı kullanarak adamlardan birini Madam Virlogeux'nün üzerine itti ve aynı anda Colette de terzinin bileğinden bileziği kaydırıldı. Madam Virlogeux bir çığlık atıp adama küfürler savurmaya başlarken, Colette kalbi küt küt atarak kalabalığın arasına karıştı.

Bunu yapmıştı. Paris'in en zalim kadınlarından birinden elmas bir bilezik almıştı, tam da efsanevi atasının alkışlayacağı türden bir hırsızlıktı bu.

Ama Madam Virlogeux artık güçten düşmüş olan yaşlı adama bağırıp çağırmaya devam ederken, konuşmakta olduğu Almanlardan biri etrafı gözetliyordu ve Colette aceleyle uzaklaşırken bakışları ona takıldı. Göz göze geldiklerinde yüz ifadesi sertleşti ve öne doğru bir adım attı. Eğitildiği gibi, hiçbir şey olmamış gibi yoluna devam etmek yerine, Sağ içgüdüğü devreye girdi ve koşmaya başladı.

Yanlış tepki verdiğini hemen anladı ama artık çok geçti. Arkasında ağır ayak sesleri duyuldu ve ardından asker Almanca seslenerek derhal durmasını emretti. Ama adam daha yaşlı, biraz kilolu bir adamdı ve hızı onunkiyle boy ölçüşemezdi. Kadın

Onu kaybettiğinden emin olmadan önce kendi bloğunu birkaç kez turladı. Sonunda, doğduğu günden beri yaşadığı Pasteur caddesine döndü ve kendi apartmanının karşısında durdu. Zor nefes alıyordu ve koşmayı bırakana kadar kontrolsüzce titrediğini fark etmemişti. Birdenbire Alman, nefes nefese köşeden çıkageldi. Colette soluk soluğa kaldı ve hızla bir kapı aralığına doğru geri çekildi, nefesini tutarken kendini gölgelerin arasına sıkıştırdı. Adam sokağın aşağısına doğru devam ederse, iki dakikadan kısa bir süre içinde saklandığı yeri geçecekti. Gidebileceği hiçbir yer kalmamıştı. Ne yapmıştı ki?

Alman köşede durakladı ve sonra tekrar yürümeye başladı, şimdi daha yavaştı, cadde boyunca kapı aralıklarını tararken gözleri kısılmıştı. Her an onu görebilirdi. Nefesini kesmek için elini ağzına götürdü ve gidebildiği kadar geriye çekildi.

Karşı yönden, mahalleden belli belirsiz tanıdığı bir çocuk onlara doğru koşuyordu. Onun yaşlarındaydı, gür, siyah saçları ve uzun kirpikleri vardı; sarı, altı köşeli, siyah çerçeveli bir yıldız takıyordu

-Daha birkaç gün önce, 1 Haziran'da, Yahudilerin bunları her yerde takmaları gerektiği duyurulmuştu. Colette birkaç saniyeliğine içinde bulunduğu durumu unuttu. *Geri dön*, diye haykırmak istedi. Şehir şu anda tüm Parisliler için ne kadar tehlikeliyse, sebepsiz yere tutuklanabilecek ve hatta idam edilebilecek olan Yahudiler için on kat daha tehlikeliydi.

Ama çocuk sanki tehlikeyi hiç fark etmemiş gibi adımlarını hızlandırdı ve sonunda kaşları çatık askerin sadece birkaç metre ötesinde durdu. Çocuk ayakkabısını bağlamak için yavaşça, kasıtlı olarak eğildi, tam Alman'ın yoluna. *Aklından ne geçiyordu?*

Alman kısa bir süre durdu ve yoluna çıkan çocuğa ters ters baktı. "Kim bu Kendini ne sanıyorsun?" diye bağırdı kalın aksanlı Fransızcasıyla.

"Pardon?" Çocuk başını kaldırdı, yüzü ifadesizdi. Sanki iri yarı Alman'ın yaklaştığını fark etmemiş gibiydi ve şu anda bile pek ü z g ü n görünmüyordu.

Alman ona dudak büktü. "Eee? Kız nereye gitti?"

"Kim o?" diye sordu çocuk aynı boşlukla, sesi olması gerekenden çok daha sakindi.

"Bir kız vardı, seni aptal Yahudi. Koşuyordu."

"Korkarım kimseyi görmedim," dedi çocuk.

"Efendim," dedi Alman soğuk bir şekilde, çocuğu değerlendirerek. "Pardon?"

"Kimseyi görmediniz *efendim*. Bana saygıyla hitap edeceksin, Yahudi."

"Evet, efendim, elbette, efendim. Şüpheli bir şey görürsem size haber veririm efendim. Efendim." "Evet, pekala," dedi Alman, bir avuç insanın bulunduğu sokağa bakarken.

Yoldan geçenler telaşla yanından geçiyordu. Colette gölgelerin içine daha da çekildi. "Kendine dikkat et," diye ekledi Alman, topuklarının üzerinde dönüp uzaklaşmadan önce.

Çocuk Alman'ın gitmesinin üzerinden tam bir dakika geçmesini bekledikten sonra dönüp Colette'e baktı. Ona küçük bir gülümseme verdi ve başını sallayarak saklandığı yerden çıkmasını işaret etti. Yine de kıpırdamadı; sanki olduğu yere çakılıp kalmış gibiydi. Colette yavaşça gölgelerden sıyrıldı ve adamın sadece bir metre uzağında durana kadar bloğun aşağısına ve caddenin karşısına doğru ilerledi.

"Sanırım bir şey düşürdünüz," dedi selamlama amacıyla, bakışlarını onun üzerinde tutarak.

Colette cebini yokladı ve boş olduğunu fark ettiğinde nefesinin kesildiğini hissetti. O anda çocuk ayağını hafifçe oynatarak üzerinde durduğu şeyi gösterdi ve Colette'in nefesi kesildi. Sağ ayakkabısının aşınmış tabanının altında Colette'in çaldığı bilezik duruyordu.

Yanakları kızarak bileziği almak için hızla eğildi ve doğruldu, cebinin derinliklerine soktu. "Neden bana yardım ettin?"

Omuz silkti. "Onu düşürdüğünü gördüğümde zaten bu tarafa doğru gidiyordum."

"Ama tutuklanabilirdiniz. İşler şu anda çok tehlikeli-" Cümlesinin sonunu yutkundu, çünkü işler tüm Parisliler için tehlikeliydi, ama ikisi de ne demek istediğini biliyordu.

Ama çocuk sadece omuz silkti. "İnsan yapabiliyorsa her zaman yardım etmeli."

Bu sözler ona bir şeyler hissettirdi, çünkü o da tam olarak böyle hissediyordu. "Gerçekten." "Sorduğum için başışlayın ama bu parça sizin mi matmazel?"

"Tam olarak değil." Tereddüt etti. "Ama ait olduğu kadın bir işbirlikçi." Adamın kafası karışmış görünüyordu, o da ekledi: "Bunu bir

zenginliğin yeniden dağıtılması."

Kıkırdadı, sonra yüz ifadesi endişeli bir ifadeye dönüştü. Bir süre ona baktı ve kız onun kendisini değerlendirdiğini hissetti. "Kaybolan bir şeyle yakalanmamalısın. Almanlar aramayı bırakana kadar olmaz."

O haklıydı. Bileziği annesine götürürse ve Almanlar kapı kapı dolaşip onu ararsa ne olacaktı? Hayır, tehdit geçene kadar onu bir yerde saklaması gerekecekti. "Ama onu nerede saklayacağım?"

"Bir fikrim var." Takip etmesi için eliyle işaret etti ve bir saniye sonra kadın da peşinden gitti. Adam onu sokağın yarısına kadar koyu yeşil kapılı bir binaya götürdü ve kapıyı iterek açtı.

"Ama burası yaşadığınız yer değil, değil mi?" diye sordu onu bir kemerden geçip küçük bir avluya doğru takip ederken. Alanın dört tarafı binayla çevriliydi ama üstü gökyüzüne açıktı. Birisi buraya küçük bir bahçe dikmişti ve tuğla ve taşların ortasında birkaç sıra Çardak güneşe uzanıyordu. "Hayatım boyunca bu sokakta yaşadım. Burada yaşasaydın seni tanırdım."

"Haklısınız. Birkaç blok ötede oturuyorum ama buradaki kapıda kilit yok - sanırım sadece bu avluya açıldığı için. Binanın içine girmek için şuradaki kapıdan girmeniz gerekiyor," dedi ve bahçenin diğer tarafındaki koyu yeşil bir başka kapıyı işaret etti. "Bazen huzurlu bir ana ihtiyacım olduğunda buraya gelirim. Rower'ların her şeye rağmen hayatta kaldığını görmek beni umutlandırıyor."

Colette'in bakışları çocuğun gömleğindeki sarı yıldızaya kayd ve gözleri tekrar buluştuğunda yanakları pembeleşti. Colette bir süre sonra tekrar Kürekçilere bakarak, "Çok güzel," dedi. "Ama burada, açıkta bir şey saklamanın güvenli olacağından emin değilim."

Gülümsedi. "Kesinlikle katılıyorum. Ama bunu henüz görmediniz." Avlunun sol tarafındaki duvara doğru yürüdü ve yukarıdaki pencerelere bakarak durakladı. Pencereleri hızla taradı ve kimsenin izlemediğinden emin olmuş gibi görünerek, vücudu duvarı kapatacak şekilde hareket etti ve bir tuğlayı hızla dışarı kaydırıldı. "İşte," dedi, sesi alçaktı.

Ağız açık kaldı; tuğlanın arkasındaki boşluk bir mücevher kutusu büyüklüğündeydi; birkaç küçük hazineyi saklamaya yetecek kadar büyüktü. "Ama nasıl...?"

Gülümsedi. "Gevşek tuğlayı geçen ay fark ettim. İzliyordum. Benden başka kimsenin bildiğini sanmıyorum."

"Yerini benimle paylaşır mısın?" Çocuk başını salladı.

"Ama... neden?"

"Çünkü en iyi sırlar paylaşılmak içindir, sence de öyle değil mi?"

Onun bakışlarını tuttu. Belki bir gün ona sırlarını da anlatacaktı: bunun münferit bir olay olmadığını, bir mücevher hırsızı olduğunu, adaleti sağlamak için her şeyi riske atmaya kararlı olduğunu. Ama şimdilik, onun güveninin koruyucusu olduğunu hissetmesi yeterliydi ve bu yüzden cebinden bileziği çıkardı ve ikisi de güneş ışığında parıldayan bileziğe baktılar. "Çok güzel, değil mi?" diye sordu bir süre sonra.

Ama tekrar çocuğa baktığında, çocuk artık bileziğe bakmıyordu. Doğrudan ona bakıyordu. "Sanırım bu şimdiye kadar gördüğüm en güzel şey."

YEDİNCİ BÖLÜM

2018

Colette sık sık, kendisine avludaki saklanma yerini gösteren sarı yıldızlı Parisli çocuğu düşünüyordu. Savaşın sağ çıkamamıştı ama o gün söylediği sözler ruhuna kazınmıştı. *İnsan yapabiliyorsa her zaman yardım etmeli*, demişti. O zamandan beri hayatına rehberlik eden bir ilkeydi bu.

Dedektifin ziyaretinden sonraki sabah, Colette çoğunlukla uykusuz geçen bir gecenin ardından şafak sökmeden uyandı, midesi endişeyle düğümlenmişti ve kâbuslarındaki görüntüler -annesini ve kız kardeşini kaçıran hayaletler ve iblisler- hâlâ gözlerinin önünde dans ediyordu. Ya Aviva Colette'i gerçekte olduğu gibi kabul edemezse? Ya Colette'in dünyada sadece iyilik yapmaya çalıştığını anlamadıysa? Ya dedektif geri döndüyse ve Colette'in görüşme sırasındaki tedirginliği tarafından tetiklendiyse? Ya Colette'in sadece kafası karışık yaşlı bir kadın olmadığını, aksine tutuklanmasıyla onlarca yıllık açık davaları kapatacak kurnaz bir hırsız olduğunu fark ettiyse?

Yataktan kalkıp banyoya giderken Colette'e bir uçurumun üzerinde duruyormuş gibi geliyordu ve zeminin ayaklarının altında sağlam mı kalacağını yoksa toz haline gelip onu derin bir bilinmezliğe mi sürükleyeceğini henüz bilmiyordu.

Yüzünü yıkadı, kendine bir fincan kahve yaptı ve giyindi, her zaman yaptığı gibi makyajına özen gösterdi, imzası olan kırmızı rujunu ve siyah maskarasını ekledi, ancak bugün ziyaretçi beklemiyordu.

Tam kahvaltı için yumurta hazırlıyordu ki kapı çaldı. Duvardaki saate baktı, kalbi küt küt atıyordu. Saat ancak yediydi.

Sabahın körüydü ve insanın kapısına bu kadar erken gelen iyi bir şey olamazdı. Acaba dedektif, elindeki kanıtlarla yüzleşmek için dönmüş olabilir miydi? Boğazı düğümlenmeye başladı ama sonra gelenin aynı şekilde Aviva da olabileceğini fark etti; Colette'in sözlerini gece boyunca düşündüğünü ve anladığını söylemek için gelmişti. Gözetleme deliğinden bakmak için acele ederken kendini normal nefes almaya zorladı.

Ama orada duran ne dedektif ne de Aviva'ydı. Marty'ydi, yüzü tuhaf bir şekilde solgundu. Onu neyin daha çok tedirgin ettiğinden emin değildi - onun tuhaf ifadesi mi, yoksa burada olması mı?

"Marty?" diye sordu kapıyı açtıktan sonra, bir şeyler görüyor olma ihtimaline karşı. Takip edilme ihtimaline karşı mağaza dışında bir yerde -ya da şehir merkezindeki bir restoran gibi tarafsız bir yerde- buluşmaktan her zaman uzak dururlardı. "İyi misin?"

"Seninle konuşmam gerek," dedi, soruya cevap vermeyerek ve midesi çalkalanmaya başladı.

"Eğer mesele benim iş yerinde dikkatsiz davranmamsa, Aviva'dan çoktan azar işittim, dün uğrayan dedektiften bahsetmiyorum bile."

"Ne?" Adam o kadar korkmuş görünüyordu ki, kadın tartışmak için burada olmadığını hemen anladı. "Burada bir *dedektif* mi vardı?"

Sokağı taramak için döndü ve Colette de aynısını yaptı. Ya dedektif dışarıdan izliyorsa? Ama ikisi de plakasız bir polis arabasına benzeyen herhangi bir araç göremedi.

Marty kaşlarını kaldırarak ona döndüğünde Colette, "Bir şey bildiğini sanmıyorum," dedi. "Bana bilinen üç hırsızın sabıka fotoğraflarını gösterdi ve onlardan herhangi birini bankada görüp görmediğimi sordu."

Marty'nin kaşları daha da yukarı kalktı. "Ve sanırım bir tanesini işaret ettiniz."

"Tabii ki."

Marty güldü, yüzü gevşedi. "Zavallı piç kurusu."

Colette omuz silkti. "İlk etapta kendini yakalatmamalıydı."

Marty başını salladı, yüzündeki gülümseme kayboldu. "Bak evlat, buraya fayda hakkında konuşmaya gelmedim. Bu başka bir şey. İçeri girebilir miyim?"

Colette başını salladı ve kenara çekildi, o eşikten geçtikten sonra kapıyı arkasından kapattı. Sinirleri gerilmişti ama Marty'ye bir fincan kahve doldurmakla ve tam da onun sevdiği gibi krema ve iki şekerli yapmakla meşguldü. Marty her zaman onun için acının tatlısı, karanlığın aydınlığı olmuştı.

"Ee?" diye sordu, elindeki tabloyu ona uzatırken endişesini sesinden uzak tutmaya çalışarak. "Ne oldu Marty? Sakın bana başının belada olduğunu söyleme."

"Hayır, öyle bir şey değil." Boğazını temizledi. "Onu buldum."

Kadın ona boş boş baktı. "Neyi buldun?"

"Bilezik, Colette. Bunca yıldır aradığın bileziği buldum."

Yanlış anladığından emindi. "*Hangi* bilezik, Marty?" Onun söylediğini duymaya ihtiyacı vardı.

Elindeki parlak *Boston Monthly* dergisinin bir nüshasını katlayarak açtı ve yaklaşmakta olan bir mücevher sergisiyle ilgili bir haber okudu. "Bilezik, Colette."

Colette'in etrafındaki dünya durmuş gibiydi. Marty konuşmaya devam etti ama sesi sanki çok uzaklardan geliyordu. Orada, derginin sayfasında, en son Ağustos 1942'de, annesi onu küçük Liliane'in geceliğinin astarına dikmeden hemen önce ve Gestapo'nun ailesinin kapısına dayanmasından kırk sekiz saatten az bir süre önce gördüğü bilezik vardı.

Colette dergiyi Marty'nin elinden aldı ve bakakaldı. Bileziği yetmiş altı yıldır arıyordu ama bir parça ne kadar uzun süre kayıp kalırsa, geri dönme şansı da o kadar azalıyordu. Onu bir daha asla göremeyeceğine inanmaya başlamıştı ama işte buradaydı, dergideki renkli fotoğrafta bile pırlantaları parlıyordu, şekli kusursuzdu. Başlık, tasarımını "soyut bir girdap ya da belki de bir çift Rovers" olarak tanımlıyordu ve *bir* an için Liliane'in sesini açıkça duyabiliyordu: "*Bu bir leke*. Ama Colette bunun bir bütünün yarısı olduğunu biliyordu, tek kanatlı kırık bir tereyağı.

"Hep düşünmüşümdür," dedi dikkatle, kendi sesindeki titremeyi duyarak, "eğer bileziği bulursam, kız kardeşimi kaçıran kişiyi bulmuş olurum." Bu sözleri söylemek hâlâ canını yakıyordu.

Marty sessizce, "İşte sana fırsat," dedi.

"Ama görmüyor musun?" Başını kaldırıp ona baktı. "Artık çok geç. Yetmiş altı yıl oldu Marty. Liliane'i kim kaçırdıysa şimdiye kadar çoktan ölmüştür. Bilezik

burada olabilir ama cevaplar burada olmayacak."

Marty onu kucaklamak için uzandı ve başını omzuna koyup ağlarken nazikçe konuştu. "Bunu bilmiyorsun," dedi. "*Birisi* bu bileziğe sahip. Birisi nereden geldiğini biliyor. Belki kız kardeşini kaçıran canavar ölüm döşeginde bir oğluna ya da kızına itirafta bulunmuştur. Belki bildiklerini sana anlatmaları için ikna edilebilirler."

Colette sni ed ve geri çekildi. Adam boş bir hayal satıyordu ve Colette onu satın almayı o kadar çok istiyordu ki. "Bilezik nerede Marty?"

"Elmas Müzesi." Colette burayı biliyordu; Marty'nin mağazasından sadece birkaç blok ötede, 1790'larda inşa edilmiş ve on yıl önce James Franklin Cash III adında zengin bir mücevher koleksiyoncusu tarafından bağışlanmış zengin bir özel evde yer alan küçük, mevsimlik bir müzeydi. Cash, vasiyetinde bu tarihi evin, hayatı boyunca sevdiği değerli taşların sergileneceği bir müzeye dönüştürülmesini istemişti. "Birkaç gün içinde açılacak olan yirminci yüzyıl başı Avrupa mücevherleri sergisinde yer alıyor," diye ekledi.

"Ama bu nereden geldi?" Colette, Marty'den çok kendi kendine fısıldadı. "Bilezik buraya nasıl geldi? Bunca yıldır neredeydi?"

Marty onu tekrar kollarına çekerek, "Sonunda kurtulacağız, Colette," dedi. "Sana söz veriyorum, sonuna kadar gideceğiz."

Marty bir fincan kahvesini bitirdikten sonra kalmayı teklif etti ama Colette'in düşünmek için zamana ihtiyacı vardı ve ayrıca dedektif geri dönerse, elinde bir mücevher simsarının olması davasına pek yardımcı olmayacaktı. Marty yüzüne pişmanlık ifadesi kazanmış bir halde dergiyi Colette'e bırakarak ayrıldı. O gittikten sonra, resme eşlik eden kısa makaleyi tekrar tekrar okudu, ama ona çok az şey anlatıyordu; bileziğin nereden geldiğine dair hiçbir belirti yoktu. Makalede, *Elmas Müzesi'ndeki önceki sergilerde olduğu gibi, parçaların çoğunun müze müdürü Lucas O'Mara tarafından sağlanan anlaşmalarla özel koleksiyonlardan ödünç alındığı* belirtiliyordu.

O'Mara ile hiç tanışmamıştı ama ismi tanıdık geliyordu; *Boston Globe*'da Geçen yıl onun hakkında güzel bir yazı yayınlamıştı ve Marty de birkaç kez ondan övgüyle bahsetmişti. O'Mara kırklı yaşlarının ortasındaydı ve kariyerini

mühendisiyken rotasını değiştirip mücevher tasarımı okumak üzere Savannah Sanat ve Tasarım Koleji'ne kaydoldu. Hiçbir zaman profesyonel bir tasarımcı olamamış olsa da, Boston Güzel Sanatlar Müzesi'nde kısa bir süre çalıştıktan sonra müzenin kurucu müdürü olarak işe alınmıştı. Şimdi, New England Diamond Alliance ile ortaklaşa olarak dönüşümlü mücevher koleksiyonlarının küratörlüğünü yapıyordu. O'Mara mücevher yapmak yerine onları nasıl kutlayacağını düşünmüştü.

Şüphesiz bu O'Mara, mücevherlerin bir ailenin tarihi için ne kadar önemli olduğunu anlayabilecek türden biriydi. Bileziğin bunca yıldır nerede olduğunu bulmanın anahtarı o olabilir miydi? Ona yaklaşıp sormak kadar basit olabilir miydi? Ama tabii ki O'Mara'yı kendisi sorgularsa, daha sonra bileziği çalması ve şüpheli listesinin başına geçmesi imkânsız hale gelirdi. Ve bunu yapması için Marty'yi gönderemezdi; bir mücevher simsarı olarak, sonradan kaybolan bir parça hakkında soru sormak kariyer intiharı olurdu

-Ve onlarca yıllık yasadışı mücevher satışını ifşa etme riski taşır.

Ama sonra aklına bir şey geldi. Peki ya Aviva? Aviva şüphe uyandırmadan O'Mara'yı sorgulayabilirdi, özellikle de bunu Holokost merkezi için bir görev olarak çerçeveleyebilirse. Duvarları yıkılınca belki bildiklerini itiraf ederdi.

Kendini sorgulamaya fırsat **b u l a m a d a n** telefonu eline aldı ve Aviva'yı aradı, önce cep telefonundan, sonra da cevap vermeyince ev telefonundan.

Son on yıldır Aviva'nın hukuk asistanlığını yapan Marilyn, "Korkarım henüz gelmedi, Colette," dedi. "Aviva için bile henüz çok erken."

Colette saatine baktı ve bu sabah yataktan kalktığından beri birkaç gün yaşamış gibi hissetmesine rağmen, saatin sekizi birkaç dakika geçtiğini fark etti.

"Orada ne yapıyorsun Marilyn?" Colette hışımla sordu. Marilyn güldü.

"Torunumun bu öğleden sonra beyzbol maçı var. I Güne hızlı bir başlangıç yapıp erken ayrılabilceğimi düşündüm."

Colette bir an için gözlerini kapattı. Hayatını şekillendirecek torunlara sahip olmak nasıl bir şey olurdu? Çocuk sahibi olmamak tamamen kendi kararıydı ama yine de bazen ne kadar çok şey kaçırdığını fark etmek canını yakıyordu. "Umarım maçı iyi geçer Marilyn. Aviva'ya onu görmeye geleceğimi söyler misin?"

"Seni bekliyor mu?"

"Muhtemelen," diye yanıtladı Colette, çünkü Aviva dün geceki konuşmalarını yarım bırakamayacağını çok iyi biliyordu.

"Harika. Birazdan görüşürüz o zaman."

Colette bağlantıyı kesti ve şaşkınlık içinde dergiyi tekrar eline aldı. Gözleri yaşlarla dolsa da bilezik ona parıldadı.

Aviva o sabah işe geldiğinde asistanı Marilyn gülümseyerek başını kaldırdı. "Colette aradı," diye cıvıladı ve Aviva çığlık atma isteğine direndi. "Teşekkürler Marilyn," dedi kibar bir gülümsemeyle ve Colette'in mesaj bırakıp bırakmadığını sormadan yanından geçip gitti. Daha önce bunu düşünmeyi kaldıramazdı. En azından ikinci bardak kahvesini içiyordu.

Aviva'nın iş yeri şehir merkezindeki yüksek bir binanın on yedinci katındaydı. Yirmili yaşlarının başında hukuk fakültesinden mezun olduğunda, kariyerine burada telif hakları konusunda uzmanlaşmış bir avukat olarak başlamayı planlamıştı, ancak kazadan önce annesiyle birlikte sürdürdüğü hayata geri dönmesi sadece birkaç yılını almıştı.

Boston Holokost Eğitim Merkezi annesinin ilk çocuğuydu ve Aviva orada gönüllü olarak çalışmaya başladığında annesinin hayaletini hâlâ yanında hissettiğini fark etti. Sürekli hatırlatmanın canını acıtmasını bekliyordu ama tam tersi oldu; acısına merhem oldu.

Şimdi, kıdemli ortaklar Aviva'nın merkezdeki saatlerine yasal işlerine olduğu kadar adanmış olduğunu biliyorlardı, bu da ona gönüllü olması için biraz alan tanıdıkları ama aynı zamanda muhtemelen asla ortak olamayacağı anlamına geliyordu. Şaşırtıcı bir şekilde, bu onun için sadece bir taneydi ve sonuç olarak, neredeyse müvekkillerle çalıştığı kadar Colette ile gönüllü olarak zaman geçirdi.

Ama görünüşe göre Colette'i hiç tanımamıştı. Nasıl olmuştu da onun için ikinci bir anne gibi olan bu kadın aslında neredeyse tüm hayatı boyunca *mücevher çalmıştı*? Kelimeler dün gece Colette'in ağzından kırık bir barajdan akan su gibi dökülmüştü ve Aviva ne diyeceğini bilememişti. O bir avukattı, yasaları korumakla görevliydi. Ve bunu anladığı halde

Colette'in güdülerini iyiydi, hırsızlık hırsızlıktı, değil mi? Çalmak bir suçtu ve görünüşe bakılırsa Colette'in durmaya niyeti yoktu. Bu durumda Aviva ne olacaktı?

Marilyn o sabah ofise geldikten on beş dakika sonra Aviva'yı arayarak Colette'in bekleme salonunda olduğunu ve onunla konuşmak istediğini söyledi.

"Onu görmek istemiyorum," dedi Aviva sert bir sesle.

"Senin de böyle diyeceğini söylemişti," diye cevap verdi Marilyn. "Ayrıca elma ve büyük bir parça kaşar getirdiğini ve seni beklemeye hazır olduğunu söyledi."

Aviva gözlerini kapadı ve başını salladı. Elbette Colette kendi kişisel pikniğiyle pusuya yatacaktı. "Ona bir süre bekleyeceğini söyle." "Olur," diye cıvıldadı Marilyn. Sonra daha alçak bir sesle ekledi: "Gerçi Ne olursa olsun, Aviva, Colette'in iyi niyetli olduğundan eminim. Bunu sen de biliyorsun." "Artık hiçbir şey bilmiyorum, Marilyn."

Telefonu kapattı ve on beş dakika boyunca müşterilerinden birinin bir gün önce aldığı bir sözleşmeyi okudu ama kelimeler gözünün önünden akıp gitti. Sonunda telefonunu tekrar eline aldı. "Marilyn?" diye sordu uzun süredir birlikte çalıştığı asistanı cevap verdiğinde. "Colette tam olarak ne kadar kararlı görünüyor?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Mesele çıkarmak için küçük Fransız öğle yemeğimi getirdim gibi mi kararlı? Yoksa güvenlik beni binanın dışına sürükleyene kadar kalacağım, tekmeleyeceğim ve çılgılık atacağım kararlılığında mı?"

Marilyn neşeyle, "Tahmin etmem gerekirse ikincisi," diye cevap verdi.

Aviva içini çekti. "Kaçınılmaz olanı ertelemenin faydası yok o zaman. Onu içeri gönderebilir misin?" "Elbette."

Aviva telefonu kapattı ve bir iniltiyle alnını masaya dayadı. Birkaç saniye sonra Marilyn Colette'i içeri buyur ederken de aynı pozisyondaydı. Marilyn geri çekilip kapıyı arkasından kapatmadan önce, "Tamamen senin," diye mırıldandı.

Aviva başını kaldırmaya zahmet etmedi. "Eğer özür dilemeye geldiyseniz-" diye başladı.

"Özür dilemek mi?" Colette inanamayarak tekrarladı. "Aviva, seni bir tarikat pozisyonuna soktuğum için pişmanım ama hayatım boyunca iyi bir şeyler yapmaya çalıştığım için üzgün olduğumu söyleyemem."

Aviva nihayet başını kaldırdı ve gözlerini, ses tonundaki sertliğe rağmen suçlu ve gergin görünen Colette'e dikti. "İyi bir şey mi?" Aviva tekrarlardı. "İnsanlar kâr amacı gütmeyen kuruluşlar için gönüllü olarak çalışarak ya da burs fonları oluşturarak iyilik yaparlar. Suçlu olarak *değil*."

"İnsanlar birçok farklı şekilde iyilik yaparlar."

"O şekilde değil!" Aviva karşılık verdi. "Colette, yasaların var olmasının bir nedeni var! Ya toplumdaki herkes istediği zaman birbirinden çalabileceğine karar verseydi?"

Colette, "İşte bu yüzden ailem her zaman en katı kurallara göre yaşadı," dedi. "Kişisel çıkarlarım için bir kez bile hırsızlık yapmadım."

"Evet ve bunun mahkemede geçerli olacağından eminim." Colette omuz silkti. "Önce beni tutuklamaları gerekir."

Aviva ona delirmiş gibi baktı. "Dün gece dedektifin ziyaretini çoktan unuttun mu? İnsanları tutuklayan onlar, biliyorsun."

Colette bileklerini kaldırdı. "Burada kelepçe görüyor musun?" Aviva sıkıntıyla nefes verdi. "*Henüz* görmedim."

"Oturabilir miyim?" Colette sordu. "Yoksa beni hep ayakta mı bekleteceksiniz?"

"Senden kalmanı istediğimi hatırlamıyorum," diye mırıldandı Aviva ama Colette kaşlarını kaldırınca Aviva masasının karşısındaki sandalyelerden birini işaret etti ve Colette birkaç adım atıp oturdu, koltuğa yerleşene kadar dar kalçalarını biraz oynattı. "Rahat mısınız?" Aviva sesindeki gerginliği bastırma zahmetine katlanmadan sordu.

"Aynen öyle," dedi Colette memnuniyetle. "Bu sandalyeleri her zaman sevmişimdir."

"Sizi ağırlayabildiğim için çok mutluyum." Aviva sandalyesinde arkasına yaslandı ve kollarını kavuşturdu. Nereden başlayacağını bile bilmiyordu. "Söyle bakalım. Çalmak. Tam olarak nasıl 'iyi bir şeyler' yapabildin?" Kelimelerin etrafında tırnak işareti yaptı.

Colette incinmiş görünüyordu. "Görüyorum ki bana inanmıyorsun."

"Buna inandığınıza inanıyorum," diye kabul etti Aviva. "Ama oradan buradan birkaç ıvır zıvır çalarak gerçekten ne kadar iyi bir şey yapabilirsin ki?"

"Pek de ıvır zıvır sayılmazlar."

"Peki, o zaman-baubles? Onlara ne diyorsunuz?"

Colette sandalyesinde biraz daha dik oturup Aviva'nın gözlerinin içine bakarak, "Onlara yıllar boyunca zalim insanların bileklerinden, boyunlarından, bileklerinden ve ceplerinden hayır kurumlarına giden otuz milyon dolardan fazla değerde mücevher diyebilirim," dedi.

Aviva çenesinin düştüğünü hissetti. "Otuz *milyon* mu?" diye tekrarladı, sesinin bir oktav yükseldiğinin farkındaydı. "Lütfen bana şaka yaptığını söyle."

Colette omuz silkti. "Uzun bir kariyer oldu, canım."

Aviva uzun süre ona baktı, parçaları birleştirmeye çalıştı. Eğer Colette ona doğruyu söylüyorsa, kesinlikle Amerika'daki en başarılı mücevher hırsızlarından biriydi; yasadışı faaliyetleri yüzünden yakalanırsa hayatının geri kalanını hapiste geçirecek biri olduğundan bahsetmeye bile gerek yoktu. Bu durum Aviva'yı korkunç bir duruma sokmuştu. "Colette," dedi sonunda sakın kalmaya çalışarak, "eğer yıllar boyunca gerçekten otuz milyon dolarlık mücevher çaldıysan, başın büyük belada demektir."

"Eğer üzerime bir şey yıkabilirlerse. Ki bunu yapamayacaklar. Çok dikkatliyimdir."

Aviva başının ağrımaya başladığını hissediyordu.

"Colette..." "Evet?"

"Demek istediğim... Yine abartmadığınızı varsayarsak, aldığınız risk miktarıyla dengelendiğinde gerçekten ne kadar iyi bir şey yapabildiniz?"

"Ah," dedi Colette sandalyesinde arkasına yaslanarak. Bir şey düşünüyor gibi görünüyordu.

"Ne oldu?" Colette hâlâ konuşmayınca Aviva nihayet sordu.

"Annene hiç söylemedim," dedi Colette yavaşça, "çünkü anlamayacağından hep endişe ettim."

"*Neyi* anladın?"

"Aviva, sanırım Holokost merkezinin açılışını finanse edenin çalıntı mücevherler olduğunu öğrenmenin zamanı geldi."

Aviva gözlerini hızla Colette'e kırıştırmakla kadının söylediklerini anlamaya çalıştı.

Colette hafifçe, "Biraz felç geçiriyor gibi görünüyorsun," dedi.

"Özür dilerim ama az önce Holokost merkezinin yasadışı suç faaliyetlerinden elde edilen parayla kurulduğunu söylediğimize yemin edebilirim. Bu merkez benim

Annem hayatını buna adadı ve ben de gençliğimden beri bunun için çalışıyorum." "Doğru canım," dedi Colette sakince. "Ben de bu şekilde finanse etmeye devam ediyorum.

Yine de merkeze aktardığım tek paranın açık Nazilerden ve neo-Nazilerden geldiğini anlamanız çok önemli. Eğer kendilerini böylesine iğrenç bir düşünce tarzıyla aynı hizaya getirecek kadar aptallarsa, paralarını Holokost'un anılması için kullanmak adil olacaktır."

"Ama..." Aviva söyleyecek tek bir şey bile bulamadı.

"Biliyorum, sindirmesi çok zor. Bütün gece bunun için endişelendim, sana söyleyip söylememeyi düşündüm. Ama bu sabah bir şey oldu ve beni zorladı. Senden bir iyilik istemem gerekiyor ve bunu sana karşı dürüst olmadan yapabileceğimi sanmıyorum."

Aviva kendini sersemlemiş hissetti. "*İyilik* mi? Sana bir iyilik yapmamı mı istiyorsun?"

Colette başını salladı. "Marty bu sabah bazı haberlerle geldi ve-" "Marty," diye araya girdi Aviva. "Bunu biliyor mu? Hırsızlık kariyerini?"

Çalınan mücevherlerden elde edilen gelirle Holokost merkezini kurmanız?" Hâlâ gerçekmiş gibi gelmiyordu.

"Elbette biliyor. Muhtemelen sana da daha önce söylemeliydim. Bunu daha sonra konuşmak için bolca zamanımız olacak canım, ama şimdilik yardımına ihtiyacım var." Colette derin bir nefes aldı. "Elmas Müzesi'nde açılmak üzere olan bir sergide bir bilezik var ve-"

"Eğer çalmana yardım etmek için kılımı kıpırdatacağımı düşünüyorsan-"

"Hayır, hayır," dedi Colette hemen. "Senden bunu yapmanı asla istemem. Bu bileziği almakla ilgili değil. Nereden geldiğini bulmakla ilgili."

Aviva gözlerini kıstı. "Neden?"

"Çünkü kız kardeşimin kaçırılıp öldürüldüğü gece ortadan kayboldu."

Aviva bu sabah ikinci kez, sanki biri rüzgârını kesmiş gibi hissetti. "*Öldürüldü* mü?" Colette'in gözleri irileşip başını sallayınca Aviva ekledi: "Ama bana bir kız kardeşin olduğunu bile söylemedin."

"Evet, şey, yaptım. Adı Liliane idi. Bu konu hakkında konuşmak benim için çok acı verici. Annemin benden istediği son şey onun için geri dönmem, onu bulmamdı." Colette derin bir nefes aldı. "Ona söz verdim, Aviva. Başarısız oldum ve yetmiş altı yıldır bununla yaşıyorum. Ama eğer bileziğin nerede olduğunu bulabilirsem

belki de en azından onu kimin aldığını ve Liliane'i kimin aldığını öğrenebilirim."

Aviva bir an için Colette'e bakakaldı. Kadın artık ona bir yabancı gibi geliyordu ama yine de son yirmi yıl boyunca Aviva'nın dayanağı olmuştu. Ne yapmış olursa olsun, Aviva'nın onu dinlemeye borcu vardı. "Bana gerçeği mi söylüyorsun? Bu sadece sana kızgın olmamı engellemek için uydurduğun bir şey değil mi?"

"Canım, o kadar zeki değilim, seni temin ederim." Colette derin bir nefes aldı. "Annemin tutuklandığı gece Liliane yatak odamızın penceresinden kaçırıldı ve bir daha eve dönmedi. Sadece dört yaşındaydı."

Aviva elini ağzına götürdü. "Ve ona ne olduğu hakkında hiçbir fikriniz yok mu?"

Colette kucagina baktı. "Hayır, korkarım biliyorum. Cesedi birkaç gün sonra Seine Nehri'nde yüzerken bulundu. Gördüğün gibi Aviva, bu benim hatam. O gece polis geldiğinde annem için endişelendim ve Liliane'i yalnız bıraktım. Onun evimizden çalınacağını hiç düşünmemiştim."

"Sen de daha çocuktun."

"On dört yaşındaydım." Colette son kelimeyi söylerken boğuldu ve hıçkırıklara boğuldu. "Yeterince büyüttüm. Onu korumam gerekiyordu."

"Colette, çok üzgünüm," dedi Aviva, ayağa kalkıp ona doğru uzandı ama Colette elini salladı.

"Bu, kaçırıldığı gece geceliğinin astarına dikilmiş olan bilezik." Kapıdan girdiğinden beri elinde tuttuğu dergiyi kaldırdı ve bir kez daha uzun uzun baktıktan sonra Aviva'ya uzattı. "Cesedi Seine Nehri'nde bulunduğu... Liliane'in geceliği... Etekleri yırtılmıştı. Bilezik yoktu."

"Oh, Colette. Şimdi de bilezik burada mı? Boston'da mı? Aynısı olduğundan nasıl bu kadar emin olabiliyorsun?"

"Çünkü," dedi kolunu sıvayarak, "diğer yarısı bende."

Aviva öne doğru eğilip Colette'in bileğindeki narin bileziğe baktı. Bir çift kürek şeklindeki bilezik, ışıpta parıldayan yüzlerce elmasla süslenmişti.

"Aviva, senden Elmas Müzesi'ne gitmeni istiyorum," dedi Colette. "Müze müdürüyle konuşmanı ve bu bileziğin bunca yıldır nerede olduğunu öğrenmeni istiyorum. Kime ait olduğunu ve nereden geldiğini biliyor olmalı."

"Ama gidip bileziği ona kendin sormak istemiyor musun?" Aviva kafası karışmış bir halde sordu. Colette hiçbir zaman işleri başkalarına havale eden biri olmamıştı; son derece kendine yeterliydi. Ama Colette gözlerini kırpmadan ona bakınca, her şeyin farkına vardı. "Anlıyorum. Bileziği çalmak istersen diye gidemezsin."

"Umarım iş o noktaya gelmez," dedi Colette. "Ama görüyorsunuz, üzerinde hiçbir yasal hakkım yok. Annem onu Holokost'ta ölen arkadaşına iade etmek için bir Alman'dan çaldı. Yani bunca yıldır nerede olduğunu tespit edebilirsek bile, yasal yollardan talepte bulunamayabilirim. Başka seçeneğim olmayabilir."

"Colette, sana yardım etmek istiyorum," dedi Aviva. "Ama bir suça yardım ve yataklık edemem." Colette, "Şu anda bir suç işlemeyi planlamıyorum, Aviva," dedi. "Bir suçu aydınlatmaya çalışıyorum."

Anneme ihanet eden ve küçük kız kardeşimi öldüren kişiyi bulmak için. Sadece içeri girip müze müdürüne Boston Holokost Eğitim Merkezi ile ücretsiz çalıştığınızı ve İkinci Dünya Savaşı sırasında kaybolan mücevherlerle ilgili bir bülten makalesinde bu bileziğe yer vermeyi umduğunuzu açıklamamanızı istiyorum."

"Neden dürüst olmuyorsun?" Aviva sordu. "Neden ona kız kardeşine ne olduğunu anlatmıyorsun?"

"Hemen savunmaya geçmeyeceğini mi düşünüyorsunuz? Ya da mücevherleri müzeyle paylaşan zengin patronu korumaya çalışmaz mı? Zenginler kendi başlarının çaresine bakar, Aviva ve bu O'Mara karakteri ya da bağlılıklarının nerede yattığı hakkında hiçbir şey bilmiyoruz."

Aviva inledi. "Yani bu zavallı adama yalan söylememi mi istiyorsun?"

"Bülten için bir makale yazsaydınız gerçekten yalan *olur* muydu?" "Bizim bir bültenimiz *var* mı ki?"

Colette ona bir bakış attı. "Hem Boston'daki merkeze hem de New York'taki kardeş merkeze elektronik olarak gönderiliyor. Sen kaydolmadın mı?"

Aviva gözlerini devirdi.

Colette arkasına yaslandı. "Bak, muhtemelen şu anda yardım etmek isteyeceğin son kişi olduğumu biliyorum. Eğer bu konuda rahat değilsen..."

Sözcüklerin orada asılı kalmasına izin verdi. Sonunda Aviva içini çekti. "Ben senin ailenim. Bakalım müze müdüründen ne öğrenebileceğim ve oradan devam edeceğiz."

SEKİZİNCİ BÖLÜM

1942

Colette, çocuğun ona saklandığı yeri göstermesinden bir hafta sonra elmas ve akik bileziği almak için geri geldiğinde, bileziğin artık orada olmayacağını tahmin ediyordu. Ne de olsa çocuğu tanımıyordu ve duvardaki gevşek tuğlayı gösterdiği günden beri onu görmemişti. Bunların hepsi bir oyun muydu? Parçayı alıp kaçmış ve kendisi mi satmıştı? Belki de bir yabancıya güvenmek için çok acele etmişti.

En kötüsü de bileziği hemen kontrol etmenin çok riskli olmasıydı. Ya Alman bir şekilde onun bileziği sakladığını gördüyse? Bir tuzağa doğru yürüyor olabilirdi.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu kız kardeşi Liliane, Colette'i paylaştıkları odanın penceresinden dışarı bakarken yakaladığı yedinci gün, avuçlarını cama bastırarak. Zemin katta oturdukları için mahalleyi pek iyi göremiyorlardı ama sokağın aşağısındaki, çocuğun gizli bahçesinin bulunduğu binanın ön kapısını rahatlıkla görebiliyordu.

"Birini arıyorum."

"Kim?" Liliane artık dört yaşındaydı ve Colette'i bir gölge gibi takip ediyordu. Colette çoğu zaman buna aldırımıyordu ama bugün kendini bir çocuğa açıklamak istemiyordu.

Colette sabırsızca, "Onu tanımıyorsun," diye cevap verdi. "Senin tanıdığın herkesi tanıyorum!" Liliane itiraz etti.

"Sen bilmiyorsun." Sonunda Colette döndü ve kız kardeşine doğru eğildi. "Liliane, bazen insanların kimseye söylemedikleri sırları olur."

Liliane'in gözleri fal taşı gibi açıldı. "*Benden* bir sır mı saklıyorsun?"

"Senden bir sürü sırrım var," dedi Colette, ama Liliane'in iri yeşil gözleri yaşlarla doluğu için bu sözleri söylediğine anında pişman oldu.

"Ama ben *senden* sır saklamıyorum ki!" Liliane alt dudağı titreyerek öfkeyle konuştu.

"Dört yaşındasın. Ne gibi sırların olabilir ki?"

"Bilmiyorum!" Liliane kollarını kavuşturup kız kardeşine ters ters bakarak karşılık verdi. "Ama eğer bilseydim, sana söylerdim!"

"Peki." Colette tekrar pencereye döndü. "Bilmen gerekiyorsa, bir oğlan arıyorum."

"Peki, adı ne?"

"Bilmiyorum."

"Peki, adını bilmiyorsan neden onu arıyorsun?" Liliane bastırdı.

Colette ellerini birleştirdi. "Onda bana ait olan bir şey var, tamam mı?"

"Elinde ne var?" Liliane ısrar etti.

Sonunda Colette arkasını döndü ve ellerini kalçalarına koydu. "Liliane, bazen bir insanı kendi haline bırakmalısın!" Odadan çıkmadan önce küçük kız kardeşinin cevabını beklemedi.

"Colette!" Liliane arkasından seslendi ama Colette'in canına tak etmişti. Çocuğun sözünü tutup tutmadığını görmenin zamanı gelmişti.

Apartmanın dışında sokağı taradı ve kimsenin izlemediğinden emin olduktan sonra aceleyle büyük yeşil kapıya doğru ilerledi. Kapıyı itip açmadan ve içeri girmeden önce etrafına bir kez daha baktı.

İç avlu ıssızdı, tıpkı bir hafta önce çocukla birlikte buraya geldiğinde olduğu gibi. Tıpkı onun yaptığı gibi, yukarıdaki pencerelerden birinden kimsenin aşağıya bakmadığından emin olmak için binaya baktı ve sonra hızla duvara doğru ilerledi. On bir sıra yukarıda, on bir sıra ötedeki tuğlaya uzandı, kalbi güm güm atıyordu, arkasındaki boşluğu boş bulursa ne yapacağını merak ediyordu. Nerede yaşadığını bilmediği için çocukla yüzleşememişti bile.

Tuğlayı kaydırıp duvara baktığında, bir an için bileziğin gerçekten kaybolduğunu düşündü, çünkü orada görebildiği tek şey

katlanmış kağıt parçası. Kalbi küt küt atarak kâğıda uzandı ve kâğıdın bir şeye sarılı olduğunu hemen fark etti. Kâğıdı kaydırarak çıkardı ve bir kez daha endişeyle etrafına bakındı. Sonra kâğıdı açtı ve bileklik eline kayınca rahat bir nefes aldı. Bilezik hâlâ orada durmakla kalmıyordu, aynı zamanda çocuğun onu daha da iyi gizlemek için bir noktada geri döndüğü anlaşılıyordu. Neden ona yardım etmek için başka bir risk alsın ki?

Tam kâğıdı deliğe geri sokacaktı ki, üzerinde bir şey yazdığını fark etti. Bilekliği cebine koydu ve nota baktı, dört kısa satırı okurken gözleri büyüdü.

Comme un port dans la tempête

Elle est mon refuge dans le conflit.

Elle scintille et brille

Comme tous les diamants de Paris.

Kalbi küt küt atarak bakakaldı. Daha önce hiç kimse ona bir şiir yazmamıştı ve şimdi bunu çok az tanıdığı bir çocuğun yaptığı düşüncesiyle kızardığını hissedebiliyordu. Şiiri tekrar tekrar okudu, yüzüne yavaşça bir inançsızlık gülümsemesi yayıldı. *Fırtınada bir liman gibi / Çatışmada sığınağım o benim. / Parıldar ve ışıldar / Paris'teki tüm elmaslar gibi.*

Notu *Tristan* diye imzalamıştı. Ailesi oldukça kültürlü olmalı, Ona birkaç yıl önce izlediği Wagner operasının kahraman ana karakterinin adını vermiş olabilirlerdi - ama sonunda öldüğünü fark etmemişler miydi? Ya da belki de Colette'in sınıfının geçen yıl okuduğu Breton lai "*Chevrefoil*" için ona isim vermişlerdi; Tristan ve Isolde'nin trajik hikayesi burada ortaya çıkmıştı, ancak "*Chevrefoil*" de odak noktası Tristan'ın ölümü değil, şair tarafından "çok gerçek, çok saf" olarak tanımlanan Isolde ile paylaştığı aşktı. Annesiyle Opéra'ya gittiği gecedan beri Tristan Colette'in en sevdiği edebi kahramandı, bu yüzden bu isimde bir çocuğun şimdi onun şiirlerini yazıyor olması biraz kader gibi geliyordu.

Notu hızla katlayarak cebine, bileziğin yanına koydu, tuğlayı tekrar yerine yerleştirdi ve aceleyle uzaklaştı.

Sonraki iki gün boyunca pencerede nöbet tutarak Tristan'ın avluya dönmesini bekledi. Camdan dışarı bakarken, şiiri kendi kendine usulca tekrarlardı. "*Comme un port dans la tempête / Elle est mon refuge dans le conflit. / Elle scintille et brille / Comme tous les diamants de Paris.*"

"Ne yapıyorsun, Colette?" Liliane bir ara araya girdi. "Annem çok tuhaf davrandığını söylüyor."

"Sana bahsettiğim çocuğu arıyorum."

"Ama neden? Adını bile bilmiyorsun." "Evet, biliyorum. Adı Tristan."

"Bu çok tuhaf bir isim."

"Bu sadece eski moda. Edebi." Colette dudağını ısırıldı. "Her neyse, benim için bir şey yazdı, tamam mı?"

Liliane omuz silkti. "O zaman neden *onun* için bir şeyler yazmıyorsun, şapşal?" Sonra da Colette cevap veremedi kendi kendine şarkı söyleyerek oradan uzaklaştı.

Karşılığında ona bir şey yazacak mısın? Tabii ki. O şair değildi. Ama belki de olmasına gerek yoktu. Belki de sadece içinden geldiği gibi konuşması gerekiyordu.

Anne ve babasının odasına gitti ve babasının masasından bir kâğıt ve kalem alarak odasına geri getirdi.

Sevgili Tristan, Yazdığın güzel şiir için teşekkür ederim. Keşke ben de bir şair olsaydım, çünkü sana söylemek istediğim şeyler var. Sırrımı güvende tuttuğun için teşekkür ederim. Tereddüt etti, sonra imzaladı, *Isolde*. Bu çok mu fazlaydı? Üstünü çizip yeniden başlamayı düşündü ama anonimlik onu cesur kıldı. "Chevrefoil "de Isolde -bazen Iseult diye de yazılıyordu- Tristan'ın yasak aşığıydı, onun için fındık ağacına yazılmış dizeler bırakmıştı ve Tristan'ın ne dediğini anlayacağını umuyordu - Tristan, şu anda onunla birlikte olması imkânsız olsa bile, daha önce kimsenin yapmadığı bir şekilde kalbini çekiştirmişti. Operada Tristan ve Isolde aşk iksiri içmişlerdi ve Colette ona Tristan'ın şiirini bir kez daha okurken, sanki şimdi o da bir yudum içmiş gibi hissetti.

Kendini sorgulamasına fırsat vermeden kâğıdı cebine soktu ve aceleyle apartmanın ön kapısından çıktı. Beş dakika sonra katlanmış notu tuğlanın arkasına yerleştirmişti.

O gece annesi Liliane'i yıkarken bileziği annesine verdi.

"Colette, lütfen, yakalanabilirdin!" Annem bileziği alıp hızla kendi cebine sokarken bile haykırdı.

"Ama ben değildim," diye belirtti Colette.

Annemin gözlerinde yaşlar parlıyordu. "Sevgilim, seni kaybedemem. Lütfen, sana yalvarıyorum; savaş bitene kadar başka yok."

"Sen de kendini tehlikeye attın," diye cevap verdi Colette. "Belki yardım edersem..." diye düşündüm.

Annem Liliane'in banyosundan ıslanmış ellerini Colette'in ellerinin etrafında kavuşturdu. "Benim tatlı Colette'im, bu tür riskleri almak benim işim, senin değil."

Colette annesinin bakışlarını tuttu. "Bu senin olduğu kadar benim de görevim. İkimiz de böyleyiz," dedi. Sonra Liliane'e baktı ve ekledi: "*Hepimiz* böyleyiz."

Liliane küvetin içinden ona gülümsedi. "*Kyi-kyi-kyi*," dedi yumuşak bir sesle.

Colette sırtıttı, kalbi yerinden çıkacak gibi oldu. Liliane bile anlamıştı. İkisi de annelerinin atalarıyla ilgili masallarını ve ormanın tepesinde onu koruyan ve daha büyük maceralara teşvik eden kartalı çok severdi. "*Kyi-kyi-kyi*," diye cevap verdi Colette.

"*Ko-ko-ko!*" Liliane heyecanla sözlerini tamamlarken küvetten dışarı su sıçrattı.

Annem boğazının arkasından bir ses çıkardı ve gözlerini kaçırdı ama başka bir şey söylemedi. Konuşma bitmişti ve bilezik onun elindeydi. Colette bunun yeraltına ulaşacağını ve belki, belki de hayatların kurtulmasını sağlayacağını biliyordu.

Colette iki gün sonra duvara geri döndü ve kendisini bekleyen yeni bir notla karşılaşınca şaşırdı.

Sevgili Isolde, Tristan yazmıştı. Birinin kalbini ifade etmesi için şair olması gerekmez. Ne demek istediğini söylemenin her zaman en iyi yol olduğunu düşünüyorum. Sonra, bu iki dizenin altına, kafiyeli bir dize daha yazmıştı.

Elle brille comme le soleil.

Zenginlikleri yeniden dağıtmak için çok risk alıyor.

Kimsenin umursamadığı bir cüretkârlık.

Quand je la vois, je goûte sa gentillesse.

Gülümsemesini örtmek için ağzına bir tane daha koydu. *Güneş gibi parlıyor. / Zenginliği yeniden dağıtmak için çok şeyi riske atıyor.* Sevinçli bir şaşkınlıkla başını salladı; adam son şiirinde bilezikle ilgili kendi sözlerini kullanmıştı! *Kimse izlemediğinde o bir kahramandır. / Onu gördüğümde, nezaketini hissedebiliyorum.*

Onun iyiliğini hissedebiliyor muydu? Ve ona kahraman demişti. Kalbi gururla kabardı. Onun inandığı cesur genç kadına layık olabilmek için elinden geleni yapacağına yemin etti.

Sonraki bir ay boyunca Colette kendini yeniden kendisi gibi hissetti ve bu muhteşemdi. Madam Virlogeux'dan çalmak onu cesur yapmıştı; hırsızlığından elde ettiği gelirin Almanlara karşı verilen savaşta işe yarayabileceğini bilmek onu gururlandırmıştı. Paris'teki pek çok kişi Almanlarla yakınlaşmak için acele ediyor, biraz ayrıcalıklı muamele için komşularına ihanet ediyordu, bu da Colette'in seçebileceği çok sayıda mark olduğu anlamına geliyordu.

Sahte karne kullandıkları için komşularını neşeyle ihbar eden zengin bir ev hanımından elmas bir yüzük çaldı. Kayıtsız Yahudileri tespit etmek için Almanlarla birlikte hevesle çalışan bir devlet memurundan bir cep saati çaldı. Binanın bodrumundaki yasadışı matbaa hakkında polise bilgi veren bir dükkân sahibinden bir kolye aldı ve Almanlarla hevesle işbirliği yapan faşist ve antisemit bir siyasi parti olan Parti Populaire Français'de aktif olan bir avukatın göğsünden bir mühür yüzüğü kaydırıldı.

Colette annesinin yaptığı şeyi onaylamadığını biliyordu, ama Colette eline parçalar tutuşturduğunda annesini de geri çevirmedi. Her zaman şanslarının tükeneneğine dair uyarılar mırıldanırdı ama bu henüz gerçekleşmemişti.

Ayrıca, annemin birlikte çalıştığı yeraltı grubu Paris'teki en önemli işi yapıyordu ve Colette umutsuzca yardım etmek istiyordu. 1940'ta direnişi teşvik eden gizli bir gazete dağıtarak işe başlamışlardı ama amaçları yavaş yavaş değişmişti. Bir önceki Ağustos ayında on birinci bölgedeki toplu Yahudi toplamalarından bu yana, ana odak noktaları Yahudilerin Serbest Bölge'ye taşınması olmuştu.

Belki de sen ve ailen Paris'i terk etmelisiniz, diye yazdı bir gün Tristan'a cesurca. Sana bir şey olması düşüncesine katlanamıyorum. Eğer istersen sana yardım edebilecek insanlar tanıyorum.

"Asla korkma, Isolde'm." diye cevap verdi. Güvende olacağız.

Mücevher parçalarını saklamak için duvara bırakmayı da düşünmüştü ama bunu yapmak Tristan'ı tehlikeye atmak olurdu ve bunu yapamazdı. Ayrıca, ya neden çalma ihtiyacı hissettiğini anlamazsa? Hayır, gizli yeri sadece mesaj iletmek için kullanmak daha iyiydi ve Tristan'la neredeyse her gün yazışıyor, saklandıkları yere birbirleri için kâğıt parçaları bırakıyorlardı.

Bazen sokakta onunla karşılaşılıyor, ama birbirlerine bakıp küçük, gizli gülümsemeler paylaşıyorlar da asla konuşmuyorlardı. Sadece Colette'in babası bunu yasaklamakla kalmaz, bir Yahudi ile Yahudi olmayan biri arasındaki bir yakınlaşma, bir Alman ya da işbirlikçi tarafından fark edilirse ikisinin de başını kolayca belaya sokabilirdi. Tıpkı orijinal Tristan ve Isolde gibi birbirlerine düşmüşlerdi. En derin duygu ve düşüncelerini kâğıda saklamak daha iyiydi. Ayrıca, mektupla yazılmış bir aşk mektubunun son derece romantik bir yanı vardı.

Bir gün, diye yazmıştı çocuk ilk tanışmalarından on beş buçuk hafta sonra, elini tutabileceğim. Bir gün, dinlerimizden daha fazlasıyla tanımlanacağız. Bir gün, önemli olan tek şey senin sen olman, benim de ben olmam olacak ve bu yeterli olacak.

O gece, Liliane paylaştıkları yatakta mışıl mışıl uyurken, Colette masasına oturmuş, çocuğun ona gönderdiği notları okuyordu. *İnsanın kalbinden geçenleri ifade etmesi için şair olması gerekmez, demişti ilk mektuplarından birinde. Ne demek istediğini söylemenin her zaman en iyi yol olduğunu düşünüyorum.*

Derin bir nefes aldı. Şair olmadığını biliyordu ama artık sadece düzyazı, hissetmeye başladıklarını ifade etmek için yeterli görünmüyordu. Bu yüzden, kalbinden geçenleri yansıtan dört satırda karar kılana kadar satır satır yazdı, orada burada kelimelerin üstünü çizdi, ritim tutmadığında kâğıt parçalarını buruşturdu.

Je pense à ce que ça ferait

Avoir ta main dans la mienne.

*Un jour nous traverserons ce qui nous divise. Tu
seras mon roi, et moi, ta reine.*

*Elini elime almanın nasıl bir his olduğunu düşünüyorum, diye yazmıştı. / Bir gün
bizi ayıran şeyi aşacağız. / Sen benim kralım olacaksın, ben de senin kraliçen.*

Böyle şeyler yazarken kendini cesur hissediyordu, sonunda kendi hikâyesinin kahramanı olmuştu. Daha önce hiç sevgilisi olmamıştı ama aşık olmanın böyle bir şey olduğunu hayal ediyordu; ılık bir bahar gününde güneş ışığının içeri girmesi için pencereyi aralamak gibi kalbinin yavaşça açılması.

*Umarım çok ileri gitmemişimdir, diye ekledi notun altına, ama bence karanlık
zamanlarda cesur olmanın bir yolunu bulmalıyız, sence de öyle değil mi? Senin
Isolde'un.*

Ertesi gün öğleden sonra, kalbi küt küt atarken şiiri duvara yapıştırdı. Şiirler ve notlar onu hayal bile edemeyeceği bir şekilde hayata döndürmüş, ona bir amaç aşlamış, cesur ve güçlü olduğunu ve dünyayı değiştirebileceğini hatırlatmıştı. *Kimse izlemediğinde o bir kahramandır*, diye yazmıştı çocuk.

Onun sözleri içinde bir ateş yakmıştı ve çocuğun inandığı gibi kahraman ve cesur bir kız olmaya yemin etti. Şiirini okuduğunda ne düşünecekti? Sözlerinin onunkilere dokunduğu gibi onun kalbine de dokunacak mıydı? Kendi aşk hikâyelerini yazıyorlardı ve sonsuza dek mutlu olmaktan başka nasıl bitebilirdi ki?

Ailesi o akşam evde sakin bir Bastille Günü geçirip Fransa'nın dirilişine kadeh kaldırırken, kendini sadece Tristan'ı düşünürken ve nerede olduğunu, güvende olup olmadığını ve ondan ne zaman tekrar haber alabileceğini merak ederken buldu.

OKUZUNCU BÖLÜ

2018

Boston Elmas Müzesi'nin bulunduğu tarihi ev, önünde küçük bronz bir tabela bulunan, üç katlı, kolonyal bir konaktı. Aviva arabasını bir blok öteye park edip girişe yaklaştı ve Lucas O'Mara adındaki müze müdürüne profesyonel bir sunum yapmak için kendini hazırladı. Bunu kabul ettiğine hâlâ inanamıyordu.

Omuzlarını dikleştirerek ön kapıyı denedi ama kilitli olduğunu görünce bozuldu. Şaşırmaması gerekirdi; serginin büyük açılışına daha iki gece vardı, yani henüz halka açık olacağını düşünmek için bir neden yoktu. Yine de Lucas O'Mara ve ekibinin içeride, hazırlık yapıyor olması gerekirdi. Ve yanlış bir şey yapmıyordu, değil mi? Bileziği çalmayı planlamıyordu ve bilgi sızdırmak da suç değildi. Colette'in de belirttiği gibi, Boston Holokost Eğitim Merkezi'nin bir bülteni *vardı* ve Aviva şimdi buna kaydolmuştu bile. Colette, bültenin editörlüğünü de yapan merkezin müdürü Chana Baruch'u arayarak Aviva'nın bir yazı yazıp yazamayacağını sormuştu.

Colette daha bu sabah telefonda, "Chana çok heyecanlandı," diye cıvıldadı. "Holokost'la ilgili herhangi bir parçanın fotoğrafını da çekip çekemeyeceğini sordu."

"Tabii, neden olmasın," diye kestirip atmıştı Aviva. "Belki bu arada Roor müzesinde şarkı söyleyip step dansı da yapabilirim."

Colette yemi yutmayı reddederek, "Sana nasıl doğru geliyorsa canım," dedi. "Sadece bileziğin fotoğrafını çektiğinden emin ol."

Aviva gözlerini devirdi ve telefonu kapattı.

Şimdi tek yapması gereken, elmas müzesine yaptığı ziyareti nasıl bir haber bülteni hikâyesine dönüştüreceğini bulmak, bir yandan da önemseydiği tek parça hakkında kurnazca sorular sormaktı. Ön kapıyı çaldı ve cevap gelmeyince daha sert vurdu.

Bir an sonra kapı açıldı ve Aviva kendini uzun boylu, geniş omuzlu, kırışmış siyah saçlı, birkaç günlük tuzlu biberli kirli sakallı ve hayatında gördüğü en yeşil gözlere sahip bir adamla yüz yüze buldu. Onu müzenin web sitesindeki Hakkımızda bölümünden Lucas O'Mara olarak tanıdı, ancak fotoğraf onun hakkını vermemişti. "Yardımcı olabilir miyim?" diye sordu ona bakarak. Soluk mavi tişörtünün üzerinde yağa benzer bir şey vardı ve koyu renk kot pantolonunu yırtık iş botlarının içine sokmuştu. "Korkarım henüz halka açık değiliz."

"Biliyorum," dedi Aviva çabucak, savcılıktaki ilk günlerinden kalma bir numarayla kapı aralığına bir ayağını rahatça yerleştirerek. Birisi içeriye adımını atmışsa kapıyı onun üzerine kapatmak hem fiziksel hem de zihinsel olarak daha zordu. "Ben Aviva Haskell, Boston Holokost Eğitim Merkezi'nde çalışıyorum. *Geniş* bir okuyucu kitlesi olan aylık bir bültenimiz var." Abartıyor muydu? Boğazını temizledi. "Sizinle serginiz hakkında birkaç dakika konuşmayı umuyordum. Üyelerimiz İkinci Dünya Savaşı sırasında Avrupa'dan gelmiş olabilecek mücevherlerle çok ilgileniyor."

Adam sanki bir şey sakladığını biliyormuş gibi kızın ayağına baktı. Adamın bakışları kızın vücudundan yüzüne doğru ilerlerken, kızardığını hissedebiliyordu. Bunun nedeni adamın gülünç derecede yakışıklı olması mıydı, yoksa kızın aslında iyi bir şey yapmıyor olması mıydı?

"Halkla ilişkiler ajansımız geleceğinizi bana haber vermedi, Boston Holokost Eğitim Merkezi'nin bülteninden Aviva Haskell," dedi.

"Onları gözden geçirmedi." Aviva müzenin herhangi biri tarafından temsil edildiğini fark etmemişti. Doğru kanallardan geçseydi çok daha az şüpheli görünürdü. "Gerçek şu ki, ben merkez için gönüllüyüm. Patronu hayal kırıklığına uğratmak istemem, anlıyor musun?" Bundan daha beceriksiz bir aptal gibi konuşabilir miydi? "Siz Lucas O'Mara olmalısınız, müdür?" Cevabı zaten bildiği halde bunu bir soru gibi çerçeveledi.

"Öyle olmalıyım." Adam hâlâ onu okumaya çalışıyormuş ama hangi dilde yazdığını tam olarak anlayamamış gibi bakıyordu. "Aynı blokta yaklaşık on yıl geçirdikten ve Boston Holokost Eğitim Merkezi'ne son üç yirminci yüzyıl Avrupa sergimizde işbirliği yapma teklifinde bulunduktan ve bir yanıt alamadıktan sonra, birdenbire ortaya mı çıktınız?"

Geçmişte O'Mara'nın tekliflerini görmezden gelenlere sessizce lanet okudu. Tereddüt etti ve sonra gerçeği ya da onun bir versiyonunu söylemeye karar verdi. "Dürüst olmak gerekirse, *Boston Monthly*'de açacağınız sergideki elmas bileziğin fotoğrafını gördüm ve ilgimi çekti."

"Öyle miydin?"

"Çok güzel bir bilezik. Nereden geldiğini merak ettim." "Merak ettin mi?"

"Sadece meraktan soruyorum, her ifademi bir soruyla mı yanıtlamayı planlıyorsunuz? Çünkü bunu bütün gün yapabilirim."

Lucas sonunda gülümsedi. "Yapabilir misin?" diye sordu ama gülümsemesi bir saniye sonra genişlediğinde onunla dalga geçtiğini anladı ve karşılığında hafifçe gülümsedi.

"Görebilir miyim?" diye sordu, kestirip atarak. "Bilezik mi?"

Bir kaşını kaldırdı, sonra kenara çekildi. "Ben kim oluyorum da bir gazetecilik görevinin önünde duruyorum?"

Aviva onu takip ederek içeri girdi ve kapıyı arkalarından kilitlemesini bekledi, bunu yaparken salonda sıralanan vitrinlerin hepsinin boş olduğunu fark etti. "Bir mücevher sergisi için mücevherlere ihtiyacınız yok mu?" diye sordu.

Onun gözlerini boş alanlara doğru takip etti. "Ah, gerçekten de cesur bir muhabirsiniz."

"Tamam, itiraf edeyim mi? Bu, uh, bülten için ilk yazışım."

"Peki, haber bültenlerinde sürükleyici yazılar yazmadığınız zamanlarda ne yapıyorsunuz Bayan Haskell?"

"Bana Aviva de. Ve ben bir avukatım."

Bir kaşını kaldırdı. "Bu tüm soruları açıklıyor."

"Ama yıllardır merkez için gönüllü çalışıyorum. Annem merkezin kurucu müdürüydü, bu yüzden burası benim için çok önemli bir yer." Boğazını temizledi.

"Peki,

um, mücevherler?"

"Ah. Evet, müze açıldığında günde yirmi dört saat güvenlik görevlilerimiz ve dönüşümlü olarak çalışan polis memurlarımız olacak. Ama o zamana kadar sadece ben varım, bu yüzden parçaları şu anda kasalarda tutmak mücevher hırsızlarına gelip kendilerine yardım etmeleri için bir davetiye gibi olur."

"Doğru, elbette, bunu istemezdim Bay O'Mara." Aviva zorlukla yutkundu ve onunla göz temasını sürdürmek için kendini zorladı. Boston'ın en eski mücevher hırsızının yeni avukatının tam karşısında durduğunu bilse ne derdi acaba?

Neyse ki gözlerini ilk kaçıran Lucas oldu. "Gel hadi. Kasa arkada. Ve bana Lucas diyebilirsin."

Onu daha çok boş vitrinle dolu karanlık bir odadan geçirerek binanın arka tarafındaki koridordan aşağı inen dar bir merdivene doğru götürdü. "Ne zamandır burada çalışıyorsun Lucas?" İkinci Roor'a doğru yürürlerken Aviva sordu.

"Müze açıldığından beri," diye cevap verdi Lucas, daha fazlasını söylemeden. Merdivenlerin başındaki o ce'un kilidini açtı ve kapıyı ona doğru tuttu.

"Her zaman mücevherlere ilgi duymuş muydun?" diye sordu adam, antika görünümlü ahşap bir masanın ve kitap raflarıyla kaplı duvarların bulunduğu küçük bir alanı aydınlatan ışığı açarken. Kendisine en yakın rafa baktı ve ciltlerin mücevherlerle ilgili olmamasına şaşırdı; Hemingway'den Louise Penny'ye, Fitzgerald'dan Lisa Scottoline'a kadar her şeyi içeren kişisel koleksiyonu gibi görünüyorlardı. Parmaklarını birkaç kitabın sırtında gezdirdi. İyi bir zevki vardı.

"Buldum," diye cevap verdi, arka taraftaki bir dolabı açmak için geçti. İçinde, duvarın içine yerleştirilmiş on iki büyük kasa vardı. O kadar büyük ve heybetliydi ki banka kasalarına benziyorlardı, ama bir elmas müzesinin tam da bu tür bir güvenliğe ihtiyacı olacağını düşündü. "Boston Güzel Sanatlar Müzesi'nde çalışırken, Amsterdam Diamant Müzesi'nden gezici bir mücevher sergisi getirdim ve New England Elmas Birliği bunu fark etti."

"New England Elmas Birliği mi?" Aviva ne olduğunu zaten bildiği halde sordu; Marty üyeydi. Ama bir tanıgın rahat olduğu zararsız şeylerden bahsetmesini sağlamak iyi bir şeydi; zor sorular geldiğinde onu kırması daha kolay bir ceviz haline getiriyordu. Kendi kendine Lucas O'Mara'nın düşmanca bir tanık olmadığını hatırlattı.

"Ülkenin bu bölgesindeki kuyumcu ve mücevher simsarlarından oluşan bir ticaret grubu," diye açıkladı Lucas. "Beni dünyanın dört bir yanından gelen sergilerden oluşan dönüşümlü bir koleksiyona ev sahipliği yapmam için tuttular."

"Yani kalıcı bir koleksiyon yok mu?" diye sordu tatlı tatlı, ama bunu o da biliyordu.

Lucas soldan ikinci kasanın kadranını çevirmek için eğilirken başını salladı, geniş omuzları Aviva'nın rakamları görmesini engelliyordu. "Hayır. Bu yüzden yıl boyunca açık değiliz; bir ya da iki ay boyunca bir sergiye ev sahipliği yapıyoruz ve sonra bir sonraki yıl için sergi görüşmelerine geri dönüyorum. Koleksiyonerlerin cömertliğine güveniyoruz, her seferinde birkaç aylığına eserlerini paylaşıyorlar."

Kasa açıldı ve Lucas içeri uzanıp kadife bir çanta çıkardı ve kasayı arkasından kapattı. Aviva'ya döndü, cebinden bir mendil çıkardı ve bileziği çantadan çıkarıp avucuna yerleştirmek için kullandı. "İşte," dedi Aviva bakarken.

Aviva tanıdıkça kalbinin küt küt attığını hissediyordu. Elbette bir gece önce Colette'in ona uzattığı dergide bileziğin resmini görmüştü ama bizzat görünce - Colette'in taktığı parçayla bariz bir şekilde eşleşiyordu

-Nefesini kesti. Kalın bir altın ipe tutturulmuş aynı narin 11igree'den yontulmuştu, aynı dar altın damarlara sahipti ve parıldayan bir yıldız dökümü gibi parlayan bir elmas takımyıldızı vardı. Açıkça Colette'in parçasının ayna görüntüsüydü. Telefonunu çıkardı ve birkaç fotoğraf çekti. Bunlar bülten için yeterli olacaktı.

"Zambaklar," dedi Lucas sessizce ve Aviva başını kaldırdığında Lucas'ın bileziği incelerken onu da incelediğini gördü.

"Pardon?"

"Elmasta yapılmış zambaklar," dedi. "İşte, tutmak ister misin?"

Aviva bileziği ondan olabildiğince dikkatli bir şekilde aldı. Lucas'ın soluk ışığında bile parlıyordu ve elinde ağırlaştığını hissetti. Tanık olduğu şeyin ağırlığını mı taşıyordu? Colette'in kız kardeşine ne olduğunu görmüş müydü? "Nereden geldin sen?" diye mırıldandı, taşların ışığı yakalayışını hayranlıkla seyrederek parçayı bir o yana bir bu yana çevirirken.

"Bilezikle mi konuşuyorsun?" Lucas sesini eğlenmiş gibi çıkararak sordu.

Aviva kendini aptal gibi hissederek başını kaldırdı. "Şey, ben sadece çok benzersiz olduğunu söylüyordum."

"Türünün tek örneği," dedi Lucas, sesi birden yumuşamıştı ve Aviva ona hayır, aslında türünün *iki* örneği olduğunu söylememek için dilini ısırarak zorunda kaldı. "Açmak üzere olduğumuz sergi gibi temalı sergiler düzenlediğimizde, genellikle 1t'lik parçaları olan koleksiyonerlere ulaşıyoruz. Bu durumda, muhtemelen bildiğiniz gibi, Cuma günü açılan sergide Avrupa'dan gelen ve geçen yüzyılın başlarında el işçiliğiyle üretilen parçalar yer alıyor. Bu parça 1920'lerde, iki dünya savaşı arasında yapılmış."

"Büyüleyici. Müzeye kim ödünç verdi?" Aviva ses tonunu rahat tutmaya çalışarak sordu.

Lucas'ın gözleri bileklikten kızın yüzüne kaydığını ve hâlâ bir şeyler anlamaya çalışıyormuş gibi bir an öylece kaldı. "Korkarım sahibi isminin gizli kalmasını istiyor."

"Kayıtlara geçsin," dedi Aviva, komplocu bir göz kırpmaya denemesi yaptı, ama bu ona sadece şaşkınlıkla kaşlarını çattırdı.

Lucas onun elinden bileziği aldı ve o da bileziği geri alma isteğine direndi. "Korkarım bunu açıklayamam."

"Fransa'dan mı geliyorlar?" diye ısrar etti, çok ileri gittiğini hemen anlamıştı.

Bileziği nazikçe kadife çantaya geri koyup kasaya yerleştirdikten ve kapıyı kilitledikten sonra ona cevap vermedi. "Bunu sana söyleten nedir?" diye sordu ona dönerek.

"Sadece bir tahmin. Paris'te giyilecek bir şeye benziyor." Tamam, şimdi aptal gibi konuşuyordu.

Bir an için ona baktı. "Sahibi aslen Fransız, evet," diye kabul etti, tam olarak bir cevap sayılmazdı ama kadın alabileceği tek şeyin bu olduğunu biliyordu. "Başka bir şey var mı?"

Bu durumu bir şekilde kurtarması gerektiğini biliyordu. Bileziği sorarken yeterince incelikli davranmamıştı ve şimdi adam şüpheleniyordu. "Ah, kanlı elmaslar!" diye ağzından kaçırarak ve kelimeler ağzından çıkar çıkmaz bunun yanlış bir şey olduğunu anladı. Kendini toparlamaya çalıştı. "Demek istediğim, parçalarınızda yeni elmasların etik kaynaklı olduğundan nasıl emin oluyorsunuz? Bülten için."

Lucas'ın ifadesi daha da soğuklaştı. "Bunun Boston Holokost Eğitim Merkezi'yle ne alakası var?"

"Şey, ben-"

"Bak, bu benim çok ciddiye aldığım bir şey, tamam mı?" Lucas dedi ki. "Elmaslar dünyanın kendisinden gelir ve etik bir şekilde elde edildiklerinde ve ustalıkla kesildiklerinde güzel ve kalıcı olurlar. Ancak elmasları çıkaran şirketlerin ellerinde kan varsa, bu mücevherleri sonsuza dek lekeler. Evet, elimizdeki bazı eski parçalar neredeyse kesinlikle sorumsuzca çıkarılmıştı, ancak benim için -bu müze için- elmasların artık hem etik hem de sürdürülebilir bir şekilde çıkarılmasını sağlayan Doğal Elmas Konseyi ile çalışmak çok önemli. Tamam mı?"

"Doğru, elbette," dedi Aviva sessizce. "Bunu ima etmek istememiştim-"

"Konsey sadece elmas madenciliğinin doğru yapılmasını sağlamakla kalmıyor, aynı zamanda

Aynı zamanda yerel istihdam, vergiler, eğitim ve sosyal programlar gibi yollarla dünya çapında on milyondan fazla insanı destekliyor. Bu mükemmel bir sistem değil, ancak bu taşları topraktan çıkaran insanlar için doğru olanı yapmada bir rol oynamaya çalışmak benim için çok önemli."

"Sana inanıyorum," dedi Aviva. "Bu bir karalama yazısı değil, söz veriyorum. Biz, ah- pek de sert bir bülten değiliz."

Bir an birbirlerine baktılar ve Lucas'ın yüzü yavaşça gevşedi. "Özür dilerim," dedi. "Bu kadar savunmaya geçmek istememiştim. Art niyetli gazetecilerle birkaç kötü deneyimim oldu."

"Ben tam olarak bir gazeteci değilim."

"Avukatlarla yaşadığım deneyimler pek de iyi olmadı. Habersizce gelip tuhaf sorular soran insanlarla olan deneyimlerim de öyle." Kaşlarını ona doğru kaldırdı.

Aviva gülümsemeye zorladı. "Ben sadece mücevher parçalarının nereden geldiğini merak ediyorum. Bence bilezik gibi onlarca yıl ve okyanuslar boyunca seyahat etmiş olanların gerçekten ilginç hikâyeleri olmalı."

"Evet, öyle."

"Gerçek şu ki, annem Holokost'tan kurtulmuş biriydi. 1940'ta Belçika'da doğmuş ve savaşta ailesiyle birlikte saklanarak hayatta kalmış." Aviva bunu insanlarla nadiren paylaşırdı ve şimdi neden ona anlattığından emin değildi.

"Bazen onun gibi insanlardan alınan onca şeyi düşününce çok duygulanıyorum."

"Bunu yaşadığı için çok üzgünüm. Gerçekten. Ama bileziğin çalındığına inanmak için bir nedenim yok, Aviva." Durakladı ve cüzdanından bir kartvizit çıkarıp ona uzattı. "Bak, açılış gecemizin galası yarın. Neden gelmiyorsun? İstersen birini de getir." Bakışları boş yüzük deliğine kaydı ve tekrar yukarı baktı. "Burada ne yaptığımızı daha iyi anlayabilirsin ve belki de bu senin haberine yardımcı olur."

Kartını cebine koydu. "Bilezik sergilenecek mi?"

Hafifçe gülümsedi. "Planımız bu. Geçenlerde bilge birinin de belirttiği gibi, aslında bir mücevher sergisi için mücevherlere ihtiyacınız var."

Gülümsemekten kendini alamadı. "O zaman kimi getireceğimi biliyorum."

Colette Aviva'nın hayatını kurtarmıştı. Aviva bu sözleri hiçbir zaman yüksek sesle söylememişti ama yaşlı kadının, Aviva'nın annesi öldüğünde tereddüt etmeden devreye girmesinin kendisi için ne kadar önemli olduğunu bildiğini umuyordu.

On sekiz yaşında tek ebeveyninizi kaybetmek tuhaf bir şeydi. On sekiz yaşında yasal olarak bir yetişkin oluyordunuz, dolayısıyla devletten size bakılması için ısrar eden kimse yoktu. Ama Aviva hâlâ lisedeydi; bırakın acıyı, nasıl yaşayacaktı ki?

Bu geride bırakıldığı ilk sefer değildi. Aradaki fark, zar zor hatırladığı babasının o üç yaşındayken kendi isteğiyle gitmiş olmasıydı; annesinden ve kendisinden uzaklaşmıştı çünkü bir aile kurmak istediği başka bir kadınla tanışmıştı. Onu birkaç yıl önce sosyal medyada bulmuştu; kızı Sharlene'in Facebook sayfasındaki bir fotoğrafta, üç yetişkin çocuğunun arasına sıkışmış gülümsüyordu. "En iyi babanın Babalar Günü kutlu olsun!" Sharlene fotoğrafın altına bir başlık atmıştı ve Aviva kusmak istemişti.

Ona sadece bir kez elini uzatmıştı ve o anın hatırası onu hâlâ üzüyordu. Annesinin ölümünden bir gün sonraydı. Hastanenin bekleme odasından çıkmaya cesaret edememişti, çünkü nereye gidebilirdi ki? Annesi buradaydı ve sahip olduğu tek şey annesiydi. Annesinin kız kardeşi Jan.

Annesi bir gece önce getirildiğinde Aviva aramış, sabah saat dokuz civarında gelmişti. Kız kardeşinin öldüğünü yeni öğrenmiş olmasına rağmen Jan'ın gözleri kurumuştu. "Eve gitme zamanı tatlım," demişti yüksek sesle, bir kurtarıcı gibi, Aviva ayağa kalkarken kolunu Aviva'ya dolamıştı.

"Evinize mi?" Aviva bir an için annesiyle Jan'ın anlaşılamadığını, Jan ve kocası Robert sadece on beş dakika uzaklıkta oturmalarına rağmen teyzesini bir yıldan fazladır görmediğini unutarak mırıldandı. Jan sanki yanmış gibi kolunu Aviva'nın omuzlarından çekti. "Şey, hayır, Hon. Sizinkine."

"Ama... Ben orada olamam. Annem olmadan olmaz," demişti Aviva. "Annem öldü," diye ekledi, henüz gerçekmiş gibi hissetmese de kelimeleri deniyordu.

Jan'ın parlak gülümsemesi yapmacıktı ve gözlerine ulaşmıyordu. "Evinle ve eşyalarınızla daha iyi olacağınızı düşünüyorum," demişti. "Robert amcanın habersiz misafir konusunda nasıl olduğunu bilirsin."

Aviva o zaman teyzesi ve eniştesinin onu yanlarına almayacaklarını biliyordu ve babası ve hiç tanımadığı üç üvey kız kardeşi dışında yaşayan tek akrabaları onlar olduğu için, bunun onu nereye götüreceğini çok iyi biliyordu. Tek başına. On sekiz yaşında ve tamamen kendi başına.

Jan'dan bir adım geri çekilerek, "Ben kalacağım," dedi.

"Burada mı?" Jan etrafına bakındı, sahte gülümsemesi hâlâ yüzündeydi. "Burada kalamazsın tatlım. Burası bir hastane bekleme odası."

Aviva rahatsız plastik koltuklardan birine oturdu ve kollarını kavuşturdu. "Geldiğiniz için teşekkürler," dedi Jan'a bakmayı bile reddederek.

Jan bir süre orada durdu, Aviva'nın nankör ve kaba olduğuna dair bir şeyler mırıldandı ve tek kelime etmeden oradan ayrıldı.

Aviva ağladığını fark etmemişti, ta ki yanında kitap okuyan dede kılıklı bir adam yanına oturup ona bir mendil verene kadar. "Elimde olmadan annenle ilgili olanlara kulak misafiri oldum. Çok üzgünüm," dedi adam nazikçe. "Arayabileceğin başka biri var mı canım?"

Aviva beynini zorladı ve acınacak derecede boş çıktı. "Ben-"

"Peki ya baban?" diye sordu adam ve Aviva kendini başını sallarken buldu.

"Babamı arayacağım," dedi Aviva ve adam memnuniyetle gülümsedi, sanki karmaşık bir gizemi çözmüştü. Aviva şaşkın şaşkın dolaşmaya böyle başlamıştı,

ankesörlü bir telefona gitti, altındaki beyaz sayfaların iyice yıpranmış kopyasını aldı ve bunca yıldır şehrin öbür ucunda yaşadığını bildiği ama onu görmeye hiç gelmemiş olan bir adamı aradı.

"Alo?"

Telefonu açtığı anda, üçüncü çalışta sesini tanıdı ve aşinalığın onu ne kadar sert vuracağına hazırlıksızdı. Babacığım, demek istedi, arkasına bile bakmadan onu terk ettiğini bildiği halde. Bunun yerine, "Merhaba, ben Aviva. Senin kızın."

Telefonun diğer ucunda çok uzun bir süre sessizlik oldu. "Aviva," dedi sonunda, sanki bilmediği yabancı bir kelimemiş gibi.

"Annem öldü," diye ağzından kaçırdı.

Daha fazla sessizlik. "Bunu duyduğuma çok üzıldüm, Aviva." Başka bir şey söylemedi. Gerçekten bunu bekliyor muydu? Bunca yıl sonra evinin kapılarını açıp onu içeri davet etmesini? Bir kez daha baba olacağını? Arka plandaki gürültüyü duyabiliyordu, sonra onun birisine telefonda olduğunu ve ona bir dakika vermesini söyleyen sesini. Döndüğünde daha sessiz konuştu. "Üzgünüm, Aviva. Arayan kızlarımdan biriydi."

Ben senin kızlarından biriyim, diye hatırlatmak istedi ona ama çoktan unutmuş gibiydi. "Ne yapmam gerekiyor?" diye sordu kendini acınası hissederek.

"İhtiyacın olursa sana biraz para gönderirim," dedi sonunda. "Bu yüzden mi arıyorsun?" İşte o zaman telefonu kapatmış ve onunla bir daha asla konuşmayacağına dair kendine söz vermişti, çünkü nasıl bir baba ilk etapta terk eder ve sonra hak etmediği ikinci bir şans verildiğinde, kızının onun için hiçbir şey ifade etmediğini ilk ve son kez bilmesini sağlar?

Üç saat sonra, Aviva'nın annesinin işlettiği Holokost eğitim merkezinin uzun süredir gönüllülerinden biri olan Colette Marceau içeri girdiğinde bekleme odasında tek başına oturuyordu, nefesi kesilmişti, ağlamaktan gözleri kızarmıştı.

"Annenin trafik kazası haberini az önce haberlerde gördüm, Aviva," demişti Colette, koşarak gelip kollarını ona dolamıştı. Aviva Colette'le o kadar yakın değildi ama Rachel'dan neredeyse bir kuşak büyük olan bu yaşlı kadının annesinin en sevdiği insanlardan biri olduğunu biliyordu. Aviva'nın okuldan sonra merkeze uğramak zorunda kaldığı günlerde, Colette annesinin en sevdiği kişi gibi görünüyordu.

Okul, arkadaşlar ve üniversite planları hakkında sorular sorarak ona gerçek bir ilgi gösterin.

"Hâlâ burada olduğumu nereden biliyordun?" Aviva karşılık vermedi ama sarılmayı da reddetmedi. Sonunda Colette onu bıraktı ve yanına oturdu.

"Çünkü ben de annemi kaybettim ve onunla birlikte olduğum son yerden ayrılmak istemediğimi hatırlıyorum. Sanki ondan bir parça hâlâ oradaymış gibi. Ama yoktu, Aviva. Onun parçaları zaten içimdeydi, tıpkı annenin parçalarının senin için olduğu gibi. Nereye gidersen git onu yanında taşıyacaksın."

Doktorun saatler önce gelip annesinin ameliyat masasında öldüğünü söylemesinden bu yana Aviva'nın gözyaşları ilk kez sıralanmaya başlamıştı. "Bunu nasıl yapacağım?" diye sordu.

"Kendin olarak," dedi Colette. "Seni annen büyüttü. Kendini çoktan sana, olduğun kişiye adadı. Sadece bu yola sadık kal ve o her zaman seninle olacak."

Aviva hıçkırarak hıçkırarak ağlarken Colette ona sarıldı ve bir süre sonra, "Sen isteyene kadar ayrılmak zorunda değiliz ama hazır olduğunda seni eve götüreceğim," dedi.

"Eve gitmek istemiyorum." Aviva sni ed. "Gidemem. Henüz olmaz."

Colette bu durumdan hiç de rahatsız olmuşa benzemiyordu. "Elbette Aviva. Demek istediğim, benimle eve gelebilirsin."

Bunun üzerine Aviva başını kaldırıp baktı.

"Seninle mi?" "Ne kadar istersen," dedi

Colette. "Ama... neden?"

"Çünkü tüm dünyanın bir anda yok olmasının nasıl bir şey olduğunu biliyorum. Burada oturup hissettiğin her şeyi anlıyormuş gibi davranmayacağım, ama kaybetmenin nasıl bir his olduğunu biliyorum ve en çok ihtiyacım olduğu anda insanların bana bir ev verecek kadar şanslıydım. Bunu annen ve senin için yapmak benim için bir onurdur."

Aviva o anda Colette'in ne yapacağından emin değildi; birbirlerine söyledikleri en fazla şey buydu. "Annemle arkadaş olduğunuz için kendini mecbur hissetmeni istemiyorum."

"Yapmak istemediğim hiçbir şeyi yapmam, Aviva." Colette onun bakışlarını tuttu. "Ve istemediğim tekliflerde bulunmam."

Aviva uzun süre arkasına baktı ve Colette'in yeşil gözlerinde güç, kararlılık ve Colette gibi en kötüsünden kurtulabilirse, belki bir gün kendisinin de tek başına ayakta durabilecek kadar güçlü olabileceği umudunu gördü. "Tamam. Teşekkür ederim."

Colette onun elini okşamıştı ama ne ayağa kalkmış ne de Aviva'ya kendisini takip etmesini önermişti. Bunun yerine, Aviva kendi başına ayağa kalkıp belki de gitmeye hazır olduğunu söyleyene kadar, eli Aviva'nın elinin üzerinde, sessizce iki saat daha bekledi. Colette'in sadece onun olmasına izin verdiği o iki saat içinde Aviva, biriyle ilgilenmenin, onu çoktan kesip attığınız alanlara sokmak olmadığını anlamıştı. Bu, onların kendi yollarıyla var olmalarına izin vermekle ilgiliydi.

Bu yüzden yaşlı kadının aradığı cevapları bulmak için elinden geleni yapmayı Colette'e borçluydu. Colette'in yirmi yıldan fazla süren cömertliğinden sonra, belki de nihayet iyiliğinin karşılığını vermeye başlayabilirdi. Ertesi gece bileziği kendi gözleriyle görebileceğini söylemek için sabırsızlanıyordu.

ONUNCU BÖLÜM

1942

Sanırım Colette'in bir sevgilisi var," dedi Annabel Bastille Günü'nden bir gün sonra arkadaşı Hélène Rosman'a. Annabel'in evinden sadece birkaç blok ötede, Jardin May-Picqueray yakınındaki Hélène'in dairesinin salonunda oturmuş, ersatz kahve içiyor ve geleceği tartışıyorlardı.

"Böyle bir zamanda mı?" Hélène küçük bir yudum alarak sordu. Annabel'den birkaç yaş büyüktü, ince, heykelsi bir kadındı, şık, koyu renk saçları ve kusursuz bir tarzı vardı, bilekleri ve bilekleri, artan Yahudi kısıtlamaları nedeniyle artık çalışması yasak olan elmas tüccarı kocası Salomon tarafından yıllar boyunca kendisine verilen mücevherlerle parıldıyordu.

Annabel ve Hélène bir yıldan kısa bir süre önce Le Paon'un yeraltı ağının bir toplantısında tanışmışlardı ama Annabel diğer kadını bundan çok daha uzun süredir tanıyormuş gibi hissediyordu. Küçük gruplarındaki tek iki anne olarak birbirlerine benziyorlardı.

"Belki de endişelenmeliyim," dedi Annabel. "Ama onda bir parıltı var, Hélène. Sanırım aşık."

Hélène gülümsedi, yüzünde hüznü bir ifade vardı. "Ah, yeniden genç olmak."

Annabel içini çekti. "İzlemesi çok güzel ama gençlik aşkı insanı pervasızlaştırıyor, değil mi? Yardım edemem ama endişeleniyorum."

"Bana onun ne kadar akıllı bir kız olduğunu söylemiştin Annabel," dedi Hélène arkadaşının elini okşayarak. "Düşüncesizce bir şey yapmaz." Biraz daha yaklaştı, gözleri parlıyordu. "Şanslı çocuk kim o zaman?"

"Görünüşe göre Tristan adında bir çocuk. Ona yazmaya başladığı mektupların parçalarını buldum. Her gece saatlerce yatak odasındaki masanın başında oturup

kelimeler ve baştan başlamak. Onu hiç böyle görmemiştim. Eminim fark etmediğimi, ketum davrandığını sanıyor."

Hélène usulca güldü. "Annelerin her şeyi gördüğünü anlayacak yaşta değil henüz." Annabel geçen ay Rosman'ların dairesine yaptığı bir ziyaret sırasında Hélène'in ikizleri Daniel ve Ruth'la tanışmış ve onları hem kibar hem de nazik bulmuştu. Tıpkı Hélène ve kocası için endişelendiği gibi onlar için de sürekli endişeleniyordu.

"Le Paon'un sizi Serbest Bölge'ye taşımasına izin vermeyeceğinizden emin misiniz?" Annabel konuyu aniden değiştirerek sordu. Hélène'i Paris'ten ayrılmaya bir kez daha ikna etmeye çalışmak için gelmişti. Daha bir gün önce, yeraltı grubunun acil toplantısına çağırılmışlardı. Le Paon, Yahudi Komünistlerden İbranice bir broşür almış, otuz bine yakın Yahudi'nin Almanlara teslim edildiği uyarısında bulunmuştu. Raporda olası bir toplu sürgünden söz ediliyordu ama Le Paon buna şüpheyile yaklaşıyordu. *Zaten ellerinden gelenin en kötüsünü* yaptılar, dedi kaşlarını çatarak. *Isırmaktan çok havlıyorlar.*

Almanlar gerçekçi bir şekilde kaç kişiyi götürebilirdi ki? Önceki baskın uyarıları fazlasıyla abartılmıştı. Bu baskının farklı olmasını beklemek için ne gibi bir neden vardı? Yine de Annabel açıklayamadığı bir önsezi hissetti ve Hélène'in tehlikeyi daha ciddiye almasını diledi. "Sana sahte belgeler getireceğine söz verdi ve sonra-"

"Hayır, Annabel," dedi Hélène sözünü keserek. "Salomon ve ben bunu tartıştık ve hemfikiriz. Biz sorunlarımızdan kaçmak için yetiştirilmedik."

"Dostum," dedi Annabel, Hélène'in ellerine uzandı ve diğer kadın gözlerinin içine bakana kadar bekledi. "Aileni korumak için elinden geleni yapmakta utanılacak bir şey yok. Keşke bunu düşünsen."

Hélène başını salladı ve başka tarafa baktı. "Kararımızı verdik. Ayrıca Salomon savaşın bir yıl içinde biteceğini söylüyor. Biraz daha dayanmalıyız."

"Korkarım yanılıyor olabilir," dedi Annabel. "Le Paon diyor ki-"

"Le Paon iyi niyetli," dedi Hélène bir kez daha sözünü keserek, sanki Annabel'in anlatmak zorunda kaldığı mantığı sindirmeye dayanamıyormuş gibi. "Ama bir yeraltı grubuna liderlik etmenin ihtişamına kendini çok kaptırmış durumda, değil mi? Her yeni trajedide gözlerinin nasıl parladığını görmedin mi?"

"Belki de," dedi H  l  ne ve bir an için iki kadın rahat bir sessizlik içinde yudumladılar, Annabel her yudumda palamut ve hindibanın buruk tadına kar  şı burnunu kırıştırmamak için kendini zor tuttu. Gerçek bir fıncan kahve için neler vermezdi.

Annabel bu soru karşısında bir korku dalgası hissetti. "Her günün her anı."

"Çünkü," dedi Annabel gözlerini yere indirerek, "yeraltının paraya ihtiyacı var ben onlar için parayı bulabilirim. Buna nasıl sırtımı dönerim?"

"Anne olmanın hem enfes bir keyfi hem de sınırsız bir yürek acısı var," diye onayladı Annabel. "Kızlarımı korumak için neredeyse her şeyi yaparım ama ülkemi ihtiyaç duyduğu anda terk edemem."

"Roger'ın benim faaliyetlerimle hiçbir ilgisi yok," dedi Annabel, sesinin sert çıkmamasına çalışarak. Ne de olsa Roger'ın yeraltına yardım etmekten kaçınması onu kötü bir adam yapmıyordu; sadece temkinli bir adam yapıyordu. "Tutuklanırsam ben eve dönene kadar kızlara göz kulak olurdu. Ayrıca onları korumak için giysilerinin astarlarına mücevher parçaları dikerdim."

Annabel küçük bir gurur gülümsemesine izin verdi. "Tahmin edebileceğinden çok daha fazlasını çalışıyorum dostum, neredeyse her gün yeni parçalar. Yakalanma riskine karşı onları hemen taşıyamıyorum, bu yüzden eteklerinin ve geceliklerinin kenarlarına saklıyorum. Buralar saklamak için mükemmel yerler.

sıkıştıklarında, her zaman çıkış yollarını satın alabilecekleri bir şeyleri olacaktır."

"Peki kızlar bu gizli hazineleri biliyor mu?"

Annabel başını salladı. "Liliane bile ailemizin mirasını anlıyor ve hayatı tehlikede olmadığı sürece mücevherlerden kimseye bahsetmemesi gerektiğini biliyor."

Hélène kendi ellerine baktı, üç güzel yüzükle süslenmişti: sol yüzüğünde bir alyans ve bir pırlanta tektaş, sağ yüzüğünde ise zümrüt ve pırlantalarla süslü bir yüzük vardı. Bir süre durakladıktan sonra zümrüt yüzüğü kaydırıp ve Annabel'e uzattı. "O halde bu yüzüğü benim için saklar mısın Annabel?"

Annabel önce yüzüğe sonra da arkadaşına baktı. "Onu kendin koruyacaksın, Hélène."

Yüzüğü aralarındaki masaya koyup Annabel'in almasını beklerken Hélène'in gözleri yaşlarla doldu. "Ama ya yapamazsam? Ya sen haklıysan ve en kötüsü geliyorsa? Ya kalmak korkunç bir hataysa? Ya bana ya da Salomon'a bir şey olursa? Çocukların beni hatırlayacakları bir şeyleri olsun istiyorum. Bu Salomon'un onuncu yıldönümü hediyesiydi; kendisi tasarladı. Lütfen, Annabel, al bunu. Bir gün savaşın sonunda, gerçek bir fincan kahve eşliğinde, varlığımı silmek istemeyen insanlarla çevrili bir ortamda geri vereceksin."

"Arkadaşım-"

"Kızlarınızın elbiselerinden birine diki. Ve eğer bir gün kendilerini güvende tutmak için bunu kullanmaları gerekirse, onları korumada bir rol oynadığımı bilmekten gurur duyarım. Mücevherler sadece mücevherdir, Annabel. Aynı anda hem hiçbir şey hem de her şey ifade ederler. Ama aklın galip geleceğine ve tüm bunların yakında sona ereceğine inanmak zorundayım."

"İnşallah," diye yanıtladı Annabel, ama sonra yüzüğü masaya geri itti ve Hélène başını kaldırıp onunla göz göze gelene kadar bekledi. "Bunu senden almayacağım dostum. Bunu almak sana bir şey olacağını düşündüğümüzü kabul etmek anlamına gelir. Ve ben buna inanmıyorum. İnanamam. Sen 1ne olacaksın, Salomon ve çocukların da öyle."

Hélène uzun bir süre yüzüğe baktıktan sonra onu aldı ve küçük bir baş hareketiyle sağ yüzük parmağına geri taktı. Sonra yavaşça yüzüğün

Sağ bileğindeki bilezikler, iç içe geçmiş zambaklar, yüzlerce küçük elmastan ve narin altın tellerden yapılmış bir kelebeği oluşturuyordu. Annabel, Hélène'i onlarsız hiç görmemişti.

"Haklısın," dedi Hélène, sesinin içi boştu. "Bu parçaların hiçbirinden ayrılamam. Hepsi benim bir parçam."

"Biliyorum," dedi Annabel. Mücevherler onları yapanların, verenlerin, takanların umutlarını ve hayallerini taşırdı ve ikiz bilezikler Hélène Rosman için kim olduğunun bir parçasıydı. Annabel de mümkün olduğunca normal bir şekilde devam etme dürtüsünü anlıyordu, çünkü korkutulmayı reddetmek başlı başına bir direniş eylemiydi.

O sırada Rosman'ların dairesinin ön kapısı açıldı ve Daniel ile Ruth gülerek, başları birbirine eğik bir şekilde içeri yuvarlandılar. Annabel'i masalarında görünce doğruldular ve ikisi de onu resmi bir "*Bonjour, Madam Marceau*" ile selamladılar.

"Bonjour, Daniel. Bonjour, Ruth. İkinizi de tekrar görmek ne güzel." Söyledikleri doğru olsa da Annabel onları görmeyi acı verici buluyordu, çünkü her ikisinin de üzerinde *Juif* olduklarını gösteren sarı yıldızlar vardı ve kumaş parçaları iki çocuğun her zaman içinde bulundukları tehlikeyi hatırlatıyordu. Annabel gülümsemeye zorladı ve çocuklarla *selamlaşmak* için ayağa kalktı. "Gerçekten eve gitmem gerekiyor," dedi.

Hélène de ayağa kalktı ve onu kucakladı. "Bu teselli anları için teşekkür ederim Annabel," dedi. "Bana umut veriyorlar."

"Onlar da benim için aynı şeyi yapıyorlar," dedi Annabel. Çocuklara bir kez daha gülümsedi ve sonra Hélène'e döndü. "Gelecek hafta seni arayacağım."

"*Au revoir*," dedi Hélène, Annabel için kapıyı açarken gülümsemesine karşılık vererek. "Yakında görüşürüz."

"İnşallah, dostum," dedi Annabel, ama Hélène kapıyı arkasından kapatıp Annabel'i salonda yalnız bırakırken üzerine çöken ağır duygudan kurtulamadı.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

2018

Aviva tam saat dokuzda Colette'in kapısının zilini çaldı, sanki gelmesinin uygun olacağı ana kadar garaj yolunda bekliyormuş gibiydi.

Colette, Aviva'yla kucaklaştıktan sonra koridordan mutfığa doğru yürürken, "Çoğu sabah altıdan önce kalkarım canım," dedi. "Daha erken gelebilirdin."

Aviva esnedi ve Colette onun gözlerinin altındaki koyu halkaları fark etti. "Aslında dün gece seni arayacaktım ama uyuyor olabileceğini düşündüm."

Colette homurdandı, çünkü yirmi yıl kadar önce Rachel'ın ölümünden sonra Aviva onunla yaşarken, sabahlara kadar uyumaz, eski siyah-beyaz filmleri izler, yaşadıkları dünyadan daha az acı veren dünyalara kaçarlardı. "Uyuduğumu nereden çıkardın?" Colette alaycı bir tavırla sordu.

Aviva dudağını ısırıldı. "Um..."

"Söyleyebilirsin. Yaşlı olduğumu düşünüyorsun."

"Bunu asla söylemem." Aviva rahatsız görünüyordu.

Colette gülümsedi. "Peki, sen kazandın. Dokuzdan önce kanepede uyuyakalmıştım. Sanırım film maratonu günlerim geçmişte kaldı." Hâlâ bazen kanepede gözlerini kapatıp Aviva'yı yanında, karanlıkta nefes alıp verirken, Humphrey Bogart'la Casablanca'da ya da Judy Garland'la St. Louis'de kaybolurken yüzü aydınlanırken hayal edebiliyordu.

"Bir gece daha idare edebilir misin sence?" Colette su ısıtıcısını kaynamaya bırakıp öğütülmüş kahveleri French press'ine doldururken Aviva sordu. Ancak bu şekilde koyu, pürüzsüz ve sert kahve yapabiliyordu.

Colette'in kalbi küt küt atmaya başladı, çünkü bunun bileziğın dünyaya yeniden gelişiyile ilgili olduğundan şüpheleniyordu. "Kulübe mi gidiyoruz?" diye sordu hafifçe.

Aviva güldü. "Clubbing mi?"

Çaydanlık hazırdu ve Colette onu ocaktan alıp French press'in içine döktü, kahve kokusu mutfağı sararken derin bir nefes çekti. "Studio 54'ün müdavimlerinden biriydim, haberin olsun," dedi. Disko 1977'de açıldığında kırklı yaşlarının sonundaydı ama kulüple özdeşleşen ünlülerin çoğı ondan daha yaşlıydı. Disko aynı zamanda sosyal tırmanış takıntılı insanlar için de popüler bir mekân haline geldi. Buradaki dans salonu her gece yaklaşık iki bin misafirle dolup taşıyordu ve Colette onların arasında kaybolmayı, önceden araştırdığı işaretleri aramayı, bileziklerini ve saatlerini kaybettiklerini düşünen insanların bileklerinden çıkarmayı ve ardından güneş doğmadan önce Drake Hotel'e yerleşmeyi seviyordu.

"Elbette, Studio 54," dedi Aviva, omuz silkmekle yetinen Colette'e gülümseyerek. Onu küçümsemeyecek kadar iyi tanıyan Aviva bile, Colette'in kendisi gelmeden önce heyecan verici bir hayat sürmüş olması mümkün olmayan yaşlı bir kadından başka bir şey olmadığını düşünüyordu. "Hayır, kulübe gitmeyi düşünmüyordum. Elmas Müzesi'ndeki serginin açılış gecesine bir davetiye olabilir diye düşünüyordum."

Colette elindeki kaşığı düşürerek Roor'a çarpmasına neden oldu. Kaşığı almak için eğilip Aviva'ya el sallarken birkaç kez gözlerini kırptırdı, kendini ve titreyen ellerini kontrol etmeye çalışıyordu. Doğruldu ve Fransız presinde kahve ezmelerini karıştırmaya başladığında sadece biraz titriyordu. "Demek oradaydın?" diye sordu, sesini eşit tutarak.

"Colette," dedi Aviva, "bileziğı gördüm."

Colette kendini Aviva'nın içkisini hazırlamaya devam etmeye zorladı. Pistonun düğmesine yavaşça bastı ve siyah sıvının camda berraklaşmasını izledi. "Anlıyorum." Aviva'nın bakışlarıyla karşılaşmamak için dolaptan iki fincan alıp içkiyi doldurmakla meşgul oldu. "Müzedede bileziğın nereden geldiğini söyleyebilen oldu mu?"

Aviva buzdolabından krema aldı, kahvesine uzun bir damla döktü ve karıştırdı. "Sadece sahibi Fransa'dan. Müzeyle görüştüm

Yönetmen pek açık sözlü değildi. Görünüşe göre insanların gelip garip sorular sormasından pek hoşlanmıyor."

"Evet, buna alışması gerekecek," dedi Colette.

Aviva kupasının kenarından Colette'e şüpheyile baktı. "Onu çalamazsın, Colette." Kız belli ki artık zihin okuyabiliyordu. "Bir müzeden değil. İyi ve nazik görünen bir adamdan değil."

Colette, "Aslında parayı ondan almayacağım," dedi çekingen bir tavırla. Aviva, "Ama Lucas bunun için kancaya takılmış olacak," dedi.

"Lucas mı?" Colette sordu. "Şimdiden ilk isim bazında mı konuşuyorsunuz?" Aviva'nın yanaklarının bu soru karşısında biraz daha pembeleşmesi gibi bu da kötüye işaretti.

"Bizi bu akşamki açılışa davet etti," dedi Aviva toparlanarak. "Bileziği görmen ve bazı sorular sorman için bir fırsat olabileceğini düşündüm. Benden duyacağınıza sizden duymanız daha az şüphe uyandırır."

"Yaşlı bir kadın olduğum için mi?" Colette acı kahvesinden bir yudum alarak tatlı tatlı sordu.

"Çünkü ona sergi hakkında bir makale yazacağımı söyledim bile," diye düzeltti Aviva. "Ama gitmek istemiyorsan..."

Colette bir yudum daha içmek için kendini zorlayarak, "Elbette istiyorum," dedi. Toplayabileceği tüm dayanıklılığa ihtiyacı olacaktı. "Ne zaman yola çıkıyoruz?"

Aviva bir fincan kahvesini bitirdikten sonra ayrıldı, belki de Colette'in umutsuzca kendine zaman ayırmaya ihtiyacı olduğunu hissetmişti. Colette'in de buna ihtiyacı vardı elbette, ama bu zamanı taşan duygularını kontrol altına almak için kullanmak yerine, müze müdürünün adını Google'da ararken daha da sinirlenerek geçirdi. Bileziğin sırlarını öğrenme umudu varsa, belki de bileziğin kendisi için neden bu kadar önemli olduğunu itiraf etmesi gerekecekti. Yine de önce kiminle uğraştığını bilmesi gerekiyordu. O'Mara'nın sadakati nerede yatıyordu?

Ancak internette yapılan bir araştırmada Lucas hakkında sadece birkaç övgü dolu habere rastlandı.

O'Mara - bazı fotoğraflar. Colette onun nasıl

Kare çenesi ve derin yeşil gözleriyle tipik bir Aviva kızarması.

Peki, diye düşündü, yakışıklı müze müdürünün bir başka görüntüsünü içeren pencereyi kapatırken biraz kızgınlıkla. *Bakalım dolabında ne gibi iskeletler saklıymış.* Ama adamın adını, bir suçtan dolayı tutuklanıp tutuklanmadığını ya da bir davada adının geçip geçmediğini gösteren veri tabanları da dahil olmak üzere erişebildiği tüm veri tabanlarına girdikten sonra yine de bir şey bulamadı. Adamın tertemiz olması mümkün değildi elbette. Belki de sadece izlerini örtmekte ustaydı.

Sonunda Marty'yi aradı. "Elmas Müzesi'ni işleten adam hakkında ne biliyorsun?" diye sordu.

"Sana da günaydın Colette," dedi Marty, sesi eğlenmiş gibi çıkıyordu. "Lucas O'Mara?"

"Evet." Hoşbeş için vakti yoktu; bu çok önemliydi. "Onu tanıyor musun?"

"Birkaç kez karşılaştık, evet. İyi çocuktur."

"Kırkklı yaşlarında, Marty."

"O senin ve benim için hâlâ bir çocuk."

Colette buna itiraz edemezdi. O'Mara'nın annesi, hatta belki de büyükannesi bile olabilirdi. "Peki kiminle yatıyor? İrlandalı çeteye mi? İtalyanlarla mı? Avrupalı bir mücevher çetesiyle mi?"

Marty güldü. "Son baktığımda, tek bağlılığı kızına idi." "Kızına mı?"

"Mindy ya da Millie ya da onun gibi bir şey. Sanırım şimdi üniversiteye gidiyor. Annesi birkaç yıl önce, kızını lisedeyken öldü."

"Oh." Bu Colette'i olduğu yerde durdurdu. Kızını tek başına yetiştiren dul bir adam mı? Hayatın zaten kendisinden çok şey çaldığı birinden bir şey çalamazdı. Kalbi sıkıştı.

Marty, sesinde bir özür ifadesiyle, "Her şey yolunda, ufaklık," dedi. Kızın tam olarak ne sorduğunu ve az önce geçilmez bir barikat oluşturduğunu biliyordu. "Yine de saçında kullandığı pomat miktarının suç teşkil ettiğini düşünüyorum."

Colette kendine rağmen güldü. "Marty?" diye sordu bir süre sonra. "Bileziği geri alamazsam ne yapacağım?"

"O'Mara'yı aramamı ister misin? Kuyumcudan kuyumcuya mı?" Marty sordu ve Colette neredeyse telefonu düşürüyordu.

"Kesinlikle olmaz!" Sesi amaçladığından daha sert çıkmıştı. "Demek istediğim Aviva beni bu akşamki sergi açılışına götürecektir. Onunla kendim konuşabilirim. Güvenimi korumaya devam ederseniz memnun olurum."

"Elbette." Marty tereddüt etti. "İyi misin Colette? Bunca yıl sonra ortaya çıkan bilezikle..."

"Elbette," diye tersledi Colette, kendisinin *hiç böyle bir şey* yapmadığının ima edilmesine içerlemişti.

Kontrolün tamamen elimde olmasından daha az bir şey.

"Güle güle Marty." "Bu gece iyi şanslar, evlat." Telefonu kapatırken sesi üzgün geliyordu.

Colette telefonunu tezgâhın üzerine koydu ve birkaç dakika boyunca ona baktı, ona ne yapması gerektiğini söylemesini diledi. Kendini huzursuz ve kaşıntılı hissediyordu, sanki buradan başka bir yerde olmak istiyormuş gibi kasları kendiliğinden seğiriyordu. Onları susturmak için ellerini kavuşturdu ama iliklerine kadar işleyen hırsızlık dürtüsünü hissedebiliyordu.

Annesi kısa hayatının çoğunu başkaları için iyilik yapmaya çalışarak geçirmişti, tıpkı savaştan sonra onu yanına alan amcası Leo gibi. Colette onların attığı adımları takip etmek, aile geleneğini onurlandırmak için çok uğraşmıştı ama bu en önemli sınavda başarısız olursa her şey boşa mı gidecekti? Yıllar boyunca isimsiz olarak kadın sığınma evlerine, uyuşturucu rehabilitasyon merkezlerine, gıda bankalarına, çocuk hastanelerine, kanser araştırmalarına, Holokost'tan kurtulanlar için bakım evlerine ve sistem dışında kalmış evlatlık çocuklar için programlara fon sağlamıştı. Ailesine onur kazandırdığını biliyordu, ancak devam ettirecek bir varis üretmekte başarısız olmuştu. Robin Hood'un asırlık soyu onunla birlikte ölecekti ama belki de zamanı gelmişti.

Colette her zaman, öldürülen kız kardeşi için bir tür adalet sağlama şansı olursa, bunun kendi başarısızlıklarını kısmen de olsa telafi edeceğine inanmıştı. Zamanı o korkunç geceye geri döndürmek için her şeyini verebilirdi ama bu imkânsızdı. Bileziğin bunca yıldır nerede olduğunu bulmak vicdanını rahatlatıcak mıydı, yoksa işleri daha da karmaşık hale mi getirecekti?

Colette başını salladı. Bu kadar yeter. Böyle bir ruh halini iyileştirmenin tek yolu çalmaktı.

Colette bir yıldan uzun bir süredir Franklin Gorich'i gözüne kestirmişti. Sadece hak eden, seçimleri onları ailesinin yüzlerce yıldır dağıttığı türden bir adalete götüren insanlardan aldığından emin olmak için aylar ve aylar süren bir araştırma yapmadan nadiren birinden çaldı.

Bu kadar erken hareket etmeyi planlamamıştı ama günün bu saatinde Gorich'in tam olarak nerede olacağını biliyordu ve en azından Rolex Submariner'ını takıyor olacaktı. Bugün tatmin edici bir skorun merhemini arıyordu ve Gorich en yakın hedefti.

Gorich geçen yıl bir ABD senatörüne rüşvet verme planındaki rolü nedeniyle suçlanmıştı. Senatör, yabancı bir hükümete silah satışını onaylaması karşılığında para almaktan suçlu bulunmuş, ancak aracı olan Gorich, tanıklığı karşılığında bir anlaşma yapmıştı. Ortak olduğu güçlü halkla ilişkiler şirketindeki işine hiç vakit kaybetmeden geri dönmüş ve şirket bunun sonucunda sadece bir avuç müşteri kaybetmişti.

Colette, Beacon Caddesi'ndeki binasının önünde beklerken, sinirleri bir amaç uğruna kaşınıyordu. Her salı isticiridye çorbası ve fırında Boston levreği sipariş ettiği Parker's'a doğru kısa bir yürüyüş için birazdan çıkacağı neredeyse kesindi.

Tam 11:50'de binasından çıktı, sol elinde evrak çantası, sağ elinde cep telefonu vardı. Ekranında biriyle FaceTime yapmakla o kadar meşguldü ki, neredeyse kendisine çarpılacağını fark etmeden trafik şeridini geçti. Colette onun yarım blok arkasından giderken gözlerini devirdi, ama itiraf etmeliydi ki, onun kimseye aldırış etmemesi işini katlanarak kolaylaştırıyordu.

Restoranda, pencerenin yanındaki her zamanki masasına oturdu, ne sesini ne de telefonunun hoparlörünün sesini kısma zahmetine katlandı. Colette barda oturup menü okuyormuş gibi yaparken Gorich her zamankinden siparişini verdi ve sonra -Gorich'in yapacağını bildiği gibi- tuvaleti kullanmak için masadan kalktı. O da kibar bir gülümsemeyle bardan ayrıldı ve barmene kadınlar tuvaletini kullandıktan sonra birazdan döneceğini söyledi. Yavaşça tuvaletlere doğru yürüdü ve tam zamanında Gorich'le çarpıştı.

Bir süre sonra masasında, yine telefonunda yüksek sesli bir FaceTime görüşmesine dalmıştı.

Çarpışmanın şiddetiyle telefonu elinden düşürdü ve kadının da tahmin ettiği gibi, görüşmesinin kesilmesinden duyduğu rahatsızlık her şeyden ağır bastı. "Dikkat edin hanımefendi," diye bağırdı ona doğru, ona bakma zahmetine bile girmeden, bu da bir işe yaradı, çünkü bir anlık yaralanma numarası yaparken onu hiç görmediği anlamına geliyordu, bu da telefonunu almak için eğilirken Rolex'i bileğinden kaydırarak kadar uzun süre ona yaslanmasına izin verdi.

"Yaşlı bir kadın bana çarptı," diye açıkladı telefon ekranındaki kişiye, kadını başından savıp yerine dönerken. Colette başını salladı, Rolex'i cebine koydu, tuvalete gitti ve birkaç dakika sonra bir kadeh beyaz şarap içmek için bara döndü. Erken ayrılmak onu sadece şüpheli gösterecekti ama akli başında hangi hırsız on bin dolarlık bir saati çaldıktan sonra bir içki içmek için kalırdı ki?

Gorich'in telefonla konuşmaya devam etmesini, garsonu azarlamasını ve sonunda her zamanki gibi yetersiz bir bahşış bırakarak ayrılmasını bardan izledi -55 dolarlık yemeğe 17 dolar. Colette ise 1G dolarlık hesabına yüzde 25 bahşış bıraktı ve başı öne eğik bir şekilde dışarı çıktı. Her zamanki gibi, yaşı görünmezlik pelerini görevi görüyordu. Daha sonra Gorich saatinin yerinde olmadığını fark ettiğinde, kimse onun yüzünü hatırlamayacaktı. Gorich'in ikiye ikiye bir araya getireceğinden ve tuvaletin dışındaki yaşlı kadının onu malından mahrum bırakan kişi olabileceğini fark edeceğinden bile şüpheliydi.

Yine de bu arada, saatinden elde edilen gelir Boston Gıda Kileri'nden yararlanan ailelere birkaç ay daha yardım edilmesini sağlayacaktı ve Colette, her zaman olduğu gibi kabusları geri gelmeden önce bir iki akşam daha onları bastırabilecekti.

ON İKİNCİ BÖLÜM

1942

Temmuz'un on birinde sabahın erken saatlerinde Annabel dışarıdan gelen fren ve kapı çarpma sesleriyle uyandı. Bir sıçrayışla doğruldu. "Roger? Sevgilim, uyan, bir şeyler oluyor."

Yanında kocası kıpırdandı. "Bir şey yok, Annabel," diye mırıldandı yastığına doğru. "Uyumaya devam et. Gecenin bir yarısı."

Annabel tereddüt etti. Belki de haklıydı. Ama Le Paon'un iki gün önceki uyarılarından sonra, yanlış bir şey olmadığını kendi gözleriyle görmeliydi, bu yüzden yataktan kalktı ve pencereye doğru süzüldü. Karartma perdesinin köşesini çekip açtı ve dışarı baktı, ne gördüğünü anladığında çığlık atmamak için bir elini ağzına götürdü.

Dışarıdaki caddede üç büyük polis kamyonu duruyordu. Yolun karşısındaki bina Fransız polis memurlarıyla doluydu ve Annabel onları izlerken altı polis memuru dört kişilik bir aileyi -iki anne baba ve iki küçük çocuk- sürükleyerek araçlardan birine doğru ilerledi. Anne ve babanın her ikisi de üzerine sarı yıldızlar dikilmiş ceketler giymişlerdi ve her birinin elinde bir valiz vardı. Anne, ikisi de Liliane'in yaşlarında olan çocukların büyük kamyonlardan birinin arkasına binmesine yardım ederken, bir polis memuru onu öyle sert itti ki yere düştü. Kocasını bağırıp ona yardım etmek için uzandığında, kafasına bir cop darbesi aldı.

Bir dakika sonra, sarı yıldız takan başka bir aile -iki ebeveyn, yaşlı bir büyükanne ve yürümeye başlayan bir çocuk- başka bir grup polis tarafından aynı binadan itilerek kamyona bindirildi.

"Roger," dedi Annabel tekrar pencereden dönerek. "Dışarıda bir toplama yapıyor. Çocukları götürüyorlar."

"Çocuklar mı?" Roger tekrar tekrar halsiz bir şekilde yatakta doğruldu. "Ama bu hiç mantıklı değil. Almanlar Reich için çalışabilecek yetişkinlerin peşinde."

Annabel'in komşularının içinde bulunduğu araç uzaklaşıyordu ve Annabel sokağın aşağısında aynı kaderi paylaşan bir başka Yahudi aileyi görebiliyordu. "Roger, bunun bedava işçilikle ilgili olduğunu sanmıyorum."

Roger yataktan kalktı ve Annabel'in arkasına geçti. Birlikte, şaşkın bir sessizlik içinde pencereden dışarı baktılar.

"Çocuklardan ne istiyor olabilirler ki?" Roger bir süre sonra sesi kısık bir şekilde sordu.

Annabel'in aklına gelen tek cevap, yüksek sesle söylemeye cesaret edemediği bir cevaptı. "Hélène'i uyarmalıyım," dedi usulca, pencereden dönerek.

"Sınır dışı edilecekler listesinde olmayacaklar," dedi güvenle. "Rosman'lar Fransız, değil mi? Kesinlikle sadece yabancıları alıyorlar."

"Bu gece önemli olduğunu sanmıyorum."

"Sabah ilk iş onları görmeye gideceksin," dedi bir süre sonra. "Şu anda çok tehlikeli, sokağa çıkma yasağını çiğnerken yakalanamazsın. Etrafta polis varken olmaz."

"Biliyorum," dedi Annabel, ağlamamak için dudaklarını ısırarak. Kendini hiç bu kadar çaresiz hissetmemişti; işgalin başlangıcından bu yana en az iki yüz parça çalmış ve yeraltına muazzam miktarda para aktarmıştı ama şu anda bunların hiçbirinin önemi yoktu. Komşularını kurtarmaya yetmemişti ve Hélène Rosman ve ailesinin de tutuklanmasının hiçbir anlamı yoktu.

Uyumak imkânsızdı, bu yüzden Roger ve Annabel salonda oturup el ele tutuşarak uzaktaki çığlık seslerini dinlediler ve bir daha asla eskisi gibi olmayacak bir şehrin üzerine güneşin doğmasını beklediler.

1G Temmuz sabahı Colette bir kâbusun içinde uyandı.

Liliane ile paylaştığı yatak odasından esneye esneye çıktığında, anne ve babasını kanepede yan yana oturmuş, gözlerini duvara dikmiş ve sanki hiç uyumamış gibi görünüyorlardı.

"Anne, baba, ne oldu?" diye sordu, midesi aniden korkuyla düğümlendi. Babası Colette'in hırsızlık yaptığını mı öğrenmişti? Onu cezalandırmak ve yeraltında çalışmasını yasaklamak için uyanmasını mı bekliyorlardı?

Ama hiç de öyle değildi. Annabel, "Görünüşe göre gece boyunca bir Yahudi toplama daha olmuş, sevgilim," dedi sesi titreyerek. "Birkaç ailenin götürülüşünü pencereden izledik."

"Aileler mi?" Colette boş bir sesle tekrarladı.

"Herkesi götürüyorlardı," dedi babası, annesi cevap veremeyecek gibi görüldüğünde. "Çocukları da."

"Ama... neden?" diye sordu Colette, kalbi küt küt atmaya başlamıştı. Bütün aileyi götürüyorlarsa, bu Tristan'ın tehlikede olduğu anlamına mı geliyordu? Düşüncesizce konuşmadan önce dudağını ısırdı. Annesinin bir sevgilisi olduğunu bildiğinden şüphelenmesine rağmen - ona böyle diyebilir miydi? - anne babasının hiçbirinin çocuğun Yahudi olduğunu tahmin etmeyeceğinden emindi. Onun Tristan'ı da Isolde'nin sevgilisi gibi yasaklanmıştı.

"Birazdan ne bulabileceğime bakacağım," diye cevap verdi annem. "Polisin baskınları bitirdiğinden emin değilim ve henüz güvenli olmayabilir."

"Fransız polisi mi?" Colette sordu.

Colette'e odaklanan annesinin gözleri sulanmıştı. "Korkarım öyle."

Colette'in kalbi bir taş gibi sıkıştı. "Ama baskınları Fransız polisi yapıyorsa," dedi yavaşça, "bu, Almanların kapı kapı dolaşmasından çok daha fazla insanı, çok daha hızlı bir şekilde tutuklayabilecekleri anlamına gelir." Annesi başını salladığında Colette'in midesindeki düğümler sıkılaştı. Ama birden, daha fazlasını öğrenmek için arayabilecekleri biri olduğunu fark etti. "Baba, Mösyö Charpentier'den ne haber?"

Babası ona boş boş baktı. "Kim?"

"Eskiden senin öğrencin olan polis memuru," dedi. "Liliane ve bana hep merhaba derdi, hatırladın mı?" Nispeten genç bir adamdı, belki yirmili yaşlarındaydı ve yüzü Colette'e bir sansarinkini hatırlatsa da yeterince hoş görünüyordu. "Belki bir şeyler biliyordur."

Babamın alnı konsantrasyonla kırıştı ve sonra ifadesi netleşti. "Ah, evet, Guillaume Charpentier. Okul arkadaşları 'Charpentier, Charpentier, *celui aux grandes oreilles*' derlerdi."

Babasının, öğrencilerinin genç adamın kulaklarının büyüklüğüyle alay etmeleri konusunda bu kadar rahat davranması onu rahatsız etmişti ama artık bunun bir önemi yoktu. "Onu çağırabilir misin baba? Belki sana neler olduğunu anlatabilir."

Babası homurdanarak başını salladı ve yirmi dakika sonra haber aramak için daireden çıktı. Mösyö Charpentier'nin polis müdürlüğünden henüz eve dönmediğini ve karısının baskınlar hakkında hiçbir şey bilmediğini bildirmek için çabucak geri döndü.

"Ben Rosman'ları görmeye gideceğim," dedi annem. "Sonra da Le Paon ile konuşacağız. Haberlerle döneceğim."

Annesinin eve gelmesini beklerken Colette sokağın karşısına, Tristan'la paylaştığı saklanma yerine geçti ama tuğlayı kenara çektiğinde orada sadece kendi şiiirini buldu, hâlâ dokunulmamıştı. Bunun hiçbir anlamı yoktu, diye hatırlattı kendine. Onu sadece iki gün önce bırakmıştı; Tristan'ın henüz sahiplenecek zamanı olmamıştı. Burada olacaktı. Ama boğazında bir korku yumrusu yükseldi ve onu boğmakla tehdit etti. Ya ona bir şey olduysa?

İki saat sonra annem yüzü kül rengi olmuş bir halde geri döndü. "Binlerce Yahudi şehrin dört bir yanına götürüldü," diye bildirdi, sesi titreyerek. "Vél'd'Hiv'de tutuluyorlar."

Colette, EilEl Kulesi'nin yakınındaki bisiklet stadyumuna gitmişti; burası hiç de büyük değildi. "Binlerce mi? Ama kesinlikle bin kişi olamazlar."

"Madam Rosman'dan haber var mı?" Babam odaya girerek sordu.

Annem başını salladı, gözleri doldu. "Kapılarına cevap veren olmadı ve konuştuğum hiç kimse onlardan haber alamadı. Korkarım ele geçirildiler."

"Belki de Kızıl'dırlar," dedi babam. "Belki de uyarılmışlardır."

"Uyarılmışlardı," dedi annem kısık bir sesle. "Le Paon onu uyardı ve ben de onu ikna etmeye çalıştım ama Hélène risk altında olduklarına inanmadı."

Gerçek ortaya çıkınca üçünün üzerine bir sessizlik çöktü. "Anne?" Colette bir süre sonra cesaretini toplayarak konuştu. "Mahallemizde yaşayan Tristan adında bir çocuk var. Ona bir şey olursa ben ne yaparım?"

Babam kaşlarını çattı ve anneme baktı. "Kim bu Tristan?"

"Colette'in mektup yazdığı bir çocuk," dedi annem. Colette'e döndü, gözlerinde endişe vardı. "Sevgilim, dün gece sadece Yahudiler kaçırıldı."

"Biliyorum," diye mırıldandı Colette.

Babam dönüp ona şüpheyle baktı ve bir şey söylemeyince kaşları yavaşça kalktı. "Colette, mektup yazdığın bu çocuk *Yahudi* mi?"

"Öyle." Ayak parmaklarına baktı.

"Colette!"

"Anlamıyorsun, baba!"

Ona doğru bir adım attı. "Yahudilerle ilişki kurmak Almanlar tarafından yasaklanmıştır! Eğer faaliyetlerin şüpheyi kapımıza getirirse sana, annene, ailemize neler olabileceğini biliyor musun?"

Colette, çocuğun sözleri aklına gelmeden önce bir an için korktu. *O bir kahraman... O cesur.* Derin bir nefes aldı ve kendini babasının gözlerinin içine bakmaya zorlayarak tam boyuna ulaştı. "Ben sadece kalbimin sesini dinledim baba. Bize nasıl hissedeceğimizi söylemelerine izin verirsek zaten kaybetmiş oluruz, değil mi? Tristan ve ailesi bizden farklı değil. Hepimiz insanız, hepimiz -."

Babası onun sözünü keserek yüzüne sert bir tokat attı ve sonra nefesinin altından mırıldanarak odadan çıktı. Colette elini yanan yanağına götürdü, acıyı hissedemeyecek kadar şok olmuştu ki annesi gözlerinde yaşlarla yaklaştı ve Colette'i kucakladı.

"Bu çocuk için elimden geleni yapacağım," diye söz verdi annem.

Ama Colette annesinin omzuna yaslanıp ağlarken, bunun zaten ümitsiz bir vaka olduğunu biliyordu. Tristan'ın soyadını ya da tam olarak nerede yaşadığını bilmiyordu. Annesi nasıl olur da böyle bir şeyi öğrenebilirdi?

Toplu toplamalardan sonraki iki gün boyunca Colette amaçsız ve çaresiz bir şekilde apartmanda dolaştı. Tristan'ın şiirini okumak için geri döndüğünü umarak dört kez duvara geri döndü, ancak her gün kağıt parçası hala orada, rahatsız edilmeden duruyordu.

Tutuklamalardan iki gece sonra Colette onu yatağına yatırırken Liliane kısık bir sesle "Üzgünsün," dedi. "Neden?"

Annem yeraltı örgütünün bir toplantısında ve babam Colette'in Yahudi bir çocukla yazışmasına o kadar sinirlenmişti ki onunla konuşmayı reddetti. Kız kardeşiyle paylaştığı yatak odasına kapanmak için bulduğu bahaneden memnundu.

"Şu anda Paris'te çok kötü şeyler oluyor," dedi Colette. "Annem de bu yüzden mi üzgün?"

Colette iç çekti. "Arkadaşları polis tarafından götürüldü. Sanırım mektup yazdığım çocuk da öyle."

"Polis onları neden götürdü?" Liliane dudağını ısırıldı. "Polislerin insanlara yardım etmesi gerekmiyor mu?"

Colette buna nasıl cevap vereceğini bilmiyordu. Elbette dört yaşındaki bir çocuk polise güvenmeliydi; ya kaybolur ve yardıma ihtiyacı olursa? Yetkililerin işi bu değil miydi, hepsini güvende tutmak? Ama Fransız polisinin toplamalarda suç ortağı olduğu gerçeği her şeyi değiştirdi, değil mi? Yine de bu Liliane'e açıklayabileceği bir şey değildi, o yüzden şöyle demekle yetindi: "Kötü bir şey olursa Liliane, bir polisten yardım istemende bir sakınca yok. Onlara güvenebilirsiniz."

Liliane, Colette'in sözlerini düşünüyormuş gibi yüzünü buruşturdu ve sonunda yüz hatları gevşeyerek başını salladı. "Tamam," diye kabul etti. "Bana bir hikâye anlatır mısın, Colette?"

"Bu gece kendimi pek hikâye anlatacak gibi hissetmiyorum Liliane."

"Lütfen?" Liliane yalvardı. "En azından Robin Hood'la ilgili olanı söyle! Ve kartalını!"

"Bunu yüzlerce kez duymuşsundur." Ama Colette hafifçe gülümsemekten kendini alamadı. Kendini ne kadar tükenmiş ve umutsuz hissetse de, bu tanıdık hikâyenin onu da teselli edeceğini biliyordu.

"S'te *plait*? Lütfen?"

"Pekâlâ." Colette, Liliane'in alnındaki bukleleri düzeltti ve ikisinin de ezbere bildiği hikâyeye başlamak için eğildi. "Bir zamanlar Wentbridge'de..."

"Annemin ormanının yakınında!" dedi Liliane.

"Evet, aynen öyle," dedi Colette gülümseyerek. Ve atalarının tanıdık hikâyesini anlatmaya başladığında, en karanlık zamanlarda bile insanın bir fark yaratabileceğini hatırladı. İçinde bir zeplin gibi yükselen umudu hissedebiliyordu ve on dakika sonra hikâyeyi bitirip çarşafı uykulu kız kardeşinin üzerine örterken, yeraltı için hırsızlık yapma çabalarını iki katına çıkarması gerektiğini biliyordu, çünkü Almanlar Fransa'dan ne kadar çabuk çıkarılırsa, Tristan'ın -ve annesinin arkadaşlarının- geri dönme şansı o kadar artacaktı.

"*Kyi-kyi-kyi*," her zaman yaptığı gibi hikayeyi bitirdi.

"*Kyi-kyi-kyi*," diye esnemeyle karşılık verdi Liliane, çoktan uykuya dalmıştı. "*Ko-ko-ko*," diye tamamladı Colette yumuşak bir sesle ve Liliane'in göz kapakları aralandı.

"Seni seviyorum, Colette," diye mırıldandı Liliane ve Colette eğilip alnına bir öpücük kondurdu.

"Ben de seni seviyorum," dedi. "Tatlı rüyalar, küçük kardeşim."

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

2018

Elmas Müzesi'ndeki Yirminci Yüzyılın Avrupalı Ustaları sergisinin açılışı tam da Colette'in mücevher hırsızlığı amacıyla katılmaya alışık olduğu türden bir etkinlikti, bu yüzden böyle bir görev olmaksızın şık giyinmiş olarak oraya gitmek kendini kötü hissetmesine neden oldu.

"İyi misin?" Müzenin açık duran ön kapısına doğru yürürlerken Aviva sordu; klasik müzik sesi Boston akşamının serinliğine karışıyordu.

"Gerçekten mi?" Colette söyledi. "Hiç de değil." "İçeri girmek zorunda değiliz," dedi Aviva.

Colette derin bir nefes aldı. "Elbette istiyoruz." Aviva'nın elini tuttu, temastan güç aldı ve birlikte kapıdan içeri girdiler. Mücevher simsarları ve zengin bağışçılar resmi kıyafetlerini giymiş, şampanyalarını yudumlarken parti tüm hızıyla devam ediyordu. Garsonlar ellerinde tepsilerle Bir yaylı çalgılar üçlüsü köşede Bach çalarken ordövrler.

Ama tepede yanıp sönen bir düzine güvenlik kamerası ve odanın etrafında dolaşan iki siyah giyimli koruma olmasaydı, burası bir mücevher hırsızının rüyası olabilirdi. Odadaki herkes kişisel koleksiyonlarından en iyilerini çıkarmış gibi görünüyordu; elmaslar, zümrütler ve safirler, gösteriş için yapılmış büyük, şatafatlı parçalar halinde her yerde parıldıyordu. Odanın etrafında, vitrinlerin güvenlik camlarının arkasında, her biri kendi ışık havuzunda yıkanan iki düzine parıldayan parça daha vardı. Colette'in o güne kadar gördüğü en büyük yakutu içeren bir yüzük, safir kalpli elmas bir gerdanlık ve hatta yüzlerce küçük elmas ve ametistle süslenmiş gümüşten bir taç bile vardı.

Colette ve Aviva odanın içinde hızlı bir tur atıp her kutuya baktılar ve işleri bittiğinde Colette kendini bitkin hissetti. "Bilezik nerede?" diye sordu Aviva'ya.

Aviva cevap vermek için ağzını açtı, ama Aviva'dan biraz daha yaşlı, kırışmış siyah saçlı, kare şeklinde, kirli çeneli ve güneşin aydınlattığı zümrüt renginde gözleri olan yakışıklı bir genç adamın gelmesiyle cevabı kesildi. Colette onu fotoğraflarından hemen tanıdı.

"Aviva, geldiğine sevindim," dedi sert görünüşüne uygun derin bir sesle ve Colette içinden yükselen kahkahayı bastırmak için elini ağzına götürmek zorunda kaldı. Bir gün önce Colette ona müzeyi sorduğunda Aviva'nın bu kadar kaçamak davranmasına şaşmamalıydı. Lucas O'Mara, Superman *döneminden* kalma Christopher Reeve'e benziyordu.

"Lucas," dedi Aviva, ses tonu eşitti ama yanaklarında bir telaş vardı, "bu Arkadaşım Colette."

Lucas bakışlarını ona çevirdi ve Colette onu anlamaya çalışarak gözlerini aradı. İnsanları okuma yeteneğiyle övünürdü, bu uzun zaman önce geliştirmek zorunda kaldığı bir hünerdi. Adamın yüzünde temkinli bir ifade olmasını, gülümsemesinin bir miktar kurnazlık saklamasını bekliyordu. Ama adam hiç de öyle görünmüyordu. "Colette," dedi sıcak bir sesle. "Hoş geldiniz. Ben Lucas O'Mara, müze müdürüyüm."

"Ben de öyle duydum," dedi Colette. Lucas'ın görünürdeki nezaketi onu şaşırtmıştı, tıpkı anında tanıdık gelmesi gibi. "Bağışlayın ama daha önce tanışmış mıydık Bay O'Mara?"

Lucas onun yüzünü inceledi. "Hiç sanmıyorum. Sektörde misiniz, Ms....?"

"Colette 1ne," dedi çabucak, çünkü Lucas'ın bunu bilmesi yeterince kötüydü.

İlk adı.

"Colette, o zaman. Ve lütfen bana Lucas de." Adam ona gülümsedi ve Colette ona diğerlerinin yaptığı gibi yaşlı bir kadın gibi değil de eşitmiş gibi davrandığı için onu daha da çok sevdi.

"Lucas," diye araya girdi Aviva, "meşgul olduğumu biliyoruz ve seni tutmak istemiyoruz. Ama Colette ve ben dün bana gösterdiğin bileziği bize gösterip gösteremeyeceğini merak ediyorduk. Dergideki bileklik."

Tekrar gülümsedi ve derin gamzeleri ortaya çıktı. Tabii ki gamzeleri vardı. "Elbette. Bu taraftan."

Aviva, kalabalığın arasından kararlı adımlarla yürüyen, gülümseyerek konukları selamlayan ve onları başka bir sergi odasının girişine doğru yönlendiren Lucas'ın peşinden giderken Colette'e şaşkınlıkla baktı. Colette hâlâ onu daha önce nerede gördüğünü bulmaya çalışıyordu. Tanıdık bir yüz olmamak için kuyumcuların bir araya geldiği toplantılardan uzak durma eğilimindeydi ama belki de onu Marty'nin dükkânında ya da ara sıra parça sattığı diğer birkaç dükkândan birinde görmüştü.

Lucas arka odayı işaret ederek, "İşte geldik hanımlar," dedi. "Serginin temel taşları burada sergileniyor. Bilekliğinizi arka duvar boyunca bulacaksınız."

Bileziğin. Sözler tuhaf bir şekilde doğru gibi geldi ve Colette tepki vermemek için elinden geleni yaptı.

"Teşekkürler Lucas," dedi Aviva ve Colette ikisinin bakışlarını gereğinden uzun süre birbirlerine diktiklerini fark etti. "Hazır mısınız?" Aviva, Lucas nihayet onlara gülümseyip kaynaşmak için uzaklaştıktan sonra sordu.

Ama Colette onu zar zor duydu, çünkü ikincil sergi odasının arka duvarının yanında duran çift yer değiştirmiş ve arkalarındaki mücevher kutusunu ortaya çıkarmıştı. Odanın öbür ucundan bile görebiliyordu, ışıktaki parıltı, geçmişe giden bir fener gibi onu çağırıyordu. Aviva'nın arkasından aceleyle geldiğini fark etmekte güçlük çekerek odanın öbür ucuna doğru hızla ilerledi.

Ve sonra, bir anda, en son yetmiş altı yıl önce gördüğü bileziğin önünde duruyordu, ondan sadece camdan bir bariyerle ayrılmıştı. Tıpkı hatırladığı gibiydi, bunca yıldır sakladığı bileziğin neredeyse aynadaki görüntüsüydü, elmasları onu çağırıyordu.

Boğazından yükselen kısık iniltiyi hissedebiliyordu ama Aviva onu desteklemek için sırtına bir el koyana kadar ayaklarının üzerinde dengesizleştiğini fark etmemişti. "Her şey yolunda," diye fısıldadı Aviva kulağına.

"Hayır," dedi Colette yumuşak bir sesle, bileziğe bakarak. "Hiç de iyi değil." Bileziğe fısıldadı: "Nerelerdeydin? Ne gördün?" Bileziğe hayranlıkla bakan çift ona acıyan bir bakış attı; Colette sesinin aklını yitirmiş yaşlı bir yarasa gibi çıktığını biliyordu.

Ama kesin olan bir şey vardı: Eğer bilezik konuşabilseydi, Colette'e nereden geldiğini ve yıllar önce kız kardeşine ne olduğunu söyleyecekti. Artık bilezik burada, gerçekten burada olduğuna göre, cevapları bulmaya ve sonunda yağlı kanadı diğer yarısıyla yeniden birleştirmeye her zamankinden daha kararlıydı. Bu, annesi ve kız kardeşi için yapabileceği son şeydi. Belki o zaman biraz huzur bulabilirdi.

"Colette?" Müze müdürü bir ara onun yanında belirmişti ve dirseğine dokunduğunda Colette yerinden sıçrayarak daldığı hayallerden sıyrıldı. "İyi misiniz hanımefendi?"

Adamın gözlerinin içine baktı ve bakışlarındaki nüfuz edici endişeyle ilgili bir şey onun içine, bu kadar derin olduğunu bilmediği bir keder kuyusuna ulaştı. Ne olduğunu anlamadan ağlamaya başladı, gözyaşları yanaklarından aşağı süzölüyordu.

"Bu bilezik kime ait?" diye sordu ve o zaman yüz ifadesinde bir şey değiştı, sanki perdeler çekilmiş ve karanlıkta duruyorlarmış gibi bir suskunluk.

"Sahibi adının gizli kalmasını istedi," dedi, ses tonundaki sıcaklık kaybolmuştu.

"Lütfen. Bilmek zorundayım." Sesi çaresizlikten boğuk boğuk çıkıyordu.

"Korkarım bu güveni kıramam." Adam şimdi onu izliyor, değerlendiriyordu ve kadın bundan rahatsız oldu. Ve sonra, bir anda, bunu anlayabildi; bilezikle ilgili onun için kişisel bir şey vardı ve soru sormasından rahatsız olmuştu.

"Bu *senin* mi, Lucas?"

Birkaç kez gözlerini kırıştırdı. "Bunu neden sordun ki?"

Colette ona bakıyor, içini görmeye çalışıyordu. Ama huzursuz sessizlik çok uzun sürdü ve Aviva aralarına girip boğazını temizleyerek ve Colette'in duyamayacağı kadar alçak bir sesle Lucas'a bir şeyler söyleyerek sessizliği bozdu.

Lucas ona son bir kez baktı, savunmacılık ve acımanın garip bir karışımıydı bu, sonra bir mazeret mırıldanıp uzaklaştı.

"Colette?" Aviva bir anlık sessizlikten sonra sordu.

"Müze müdürü," dedi Ratly, gözlerini bileklikten ayırmadan. "Lucas O'Mara. Bir şeyler saklıyor."

Ve sonra, parti etrafında dönerken, Colette öylece durup baktı, avuçlarını cama bastırmış, sonsuza dek gittiğinden emin olduğu geçmişinin bir parçasını inceliyordu.

Aviva ertesi sabah masasında otururken başı çatlayacak gibiydi. Normalde hiç çekilmez olan Colette'i böyle kederli görünce sarsılmış ve Colette'in kendisine ihtiyacı olması ihtimaline karşı onun misafir odasında uyumakta ısrar etmişti. Ama Colette tek kelime etmemiş, Aviva'nın üzerine titreme girişimlerine itiraz bile etmemişti ve bu da Aviva'yı her şey kadar endişelendiriyordu. Aviva yaşlı kadını tanıdığı süre boyunca Colette kendisiyle ilgilenilmesine hiç izin vermemişti ama dün gece Aviva ona pijamalarını hazırlarken, diş fırçasına diş macunu sürerken ve onu küçük bir çocuk gibi yatağına yatırırken sessizce duvara bakmıştı.

Aviva gözünü bile kırpmamıştı ve sabah saat beş sularında dizüstü bilgisayarını çıkarıp mutfak tezgâhına yerleşti ve esneye esneye merkezin bülteni için hızlıca bir makale yazdı. Yazıyı, bileziğin birkaç fotoğrafıyla birlikte saat yediden hemen önce Chana'ya e-posta ile göndermişti.

Otuz dakika sonra Colette saçları dağınık, gözlerinin altı morarmış ve sanki bir an bile uyumamış gibi bir ifadeyle mutfağa girmişti. "Bugün izin alıp seninle takılmaya ne dersin?" Aviva yemek hazırlarken teklif etti.

Colette ona donuk donuk baktı. "Teşekkür ederim canım, ama yalnız kalmayı tercih ederim."

Aviva şimdi bilgisayarının ekranına bakıyor, kaşlarını çatıyordu. Colette'in dün gece Lucas O'Mara'nın bir şeyler bildiğine dair söyledikleri onu sarsmıştı. Colette insanlar hakkında asla yanılmazdı.

Bir arama penceresi açıp Lucas'ın adını yazarken dudağını ısırды. Galeriye gitmeden önce Lucas hakkında bir fikir edinmek için onu araştırmıştı ama araştırması üstünkörü olmuştu: sabıka kaydı olmadığını doğrulamak için standart bir geçmiş kontrolü ve müzede sergilediği mücevherlerle ilgili herhangi bir makalede adının geçip geçmediğini görmek için bir Google araması.

Ama şimdi farklı bir şey arıyordu. Colette'in önerdiği gibi, bilezik aslında *ona ait* olamazdı. Colette bileziğin değerinin yüz binlerce dolar olduğunu söylemişti ve adamın tek başına bir kız çocuğu büyüttüğünü bildiğinden, müzeden aldığı maaşla bunu satın alacak kadar para biriktirdiğini düşünemiyordu.

Peki geriye ne gibi olasılıklar kalıyordu? Bilezik Lucas'ın ailesinden birine ait olabilir miydi? Hukuk 1rm'sinin hesabından LexisNexis'te bir arama yaparken bir an için bunu düşündü. *Patriot Ledger*'da Lucas'ın Pembroke South Lisesi'nden sınıf birincisi olarak mezun olduğunu ve South Shore'un tanınmış müteahhitlerinden birinin torunu olduğunu belirten onlarca yıllık bir paragraf da dahil olmak üzere, eşleşen birkaç makale buldu. İnşaat işi, Lucas'ın büyükbabasının yıllar önce belki de karısı için bileziği satın almasını sağlayacak kadar kârlı olabilir miydi? Büyükbabası ve büyükannesi öldüğünde Lucas'a geçmiş olabilir mi?

Ya da belki Aviva onun ailesinin yanlış koluna bakıyordu. Marty, Lucas'ın dul olduğundan bahsetmişti; bilezik konusundaki savunmasızlığı bir şey sakladığından değil de ölen karısının ailesiyle bağlantılı olduğundan olabilir miydi? Bu kesinlikle bir insanın kendini korunaklı hissetmesine neden olurdu, değil mi?

Globe'un düğün ilanlarında Lucas'ın adını aradı ve onu bulduğunda biraz suçluluk hissetti. Yirmi yıl önce Peabody Country Club'da yapılan bir törenle Vanessa Verdier adında bir kadınla evlenmişti.

Verdier. Bir Fransız ismiydi. Karısının ailesi Fransa'dan gelmiş ve bileziği de yanlarında getirmiş olabilir miydi? Aviva öne doğru eğildi, içgüdüleri ona doğru iz üzerinde olduğunu söylüyordu.

Başka bir aramada, dört yıl önce yumurtalık kanserinden ölen Vanessa Verdier O'Mara'nın ölüm ilanını buldu; geride kocası Lucas ve kızları Millie'yi bırakmıştı. Aviva kendi annesini kaybetmenin nasıl bir duygu olduğunu hatırlayınca bir hüznün dalgası hissetti; Vanessa öldüğünde Millie'nin kaç yaşında olduğundan emin değildi ama insanın annesini kaybetmesi her yaşta yıkıcı bir şeydi.

Ölüm ilanında Vanessa'nın anne ve babası Jean-Paul ve Carole Verdier ile büyükannesi Odile Verdier'in vefat ettiği, ancak büyükbabası Hubert Verdier'in hâlâ hayatta olduğu yazıyordu. Hızlı bir aramayla bir makale bulundu

Hubert Verdier hakkında sadece iki ay önce *Patriot Ledger*'da South Shore asırlıklarıyla ilgili bir RuI makalesi yayınlandı. Görünüşe göre Verdier, Braintree'de bir huzurevinde yaşıyordu ve 102 yaşına yeni girmişti ve makalede yazar onu "İkinci Dünya Savaşı'ndan hemen sonra Boston bölgesine gelen Parisli bir göçmen" olarak tanımlıyordu.

Aviva ekrana baktı. Bu onun cevabı mıydı? Lucas O'Mara'nın ölen karısının büyükbabası Hubert Verdier bileziği Fransa'dan Amerika Birleşik Devletleri'ne getirmiş olabilir miydi? Ve eğer öyleyse, Colette'in kız kardeşiyle birlikte bileziğin alınmasına da karışmış mıydı?

Kendini durduramadan telefonunu eline aldı ve Lucas'ın numarasını çevirdi. "Merhaba, ben Boston Holokost Eğitim Merkezi'nden Aviva," dedi Lucas cevap verdiğinde, kelimeleri yuvarlanarak dökülmüştü.

"Merhaba, Boston Holokost Eğitim Merkezi'nden Aviva." Lucas'ın kalın sesi eğleniyor gibiydi. "Kanlı elmaslar hakkında daha zor sorular sormak için mi aradınız?"

Boğazını temizledi. "Aslında, soracağım sorunun sizin için kolay olacağını umuyorum. Sadece, korkarım ki bir sınırı aşıyor olabilirim."

"Öyle mi?" Sesi şimdi temkinli geliyordu.

"Bakın, size karşı dürüst olacağım," dedi. "Serginizde bahsettiğimiz bilezikle kişisel olarak ilgileniyorum çünkü Holokost sırasında çalındığına inanmak için nedenlerim var."

"Ne?" Ses tonu hem savunmacı hem de şaşkıncı. "Ama bu doğru olamaz."

"Korkarım öyle." Adam başka bir şey söylemeyince derin bir nefes aldı ve ağzından kaçırdı: "Karınızın büyükbabasına ait, değil mi? Hubert Verdier?"

O kadar uzun süre konuşmadı ki telefonu kapattığından korktu.

"Lucas?" diye sordu.

"Ailemi mi araştırdın?" Sesi kızgın geliyordu.

Bir suçluluk dalgası hissetti. "Eski gazete makalelerini araştırdım ve South Shore asırlıklarıyla ilgili bir makale buldum. Karınızın büyükbabasının Paris'ten geldiğini ve şu anda yüz iki yaşında olduğunu yazıyordu, bu da bileziğin çalındığı yaz onu yirmi altı yaşında yapıyordu."

"Hubert'i bileziği çalmakla suçlamıyorsun, değil mi?" diye sordu sonunda, sesi savunmacıydı. "Onu tanıdığımdan beri ondaydı. Kimseden almadığına eminim. O öyle bir adam değil."

"Elbette," dedi Aviva hemen, kalbi birden hızlanmıştı. "Ama Fransa'dan ayrılmadan önce birinden satın aldıysa, belki de bize kaynağını bulmamıza yardımcı olacak bir ipucu verebilir..."

"Senin de çok zekice belirttiğin gibi Aviva, adam yüz iki yaşında. Yetmiş yıl önce bir bileziği nereden aldığını hatırlayabileceğinden çok şüpheliyim."

"Her şeyin yardımı olur. Lütfen. Dışarı çıkmamız hayati önem taşıyor." Onun nefes alışını duyabiliyordu.

"Lucas, sen mücevherlerle çalışıyorsun," dedi sessizlik çok uzadığında. "Onların insanlar için ne kadar önemli olduğunu anlıyorsun. Sergindeki bilezik bir zamanlar Paris'teki Yahudi bir aileye aitti. Onları ölüme gönderen Almanlar tarafından ellerinden alınmış ve sonra da kaybolmuş." Gerçeğin tamamı bu değildi ama bu da yeterliydi. "Sadece bazı cevaplar bulmaya çalışıyorum." Nefesini tuttu. "Lütfen, onunla gerçekten konuşmak istiyorum."

"Bak Aviva, anlattığın hikâye trajik ve bunu duyduğuma çok üzüldüm, gerçekten. Benim büyükannem ve büyükbabam da İkinci Dünya Savaşı'nı yaşadı ve bu anıların ne kadar acı verici olduğunu biliyorum. Ama Hubert geçen yıl iki kez kalp krizi geçirdi. Bazı cevaplar almanın sizin için önemli olduğunu anlıyorum ama onun sağlığını riske atarak bunu kabul edemem."

"Lütfen. Bu sadece ne bildiğini görmek için bir sohbet. Colette için çok önemli."

"Açılışa getirdiğin kadın mı?"

"Bileziğin çalındığı kişiler onun aile dostlarıydı." Dudağını ısırıldı. Yine hikâyenin tamamı bu değildi ama ona Hubert Verdier'in cinayet işlediğinden şüphelendiğini de rahatça söyleyemezdi.

Lucas yine sessizliğe gömüldü. "Sadece bir sohbet mi?" dedi sonunda. "Sadece bir sohbet."

"Tamam, ama sadece seninle gelirim."

"Bunu yapmanıza gerek yok. Sizi rahatsız etmek istemem."

"Aviva, iyi bir insana benziyorsun ama Hubert'in saęlıęı pek iyi deęil ve tedirgin olmasından endiőe ediyorum. Ben yanında olursam daha rahatlayacaęını dūőünüyorum. Her halūkarda, bunu kabul etmemin tek yolu bu."

"Doęru, elbette." Verdier'e Lucas'ın önūnde zor sorular sormak daha zor olsa da, belki de yaőlı adamı dūrūst olacak kadar rahatlatırdı.

Lucas nefes verdi. "Bak, eğer bilezik ęalındıysa ve Hubert bir şeyler biliyorsa, senin ve arkadaşın Colette'in bunu bilmeyi hak ettiğine katılıyorum. Sadece üzerine fazla gitme, tamam mı?"

"Söz veriyorum. Teőekkür ederim." Ama Aviva birkaç saat sonra Lucas'la Verdier'in huzurevinde buluşmak üzere sözleşip telefonu kapatırken, bu sözū tutmanın imkânsız olup olmadığını merak etti. Hubert Verdier bir őekilde Colette'in kız kardeşinin ölümüne karıştıysa, huzur içinde bırakılma hakkından uzun zaman önce vazgeçmişti.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

1942

16 ve 17 Temmuz'daki toplamaları izleyen günlerde, Mum'un yeraltındaki bağlantıları aracılığıyla ayrıntılar sızmaya başladı. Toplamda, şehir genelinde on üç binden fazla Yahudi ele geçirilmişti. Sekiz binden fazlası Eilfel Kulesi'nin yakınındaki küçük kapalı stadyum olan Vélodrome d'Hiver'de tutulurken, bekar yetişkinler ve çocuksuz çiftler şehrin kenarındaki Drancy transit kampına gönderilmişti bile.

Colette'in annesi baskının ertesi sabahından beri tekrar tekrar "Bir şeyler yapmalıyız," diyordu ve sanki gözüne uyku girmemiş gibi görünüyordu. Babam her zamanki gibi hızla işinin başına dönüp yeni okul yılının başlaması için hazırlanırken, annem saatlerce ortadan kayboluyor ve gözleri kan çanağına dönüyordu.

"Dün bir nakliye vardı," dedi annem, toplamalardan sonraki dördüncü sabah, Colette ve Liliane sessizce kahvaltı ederken. Babam çoktan işe gitmişti; annem sisler içinde etrafta dolanıyor, ne aradığını hatırlamıyormuş gibi çekmeceleri açıp kapatıyordu.

"Nakil aracı mı?" Colette tekrarladı.

Annem döndü ve ona baktı, bakışları odaklanmamıştı. "Muhtemelen bin kişi otobüslerle Vél' d'Hiv'den taşındı. Orada durdum ve izledim, Colette. Çok korkunçtu. Çocuklar ağlıyordu, zorlukla yürüeyebilen yaşlı insanlar vardı..." Sesi kesildi.

"Ama... onları nereye götürüyorlardı? Elbette çok genç ya da çok yaşlı olanlar Almanya için çalışamazlar."

Annesinin gözleri parladı. "Bilmiyorum Colette. Almanların onlar için iyi bir şey düşündüklerini sanmıyorum. Ve onları götürme hızlarına bakılırsa, tahminimce önümüzdeki birkaç gün içinde Vél' d'Hiv'in tüm nüfusunu göndermeyi planlıyorlar."

"Madam Rosman'ı orada gördünüz mü?" Colette sordu. "Ya da ailesini?"

"Çok uzaktaydım. Ama belki bugün başka bir nakil olursa..."

Colette hemen, "Gidelim," dedi. Annesi ona boş boş baktığında, "Belki Tristan'ı da bulabiliriz," diye ekledi.

Annem şakaklarını ovuşturdu. "Seni ve Liliane'i oraya götüremem, sevgilim. İçerideki koşullar..." Annem arkasını döndü ve kesik kesik bir nefes aldı. "Le Paon'un grubunun üyelerinden biri Kızıl Haç gönüllüsü olarak oraya gitmiş ve hareket edecek yer kalmadığını söylüyor. İnsanlar çaresiz durumda. Nefes alamıyorlar. Açlıktan ölüyorlar. Hastalık çığ gibi yayılıyor, çocuklar çığlık atıyor ve hiç tuvalet yok. Yeryüzü cehennem gibi ve o kadar kalabalık ki içeride *kimin olduğunu* bilmek imkansız."

"Vél' d'Hiv'i koruyanların mutlaka bir listesi vardır," dedi Colette. küçük ses.

Annem üzüntüyle başını salladı. "Tam bir kaos. Le Paon tutuklananların isimlerini bulmak için elinden geleni yapıyor ama şu ana kadar elimizde hiçbir şey yok, Rosman'ların götürüldüğüne dair hiçbir kanıt yok. Ama evlerinde değiller ve Madam Rosman da haber bırakmadan Red'e gitmezdi." Duraksadı ve ekledi, "Rosman'ların kapıcısını dün beni dairelerine girmeye ikna ettim, Colette. Her şey gitmiş, Madam Rosman'ın bütün güzel mücevherleri, Mösyö Rosman'ın bütün elmasları."

Colette başını eğdi. "Lütfen," dedi. "Bugün Vél' d'Hiv'i deneyelim. Belki bu sefer onları buluruz. Belki bir nakil için planlanmışlarsa onları görebiliriz."

Annem tereddüt ediyormuş gibi görünüyordu. "Pekâlâ. Ama sen ve kız kardeşin sürekli yanımda kalmalısınız ve eğer tehlikede olduğumuzu hissedersen hemen buradan ayrılacağız. Anladınız mı?"

Colette şiddetle başını salladı. "Teşekkür ederim anne."

"Bana henüz teşekkür etme Colette," diye cevap verdi annesi, gözlerinde bir kez daha yaşlar parlayarak. "Sanırım bugün orada gördüklerimiz hayatımızın geri kalanında peşimizi bırakmayacak."

hayatlarımız."

Vél' d'Hiv'deki manzara Colette'in hayal ettiğinden bile daha kötüydü. O, annem ve Liliane, La Motte-Picquet metro istasyonundan on beş dakikalık bir yürüyüşle stadyuma yaklaştıklarında, binayı görmeden birkaç blok önce ter, korku ve insan atığı kokusu onları karşıladı.

"Polis tutuklulara nasıl böyle davranabilir?" Colette yaklaştıkça ve koku daha da keskinleştikçe sordu. "Bu insanlık dışı."

"Dünya çıldırmış," dedi annem, sesi korkudan kısılmıştı. "*Kyi- kyi-kyi*," diye mırıldandı son köşeyi döndüklerinde, yüksek tuğla cephe görünmeye başladı.

"*Kyi-kyi-kyi*," diye cevap verdi Liliane, aynı derecede bastırılmış bir şekilde. Küçük kız olup biten her şeyi anlayamayacak kadar küçük olsa da, annesinin ve kız kardeşinin sıkıntısını hissedebildiği açıktı.

"*Ko-ko-ko*," diye tamamladı Colette tanıdık çağrılarını ve annesiyle göz göze geldiğinde, annesinin de kendisi gibi Robin Hood'un soyundan gelenlerin her zaman daha büyük bir iyiliğe hizmet etmek için büyük maceralara çağrıldığını düşünüp düşünmediğini merak etti. Hem o hem de annesi Paris'te bir fark yaratmak için ellerinden geleni yapıyorlardı ama önlerindeki stadyumdan yükselen ve binlerce kişinin sesi olduğu belli olan gürültü, çalışmalarının büyük ölçüde boşa gittiğinin bir işaretiydi.

Stadyumun önüne yaklaştıklarında Vél' d'Hiv'in kapısının önünde on beş büyük otobüs duruyordu ve Colette'in midesi düğüm düğüm oldu. "Haklıymışsın," dedi. "Onları bir yere götürüyorlar."

"Öyle görünüyor." Annem tereddüt etti ve sonra Liliane'e doğru eğildi. "Burada kalmanı, Colette'in elini tutmanı istiyorum, aşkım." Sonra doğruldu ve Colette'e şöyle dedi: "Kımıldama. Ne bulabileceğime bakacağım."

Colette itiraz edemeden annesi sıvışıp caddenin karşısındaki devasa binanın önüne doğru koşmaya başlamıştı. Colette annesinin ön taraftaki Fransız polislerden biriyle, bebek yüzlü bir polisle konuşmasını izledi.

Colette'ten biraz daha yaşlı görünen bir adam. Yanakları pembeleşmişti ve annem ona sorular yağdırırken başını şiddetle sallıyordu.

Tam o sırada stadyumdan üniforması tertemiz, kaşları çatık, sokağın karşısından bile açıkça görülebilen yaşlı bir adam çıktı. Anneme bir şeyler havlayarak onu kapıdan uzaklaştırdı ve annem karşı koymaya çalıştığında onu sertçe iterek geriye doğru tökezlemesine neden oldu. Colette nefes nefese kaldı ve içgüdüsel olarak bir adım öne çıktı, ama annesi başını kaldırıp Colette'in bakışlarıyla karşılaştı ve başını sertçe salladı. Colette, vücudundaki her molekül annesini savunmak için caddeyi geçmek istese de, Liliane'in elini tutarak kendini hareketsiz kalmaya zorladı.

Annem kıdemli memura bir şeyler söyledi, o da dudak büktü ve elini ona vuracakmış gibi kaldırdı, bir saniye sonra tiksinti dolu bir bakışla indirdi. O da bir şeyler mırıldandı ve annem başını sallayarak aceleyle sokağın karşısındaki kızlarının yanına döndü.

"Sen iyi misin?" Colette, annem onlara katılırken aceleyle öne doğru atıldı.

"Ben İne'yim," dedi annem, kelimeleri kesik kesik. "Bazılarını taşımak üzereler. mahkumlar."

Bu sözleri söyler söylemez Vél' d'Hiv'in büyük kapıları açıldı ve insanlar, tehditkâr bir şekilde bakan ve yeterince hızlı hareket etmeyenleri itip kakan bir sıra polis m e m u r u y l a çevrili otobüslere doğru koşmaya başladı.

Colette'in ağzı panik ve kederden kurudu; tutsakların dört günlük esaretleri boyunca çok acı çektikleri açıldı. Çoğu zayıf, dağınık ve korkmuş görünüyordu. Çocukların gecelikleri kir içindeydi; yetişkinlerin çoğu kirlenmiş ve yırtılmış elbiseler ve şık pantolonlar giyyordu. Bazıları ağlıyordu; bazıları şaşkın görünüyordu; bazıları metanetli, diğerleri öfkeli görünüyordu. Colette, Liliane ve anneleri, etraflarında gösteriyi izlemek için durmuş olan Parisli kalabalığı tarafından anonim hale getirilerek yaklaştılar. Bazıları acıyarak baktı, bazıları mahkûmların ellerine dokunmak için uzandı, belki de bu zavallı ruhlara insani temasın rahatlığını vermek için, ama diğerleri alay etti ve sataşmalar ve hakaretler yağdırdı.

"Geldiğin yere geri dön, Yahudi!" diye bağırdı Colette'in yanına yaklaşan genç bir çocuk ve Colette kendini durduramadan ona doğru dönüp kasıklarına sertçe bir diz attı. Çocuk acı içinde iki büklüm olup homurdandığında

utanmış gibi yaptı. "Çok özür dilerim!" diye tatlı tatlı haykırdı. "Tökezlemiş olmalıyım. Belki de geldiğin yere geri *dönsen* daha iyi olur." "Colette," diye tısladı annesi dişlerini sıkarak. "Şimdi bunun zamanı değil. olay çıkar."

Colette, yüzü hâlâ kıpkırmızı olan, ondan uzaklaşan ve nefesinin altında küfürler mırıldanan çocuğa baktı. "Özür dilerim anne," dedi. "Ama olay çıkaranın *ben* olduğumu sanmıyorum."

Annesi içini çekti ve başını salladı. Bir saniye sonra nefesi kesildi ve ilerlemeye başladı. "Hélène!"

Colette annesinin bakışlarını takip ederek Vél' d'Hiv'den yeni çıkan orta yaşlı kadına baktı. Uzun boylu ve zayıftı, dağınık ve cansız saçları vardı. Gözlerinin altında koyu halkalar vardı, yüzü solgundu ve menekşe rengi elbisesi kir içindeydi. Adının söylenmesiyle başını kaldırdı.

"Hélène!" Annem tekrar bağırdı, sesi kederliydi. Colette Liliane'in elini tuttu ve annesini takip ederek ilerledi.

Mahkûmlara yaklaştıklarında Colette, "Anne, dikkatli ol," dedi. "Lütfen, başını belaya sokacaksın."

Ama annem onu görmezden geldi. "Hélène!" dedi üçüncü kez ve kadın nihayet annemi kalabalığın içinde buldu, gözleri camsı ve odaklanmamıştı.

"Hélène, çocukların nerede?" Annem umutsuzca seslendi. "Ve kocan? Onlar seninle değil mi?"

Madam Rosman başını salladı. "Dün alınan çocuklar," diye hızlıca geri seslendi, bu da ona polis memurunun bir itişini kazandırdı. "Salomon-" Sesi kesildi. "Çoktan gitti."

"Yürümeye devam edin," diye bağırdı o cer.

"Gitti mi?" Annem tekrarlardı, sesi duygusallıktan boğuklaşmıştı. "Almanlar," diye boğuk bir sesle konuştu Madam Rosman.

"Anne, lütfen, dikkatli olmalısın," dedi Colette, sol eliyle annesini geri çekmeye çalışırken sağ eliyle hâlâ titreyen Liliane'i sıkıca tutuyordu. Annem elini salladı ve ileri atıldı.

"İşte," dedi Madam Rosman, en yakındaki görevli dikkatini bir an için tek başına ilerleyen, ağlayan bir bebeğe çevirirken. Dengesini kaybetmiş gibi görünerek öne doğru sendeledi, ancak son saniyede küçük bir şeyi

Anne ve Colette tökezlemenin bir kaza olmadığını anladılar. Madam Rosman annesiyle göz göze gelerek, "Sahip olduğum tek şey bu," dedi. "Tıpkı dediğiniz gibi elbisemin eteğine dikilmiş. Geri kalan her şeyi aldılar."

"Bilezikleri bile mi?" Annem sordu.

"Hepsi." Sesinin tonu boştu. "Bu yüzden bizim için geldiler." Neredeyse otobüsün kapısına gelmişti. "Möckel adında biri. Kim olduğumuzu çok iyi biliyordu."

"Bilezikleri ben alırım, Hélène!" Annem sesi titreyerek seslendi. "Onları bulacağım ve döndüğünde geri alacaksın. Söz veriyorum."

Madam Rosman otobüse bindirilirken başıyla küçük bir selam verdi ve gözden kayboldu. Annem sonunda Colette'in onu arkalarında biriken kalabalığın içine çekmesine izin verdi. Bir an sonra otobüsün kapısı çarparak kapandı ve otobüs uzaklaştı.

"Geri dönecek anne," dedi Colette, hissetmediği bir güveni yansıtmaya çalışarak. Tristan'dan bir iz bulabilmek için umutsuzca yüzlere bakıyordu ama şu ana kadar onu görememişti. Kalbi ağırlaşmıştı. "Rosmanlar geri dönecek."

"Öyle mi?" Otobüs köşeyi dönüp gözden kaybolurken annem sordu. Sıradaki otobüs hareket etmişti, egzozundan siyah dumanlar çıkıyordu, yolcuların feryatları kapalı camlar tarafından bastırılıyordu.

"Elbette yapacaklar," dedi Colette ama üçüncü otobüs hareket edip de yüzü ve avuçları cama yapışmış ağlayan bir çocukla göz göze geldiğinde, son umudu da otobüsün egzozu gibi havaya karışıp kayboldu. "Öyle değil mi?"

"Bilmiyorum," dedi annem, sesi kısılmıştı ve sonra sokak sessizleşti, son otobüsler de gitmişti, yolcular güvenli olduğunu düşündükleri şehirden, ev dedikleri şehirden, onlara sırtını dönen şehirden ayrılıyorlardı. "Gerçekten bilmiyorum, sevgilim."

Colette ancak o zaman ağlamaya başladı.

"*Kyi-kyi-kyi*," dedi Liliane, sesi kısıktı. Colette'in elini daha sıkı sıkı. "*Kyi-kyi-kyi*, Colette. O şeyi söyle, Colette. Bu seni daha iyi hissettirecek."

"*Ko-ko-ko*," diye cevap verdi Colette gözyaşları arasında, kendini hiç de iyi hissetmiyordu.

Üç hafta sonra Le Paon, toplama sırasında tutuklanan tüm Yahudilerin bir listesini ele geçirdi ve bunların arasında Rosman ailesinin dört üyesinin yanı sıra, Colette'in dairesine sadece on beş dakikalık yürüme mesafesindeki Ternaux caddesinde yaşayan on bir yaşındaki Tristan Berousek adlı bir çocuk da vardı. Tristan Fransa'da o kadar alışılmadık bir isimdi ki, annesi ona nazikçe haberi verdiğinde Colette'in son umudu da yok oldu. Onun güzel şiirlerini yazan çocuk, o korkunç yaz gününde on üç binden fazla kişiyle birlikte şüphesiz kaçırılmıştı.

Vél' d'Hiv'de tutulanlar bir yıl boyunca başka bir yere nakledilmişti. Pithiviers ve Beaune-la-Rolande dahil olmak üzere Le Loiret bölümündeki kamplara dört gün. Ağustos ayının ilk haftasında anneler ağlayan çocuklarından ayrılarak doğuya, çoğu Auschwitz kampına gönderilmiş; çocuklar da bir ya da iki hafta sonra trenlerle onları takip etmiştir.

Yıllar sonra Colette, savaş sırasında Fransa'nın dört bir yanından ölüm kamplarına gönderilen yetmiş altı binden fazla Yahudi'den sadece yirmi beş yüzünün hayatta kaldığını öğrenecekti. Savaştan on yıl sonra Colette, 1942 sonbaharında Auschwitz'de ölen sürgünlerin listesinde Tristan Berousek'in adını görünce çok üzüldü.

Onu sadece bir aydır tanıyordu, ama annesini ve kız kardeşini kaybetmesinin anısıyla birlikte onun anısı da hep yanındaydı, hepsi de geçmişi hatırlamanın ve dünyada iyilik yapmaya çalışmanın neden bu kadar önemli olduğunu hatırlatıyordu, çünkü bunu yaparak karanlığı geri çevirmek mümkün olabilirdi.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

2018

Öğleden sonra kapı çaldığında Colette lavaboda dalgın dalgın bulaşık yıkıyordu.

Ovaladığı fincanı kurutma rafına koydu, suyu kapattı ve ellerini bir bulaşık havlusuna sildikten sonra sis içinde ön kapıya doğru yürüdü. Aviva'nın kapıda dikildiğini görünce şaşırmadı ama genç kadının ona söylemeye geldiği şeye hazırlıklı değildi.

"Colette," dedi Aviva, yüz ifadesinde karanlık, rahatsız edici ve okunamaz bir şey vardı. "Onu buldum" derken sesi çatallaştı.

Colette'in boğazı kurudu. "Kimi buldun?"

"Bileziğin sahibi olan adam." Aviva çantasından bir kâğıt parçası çıkardı. "Hubert Verdier ismi bir şey çağırıştırıyor mu?"

Colette hafızasını yokladı ve farkına varınca elini ağzına götürdü. "*Verdier*," diye fısıldadı. "Eski mahallemde Verdier adında bir polis vardı. Aviva, onunla bir kez konuşmuştum, savaştan sonra..." Arkasını döndü gitti. Uzun zaman önceki kısa etkileşimi hatırlamak, başka birinin hayatından bir sahneyi anımsamak gibiydi. "Aynı adam olabilir mi?"

Colette, Aviva'nın kendisine uzattığı çıktıya baktı. Üzerinde, gözleri romatizmalı, yüz ifadesi kızgın, kederli, haklı bir ifadeye sahip, bir koltuğa yaslanmış, kameraya doğru bakan yaşlı bir adamın grenli bir gazete fotoğrafı vardı. Colette adamın yüzünde hatırladığı birine dair bir iz aradı ama tek görebildiği yaşlı, kambur bir adamdı. "Hubert Verdier," diye tekrarladı Colette inanamayarak.

"Birkaç yıl önce ölen Lucas O'Mara'nın karısının büyükbabası," dedi Aviva. "Lucas bugün bana bileziğin Verdier'e ait olduğunu ve İkinci Dünya Savaşı sırasında Paris'te yaşadığını söyledi. Bu o olabilir, Colette."

Colette fotoğrafa baktı, kırıksıklıkların, gıdaların ve beyaz saçların altındaki kötülüğü görmeye çalıştı. "Kız kardeşimi sen mi kaçırdın?" Colette resimdeki adama fısıldadı.

Aviva elini Colette'in sırtına koyarak onu rahatlatmaya çalıştı ama bu temas Colette'in sadece sıçramasına neden oldu. Yine de adamın yüzüne bakmaktan kendini alamadı. Eğer Liliane'i öldüren adam oysa, kız kardeşi dört yaşında ölürken onun bir asırdan fazla yaşamış olması büyük bir haksızlıktı. Ve gerçekten de yıllar önce annesinin hainiyle, kız kardeşinin katiliyle yüz yüze gelmiş miydi? Onu olduğu gibi göremeyecek kadar aptal olduğu için bir katilin elini kolunu sallayarak gitmesine izin mi vermişti? Colette bir damla gözyaşının sağ yanağından aşağı süzülüğünü hissedene kadar ağladığının farkında değildi. "Gidip onunla konuşmalıyız, Aviva."

Aviva yavaşça nefes verdi. "Biliyorum. Lucas'ı aradım bile."

Colette gözlerini Aviva'ya dikti. "Büyük olasılıkla bir katil olduğu gerçeğiyle ilgili olarak aile üyesiyle yüzleşmemize karşı mı çıkıyor?"

"Ona kız kardeşine ne olduğunu tam olarak anlatmadım. Sadece bileziğin bir zamanlar aile dostlarınıza ait olduğunu ve bunca yıldır nerede olduğunu anlamak istediğinizi söyledim."

"Anlıyorum." Colette kaşlarını çatı. "Sen ve Lucas çok yakınlaşıyor gibisiniz."

Aviva'nın bakışları başka yöne kaydı. "O nazık biri, Colette. Bileziğin Holokost sırasında kaybolduğundan bahsettiğimde gerçekten üzüldü. Verdier'le konuşmak için bizimle gelmeyi teklif etti."

"Bizimle mi geliyor?"

"Onu görebilmemizin tek yolu buydu Colette," dedi Aviva iç çekerek. "Belki de Verdier'i sorgulayan ben olmalıyım. Senin için zor olabilir. Ve eğer onun aynı adam olmadığı ortaya çıkarsa..."

"İyi olacağım, Aviva. Lütfen bana kırılgan yaşlı bir kadınmışım gibi davranmayı bırak." "Peki," dedi Aviva. "Ama Marty'yi de arayacağım."

"Marty? Ne için?"

"Çünkü seni korumak için her şeyi yapar. Bunu biliyorsun, değil mi?"

Colette'in yanakları sıcacık oldu. "Tabii ki. Ben de onun için her şeyi yaparım.

O benim en eski arkadaşım."

Aviva gülümsedi. "Gerçekten görmüyor musun?" "Neyi görmüyorum?"

"O sana aşık, Colette."

"Sen neden bahsediyorsun?" Colette şaşkınlıkla, "Marty benim kardeşim gibidir," dedi. "Marty benim için bir kardeş gibidir."

Aviva gözlerini devirdi. "İnan bana, sana bakışı hiç de kardeşçe değil."

Colette'in yanakları sıcacık oldu. "Bu doğru olamaz."

"İnsanları okumakta bu kadar iyi olan biri için," dedi Aviva gülümseyerek, "konu kendin olduğunda son derece körsün."

Braintree'deki destekli yaşam tesisi, tereyağı kremasıyla süslenmiş limonlu bir pasta gibi, beyaz süslemeli neşeli bir sarıya boyanmıştı. Tesis, Colette'in sadece son bir yıl içinde bir düzine kez geçtiği South Shore Plaza'nın yakınındaki işlek bir kavşağın köşesinde yer alıyordu.

Aviva Verdier adını söylediğinden beri hafızasını yokluyordu ama soluk benizli, kaypak gözlü adamın belirsiz görüntüsüyle kız kardeşini öldürmüş olabileceği gerçeğini bir türlü bağdaştıramıyordu. Aralarındaki etkileşimi zar zor hatırlayabiliyordu ama adamın ona bir katil değil, açgözlü, çıkarıcı bir adam gibi göründüğünü hatırlıyordu. Onu bir şekilde yanlış mı okumuştı? Yetmiş yıldan daha uzun bir süre önce onu adalete teslim etme şansına sahip olduğu ve bunu aptalca kaçırdığı ortaya çıkarsa kendini nasıl affedebilirdi?

Belki de bu aynı adam değildi. Verdier Fransa'da pek de yaygın olmayan bir isim değildi. Ama bileziğe sahip olması tesadüf olamazdı.

Marty onları otoparkta karşıladı. Hem Aviva'yı hem de Colette'i yanaklarından öperek selamladıktan sonra, "Oraya girmenize gerek yok," dedi. "Ben sizin için halledebilirim."

Colette adamın yüzünde gizliden gizliye kendisine aşık olabileceğine dair bir kanıt aradı ama adam her zamanki gibi görünüyordu. Aviva neden bahsediyordu?

"Teşekkür ederim, ama cevaplar için neredeyse seksen yıl bekledim," diye cevap verdi Colette, sesindeki sertliğe şaşırarak. "Eğer Liliane'i öldüren canavar buysa, bununla başa çıkabilirim. Bunu aileme borçluyum."

Aviva ve Marty birbirlerine baktılar. "Elbette," dedi Marty, Aviva'nın eline uzanıp onu sıkarak. "Ama biz burada senin yanındayız, tamam mı?"

"Buna minnettarım," dedi, iç içe geçmiş parmaklarına baktı ve sonra tekrar ona döndü. Adamın elini bırakırken paslanmış gibi görünmesi onun hayal gücü müydü?

Bir dakika sonra resepsiyona doğru yürüyorlardı; sözünün eri Lucas O'Mara resepsiyonistle sohbet ederek onları bekliyordu.

"Hepinizin gelebilmesi ne güzel!" diye cıvıldadı kadın. "Bay Verdier'in artık pek ziyaretçisi olmuyor, tabii buradaki Lucas dışında." Kadının ona kirpiklerini kırıştırarak bakmasından, ziyaretlerini dört gözle beklediği anlaşılıyordu. "Siz aileden misiniz?"

Üçü de gönülsüzce cevaplar mırıldandılar; yaşlı adama yetmiş yıldan daha uzun bir süre önce bir çocuğu öldürüp öldürmediğini sormak için uğradıklarını söyleyemezlerdi.

Kadın bir kâğıda dört rakam yazdı ve Lucas'a uzattı, o da gülümseyerek ve başını sallayarak kabul etti. "Bugünün kapı şifresi," dedi kadın.

"Kapı kodu mu?" Aviva tekrarladı.

"Hafıza bakım ünitesi için," diye onayladı kadın. "Her gün değişiyor."

Onlara gülümsedi ve Colette'in kalbi bir taş gibi düştü. "Hafıza bakımını mı?" Elbette şaşırmamalıydı; Tanrı aşkına, adam 102 yaşındaydı. Ama tam olarak ne kadar ileri gitmişti?

Asansörde Aviva aceleyle Marty'yi Lucas'la tanıştırdı, o da kibarca gülümseyerek, "Evet, sanırım New England Elmas Birliği toplantılarında birkaç kez karşılaşmıştık. Sizi tekrar gördüğüme sevindim Bay Weaver. Aviva ve Colette'i nereden tanıyorsunuz?"

Marty, Lucas'a sert bir bakış attı. "İkisi de ailemden sayılır," dedi. "Onlar için her şeyi yaparım. Hem de *her şeyi*."

Colette yanaklarının ısındığını hissetti ve Lucas tedirgin bir kahkaha attı. "Sakin ol Marty," diye mırıldandı Aviva.

Asansörün sesi duyuldu, kapı açıldı ve dördü de dışarı çıktı. Lucas dördüncü kattaki kapıya dört haneli şifreyi girdi ve Aviva, Colette ve Marty'nin girmesi için kapıyı açık tuttu. İçerisi aydınlık ve temizdi, etrafta turkuaz gömlekli bakım görevlileri ve önlüklü hemşireler koşuşturuyordu. Hemen sağ tarafta geniş bir toplantı odası vardı ve burada büyük bir televizyonda yüksek sesle *The Price Is Right* çalışıyor, etrafta toplanan yarım düzine sakini eğlendiriyordu. Duvarlara yapıştırılmış basılı programlarda el işi dersleri, tombala ve akşam sosyal saati duyuruluyordu ve Colette tüm bunların adaletsizliğine, Colette'in ailesini mahvetmiş olabilecek bu adamın bunca yıldan sonra hâlâ hayatta olmakla kalmayıp görünüşe göre her türlü ilgi çekici faaliyete erişiyor olmasına başını salladı.

Üzerinde 423 yazan bir kapıya gelene kadar Lucas'ı bir dizi koridor boyunca takip ettiler. Lucas kapıyı çalmak için elini kaldırarak, "İşte burada," dedi.

İlk başta cevap gelmedi ve Colette, hayatını çalan canavarın şimdi diğer odada Vitrin Hesaplaşması'nı izleyen cam gözlü sakinlerden biri olup olmadığını merak etti. Ama sonra Lucas kapıyı tekrar, bu sefer daha yüksek sesle çaldı ve içeriden bir uğultu, ardından da ayak sesleri duyular.

Bir an sonra kapı çekilerek açıldı ve kambur, beyaz saçlı, gözleri buğulu, yüzü derin çizgilerle kaplı, kaşları çatık bir adam ortaya çıktı. "Bu gürültü de neyin nesi?" diye sordu adam ve Colette o birkaç kelimedede bile kendi aksanı kadar belirgin bir Fransız aksanı olduğunu fark etti. Başka bir ülkede geçirilen onca yıldan sonra, insanın ana dilinin kıvrımlarının her zaman kalması dikkat çekiciydi. Adamın yüz hatlarında yıllar önce konuştuğu polisi aradı ama adam sadece yaşlı bir adama benziyordu, hiç de tanıdık değildi. Gözleri Aviva'dan Colette'e, oradan da Marty'ye kaydı ve sonunda Lucas'ın üzerine düştü. "Seni tanıyorum."

"Evet, Hubert, benim, Lucas. Her hafta seni ziyarete geliyorum. Hatırladın mı? Torununun kocasıyım."

"*Bunu* biliyorum," dedi Verdier sinirli bir şekilde. "Peki torunum nerede?"

"O burada değil, Hubert," dedi Lucas nazikçe ve Colette ile Aviva endişeli bakışlar attılar.

"Artık beni hiç ziyaret etmiyor," diye homurdandı Verdier. "Bir dahaki sefere onu da getir, olur mu?"

Lucas'ın sesi duygu yüklü çıkarken, "Biliyor musun? Bir dahaki sefere üniversiteden eve döndüğünde Millie'yi de getireceğim."

"Millie?" Verdier hafızasını yokluyor gibiydi ve Colette'in yüreği daha da daraldı. "Üniversitede mi? Ama o sadece küçük bir kız."

"Artık on dokuz yaşında, Hubert," diye cevap verdi Lucas hafifçe. "Göz açıp kapayıncaya kadar büyüyorlar, değil mi?"

Verdier sıkıntılı görünüyordu. "Sen öyle diyorsan." Gözleri Lucas'ın arkasında duran üç yabancıya kaydı. "Arkadaşlarını getirmişsin."

"Evet, efendim. Aviva, Colette ve Marty ile tanışın."

Verdier uzandı ve her ikisinin de elini sıktı. Colette onun içinde bir titreme hissetti ve avuç içleri birbirine değdiğinde ürperdi. Kız kardeşini öldüren eller bunlar mıydı?

Verdier gözlerini kısarak Marty'ye baktı. "Bu çok eski."

"Son zamanlarda hiç aynaya baktın mı, dostum?" Marty karşılık verdi ve Colette ona dirsek attı.

"Kısa bir sohbet için içeri gelebilir miyiz, Hubert?" Lucas, Verdier cevap vermeden araya girdi. Yaşlı adam omuz silkti, arkasını döndü ve dairesinin koridorunda ilerlemeye başladı. Dördü de onu takip etti, Lucas kapıyı arkalarından kapattı.

Verdier onları sol tarafta, otoparka bakan büyük pencerelerden ışık alan bir odaya götürdü. "Evim evim güzel evim," dedi alaycı bir ifadeyle, uzak duvardaki kahverengi kanepeyi işaret ederek. Kendini odanın diğer tarafındaki iki yıpranmış koltuktan birine bıraktı, bunu yaparken yüzünü buruşturdu ve Colette kanepeye yavaşça oturdu, Aviva onun bir yanına, Marty de diğer yanına yerleşti. Lucas diğer koltuğa oturdu ve eski koltuk protesto edercesine gıcırdadı. "Şimdi bütün bunlar ne demek oluyor?" Verdier sordu.

"Hubert, buradaki insanlar sana dostça birkaç soru sormak istiyorlar," dedi Lucas. Colette *dostça* kelimesine yapılan vurguyu fark etti.

Hubert'in başını sallaması üzerine Colette derin bir nefes aldı ve olabildiğince sakin bir şekilde, "Sanırım bir kez karşılaşmıştık, sen ve ben," dedi.

Verdier gözlerini ona dikti. "Bunu hatırlamıyorum."

"Biliyorum. Le Paon adında bir adam vardı, bazen bilgi karşılığında size rüşvet verirdi. Aramızda bir buluşma ayarladı."

"Le Paon?" Verdier'nin gözlerinde bir şey parladı ve burun delikleri açıldı. Lucas'a gergin bir bakış fırlattığında Colette'in teni karıncalandı. Bir akor yakalamıştı. "Rüşvet hakkında hiçbir şey bilmiyorum."

Colette ses tonunu sakin tutmaya çalışarak, "Bence öyle," diye cevap verdi. "Ama bu rüşvetle ilgili değil."

"O zaman ne hakkında?" Verdier, şimdi kaşlarını çatmış olan Lucas'a bir kez daha bakarak cevap verdi.

"Savaş sırasında Paris'te polis miydiniz?"

Verdier, "Sen öyle diyorsan," diye homurdandı ama Lucas Colette'e küçük bir baş işareti yaptı, kaşları çatıldı ve Colette'in kalbi yerinden çıkacak gibi oldu. Bu, yıllar önce tanıştığı adam olmalıydı. Ama bu, bileziği alan kişinin kendisi olduğu anlamına mı geliyordu?

Colette, "Bir zamanlar anneme ait olan bir mücevher parçasına nasıl sahip olduğunuzu bilmem gerekiyor," dedi. "Annabel Marceau." Bir tanıma işareti için adamın yüzüne baktı ama hiçbir şey yoktu. "On birinci bölgede yaşıyordu."

Yavaşça başını salladı. "Onbirinci. Evet. Orayı iyi bilirdim." "Peki annemi tanıyor muydun?"

Başını iki yana salladı. "Ben öyle bir şey demedim."

"Peki 1942'de tutuklandığı gece kaybolan bileziği nasıl aldınız?"

Colette'e birkaç kez göz kırptı, yüz ifadesi aniden donuklaştı. "Ben hiçbir şey çalmadım," diye tersleyince Colette'in kalbi biraz daha hızlı çarpmaya başladı, çünkü hırsızlıktan bahsetmemişti. Tam cevap verecekti ki adam, "Bunu sana kim söyledi?" diye bağırdı.

"Çok özür dileriz. Sizi aşağılamak istememiştik," diye araya girdi Aviva, sesi bal gibi yumuşak ve tatlıydı ve yaşlı adamın öfkesinin bir kısmı boşalmış gibiydi. Lucas'ın kaşları çatılmıştı ama henüz müdahale etmemişti.

"Evet, peki bu bilezik meselesi de neyin nesi?" Verdier gözlerini Lucas'a ve sonra tekrar Colette'e çevirerek sordu. "Hangi bileziği kastettiğinizi bile bilmiyorum."

"Müzemdeki sergi için bana verdiğin, Hubert," dedi Lucas, yaşlı adama endişeyle bakarak. "Bütün elmasları olan aile yadigârı."

Verdier'in yüzünde şaşkınlık, suçluluk, öfke gibi çeşitli duygular belirirken Colette nefesini tuttu. İlk başta bir şey söylemedi ama gözleri gergin bir şekilde Lucas'a kaydı ve sonra tekrar Colette'e döndü. "Onu satmak istedim ama beni asla affetmeyeceğini söyledi," dedi, bakışları aniden uzaklaşarak. "Sanki hiçbir şey değilmiş gibi, değerini fark etmemiş gibi takıyordu. Sanırım kendini gösteriyordu."

"Hubert derken kimi kastediyorsun?" Lucas sordu.

Verdier Colette'in arkasındaki boşluğa baktı. "Çok güzeldi, biliyorsun. O bunu görmedi ama çok güzeldi ve beni seviyordu."

"Karınız mı?" Colette tahmin etti.

Başını ona doğru salladı ve daldığı hayallerden sıyrıldı. "Onu tanımıyorsun!" diye bağırdı. "Onun hakkında hiçbir şey bilmiyorsun!"

"Hayır, tabii ki haklısın, sevmiyoruz," dedi yatıştırıcı bir sesle.

"Beni seviyordu," diye tekrarladı, sesi kısık.

"Tabii ki öyle," dedi Colette. Adamın omuzlarının biraz daha gevşediğini görünce rahatladı. Lucas da sandalyesine geri oturdu ama endişeli görünüyordu. "Peki ya küçük kız?" diye sordu sesini olabildiğince hafif tutarak. "1942 yazındaki o gece ona ne olduğunu bana hatırlatabilir misin?"

Öfke bir kez daha adamın yüzüne yansıdı ve Colette'e dişlerini gösterdi. "Bu konuda konuşmayacağımızı gayet iyi biliyorsun! Sen kim olduğunu sanıyorsun?"

"Sanırım Hubert'i rahat bırakmanın vakti geldi," diye araya girdi Lucas, yattığı yerden doğrulurken. Şimdi Colette'e ters ters bakıyordu ama Colette'in işi henüz bitmemişti. Verdier suçlu bir adam gibi tepki vermişti ve yetmiş altı yıl sonra geri dönmek için bu kadar yaklaşmamıştı.

"Bana o gece neler olduğunu anlatın Bay Verdier," dedi.

"Colette," dedi Lucas uyarıcı bir ses tonuyla.

Ama Verdier Lucas'ı duymuş gibi görünmüyordu. Onun yerine başını kaldırıp Colette'le göz göze geldi. "Zaten biliyorsun."

"Ama ben istemiyorum. Lütfen." Ağlamaya başladığını hissedebiliyordu. "Onu neden aldın? Onu neden öldürdün?"

Adam geri çekildi. "*Beni* mi suçluyorsun?"

"Ama sen dedin ki-"

"Ben bir polistim! Bu senin için bir şey ifade etmiyor mu? Ben yasalara uydum!" "Pekâlâ," dedi Lucas sert bir sesle, Colette'in tam önüne geçerek yaşlı adama bakışını değiştirdi. "Gitme vakti geldi."

"Kız kardeşimi öldürdün, değil mi?" Colette ağladı, gözyaşları yüzünden akıyordu ama Lucas onu Verdier'den ve gerçeklerden uzaklaştırarak hızla odadan çıkarmaya başlamıştı bile.

"Lütfen Lucas," dedi Aviva alçak sesle ve Lucas onu kapıya doğru iterken Colette'in yanına koştu. "Cevapları hak ediyor."

Marty, Colette'in diğer tarafında belirdiğinde Lucas, "Ona iyi davranacağına söz vermiştin," diye Aviva'ya çıkıştı. "Ve sen buraya gelip onu *cinayetle* mi suçluyorsun?"

"Lucas, eğer bunu o yaptıysa-" Aviva başladı.

"O yapmadı," diye karşılık verdi Lucas. "Birçok şey olabilir ama o bir katil değil. Ona bu şekilde saldırdığına inanamıyorum."

"Ama-" Aviva dedi ki.

"Dışarı, hemen," dedi Lucas usulca. "Hepiniz."

Ve böylece Hubert Verdier'in dairesinin kapısını açtı ve üçünü neredeyse salona iterek kapıyı suratlarına çarptı.

Colette başını kaldırıp Aviva'ya baktığında kızın yüzü kıpkırmızıydı. "Lucas haklı," dedi Aviva usulca. "Çok ileri gittik."

"Ama bize söylemek üzereydi-" Colette başladı ama Aviva onun sözünü kesti.

"Değildi," diyerek Colette'i kucakladı. Aviva devam ederken Marty bir elini Colette'in sırtına koydu. "Çılgına dönmüştü. Gerçeklikle bağını kaybediyordu. Lucas'ın dediğine göre şimdiden iki kalp krizi geçirmiş. Ona üçüncüyü yaşatamayız."

"Ama-" Colette itiraz etti.

"Lucas'la konuşacağım, tamam mı?" Aviva geri çekildi ve Marty'yle endişeli bir bakış alışverişinde bulundu. "Geri geleceğiz. Ama kız kardeşini kaçırın adam oysa

Bize ne yaptığını anlatacak kadar uzun yaşamasına ve bunca yıldan sonra adaletle yüzleşmesine ihtiyacımız var."

Colette başını salladı, içindeki güç tükeniyor ve onu bitkin bir halde bırakıyordu. Marty kolunu onun omuzlarına doladı ve üçü sessizce asansöre doğru yol aldılar, her adım onları gerçekten biraz daha uzaklaştırıyordu.

ON ALTINCI BÖLÜM

1942

Vél' d'Hiv'in yakalanmasından dört hafta sonra, Hélène Rosman'ın ikiz bilezikleri, Hélène'in kaybolmadan önce stadyumun dışında adını andığı Alman Sturmbannführer Gustav Möckel ile aynı yatağı paylaşmaktan gurur duyan eski bir fahişe olan Octavie Duplessis'in bileğinde yeniden ortaya çıktı. Le Paon'un kaynaklarına göre Rosmanlar, muhtemelen Mösyö Rosman'ın uzun süredir Fransız hükümet yetkililerinin elmas simsarlığını yapması nedeniyle sınır dışı edileceklerin ilk listesinde yer almamıştı, ancak daha sonra büyük mücevher koleksiyonlarının haberi, büyük toplamının mimarlarından biri olan Alman Büyükelçiliği'nde Yahudi işlerinden sorumlu danışman yardımcısı Möckel'e ulaşmıştı. Söylentilere göre Möckel hevesli bir mücevher koleksiyoncusuydu ve Rosman'ların toplama listesine eklenmesinin nedeni neredeyse kesinlikle mücevherleri ele geçirme açlığıydı. değerli parçaları.

Başka bir deyişle, Möckel'in Fransız metresinin bileğinde parıldayan bilezikler Rosman'ların şu anda Alman gözetiminde olmalarının sebebiydi. Annabel bunun böyle kalmasına izin veremezdi.

Hayır, risklerine rağmen bilezikleri geri almak zorundaydı. Elbette hırsızlığı kişiselleştirmemesi gerektiğini çok iyi biliyordu ve şimdi bunu yaparak pervasızca davranıyordu. Ama arkadaşı adına geri dönmek için yapabileceği tek şey buydu ve bu yüzden, Möckel ve Matmazel Duplessis'i bulabileceği söylenen Lombards caddesindeki kalabalık Brasserie Roye'a girerken kafasında çalan uyarı zillerini görmezden geldi.

Buranın ne hale geldiğini görmek Annabel'in kanını kaynatmıştı. Sahibi, Maurice Grivel adında Rabby bir adamdı.

Savaş, her zaman bir sosyetenin ya da diğerinin masasında yaltaklanmak, ama yeterince zararsız görünüyordu.

Ancak 1940 yazında Paris'in işgalinden sonra bir şeyler değişti. Grivel, işgalcilere dalkavukluk etmeye başladı ve neredeyse bir gecede brasserie'sini Almanlar için sıcak bir karşılama mekanına dönüştürdü. Diğer restoran sahipleri giderek azalan malzemelerle yemek yaparak hayatta kalma mücadelesi verirken, Mösyö Grivel geliyordu. Annabel bu gece Mösyö Grivel için burada olmamasına rağmen, girişte durup odanın öbür ucundan ona bakmaktan kendini alamadı.

Odaklan Annabel, diye düşündü, kendini sarsarak. Duyguların bir hırsızın cephaneliğinde yeri yoktu; öfkesinin önümüzdeki birkaç dakika boyunca arka planda kalması gerekecekti. Kalabalığın içinde erirken kendine görevini hatırlattı. *Görünmez olmak. Bilezikleri al. Gecenin içinde kaybol.* Savaş sona erdiğinde Mösyö Grivel hakkını alacaktı.

"Mademoiselle? Une coupe de champagne?" diye sordu yanından geçen bir garson, bakışlarında tiksinti vardı. Normalde, Annabel seçildiği ve kendisiyle konuşulduğu için endişelenirdi ama son bir aydır Brasserie Roye'a girip çıktığından, buranın iş yapma şeklinin bu olduğunu biliyordu. Yalnız bir kadındı, dolayısıyla buraya bir Almanla avantajlı bir ilişki umuduyla geldiği varsayılıyordu. Belki de vicdanın sesini bir şekilde bastırabilirse bir Nazi ile yatağa girmek daha kolaydı.

Şampanya ikramını geri çevirdi ve bakışları aşağıya doğru kayarak odanın içinde süzüldü. İnsanlar bazen gözünüzün içine baktıklarında sizi hatırlardı; sadece bir gölge olduğunuzda ise unutmaya meyilliydiler.

Yanından geçerken Almanca konuşuluyordu. *Sieg. Neue Regelungen. Die überlegene Rasse.* Zafer. Yeni kurallar. Üstün ırk. Çok az Almanca biliyordu ama bu tür yerlerde, şık üniformalı adamlar birbirlerinin sırtını sıvazlayıp başarılarıyla övünürken, herkesin içinde söylenmemesi gereken sırları şatafatlı bir şekilde dile getirirken, konuşmalarda gelişigüzel savrulan bu sözcükleri tanımaya başlamıştı. Annabel, yeraltı örgütünün, bu gibi yerlerdeki casuslar sayesinde, Almanlara yaltaklanıyormuş gibi davranan insanlar sayesinde üyelerini tutuklanmaya karşı uyarabildiğini biliyordu.

sempatizanları ama fırsat verilse burayı anında havaya uçururlar.

Ama bu gece Annabel hiç dost yüz görmedi; sadece Almanlar ve Fransız polisi, işgalcileri hevesle kucaklamaları Annabel'i fiziksel olarak hasta etti.

Başını eğerek restoranın arka tarafına doğru ilerledi ve sonunda hedefini gördü. Fransızların düşmanla yatağa girenlere verdiği isim olan aşağılık işbirlikçi horizontale köşede durmuş, sağ eliyle bir kadeh şampanya, sol eliyle de Alman sevgilisinin kolunu tutuyordu. Birbirine kenetlenmiş bilezikler sol bileğinde kristal kardelenler gibi parıldıyordu, Alman'ın koluna çok yakındı, bu yüzden Annabel'in kadının kolunu çekmesi için dikkatini dağıtacak bir şeye ihtiyacı vardı.

Annabel kalabalığın düzenini hızlıca değerlendirdi ve Matmazel Duplessis'in sadece iki adım ötesinde duran, sırtı ona dönük, elinde bir bira tutan ve göğüs dekoltesi bluzundan tehlikeli bir şekilde taşan Fransız bir kadınla derin bir sohbete dalmış, tıraş olacak yaşta bile olmayan genç bir Alman'a karar verdi.

Annabel ne yapması gerektiğini biliyordu. Başı hâlâ aşağıda, genç adama doğru kaydı, sağ omzunu adamın omzuna dayadı ve hızla ters yöne doğru eğildi. Geriye doğru bir adım atarak ayağa kalkan Möckel'in bardağından bira şırıldadı, doğrudan Matmazel Duplessis'in ayaklarının üzerine düştü ve Matmazel Duplessis dramatik bir çığlık attı. Möckel onun üzüntüsünün nedenini görmek için döndü ve ellerini savunmak için havaya kaldırmış, biri hâlâ birasını tutmakta olan genç adamın üzerine tehditkâr bir şekilde ilerledi. O anda Annabel hamlesini yaptı, sağ başparmağı ve orta parmağının iki hareketiyle fahişenin bileğindeki bileziklerin çift tokasını hızla çözdü ve mücevherleri düşerken sol avucuyla yakalamak için uzandı.

Elini bileziklerin etrafına kapadı, soğuk ağırlıklarını hissetti ve Matmazel Duplessis parçaların artık bileğinde olmadığını fark edene kadar kalabalığın içinde eridi.

Her şey plana uygun gitmişti - kolay bir işti. Öyleyse neden Annabel'in ensesindeki tüyler birden diken diken olmuştu? Etrafına dikkatlice baktı ve gözleri geniş omuzlu, koyu renk üniforması mükemmel bir şekilde ütülenmiş, gözleri siyah ve

yanıyordu. Belki de adam ona bakmıyordu. Kalbi küt küt atarak arkasına baktı. Ama orada kimse yoktu ve arkasını döndüğünde adam kalabalığın arasından hızla yürüyerek ona doğru ilerlemeye başlamıştı bile.

Annabel'in nefesi boğazında düğümlendi ama tereddüt etmedi. Topuklarının üzerinde döndü ve kendini koşturamaya zorlayarak çıkışa doğru olabildiğince hızlı adımlarla yürüdü. Hareket ederken elini uzattı ve yakasını gevşetiyormuş gibi yaparak bir çift bileziği sutyeninin sağ kupuna yerleştirdi.

Kapıya ulaştığında, sağ omzunun üzerinden bir bakış attı ve polisin hâlâ kalabalığı yararak kendisine doğru geldiğini gördü, gözleri ona kilitlenmişti.

"Lanet olsun," diye mırıldandı nefesinin altından ve arkasını döndü. Kapıyı iterek sıcak Paris akşamına doğru ilerledi. Sokağa çıkma yasağı yaklaşıyordu, bu da sokaklarda daha az insan olduğu ve ortama karışmak için daha az fırsat olduğu anlamına geliyordu. Saint-Martin caddesinde keskin bir sağa saptı, tam o sırada arkasındaki birahanenin kapısının açıldığını duydu. Kaybedecek zamanı yoktu; koşturaya başladı, önce Pernelle caddesine, sonra da Saint-Bon caddesine saptı.

"Lütfen, Tanrım," diye mırıldandı gölgelerin arasından kayarken. "Lütfen eve, kızlarıma dönmeme izin ver."

Annabel eve uzun yoldan gitmiş, Marais'nin arka sokaklarında dolanmıştı, belki kalın enseli polis onun hızına yetişebilirdi ama arkasındaki ayak seslerini duymuyordu ve polisin ona yetişemediğinden emindi. Ama onun yüzünü görmüştü, bu da en az onun kadar endişe vericiydi ve bilezikleri onun aldığını hemen fark etmemiş olsa bile, bu küstah hırsızlığın haberi yayıldığında ikiye ikiye bir araya getireceğinden emindi.

Nasıl bu kadar dikkatsiz davranabilmişti? Bréguet caddesinden sola ve Voltaire Bulvarı'ndan sağa dönerken gözlerinin yaşardığını hissediyordu. Hiç böyle bir hata yapmamıştı! Kimse Almanlardan basitçe bir şey çalıp bir tokatla kurtulamazdı. Eğer bu gece yakalansaydı, muhtemelen bir çalışma kampına gönderilecek, hatta belki de başkalarına ibret olsun diye idam edilecekti.

Pasteur caddesinin köşesini döndüğünde omurgasından aşağı bir ürperti yayıldı. Yalnız olduğundan emin olmak için bir kez daha arkasını kontrol etti ve sonunda sokağa çıkma yasağından sonra sokakta olacak kadar aptal olan tek kişinin kendisi olduğundan emin olarak kendini biraz rahatlatmıştı.

Kendini binaya bıraktı ve dairesine girdi. Roger salonda gazete okuyordu ve kadın içeri girdiğinde başını kaldırıp baktı, hâlâ nefes nefeseydi.

"Yine mi Annabel?" diye sordu, Annabel'in darmadağınık halini görünce ses tonu öfkelenmişti. "Yine mi hırsızlık?"

Sütyeninin içine uzanıp bilezikleri çıkarırken onun bakışlarından kaçındı. Onları havaya kaldırdı, elmasların fuayelerindeki mumların ışığını nasıl yakaladığına hayret etti. "Bunlar farklı Roger. Yeraltı dünyası için değiller. Hélène Rosman'a aitler."

"Rosman'lar gitti, Annabel. Neden riske giriyorsun?" "Çünkü geri dönecekler. Döneceklerini biliyorum."

"Sonra ne olacak? Onlara birkaç parça mücevher geri vermenin bir şeyi değiştireceğini mi sanıyorsunuz?"

Gözyaşlarını geri kırıptı. "Onlardan çok şey alındı Roger, anlamıyor musun? Paris'teki tüm Yahudilerden çok şey alındı. İşte bu yüzden benim işim şimdi her zamankinden daha önemli!"

"Bir fark yarattığını sanıyorsun, ama aldığın bu parçalar Annabel, sadece birer eşya!"

"Ama değiller! Yeraltı için hırsızlık yaptığımda, zulüm gören insanlar için iyilik ve İşgal Edilmemiş Bölge'ye güvenli geçiş satın alıyorum. Yaptığım şey önemli. Bunu göremiyor musunuz?"

"Bir tür kurtarıcı olduğunu düşündüğünü görebiliyorum, Annabel," dedi Roger. "Ama bir fark yaratabileceğini düşünmek delilik olur."

"Hayır Roger, yardım etmeye çalışmadan dünyanın etrafımda parçalanmasını izlemekle yetinmem delilik olurdu." Uzun bir süre birbirlerine baktılar, Annabel'in geçemeyeceğinden korktuğu bir uçurumun iki farklı tarafındaydılar. Sonunda içini çekti ve konuyu değiştirdi. "Kızlar nerede?" diye sordu.

Köşedeki saate dikkatle baktı. "Yatağa, Annabel."

Yanaklarına sıcaklık yayıldı. "Elbette. Bu kadar geç kalmak istemezdim." "Evet, pekala." Ona karşı öfkelenmişti.

"Roger-" diye başladı, ne söylemek istediğini tam olarak bilmiyordu ama ona bir özür borçlu olduğunu fark etti. Ayrıca umutsuzca onun kollarını etrafında hissetmek istiyordu. Yorgun ve korkmuştu ve böyle zamanlarda kocasından teselli bulması gerekmez miydi?

"Annabel, yorgunum," diyerek onun sözünü kesti. "Her şeyi yarın konuşuruz, ama şimdilik lütfen beni rahat bırak."

Bir tokat gibi geldi. "Evet, tabii ki. Pekâlâ."

Biraz yumuşadı. "Neden gidip kızlara iyi geceler öpücüğü vermiyorsun? Eğer hâlâ uyanıksalar, seni görmenin onları rahatlatacağını biliyorum." Cevap beklemedi; gazetesini tekrar açarak sohbetten ayrılmaya başladı bile.

Annabel bir an öylece durdu, bilezikleri elinde, onu izliyordu. Sonra kalbi pişmanlıkla dolu bir şekilde odadan çıktı.

İçeri girdiğinde kızların paylaştığı oda karanlıktı ama koridordan sızan loş ışıktaki onların uyuyan hallerini görebiliyordu.

Annabel kızların paylaştığı yatağın kenarına usulca oturdu ve ilk olarak Liliane'in alnına bir öpücük kondurarak buklelerini düzeltti, ikinci olarak da Colette'in alnına bir öpücük kondurarak bir tutam saç fırçaladı. Kızlar derin bir uykuya dalmışlardı, uzun kirpikleri rüyalarında yanaklarına çarpıyordu. Bu gece sarı geceliklerini giymişlerdi; Liliane'inkinin önünde bir L, Colette'inkinde ise bir C harfi işlenmişti. Mavi gecelikleri -renkleri dışında giydiklerinin aynısıydı- gardıropta asılıydı.

Birbiriyle uyumlu gecelikler Annabel'in anavatanı İngiltere'yi hatırlatan güzel bir hatıradan çok daha fazlasıydı, zira Annabel'in annesinin üç yıl önce, vefatından hemen önce İngiltere'den gönderdiği İngiliz pamuğu ve dantelinden arkadaşı Frédéric'in karısı Marie tarafından dikilmişlerdi. Bunlar aynı zamanda kızların güvencesi, Annabel'e bir şey olması halinde hayatta kalmalarını sağlayacak paraya sahip olmalarının garantisiydi. Her bir elbisenin etek ucuna, çaldığı en son parçaları dikerdi ve bu parçalar satılana kadar orada kalırdı. Kayıp mücevherlere olan ilgi azalana kadar en azından birkaç hafta beklemek hayati önem taşıyordu.

Şimdi Liliane'in sarı elbisesinin eteklerinde elmas bir gerdanlık, Colette'inkinin eteklerinde yakut bir yüzük vardı. Dolaptaki mavi geceliklerde de mücevherler vardı: Liliane'inkinde bir çift elmas küpe, Colette'inkinde elmas bir alyans. Kızlar mücevherlerin orada olduğunu biliyorlardı, sadece acil durumlarda söz edilmeleri gerektiğini de biliyorlardı. Dört yaşındaki Liliane bile bu sırrı saklamanın önemini anlamıştı.

Annabel yarın mavi geceliklerin paçalarını dikkatle açacak ve bu gece çaldığı iki bileziği ekleyecekti; her bir gecelikte bir tane olmak üzere, kızları birbirine bağlayacaktı. Bileziklerin, Hélène Rosman eve dönene kadar orada güvende olacağını hayal etti. Ve eğer bu arada Annabel'in başına bir şey gelir ve kızlar kendilerini korumak için parçaları takas etmek zorunda kalırlarsa, Hélène bunu da anlayışla karşılayacaktı. En azından tekrar canavar Möckel'in eline geçmeyeceklerdi.

"İyi uykular meleklerim," dedi ve kızlarının her birine birer öpücük daha verdi. "Sizi her zaman koruyacağım."

ON YEDİNCİ BÖLÜM

2018

Hubert Verdier'in destekli yaşam tesisine yapılan ziyaretin ertesi sabahı, Aviva saat sekiz buçuktan hemen önce işe geldiğinde Lucas onun işyerinin resepsiyon bölümünde bekliyordu. Aviva asansörden çıktığında ayağa kalkmış, ona ters ters bakıyordu.

"Lucas," dedi sakın ve köşeye sıkışmamış gibi görünmeye çalışarak. "Burada ne işin var?"

Kaşları havaya kalktı. "Gerçekten mi, Aviva? Kayınpederimi bir *cinayet* hakkında sorgulayabileceğini ve benim de seninle bu konuda konuşmak istemeyeceğimi mi düşündün?"

"Aviva?" Marilyn resepsiyon masasının arkasındaki yerinden kalkarak araya girdi. "Güvenliği çağırayım mı?"

"Hayır," dedi Aviva çabucak. "Lucas bir arkadaş. Bu sadece bir yanlış anlaşılma, değil mi?"

"Yanlış anlamamanın tuhaf bir tanımını yapıyorsun." Lucas Marilyn'e baktı. "Bakın, özür dilerim hanımefendi. Seni endişelendirmek istememiştim. Aviva dün beni hazırlıksız yakaladı ve-"

"Haydi," dedi Aviva, bu konuşma herkesin içinde daha fazla uzamadan. Marilyn onları isteksizce içeri aldı, yüzünde hâlâ endişeli bir ifade vardı ve Aviva odanın kapısını kapatıp masasının karşısındaki sandalyelerden birini işaret edene kadar Lucas tek kelime etmedi. Oturmadı; orada öylece durup ona baktı.

"Peki," dedi Aviva, masasının arkasına oturup ses tonunu bozmamaya çalışarak. "Buraya ne söylemeye geldiysen onu söyle."

"Sadece bileziğin kaynağı hakkında zararsız sorularınız olduğunu sanıyordum!" diye tersledi. "Bu bir *cinayetle* mi ilgili? Burada tam olarak nasıl bir oyun oynuyorsun, Aviva?"

"Bu bir oyun değil, Lucas."

"Bunu tekrar söyleyebilirsin. Hubert çok yaşlı bir adam, Aviva. Onu öldürmeye mi çalışıyorsun?"

"Tabii ki hayır," diye karşılık verdi Aviva. "Biz sadece gerçeği öğrenmeye çalışıyoruz ve belli ki onun da bazı cevapları var. Bileklikten ve küçük kıزدan bahsettiğimizde ne kadar telaşlandığını gördünüz. Polisi işe karıştırmamı istemiyorsanız, geri dönüp onu tekrar görmem gerekiyor."

Lucas'ın gözleri büyüdü. "*Polis* mi? Aviva, sen gittikten sonra *kalp krizi* geçirdi ve ev *ambulans* çağırmak zorunda kaldı. Bunu *tekrarlaman* için sana onay vereceğimi mi sanıyorsun?"

Aviva bir suçluluk dalgası hissetti. "O iyi mi?" "Sanki senin umurunda."

"Elbette umurumda, Lucas!" Derin bir nefes aldı. "Bakın, onu bu kadar üzdüğümüz için çok üzgünüm. Ama eğer Colette'in kız kardeşini kaçırıp öldüren adam oysa..." Sesinin kesilmesine izin verdi. "Lütfen bana onun iyi olduğunu söyleyin."

"O iyi," dedi Lucas isteksizce. "Kalp krizi değildi." "Tanrıya şükür," dedi Aviva.

Lucas'ın içindeki ateşin bir kısmı boşalmış gibiydi. "Sanırım bana bütün hikâyeyi anlatmanın zamanı geldi, Aviva."

Aviva tereddüt etti, ona ne söyleyebileceğine karar vermeye çalıştı. Colette'in bir mücevher hırsız olduğunu söylemesinin hiçbir yararı olmayacağı kesindi. "Colette ve annesi Fransız Direnişi'nde aktif görev almışlardı," dedi Aviva dikkatle. "Biri Colette'in annesine ihanet etti ve Almanların onlar için geldiği gece Colette'in küçük kız kardeşi Liliane ortadan kayboldu. Daha sonra ölü bulundu ve saklanması için geceliğinin eteğine dikilmiş olan bilezik yaklaşık seksen yıldır kayıptı. Ta ki sizin müzenizde ortaya çıkana kadar."

Lucas'ın gözleri irileşti ve yüz ifadesinden yaşlı adamın geçmişini bilmediğinden emin oldu. "Ve Hubert'in bir şekilde arkadaşın Colette'in ailesine ihanet ettiğini mi düşünüyorsun?" diye sordu koltuklardan birine çökerek.

Masasının karşısında, öfkesi şaşkınlığa dönüşüyordu. "Bileziklerin ait olduğunu söylediğiniz Yahudi aile bu mu?"

"Hayır, tam olarak değil. Colette'in annesi bilezikleri çalan Alman'dan geri aldı. Sonra da Fransız polisi olabilecek ve şu anda Hubert Verdier olabileceğini düşündüğümüz biri tarafından ihanete uğradı."

"Aviva, Hubert'in küçük kıza bir şey yapmış olması mümkün değil. Onu tüm hayatım boyunca tanıdım. Ben büyürken o ve karısı büyükannem ve büyükbabamın en yakın arkadaşlarıydı."

"Karınla böyle mi tanıştın? Büyükannen ve büyükbaban aracılığıyla mı?"

Biraz kızardı. "İki tarafın da tek torunları bizdik ve aynı yaştaydık. Sonunda birlikte olmamız her zaman beklenen bir şeydi."

Aviva onu incelerken içinde bir acıma duygusu kabardı. Evlilik hakkında pek bir şey bildiği söylenemezdi ama onunki cennette yapılmış bir eşleşmeden çok, kaçınılmaz bir sonuca benziyordu. Bu aynı zamanda karısını kaybettiğinde hayatı boyunca tanıdığı birini kaybettiği anlamına geliyordu. "Onu kaybettiğiniz için çok üzgünüm."

İç çekti. "Ben de öyle. Kızımızın hayatı üzerinde büyük bir etkisi oldu ve her gün onun için endişeleniyorum."

Aviva yumuşadı. "Çok özür dilerim. On dokuz yaşında mı demiştiniz?"

"Evet. Vanessa dört yıl önce vefat ettiğinde lise birinci sınıftaydı. Büyükbabam hemen alt sokağımızda oturduğu için çok minnettarım; ben hala kendimi toparlamaya çalışırken o devreye girdi ve onu büyütmemeye yardım etti. Ve kendi annem de ölünce..." Sesi kesildi ve başını salladı.

Aviva gözyaşlarını kırıştırdı. "Büyükbaban o zaman hala hayatta mıydı?"

"Hâlâ hayatta," dedi Lucas küçük bir gülümsemeyle. "Neredeyse yüz yaşında ve hâlâ çok zeki. Energizer Tavşanı gibi olduğunu söylemekten hoşlanır. Durmadan çalışmaya devam ediyor."

"Peki ya annen? Gittiğini mi söylemiştin?"

Hafifçe gülümsedi. "Bu sorgulamanın bir parçası mı? Yoksa bu toplantının dostça sohbet kısmına mı geçtik?"

"Dostça bir sohbet," diye dürüstçe cevap verdi Aviva. "Annemi on sekiz yaşımdayken kaybettim ve babam hiç ortada yoktu, bu yüzden ebeveysiz olmanın nasıl bir şey olduğunu bilirim."

Adam, kadının bakışlarını öyle bir tuttu ki, midesi biraz bulandı. "Ben-" dedi ve sonra başını hafifçe sallayarak sözünü kesti. "Çok üzgünüm Aviva. Annene ne oldu?"

"Araba kazası." Bunca yıldan sonra bu sözleri söylemek hâlâ zordu.

"Tanrım, çok üzgünüm."

"Colette olmasaydı ne yapardım bilmiyorum," dedi ve böylesine önemli bir kayıp yaşamış diğer kişilerle hissettiği tuhaf yoldaşlık duygusuna kapıldı. "Tüm dünyam yıkılmışken bana sevildiğimi hissettirdi."

"Bu yüzden ona karşı özellikle korumacı hissediyorsun. Bunu anlıyorum. Ben de Vanessa'nın büyükbabasına karşı korumacı hissediyorum - sanırım Hubert'ten sorumlu olmak hem Millie'yi hem de beni Vanessa'nın anısını onurlandırıyor muşuz gibi hissettiriyor, anlıyor musun?"

Aviva başıyla onayladı. "Onu görmeye gitmeden önce neyden şüphelendiğimizi sana söylemediğim için özür dilerim. Gerçekten üzgünüm. Hâlâ bilezikle ve Colette'in ailesine olanlarla ilgili bir şeyler bildiğini düşünüyorum ama seni böyle gafil avlamak hiç adil değildi." Sıcaklığın boynundan yukarı doğru süzüldüğünü hissedebiliyordu. "Kızının sana sahip olduğu için çok şanslı olduğunu da eklemeliyim. Keşke benim babam da hayatımda bir rol oynayacak kadar uzun süre yanımda kalsaydı ama ben annemi kaybetmeden çok önce gitmişti."

Lucas öne doğru eğildi ve ellerini onun ellerinin etrafında birleştirdi. "Bu daha çok babanın kaybı." Kızın gözlerinin içine öyle uzun süre baktı ki kız gözlerini kaçırmak zorunda kaldı. "Ee," dedi boğazını temizleyerek. "Bir fincan kahve içmek için vaktin var mı? Sözlü satranç oynamak beni susatıyor." Ona gülümsedi.

"CoLee? Bu benden nefret etmediğin anlamına mı geliyor?"

"Bu, nereden geldiğini anladığım anlamına geliyor. Hubert'le kendim konuşmaya çalışacağım anlamına geliyor. Ve demek oluyor ki, tüm bunları aradan çıkardığımıza göre, seninle konuşmak güzel olabilir. Tabii sen de istersen."

Aviva gülümsedi. Günün ilk randevusuna kırk on beş dakika vardı. "Sanırım bu çok hoşuma gider."

İki gün sonra, Holokost merkezinde gönüllü olarak çalışırken Aviva hâlâ Lucas'la yaptığı görüşmeyi düşünüyordu. En son ne zaman bu kadar dinlendiğini hissettiğini hatırlayamıyordu; Lucas söylediği her şeyle gerçekten ilgilenmiş görünüyordu ve kendi hikâyelerini anlatmıştı -kızıyla ne kadar gurur duyduğu, müzenin başarısından ne kadar heyecan duyduğu ve yalnız yaşayan yaşlı büyükbabası için duyduğu endişe hakkında- ve yollarını ayırdıklarında, neredeyse bir randevudaymış gibi hissetmişti.

Gerçekten iyi bir adamdı ve bu işleri karmaşıktırılıyordu. O da görebiliyordu. Colette'in kafasında çarklar dönüyordu; bileziği geri istiyordu. Aviva artık Lucas'ı daha iyi tanıdığı için bunun olmasına izin veremezdi. Son derece değerli bir parça ödünç verilirken kaybolursa Elmas Müzesi'nin itibarı zedelenir ve Lucas mahvolurdu.

Holokost merkezinin fotokopi odasında yalnız kaldıklarında Colette'e, "Tamam, söyle bakalım," dedi ve bir sosyal yardım kampanyası için postalar hazırladı.

"Neyle dışarı?" Colette bir Ryer'ı zarfa koyup mühürlerken masum bir tavırla sordu.

"Benimle konuşmak istediğin her neyse onu dışarıda bırak."

"Seninle herhangi bir konuda konuşmak istediğimi kim söyledi?" Colette başka bir postayı karıştırırken Aviva'nın bakışlarından kaçınarak, "Seninle bir şey konuşmak istediğimi kim söyledi?" dedi.

"Hadi ama. O bileziği çalmayı düşünüyorsun, değil mi?"

"Ama bu yasadışı olurdu, canım," dedi Colette tatlı bir sesle. "Böyle bir şey yapmayı planlıyor olsaydım kesinlikle bir avukata bundan bahsetmezdim."

"Colette," dedi Aviva usulca, "Lucas'tan bir şey çalamazsın."

Colette birkaç zarfı daha doldurup mühürlerken bir an sessiz kaldı. "Lucas O'Mara'ya bağlanmak kötü bir fikir, Aviva."

"Neden?" Aviva talep etti. "Sonunda nazik ve iyi birine benzeyen biriyle tanıştım ve sen ondan çalabilmek için bunu unutmamı mı istiyorsun?"

Colette nihayet başını kaldırarak, "Lütfen sesini alçalt canım," dedi. "Ve hayır, Aviva. Onun gerçekten senin düşündüğün gibi iyi, nazik bir adam olup olmadığını merak ediyorum. Bu aile bir şeyler saklıyor ve o da bunun tam merkezinde."

"Öyle değil," diye ısrar etti Aviva. "Colette, bu bana anlattığın Robin Hood hikâyesine benzemiyor. Bileziğin neden ailesinde olduğunu ya da nereden geldiğini bilmiyorsun. Bunları bilmeden alamazsınız. Ayrıca, biz zaten

Hubert Verdier'i görmeye gittiğimizde elimizi mi uzatacaktık? Ve Lucas'tan çalmak-"

Merkezin müdürü Chana'nın kafasını fotokopi odasına uzatmasıyla bölündüler. "Seni arıyorlar, Aviva," dedi.

"Beni mi çağırdınız?" Aviva Colette'e şaşkın bir bakış fırlattı. "Ama ben burada çalışmıyorum.

Beni buraya kim çağırır ki?"

"New York merkezindeki gönüllülerden biri," dedi Chana omuz silkerek. "Bültendeki yazınızı okumuş ve sizin stal'da olduğunuzu sanmış. Ona bu akşam buralarda olduğunuz için şanslı olduğunu söyledim."

Colette, "Sana insanların bülteni okuduğunu söylemişim," diye şarkı söyledi. Aviva onu duymazdan geldi. "Ne istiyormuş?"

"Makalede bahsettiğin bilezik hakkında seninle konuşmak istediğini söyledi," dedi Chana. "Savaştan önce kime ait olduğunu bildiğini söyledi."

Aviva kocaman gözlerle Colette'e döndü.

Colette boğazını temizledi. "Görüşmeyi senin masanda yapabilir miyiz, Chana?" Colette sordu. "Hoparlörden mi?"

"Merkezimizin en uzun süre hizmet veren gönüllüsü için her şeyi yaparım." Chana arkasını dönüp masasına yönelirken Colette ve Aviva da onu takip etti. Chana telefonunda birkaç tuşa bastıktan sonra, "Efendim, Aviva Haskell ve Colette Marceau ile görüşüyorsunuz, her ikisi de merkezimizde gönüllü olarak çalışıyorlar," dedi. "Bizi duyabiliyor musunuz?"

"Gün gibi açık, hanımefendi," diye gürledi bir adamın Fransız aksanlı kalın sesi. "Bayan.

Haskell, Bayan Marceau, çağrıma cevap verdiğiniz için teşekkürler. Bunun biraz alışılmadık bir durum olduğunun farkındayım."

Chana su şişesini aldı, Colette'e oturmasını işaret etti ve uzaklaştı.

"Chana bültendeki bilezikle ilgilendiğini söyledi." Aviva hemen konuya girdi.

"Hem de çok," dedi adam. "Bültendeki bilezik, gördüğünüz gibi, anneme aitti." Sesi titreyerek yavaşça konuştu.

"Annene mi?" Colette, Aviva'yla bakışarak kuşkuyla sordu. "Evet." Tereddüt etti. "Bunu bilmiyor olabilirsin, ama bilezik bir çift."

O devam ederken Colette tamamen hareketsiz kaldı.

"Onlar birlikte, görüyorsunuz. Kız kardeşim ve ben doğduğumuzda babam bunları annem için yaptırmış. Annem onları her gün takardı, aynı bütünün iki yarısı gibi, tıpkı bizim gibi. Bilezikler ayrı ayrı zambak gibi görünürler. Birlikte ise bir kelebek oluşturuyorlar."

"Bunu nasıl bilebilir?" Colette fısıltıyla sordu. "İsminizi öğrenebilir miyim, efendim?" Aviva sordu.

"Elbette. Kendimi daha önce tanıtmadığım için beni bağışlayın. Ben Daniel Rosman."

"Daniel *Rosman*?" Colette nefesini tuttu ve masayı kavradı. "Bay Rosman, annenizin adı neydi?"

"Annem mi?" Sesi ırkılmış gibiydi. "Hélène. Hélène Rosman. Neden?"

"Yanılmıyorsa baban da Salomon'du," dedi Colette.

Uzun bir sessizlik oldu. Adam cevap verdiğinde sesi tıkanmıştı. "Bunu nereden biliyorsun?"

"Annem ailenizi tanıyordu. Annenizin bir arkadaşıydı. Adı Annabel Marceau'ydu."

Daha fazla sessizlik. "Annem mahallemizde yaşayan bir Madam Marceau tanıyordu. Sanırım bir öğretmenin eşiydi. Onunla bir ya da iki kez evimizde karşılaşmıştım."

Colette gözlerini kapadı. "Evet. Onlar benim ailemdi, Bay Rosman. Siz ve aileniz tutuklandığınızda annemin kalbi kırılmıştı. Hepinizin öldüğünü sanmıştım."

"Korkarım ailem yaptı." Sesi boş geliyordu. "Babam bir ring mangası tarafından idam edildiğinde kırk iki yaşındaydı ve annem Auschwitz'de öldüğünde sadece kırk iki yaşındaydı. İkiz kız kardeşim ve ben hayatta kaldık ama Ruth öleli neredeyse yirmi yıl oldu. Benim hiç çocuğum olmadı, onun da olmadı ve ben öldükten sonra bilezikleri aramaya devam edecek kimsenin olmayacağını düşünmek beni yıllarca rahatsız etti. Aileniz savaştan sağ çıktı mı, Bayan Marceau?"

"Babam yaptı," diye yanıtladı Colette. "Annem ve kız kardeşim, ikisi de öldü."

Rosman nefes verdi. "Bunu duyduğuma çok üzüldüm. Annem annenize çok düşküncü; bu onun kalbini kırardı."

"Annemin kalbi sizin ailenize ne olduğunu bilseydi çok kırılırdı. Sorduğum için beni bağışlayın Bay Rosman, ama kayıp bileziklerin tokasından bahsedebilir misiniz? Böylece söylediğiniz kişi olduğunuzdan emin olabilir miyim?"

Daniel bir an sessiz kaldı ve Aviva ile Colette birbirlerine baktılar. Colette onu şaşırtan bir soru mu sormuştu? Ama sonra nefes verdiğini duyabildiler ve tekrar konuştuğunda ses tonu hem üzgün hem de 1m'di.

"Elbette," dedi. "Bileziklerin tokaları farklı. Bayan Haskell'in bahsettiği müze sergisindeki bileklik, sanırım kelebeğin sol kanadı ve onun kopçasında dört küçük elmas ve metal üzerine kazınmış *R* harfi var. Taşlar ailemdeki dördümüzü temsil ediyor -annem, babam, kız kardeşim ve ben- ve *R harfi* de kız kardeşimin adı olan Ruth'u temsil ediyor. Diğer, hala kayıp olan, Tereyağı'nın sağ kanadı. Onda da aynı nedenle dört küçük elmas var -ailemi temsil ediyor- ve metalin üzerine kazınmış olan *D* harfi de Daniel'i, yani kendi adımı temsil ediyor."

"Daniel'in *D*'si," dedi Colette yumuşak bir sesle. "Her zaman yarım ay olduğuna inanmışımdır, ve elmasların yıldız olduğunu."

"Diğer bileziği gördünüz mü Bayan Marceau?"

Colette birkaç kez gözlerini kırptırdı.

"Gördüm."

Aviva bir an için Colette'in diğer yarısına sahip olduğunu itiraf edeceğini düşündü. Onun yerine, "Annem onları geri aldı. Savaşın sonunda onları annene geri vermeyi umuyordu."

"Onları o mu aldı?" Kafası karışmış gibiydi. "Kimden?"

"Onları senden çalan Alman o cer." "Möckel mi?"

Rosman yavaşça söyledi.

"Möckel." Colette titrek bir nefes aldı. "Ailemi almaya gelen de oydu, Bay Rosman."

Aviva Colette'in elini sıkmak için uzandığında, Colette'in ağladığını ilk kez fark etti. "Bay Rosman," diye araya girdi Aviva. "Boston'a gelebilir misiniz? Bu konuşmayı yüz yüze yapmamız gerekiyormuş gibi geliyor ve bileziği müzede görmek isteyeceğinizi tahmin ediyorum."

"Görmek için sabırsızlanıyorum Bayan Haskell," dedi Rosman. "Yarın sabah Penn İstasyonu'ndan kalkan ilk trende olabilirim. Sanırım bu beni Boston'a

dokuz."

Aviva, "Sizinle Boston Holokost Eğitim Merkezi'nde buluşacağız," dedi. Ayrıntıları kabul edip numara alışverişi yaptıktan sonra aramayı sonlandırdı ve yüzü ellerinin arasında olan Colette'e döndü. "Onun kim olduğunu biliyor muydun?"

Colette yavaşça başını salladı. "Daniel Rosman'ı ya da kız kardeşini hiç tanımadım ama annesini bir kez gördüm - sadece birkaç saniyeliğine - Auschwitz'e sürülmek üzere Paris'teki Vélodrome d'Hiver'den götürülürken. Annem onu çok iyi tanıyordu, o kadar iyi tanıyordu ki ona ait olan şeyleri geri almak için kendi hayatını tehlikeye atmıştı. Oğlunun hâlâ hayatta olduğuna inanamıyorum. Ve *burada* olduğuna. Birleşik Devletler'de. Sadece birkaç saat uzaklıkta."

"Söylediği kişi olduğundan emin misin?" Aviva sordu. "Olmamak çok zor bu kadar değerli bir şey söz konusu olduğunda şüpheli."

"Ama tokayı başka nasıl bilebilir ki? Ve bileziğin bir çift olduğu gerçeği? Ayrıca Möckel ismini bildiği gerçeğini de..." Colette ürperdi. "Aklımda hiç şüphe yok, Aviva."

"Olağanüstü, değil mi?" Aviva bir süre durakladıktan sonra sordu. "Bu elmasların bu şekilde yeniden ortaya çıkması ve her şeyi harekete geçirmesi?"

"Öyle," diye kabul etti Colette. "Ama bu, bileziği geri almanın her zamankinden daha önemli olduğu anlamına geliyor. Annemin yıllar önce başlattığı işi bitirmenin zamanı geldi."

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

1942

Her şeyin sona erdiği gece, tıpkı diğerleri gibi başlamıştı.

Annem akşam yemeğini hazırlamıştı -şalgam ve havuçtan oluşan sulu bir çorba- ve Liliane'in mavi geceliğini giymesine yardım ederek, her zaman yaptığı gibi, her ihtimale karşı astarın içine dikilmiş hazineleri hatırlattı. "Unutmayın, sevgili kızlarım, mücevherlerden sadece güvendiğiniz bir yetişkine bahsetmelisiniz, o zaman bile sadece acil durumlarda."

"Biliyorum anne," diye mırıldandı Liliane, annesi öne doğru eğilip küçük kızının buklelerinin tatlı şeker kokusunu içine çekerken. "Bu bizim sırrımız."

Colette, Liliane'in at gibi kişneyerek, şövalyeler ve prenseslerle ilgili bir oyun oynaması için yalvarmak üzere babasını aramak üzere diğer odaya gitmesinin ardından oyalandı. "Anne?"

"Evet, sevgilim?"

Colette'in midesi huzursuzlukla doldu. "İşler giderek daha tehlikeli bir hal alıyor, değil mi?"

Annem kolunu Colette'e doladı. "Oh, hayatım, her şey yoluna girecek." Durakladı. "Ama bana bir şey olursa, kız kardeşine göz kulak olacağına dair bana söz vermelisin."

Colette annesinin yüzünü inceledi. Söylemediği bir şey mi vardı? "Elbette anne. Söz veriyorum. Onu her zaman koruyacağım."

Annem birkaç kez gözlerini kırıştırdı ve Colette onun gözlerindeki yaşları görebiliyordu. "Yapacağını biliyorum, tatlı kızım."

Diğer odadan, babalarının Liliane'e meşgul olduğunu ve oyun oynayacak vakti olmadığını söylediğini duyabiliyorlardı. Sanki çocuklarının varlığı

Colette annesinin çalmaya devam etmesine ne kadar üzüldüğünü görebiliyordu. Yaptığı şeyin şimdi her zamankinden daha önemli olduğunu anlamıyordu. Colette onun da Almanlardan ve işbirlikçilerden mücevher çaldığını öğrendiğinde nasıl öfkeleneneceğini tahmin bile edemiyordu.

Babamın sinirli sesi salondan içeri süzülürken, annem parmaklarını şakaklarına bastırdı ve derin bir nefes aldı. "Liliane!" diye seslendi parlak bir sesle. "Buraya gel, hayatım! Colette ve ben seninle oynayacağız!"

Liliane atını koşturarak odaya geri döndü ve Colette ayağa fırlayıp küçük kız kardeşinin elini tuttu. Parlak bir gülümsemeye zorlayarak, "Hadi," dedi. "Yuvarlak Masa'nın şövalyeleri olacağız ve annem de bizim atımız."

"*Neigh!*" Annem ciddiyetle cevap verdi ve Colette gülerek küçük kız kardeşini kucaklamak için kendine çekti.

O akşam Colette, annem bulaşıkları yıkarken ve babam kanepede gazete okurken, Liliane ile ortak yatak odalarında sessizce oynadı ve Liliane'in bebekleri balerinlermiş gibi davrandı. Onlar bez bebekleri daldırıp dans ettirirken, Colette'in aklına Madam Rosman'ın elbiselerinin kenarlarındaki bilezikler geldi. Annesi bu yüzden mi böyle tedirgin davranıyordu? Arkadaşı için endişeleniyor muydu? Yoksa böylesine değerli parçaları savaş süresince güvende tutma endişesi mi?

Colette bir hafta önce bileziklerin çalınmasının annesinin her zamanki ahlak kurallarına aykırı olduğunu biliyordu, çünkü onları adaleti sağlamak için çalmamıştı; bir arkadaşının intikamını almak için çalmıştı. Yine de, belki de hırsızlık annesinin ideallerine uygundu, çünkü açıkça bir yanlış düzeltmeye çalışıyordu. Ama Rosman'lar zaten Alman gözetimindeyken bu mümkün müydü? Zaten çok şey kaybetmişlerdi ve bileziklerin iadesi, geri döndükten sonra yaşadıkları dehşeti yatıştırmak için kesinlikle çok az şey yapacaktı.

Colette adalet duygusunu yeniden tesis etmek için bir şeyler, *herhangi bir* şey yapma ihtiyacını anlıyordu. Son birkaç haftadır yaptığı da buydu; Tristan'ın ortadan kayboluşunu dengelemek için sık sık, neredeyse umutsuzca hırsızlık yapıyordu. Henüz parçaların çoğundan annesine bile bahsetmemişti. Annesi onu düşüncesiz olduğu için azarlayacaktı ama böylesine korkunç bir şeyin intikamını almak bir tepkiyi haklı çıkarmazsa, ne haklı çıkarırdı?

Kız kardeşini daha yeni kaldırmıştı ki, dış odadan yüksek bir kıymık sesi geldi ve aniden dairenin içinde ağır ayak sesleri duyuldu,

Alman aksanlı birkaç sesle birlikte, hepsi aynı anda anneme ve babama komutlar yağdırıyordu. Bir tokat sesi duyuldu ve annem kan donduran bir çığlık attı ve Colette'in içinde bir şeyler koptu. Annesini terk edemezdi.

"Burada bekle Liliane," dedi çabucak.

"Gitme!" Liliane inledi. "Korkuyorum."

"Hemen döneceğim, söz veriyorum. Sadece anneme yardım etmem gerekiyor."

Liliane kısık bir sesle, "Pekâlâ," diye onayladı, gözlerinde yaşlar birikmişti. "Kyî- kyî-kyî," diye inledi nefesinin altında, ama Colette'in cevap verecek zamanı yoktu.

Colette yatak odasından koşarak salona daldı; dört üniformalı Alman odanın her yerini kaplamış gibiydi. Biri babasını tutuyordu; diğeri annesinin ellerini arkadan bağlamıştı ve kalan ikisi de çekmeceleri ve dolapları açmış, içindekileri çıkarıp Roor'un üzerine fırlatıyordu. "Bırakın onları!" Colette kendini durduramadan bağırdı.

"Hayır, Colette, hayır!" diye bağırdı annesi Colette'le göz göze gelerek ve Colette annesinin ona geri dönmesini, Liliane'i korumasını söylediğini biliyordu. Ama artık çok geçti; çekmeceleri çekip çıkaran Almanlardan biri dönmüş ve tehditkâr bir şekilde ona doğru ilerliyordu.

"Peki burada kim varmış?" diye sordu kalın aksanlı Fransızcasıyla ve Colette'in kolunu öyle bir kuvvetle kavradı ki Colette acı içinde inledi.

"Ona zarar vermeyin!" Annem çığlık attı ve bu da Almanlardan birinin suratına ters bir yumruk yemesine neden oldu.

"Anne!" Alman kolunu bükteğinde Colette inledi ve acı omzuna doğru sekti.

O anda, kırpılmış saçları ve buz mavisi gözleriyle orta yaşlı bir Alman, kapının parçalanmış kalıntıları arasından adım attı ve aileyi ele geçiren adamlar hemen hazır ola geçtiler. Annemin nefesi kesildi ve Colette'e dehşet dolu bir bakış fırlattı.

Adam sanki buranın sahibiymiş gibi dairelerine girdi ve annemden bir adım ötede durdu. "Annabel Marceau," dedi hışımla, sanki isminden dolayı hayal kırıklığına uğramış gibi. "Sonunda tanıştık."

"Kim olduğunuzu bilmiyorum," dedi annem. Buna karşılık, onu tutan Alman onu biraz sarstı ve o cer güldü, yüzü mizahtan yoksundu.

"Bunun doğru olduğunu hiç sanmıyorum," dedi, mükemmel Fransızcası Alman aksanıyla lekelenmişti. "Aslında geçen hafta tanışacaktık, eğer durup bir merhaba deseydiniz. Yoksa siz hırsızlığınızı yaparken zamanınız mı yoktu?"

Babamın başı döndü ve anneme ters ters baktı. Colette onun öfkesini odanın öbür ucunda hissedebiliyordu -Almanlara değil, onları bu duruma soktuğu için annesine duyduğu öfkeyi.

"Roger, ben-" Annem gözlerinde yaşlarla usulca konuştu. Ama o tiksintiyle gözlerini kaçırdı ve kendisini tutan Alman'a bir şeyler mırıldandı.

"Hatırlatmaya ihtiyacınız olursa diye söylüyorum, Bayan Marceau, ben Sturmbannführer Gustav Möckel," dedi o cer, sesi alıştırılmış bir mırıltıydı. "Ama belki de beni çaldığınız iki bileziğin sahibi olarak daha iyi hatırlayacaksınız."

Annabel çenesini dik tutarak, "Neden bahsettiğinizi bilmiyorum," dedi.

Möckel bir adım daha yaklaştı, burnu neredeyse annemin burnuna değecekti. Sonra avucunu kaldırdı ve annemin sağ yanağına sert bir tokat attı. Annem acı içinde soluk soluğa kaldı ve Colette inledi, bu da onu tutan Alman'ın kolunu daha sıkı bükmesine neden oldu.

"O zaman izin verin hafızanızı tazeleyeyim," dedi Möckel. "Ama senin evinde değil de benim evimde konuşalım, olur mu?" Parmaklarını şıklattı ve kapıya doğru bir işaret yaptı. Annemi, babamı ve Colette'i tutan Almanlar onları o yöne doğru itmeye başladılar, ama Colette cesaretini topladı, kendisini tutan adamın kaval kemiğine bir tekme attı ve yatak odasının kapısına doğru koşarak uzaklaştı. Tek düşünebildiği Liliane'e ulaşmaktı.

Ama yatak odasına geri döndüğünde boştu, pencere ardına kadar açıldı, perdeler rüzgârda dalgalanıyordu. "Liliane?" diye bağırdı, gardırobu açtı ve yatağın altına bakmak için eğildi ama kız kardeşi orada değildi. Saklanacak başka bir yer yoktu. "Liliane!" diye tekrar bağırdı, pencereye koştu ve başını eğerek dışarı baktı. Koyu renk üniformalı bir adamın, omzunda gölgeli bir bohçayla aceleyle dışarı çıktığını seçebiliyordu. "Liliane!" diye avazı çıktığı kadar bağırdı ama Almanlar çoktan odaya girmiş, Liliane'i sürükleyerek götürmeye başlamışlardı bile... Adamın arkasına bile bakmadan Liliane'i tutarak köşeyi dönmesini çaresizce izledi.

"Liliane'i bir adam kaçırdı!" Almanlar onu salona sürüklerken Colette çığgınca annesine ve babasına seslendi.

"Ne?" Annem sordu. "Bu imkansız. Onu kim alır ki?" Soğuk Alman'a döndü. "Lütfen. Başımın belada olduğunu biliyorum ama kızıma bir şey olduysa..."

Möckel ona gülümserken sesi kesildi, gözleri sertti. "Bir çocuğu yanlış yere koymanız ne kadar dikkatsizce."

"Lütfen," diye fısıldadı annem.

Möckel kıkırdadı ve Colette'e döndü. "Annen bir suçlu," dedi neşeyle. "Bunu biliyor muydun? O bir hırsız ve bunu ona ödeteceğim."

"Anne?" Colette inledi.

"Ah canım," dedi Möckel, sesini mırıltıya indirerek. "Annen artık sana yardım edemez, peki ya kız kardeşin bir şekilde kaçtıysa? O zaman şanslı olan o." Doğruldu ve o cers'lerden birini işaret etti.

"Bekle! Lütfen! Bekle!" Annem bağırdı ama Möckel çoktan gitmişti ve genç Almanlar boş ifadeleriyle belli ki o ne isterse yapmaya gelmişlerdi. "Liliane!" Ancak Gestapo kalan üç Marcea'yı tekme tokat ve çığlıklar içinde koridordan aşağı çekerken cevap gelmedi.

Saussaies caddesindeki Ulusal Emniyet Müdürlüğü'nün merkezine vardıklarında Annabel onları bu durumdan nasıl kurtaracağını düşünmesi gerektiğini biliyordu ama tek düşünebildiği Liliane'di. Onu pencereden alan adam kimdi? Almanların geldiğini gören ve yardım edebileceğini düşünen bir komşu muydu? Yoksa fırsat kollayan kötü niyetli biri miydi? Liliane'in elbisesinin gizli mücevherlerle kaplı olduğundan şüphelenen biri olabilir miydi? Ve eğer öyleyse, adam hazinelerini aldıktan sonra onu serbest bırakacak mıydı? Liliane sadece dört yaşındaydı; Marceau'ların arkadaşlarının evlerinin yolunu bilmiyordu; binalarına nasıl gireceğini bile bilmiyordu. Ya biri ona zarar verirse? Ya başına korkunç bir şey gelseydi? Ya güvenli bir yere ulaşamaz ve açlıktan ölürse?

yoksa bir araba mı çarptı? Annabel olası sonuçları düşündükçe panik içinde boğazı daha fazla düğümleniyordu.

Almanlar aileyi binanın alçak tavanlı koridorunda ayırdılar, Roger ve Colette'i kabaca iterek uzaklaştırdılar. Colette hâlâ teselli edilemez bir şekilde hıçkırıyordu ama Annabel, Roger'ın kendini toparlamış görüldüğünü ve kızını teselli etmeye çalıştığını görünce yüreklendi.

Üniformalı bir Alman tarafından koridorun sonundaki kapıya doğru itilirken omzunun üzerinden, "Bir hata olmuş," dedi. "Biz buraya ait değiliz. Biz hiçbir şey yapmadık. Benim karım İngiliz!"

Alman bıyık altından güldü. "Bugün," dedi, aksanı kalın ve ağırdı, "önemli olan tek şey onun *yakalanmış* olması."

O ve Colette bir kapıdan içeri itildiler ve Annabel'in onları son görüşü de bu oldu; Annabel merdivenlerden yukarı, koridordan aşağı ve Möckel'in bir masanın arkasında oturduğu, üniformasının düğmelerinin çok parlak ışıktaki parladığı bir odaya itilmeden önce. Onu içeri getiren görevliye başıyla işaret etti ve adam onu kabaca bir sandalyeye oturtuktan sonra geri çekilerek ikisini yalnız bıraktı.

Ağır sessizlikte Möckel masasının arkasından çıkıp Annabel'in sandalyesinin önünde durdu ve birkaç saniye boyunca tıpkı Annabel'in dairesinde yaptığı gibi onu inceledi.

"Lütfen," dedi sesi çatlayarak. "Küçük kızım kayıp ve ben -"

"Gerçekten de olağanüstü," diyerek onun sözünü kesti.

Onun detay vermesini bekledi ama vermedi. Sonunda zorlukla yutkundu ve "Nedir?" diye sordu.

"Bir anne bu kadar aptal olabilir mi?" Ses tonu neşeli, şakacıydı ve bu onun midesini ağrıttı. "Ve çok dikkatsiz. İnsan bir çocuğu nasıl yanlış yere koyar?"

"Baskın sırasında yatak odasından alınmış," diye fısıldadı Annabel. "Bunu biliyorsun. Daha dört yaşında ve çok korkmuş olmalı."

"Olması gerektiği gibi. Bunlar tehlikeli zamanlar. Paris'te yabancı olmak tehlikeli. Sokaklarda tek başına bir çocuk olmak tehlikeli. *Hırsız* olmak tehlikeli."

Yakına eğilip onun gözlerini ararken Annabel hareketsiz kalmak için kendini zorladı.

"Benim gibi birinden çalmak *daha* da tehlikeli," diye ekledi, sesi alçaktı, "benim gibi birinden çalmak."

Yine de Annabel hiçbir şey söylemedi. Sessizliği onu tedirgin ediyor gibiydi.

"Neredeler?" diye sordu aniden, sanatsal sakarının tüm izleri kaybolmuştu. "Bileziklerim nerede?"

"Ne demek istediğini anlamıyorum." Annabel sesinin titremesini engellemek için mücadele etti.

"Çok yazık," dedi. "Görüyorsunuz, siz olduğunuzu biliyorum. Brasserie Roye'da bir Fransız polis şefi tarafından görülmüşsünüz ve o da sizi bir polis ressamına ayrıntılı olarak tarif etmiş. Görünüşe göre Paris'teki saygın memurlarımızdan birinin eşi de sizi hemen tanımış. Görülmeniz çok dikkatsizce, değil mi?"

Belki de blüzenin du. "Yanılıyordu," dedi Annabel. "Brasserie Roye'a hiç gitmedim."

"Ah, adamlarımın dolaplarınızda bulduğu mücevherler kralın fidyesi olmasaydı, buna inanmaya ikna olabilirdim. Başkalarının değerli eşyalarını toplamak gibi kötü bir alışkanlığınız olduğunu görüyorum, Madam Marceau."

Annabel ona bakakaldı, dünya ağır çekimde etrafında yıkılıyordu.

"Gördüğünüz gibi ben cömert bir adamım Madam Marceau. Sizin de tahmin edebileceğiniz gibi, arkadaşım çok sevdiği iki mücevherini kaybettiği için hayal kırıklığına uğradı. Onları ona getirmek için çok çalıştım. Oldukça eşsizler, görüyorsunuz, ama bunu size söylememe gerek yok, değil mi? Bileziklerin nerede olduğunu söylerseniz

..."

Onun gözlerinin içine baktı ve oradaki yalanı görebildi. Bilezikleri aldığıında, çektiği sıkıntılara karşılık kızın hayatını da isteyecekti. Ölümünün önceden belirlenmiş olduğunu batan bir kesinlik duygusuyla anladı, ama Roger ve kızlar için hala umut vardı.

Uzun bir süre sonra, "Kocamın ve kızlarımın bu işle hiçbir ilgisi yok," dedi. "Onları bırakın, ben de size ihtiyacınız olan tüm cevapları vereyim."

Möckel onu inceledi ve yüzündeki ifade yavaş yavaş bir inançsızlığa dönüştü. "İnsanları okuyabilen tek kişi siz değilsiniz, madam," dedi. "Artık o parçalar sizde değil, değil mi?"

Gözlerini kırıştırdı. "Onlar senin için neden bu kadar önemli?"

"Çünkü onlar *benim*. Kimsenin bana ait olanı almaya hakkı yok, anlıyor musun?"

"Annabel tüm cesaretini toplayarak, "Onlar Rosman ailesine ait," dedi.

Yüz ifadesi donuklaştı. "Rosman ailesi mi? Onlar Yahudi'ydi. Hepsi hırsız ve yalancı. Hiçbir şeye hakları yoktu. Şimdi onlara ne yaptınız?"

İçini büyük bir hüznün dalgası kapladı. Ona bakarken gözlerinde nefret kaynıyordu ve Nazi partisinin Möckel gibi ne zeki ne de karizmatik olan adamların beyinlerini nasıl yıkadığını o anda görebiliyordu. O silik bir hiçti ve Hitler'in yordakçılarının onun kulağına, başarısızlıklarının aslında onun suçu olmadığını fısıldamışlardı. Eğer her şeyin suçlusu Yahudilerse, Möckel ve onun gibi adamlar istedikleri her şeyi elde edebileceklerine inanabilirlerdi. Aptal adamların sık sık olduğu gibi kukla haline getirilmişlerdi ve hala hiçbir fikirleri yoktu.

O ana kadar savaşın bir yıl içinde kesinlikle biteceğini düşünmüştü ama şimdi Möckel'in soğuk gözlerine baktığında savaşın bundan çok daha uzun süreceğini anlıyordu. Onun gibi adamların ipleri uzaklardaki bir kukla ustası tarafından çekiliyordu, bu savaşın kendisi kadar eski bir hikâyeydi.

Sessizlik uzun süre devam edince Möckel, "Görüyorum ki benimle aynı fikirde değilsiniz," dedi. "Haklı mıyım o zaman? Siz de Yahudi misiniz?"

Annabel başını kaldırdı. "Dinimin ne önemi var? Ben bir insanım. Tıpkı senin gibi, gerçi sen unutmuş görünüyorsun."

Adam kızın yüzüne sert bir tokat attı ve kız çığlık atmamak için dudağını ısırırdı. "Salomon Rosman da ben onu idam ettirmeden hemen önce aynı şeyi söylemişti."

Kalbi bir an için durdu. Korktuğu şeyi, Rosman'lardan en azından birinin eve dönmeyeceğini doğrulamıştı. "Yine de onun adını hatırlıyorsun," dedi. Bu iğrenç adamın derinlere gömülmüş olsa bile bir vicdanı vardı. "Salomon Rosman ailesi, hayatı ve geleceği olan bir adamdı ve derinlerde bir yerde bunu biliyorsun. Yaptığın şey için suçluluk hissediyorsun."

Möckel ona tekrar vurdu ve bu sefer kendini durduramadan haykırdı. Kadının acı sesi Möckel'in hoşuna gitmiş gibiydi. Soğuk bir şekilde gülümsedi. "Hiçbir şey hissetmiyorum, Madam Marceau." Yakınına eğildi. "Ve canınızı aldıktan sonra adınızı da hatırlayacağım."

N DOKUZUNCU BÖLÜ

2018

Daniel Rosman'la yaptığı görüşmenin ertesi sabahı, Colette şafak sökmeden uyandı, başı zonkluyordu. Neredeyse doksan yaşında, annesinin bir zamanlar tanıdığı ve uzun zamandır öldüğüne inandığı biriyle yeniden bir araya geleceğini hiç hayal etmemişti.

Bir gün Colette'in Madam Rosman'ın bileziklerinden en azından birini iade etme şansına sahip olacağını bilseydi annesi ne düşünürdü acaba? Annesinin onunla gurur duyabileceğini hayal ediyordu ama Colette'in bileziğin diğer yarısını ele geçirmesinin neden bu kadar uzun sürdüğünü de merak ederdi. Ne de olsa bilezik neredeyse avucunun içindeydi ve annesinin başlattığı işi bitirmek gibi bir yükümlülüğü yok muydu?

Colette başını salladı ve yataktan kalktı. Bunların hiçbirisi bugün çözülmeyecekti. Ama Daniel Rosman'ı görmek kendini hazırlaması gereken bir şeydi. Aviva'nın yanında olacağı için minnettardı.

Ama yediyi biraz geçte telefonu çaldı ve arayanın kimliğinde Aviva'nın adı belirdi. "Colette, beni öldüreceksin," dedi Aviva, "ama programımdaki bir duruşma sabah dokuzda alındı. Sence Daniel Rosman'la yeniden randevulaşabilir miyiz?"

Colette saatini kontrol etti. Rosman'ın treni New York'tan iki saat önce ayrılmış olmalıydı. "Korkarım muhtemelen çoktan yola çıkmıştır, canım."

Aviva inledi. "Colette, çok üzgünüm. Marty'yi arayıp seninle buluşmasını ister misin?"

Colette bir an için bunu düşündü ama onun arkadaşlığına neden ihtiyaç duyacaktı ki? Annesinin hayaleti onunla birlikte olacaktı. "Hayır, canım. Ben yalnız olacağım."

"Emin misin?"

Colette, Aviva'nın ses tonundaki endişeyi duyabiliyordu. "Sevgilim, yine aynı şeyi yapıyorsun. Bana, hayatın karşısına çıkarabileceği neredeyse her şeyi atlatmış, mükemmel yeteneklere sahip bir kadın gibi değil de bir çocuk gibi davranıyorsun."

Aviva içini çekti. "Doğru. Biliyorum. Ama onu gördükten sonra beni arayacağına söz veriyor musun?"

"Söz veriyorum." Ve böylece Colette görüşmeyi sonlandırdı ve geçmişle yüz yüze gelindiğinde tam olarak ne giyilmesi gerektiğine karar vermek için dolabına gitti.

Daniel Rosman saat dokuz buçukta Boston Holokost Eğitim Merkezi'nin kapısından içeri girdiğinde Colette onu hemen tanıdı; Paris'te hiç karşılaşmamış olmasına rağmen onu daha önce gördüğünden emindi.

Gizemi çabucak çözdü. "Sen Colette olmalısın," dedi gülümseyerek yaklaştıktan sonra, yürüyüşü sakın ve düzgündü. "Seni tanıyorum, değil mi? Geçmişte birlikte gönüllü çalıştık mı?"

"Siz de bana tanıdık geliyorsunuz," diye itiraf etti Colette, ayağa kalkıp adamın elini sıkarken. Adamın elini tutuşu sıcak ve sıcaktı. Parmakları adamın kollarının etrafında kenetlenip gözlerinin içine baktığında, Colette onun çok yakışıklı bir adam olduğunu şaşkınlıkla fark etti. Onun yaşlarında olmalıydı ama sırtı dik, omuzları geniş, gümüş rengi saçları gürdü ve gözlerinin etrafındaki derin kırışıklıklar gülümseyerek yaşanmış bir hayatın işaretiydi. "Belki de New York merkezinin 1985'te düzenlediği Holokost eğitim sempozyumu? Ya da 1986, değil mi?"

Ona gülümsedi. "Seksen altı, evet! O etkinliğin başkanıyım. Sen de mi oradaydın?"

Şaşkınlıkla başını salladı. Rosman ismini o zamanlar duyduğunu hatırlıyordu - annesinin arkadaşından dolayı aklına gelmişti - ama Rosman yaygın bir isim değildi ve ikinci kez düşünmemişti. Milyon yıl geçse de bu ismin Hélène Rosman'ın oğluna ait olduğunu hayal edemezdi.

Chana onları odanın diğer ucundan gördü ve hemen yanlarına gitti. "Bunlar merkezin en uzun süredir hizmet veren iki gönüllüsü değil mi?" dedi gülümseyerek. "Sakın bana ikinizin ilk kez karşılaştığınızı söylemeyin!"

Daniel Colette'e gülümsedi. "Öyle görünüyor. Aslında Bayan Marceau ve ben de tam otuz yıl kadar önce ikimizin de katıldığı bir olayı hatırlıyorduk."

"Lütfen, Bay Rosman, bana Colette demelisiniz."

"Ancak bana Daniel dersiniz."

Chana eğlenmiş görünüyordu. "Daniel, Colette benden çok önce, 1972'de merkez açıldığında ilk gönüllülerimizden biriydi." Colette'e dönerek ekledi, "Ve Daniel 1980'deki kuruluşundan bu yana New York şubemizde aktif olarak çalışıyor. Muhtemelen yıllar boyunca birlikte yarım düzine çapraz eğitim seansına katılmışsınızdır."

"Dünya ne kadar küçük." Colette gülümsedi.

"Yürüyelim mi, Colette?" Daniel kolunun kıvrımını uzatarak ve ona gülümseyerek sordu. "Belli ki eski arkadaşlar olduğumuza göre?"

"Çıkacağız." Chana'ya gülümseyerek Daniel Rosman'ın kendisine merkezin küçük bir özel gül bahçesine açılan arka kapısına kadar eşlik etmesine izin verdi.

Yeşil alanın köşesindeki taş banka oturana kadar başka bir şey konuşmadılar.

"Seni merkezde gönüllü olmaya iten şeyin ne olduğunu sorma cüretini gösterebilir miyim Colette?" Daniel sordu. "Yahudi misin?"

Aşağıya baktı. Burada yaptığı işle ilgili olarak en sık karşılaştığı soru buydu ve yine de bu onu şaşırtmaktan geri kalmıyordu. O bir insandı ve ona göre, savaşta yaşamış olan herkes -hangi rolü oynamış olursa olsun- Holokost'ta hayatını kaybetmiş olan altı milyon insanın anılarını canlı tutmak için yorulmadan çalışmalıydı, böylece bu tür vahşetler bir daha asla yaşanmamalıydı. İçinde tanıdık bir savunma dalgasının yükseldiğini hissedebiliyordu.

Ama başını kaldırdığında Daniel'ın gülümsemesi açık ve dostçaydı ve birkaç saniye sonra rahatladı. "Hayır. Ben Yahudi değilim. Ama savaş sırasında annem Yahudi vatandaşları korumak için bir yeraltı örgütünde çalışıyordu. Burada olmak biraz da o işi canlı tutmak gibi geliyor. Annem yaşasaydı, sanırım elinden geldiğince yardım etmeye devam ederdi."

"Annen muazzam bir kadına benziyor," dedi Daniel. "Öyleydi.

Ve anneni çok sevdiğini biliyorum."

"Onun anısı bir lütuf olsun," diye mırıldandı Daniel. "Peki ya baban, Colette? O nasıl biriydi?"

Colette başını salladı, terk edilmesinin acısının bunca yıl sonra hâlâ canını yakıyor olmasına şaşırmişti. "O kadar da inanılmaz değil. Peki ya ailen?"

"İkisi de olağanüstü insanlardı. Kız kardeşim ve ben onlara kısa bir süre sahip olduğumuz için çok şanslıydık. Babam, ailesi aslen Amsterdamlı olan altıncı nesil bir elmas simsarıydı. Annem çok zekiydi ve sinsî bir mizah anlayışı vardı. Babam ona tapardı; onun için her şeyi yapardı. Ölüme giderken en çok onu kurtaramadığı için üzölmüş olduğunu tahmin edebiliyorum."

"Ama hata onda değildi!" Colette hemen söyledi.

"Yine de, en sevdiklerimizi kurtarmayı başaramadığımızda hepimiz böyle hissetmiyor muyuz?"

Colette ellerine baktı. "Ben de kız kardeşim hakkında böyle hissediyorum."

Onun bakışlarını tuttu. "Telefonda onun savaş sırasında öldüğünden bahsetmiştin.

Ona ne olduğunu sormamın bir sakıncası var mı?"

Başka tarafa baktı. "1942'de hepimizin tutuklandığı gece ortadan kayboldu. Cesedi kısa bir süre sonra Seine Nehri'nde bulundu. Sadece dört yaşındaydı."

"Oh, Colette." Daniel elini onun omzuna koyarak onu şaşırttı. "Bunu duyduğuma çok üzöldüm."

"Evet, sergideki bilezik..." Derin bir nefes alarak devam etti. "Onunla birlikte kayboldu. Ve şimdi ortaya çıktı..."

Daniel'in yüzünde anlayış çizgileri belirdi. "Yolculuğunun izini sürebilersen ona ne olduğunu nihayet keşfedebilirsin. Elbette."

Ellerini inceledi. "Bunun benim için neden çok önemli olduğunu anlayabilirsiniz."

"Biliyor musun, annem her zaman mücevherlerin onlara dokunan herkesten bir parça taşıdığını söylerdi," dedi. "Bu nedenle, o bilezikte ailemden, annenden ve kız kardeşinden de parçalar olduğunu düşünmek istiyorum. Ve biliyorum ki annem de senin biraz huzur bulmanı isterdi."

"Bunu hak ettiğimden emin değilim." Sanal bir yabancıya karşı neden bu kadar açık konuştuğunu bilmiyordu. "Bir an için arkamı döndüm Daniel. Ortadan kaybolması benim suçum."

"Colette, eğer cüretkâr olabilirim, hiçbirimiz o korkunç zamanlarda kaybettiklerimizin sorumluluğunu taşımıyoruz."

"Bunun için teşekkür ederim, buna tam olarak inanamasam da." Sonunda onun bakışlarıyla karşılaştı. "Bileziklerin senin olduğunu biliyorum Daniel. Annem onları geri almanı isterdi."

"Onlar mı?" diye sordu sessizce. "Diğerinin nerede olduğunu bilmiyorsun, değil mi?"

Nefesi boğazında düğümlendi. Her bir parçası ona hayır demek, bileziği kendine saklamak istiyordu. Annesini ve kız kardeşini hatırlayabileceği son şeydi bu. Ama hiçbir zaman gerçekten onun olmamıştı. Ve onu Rosman'lara geri vermek annesinin her zaman istediği şeydi. Kısa bir tereddüt anından sonra ipek bluzunun kolunu yavaşça kıvrırdı ve elmaslarla dolu bileğini sabah güneşinde yıldızlar gibi parlayacak şekilde uzattı.

Daniel ilk başta hiçbir şey söylemedi; sadece gördüklerine inanamıyormuş gibi baktı. Sonunda bileğine dokunmak için uzandı ve Colette'in içinde bir sarsıntı yarattı. "Colette," diye nefes aldı, hâlâ elmaslara bakıyordu.

"Annem tutuklanmadan hemen önce onu güvende tutmak için geceliğimin eteğine dikmişti," dedi. "Diğer yarısı Liliane'deydi. Bunca yıldır bende Daniel. Bu bana verdiği son şeydi. Ama senin hayatta olduğunu bilseydim..." Pişmanlığın ezici ağırlığını hissetti; parçayı Rosman ailesinden bu kadar uzun süre saklayarak ne yapmıştı? Neden basitçe onların öldüğünü kabul etmişti? Neden onları daha çok aramamıştı? Neredeyse tüm hayatını parçaların güvende olduğunu bilmeden geçirmiş olması onun suçuydu. "Bu sana ait."

Sonunda başını kaldırdı. "Babam her zaman elmasların asla kimseye ait olmadığını söylerdi. Doğumlara ve ölümlere, savaşa ve barışa, ziyafete ve kıtlığa tanıklık edecekler ve yine de milyonlarca yıl boyunca yaşamaya devam edecekler. Geçmişe tanıklık ettiler ve hayal bile edemeyeceğimiz bir geleceğe tanıklık edecekler."

"Bilge bir adama benziyor." Bileziği çözmeye başladı ama Daniel uzanıp elini onunkinin üzerine koyarak onu durdurdu.

"Hayır, Colette," dedi.

"Ama o senin. Israr ediyorum. Annem onu ailenize geri verebilmek için çaldı ve sanırım yıllar sonra da olsa dileğinin nihayet gerçekleşiyor olmasından çok memnun olurdu."

Daniel tereddüt etti, ama uzun bir duraksamadan sonra gözleri yaşararak başını salladı. "O halde, teşekkür ederim, Colette."

Zayıfça gülümsedi ve tekrar tokaya uzanarak mücevher takımyıldızını bileğinden kaydırıldı.

Çekingen bir tavırla bileziği aldı ve avucunu bileziğin etrafına dolamadan önce uzun bir süre bileziğe baktı. Başını kaldırıp ona baktı. "Şimdi, müzedeki yarısının nereden geldiğine dair bir fikrimiz var mı?"

"Sanırım onu alan adamı bulduk," dedi Colette, bileziği çoktan özlemişti ama annesinin yapmasını isteyeceği şeyi yaptığını biliyordu. "Kız kardeşimi de kaçırmış olabilir. Şimdi tek yapmam gereken ona geçmişi hatırlatmak." Adamın şaşkın bakışları karşısında, kadın cevap verdi. "Boston'un yarım saat kadar dışında bir huzurevinde kalıyor. Aviva ve ben, arkadaşımız Marty ile birlikte birkaç gün önce onunla konuşmaya gittik ama pek akli başında değildi. Kendimi başarısızlığa mı hazırlıyorum emin değilim ama tekrar denemek istiyorum."

"Peki o zaman." Ayağa kalktı ve kolunu uzattı. "Gidelim mi?" Kız kafası karışmış bir halde ona baktı.

"Hadi gidip ona hatırlatalım." Sanki bir şey arıyormuş gibi bir kez daha onun gözlerine baktı. "Hadi gidip gerçeği öğrenelim."

Hubert Verdier'in yaşadığı tesise giden yol sessizdi, ama araba sürerken Colette ve Daniel'in üzerine çöken sessizlik rahattı. Colette, Aviva ya da Marty'yle birlikteyken bile en son ne zaman boşluğu kelimelerle doldurma ihtiyacı hissetmediğini hatırlayamıyordu. Ama Daniel'da bir şey vardı - belki de uzun zaman önce ölmüş ebeveynlerin çocukları, Fransa'dan gelen göçmenler, bir savaştan kurtulanlar olarak ortak geçmişleri - onu sanki sonsuza dek tanıyormuş gibi hissettiriyordu.

Yine de, tesise yaklaştıklarında, kendini açıklamak isterken buldu Bir şey. "Bültende yer alan makalenin Aviva'nın kılıfının bir parçası olduğunu da biliyorsunuzdur. Bileziği sormak için müzeye gittiğinde, müze müdürüne bir şeyler söylemek zorunda kaldı."

Daniel kıkırdadı. "Ve sonra eğer bu konuda hiç yazmasaydı şüphelenmeye başlardı."

"Belki de en iyi plan değildi. Benim planım da Hubert Verdier'e saldırmak ve onu cinayetle suçlamak değildi." Boğazını temizledi. "Beni çok iyi tanımadığınızı biliyorum, ama bilmenizi isterim ki ben normalde yaşlı adamlara saldıracak tipte bir kadın değilim."

"Seni kim suçlayabilir ki Colette? Bunca zaman sonra, senden çok değerli bir şey almış olabilecek bir adamla yüz yüze gelmek? Ben de aynısını yapmazdım diyemem." Ona sinsice gülümsedi. "Aslında, birkaç dakika içinde seninle aynı şeyi yapmayacağıma söz veremem."

"Ama yapamazsın, görüyorsun. İkimizin de onun arkadaşı olduğumuza inanmasına izin vermelisin. Daha önce ona agresif bir şekilde yaklaşmak sadece çenesini kapatmasına neden oldu. Eğer bizi tanıdığına ve onun tarafında olduğumuza inanırsa, belki de itiraf edecektir."

"Ya da belki Colette, geçmişini tamamen silmeyi başarmıştır." Adam devam ederken gözlerini üzerinde hissedebiliyordu. "Kız kardeşimde bunama vardı; doktorlar Auschwitz'de geçirdiği zamanın hastalığının başlangıcını hızlandırmış olabileceğini söylediler, çünkü teşhis konulduğunda altmışlı yaşlarındaydı. Tek konuşabildiği şeyin geçmişin dehşeti olduğu bir dönem vardı. Ve sonra, geçmiş onun için de yok oldu, tıpkı bir yok oluş gibi, duman olup uçtu."

"Bu sizin için çok büyük bir tarikat olmalı."

"Öyleydi. Onu yavaş yavaş, santimlerle kaybetme hissiydi. Ve sonra bir anda, o gitmişti. İnsanın aklına bir soru geliyor: Anıları olan tek kişi sizseniz, geçmiş hatırladığınız gibi midir?"

Colette'in yüreği burkuldu; o da sık sık aynı şeyi merak ederdi, tıpkı ormanda kimsenin duymadığı bir anda düşen ağaçla ilgili eski bilmede olduğu gibi. Eğer büyük bir trajedi yaşamışsanız, ama sizinle birlikte olan herkes ölmüşse, hatırladıklarınız daha mı az geçerli oluyordu? Daha mı az gerçek? "Sen de ben de anılarımızı uzun bir süre tek başımıza taşımak zorunda kaldık. Bence bu kadar uzun yaşadığımız için şanslıyız, ama hafızası tamamen sağlam olarak hayatta kalmanın özel bir laneti var, değil mi?"

Bir kez daha rahat bir sessizliğe gömüldüler ve Colette Braintree'ye doğru yola çıkana kadar bir daha konuşmadı. "Sevdiğimiz insanlar elimizden alınmasaydı dünya ne kadar farklı olurdu diye hiç düşündünüz mü?"

"Tek bir ölüm bile dünyayı sonsuza dek değiştirir. İkinci Dünya Savaşı'nda bu sayı milyonlardaydı. Düşüncesi bile sarsıcı." Durakladı. "Sık sık kendi hayatımın ne kadar farklı olabileceğini düşünüyorum. Kız kardeşim ve ben savaştan sonra kendi başımızın çaresine bakmak zorunda kaldık. İşleyemediğimiz bir kederle boğuşmak zorunda kaldık. Ve onlar ölürken yaşamanın suçluluğu, sizi asla gerçekten terk etmiyor, değil mi?"

"Hayır, değil." Colette arabayı destekli yaşam tesisinin otoparkına çekti ve kontağı kapattı. İkisi de bir süre kıpırdamadan oturdular. "Sanırım hayatıma nasıl devam edeceğimi bilmeden uzun yıllarımı boşa harcadım. Hayatta kaldığım için kendimi nasıl affedeceğimi." Aniden tıkandığını hissetti.

"Ben de aynı şekilde hissediyorum." Uzandı ve bir elini onunkinin üzerine koydu. "Ama bu bizim için henüz yolun sonu değil, Colette. Ve burada seninle birlikte olmak bana kendimizi ne kadar yalnız hissederek hissedelim, belki de o kadar da yalnız olmadığımızı hatırlatıyor." Durakladı ve elini geri çekti. "Şimdi ne bulabileceğimize bir bakalım mı?"

"Bunun bir parçası olmak istediğinden emin misin?"

"Bu bileziğin hikâyesinin bir parçası," dedi kapı koluna uzanarak, "ve bu benim de hikâyem olduğu anlamına geliyor."

YİRMİNCİ BÖLÜM

1942

Annabel bunun son olduğunu biliyordu. Möckel'in bir sonraki yemeğinin etrafında dönen bir köpekbalığı gibi ona bakışından bunu anlayabiliyordu. Onun boş tehditler savuracak biri olmadığını da biliyordu; canını almaya söz verdiğinde ciddi idi.

Cherche-Midi hapishanesindeki küçük, penceresiz hücresinde, kalbi küt küt atarak volta atıyordu. Bunun için, onurlandırmak için çok uğraştığı aile mirası için ölecekti. Ama kocası ve kızları aynı kaderi paylaşmamalıydı. Bunu yapamazlardı.

"Kızımı henüz bulamadılar mı?" Annabel kadın mahkûmlardan sorumlu olduğu anlaşılan Alman kadına sordu. Üzerinde Nazi sembolü olan siyah bir gömlek giyen iri yarı, geniş omuzlu kadın Gestapo memurlarına karşı saygılıydı ama çelik grisi gözlerinde sert bir parıltı vardı ve Annabel ona güvenmemesi gerektiğini çok iyi biliyordu. Yine de haber almak için yanıp tutuşuyordu. "Benim küçüğüm? Liliane mi?"

"Hayır," dedi kadın, kelimeyi kırparak.

"Emin misin?" Annabel boğazında safra birikerek sordu.

"Sanırım güvende ve sağlamdır." Alman gözetmenin sesi konuşmadan sıkılmış gibi geliyordu.

"Neden böyle söylüyorsun? Bir şey mi duydun?"

"Sadece içinde bulunduğunuz durumdan dolayı... Tanrı'nın bu kadar zalim olması mümkün değil."

"Ah," dedi Annabel, kalbi sıkışarak. Kendine en azından haber gelmemesinin henüz korkunç bir şey olmadığı anlamına geldiğini hatırlatmaya çalıştı. "Ben buna inanmıyorum, anlıyor musun?"

Kadın gözlerini kıstı. "Tanrı'ya inanmıyor musun?"

"Demek istediğim bu değildi. Sadece şu anda dünyada bu kadar korkunç şeyler yapan Tanrı değil. Ben Tanrı'ya çok inanıyorum."

"Bakalım seni bundan kurtarabilecek mi?"

Annabel kadının küstahlığı karşısında öfkesini bastırdı. "Peki ya kocam Roger ve büyük kızım Colette? Lütfen, bana bir şey söyleyebilir misiniz?"

Alman kadın az önce ekşi bir şey tatmış gibi bir yüz ifadesi takındı. Bir süre sonra, "Buradalar," dedi.

"Burada mı? Cherche-Midi'de mi?" Annabel'in kalbi korkuyla sıkıştı. "Onlar güvende mi?"

"Şimdilik."

"Yaralanmışlar mı?" Annabel tutuklandığından beri bir şey yememiş olmasına rağmen kusacakmış gibi hissediyordu.

Alman hızla, "Kız değil," dedi ve Annabel nefes verdi. "Ama kocanız..."

"O iyi mi?"

"Her neyse, o yaşıyor. Gestapo'nun ona bazı soruları vardı." Sırıttı. Annabel'in midesi korku ve suçluluk duygusuyla bulandı. "Ona zarar vermediler. Colette?"

"Bildiğim kadarıyla hayır." Kadın bir şeyler düşünüyor gibiydi, sonra eğilip fısıldadı: "Yarın serbest bırakılacakları söyleniyor. Hiçbir şey bilmiyorlar."

Annabel rahatlamak için gözlerini kırıştırdı. "Oh, Tanrı'ya şükür. Lütfen, onları görmeme izin vermelisiniz."

"Bunu yapamayacağımı biliyorsun."

"Lütfen. Beni neyin beklediğini biliyorum ve sadece şunu söylemek istiyorum..." Titreyen bir nefes aldı. "Veda etmek istiyorum. Seni cömertçe ödüllendireceğim, söz veriyorum."

"Gestapo'nun dairenizdeki değerli her şeyi ele geçirdiğini biliyor olmalısınız," dedi kadın, Annabel'in yanaklarından süzülen gözyaşlarından etkilenmediği belliydi.

"Evet ama başka parçalar da var, görüyorsunuz." Annabel risk aldığıının farkındaydı. Eğer Alman kadın onu Gestapo'ya ihbar ederse, elindeki tüm kozları kaybedecekti. "Seni zengin edebilecek parçalar."

Nazi kadın uzun bir süre onu inceledi, tombul yüzü çelişkili duygulardan oluşan bir tiyatro gibiydi. Annabel suçluluk ve açgözlülüğün, merhamet ve korkunun savaşını izledi, ta ki sonunda kadının ifadesi gevşeyene kadar. "Peki bu parçaları bana nasıl ulaştıracaksın?"

Annabel rahatlayarak sarktı. "Onlar güvende olduktan sonra sana söyleyeceğim-"

"Hayır." Kadın onun sözünü kesti. "Ya yalan söylüyorsan? Ya da seni o kadar uzun süre hayatta tutmazlarsa? Eğer sana yardım etmemi istiyorsan, bana şimdi söylemelisin."

Bunu yapamayacağını biliyordu, çünkü sakladığı mücevherlerin yerini, sigorta poliçesini gözetmene söylemesi ona pazarlık edecek hiçbir şey bırakmayacaktı. Ve Colette'in elbisesine dikilmiş bileziğin sırrını mezara götürecekti; Möckel'in umutsuzca istediği parçanın tam burada, burnunun dibinde olduğuna dair bir fikri varsa, Annabel'in onu sakladığı için Colette'i cezalandıracağından hiç şüphesi yoktu ve bunun olmasına izin veremezdi. Hayır, parçaların dışarıdan gelmesi gerekiyordu. Annabel sonunda, "Beni onlara götürürseniz kocama bir mektup veririm," dedi. "Mektubu benim için bazı değerli eşyalarımı saklayan kişiye götürecekt."

"Peki bana ne vaat ediyorsun?" Gözetmenin gözlerinde açgözlülük parlıyordu.

"Kiraz çekirdeği kadar büyük bir taşı olan elmas bir yüzük." Bu bir parçaydı.

Annabel daha geçen hafta, mahallesindeki birkaç Yahudi aileye ihanet etmiş olan bir işbirlikçinin sahibi olduğu, Almanlara satış yapan bir kuyumcudan hırsızlık yapmıştı.

Kadın ona baktı. "Bu senin özgürlüğünü satın almayacak, anlıyorsun değil mi? Kocanı ve kızını son bir kez görme şansı için bana bu kadar değerli bir şey mi vereceksin?"

Annabel başını eğdi. "Lütfen. Güvende olduklarını bilmeliyim, bunu kendi gözlerimle görmeliyim. Onların bu işe bulaşmasını hiç istememiştim."

"O zaman neden yaptın? Neden aileni bu kadar tehlikeye atacak şeyler yaptın?"

"Bir fark yarattığımı sanıyordum," diye cevap verdi, doğru olan ama şimdi aptalca gelen bir cevaptı bu.

"İnsanlık senin hırsızlığıyla daha iyi bir hale gelmedi o zaman?" diye sordu kadın, sesi eğleniyor gibiydi. Bu Annabel'in midesini bulandırdı. "Yüzüğü alacağıma dair bana söz veriyor musun?"

"Bana bir kalem ve kağıt getirin, mektubu şimdi yazacağım."

Kadın uzun bir süre ona baktı. "Eğer beni yanlış yönlendirdiysen kocan ve çocuğun için sorun yaratacağım. Yalanının bedelini onlar ödeyecek."

Kalbi yerinden çıkacak gibi oldu ama kendini sakın kalmaya zorladı.

"Anlıyorum." "Pekâlâ. Ne yapabileceğime bir bakayım."

Alman gözetmen gecenin bir yarısı Annabel'in hücrelerine geldi, yüzü mürekkep gibi karanlıkta zar zor görünüyordu. Annabel gözünü bile kırpmamıştı, çünkü kadının gelme ihtimaline karşı uyanık kalmaya kararlıydı. Şimdi, çelik bakışlı gardiyan dudaklarına bir İngere koydu, Annabel'in kapısının kilidini açtı ve onu takip etmesi için işaret etti.

Kadın Annabel'i karanlık binaya doğru götürürken alçak sesle, "Mektup sende mi?" diye sordu.

Annabel başını salladı ve onu havaya kaldırdı.

Gözetmen kitabı elinden kaptı ve dışarıda okumakla ilgili bir şeyler mırıldandı, sonra da Annabel'in kolunu tutup sıktı. "Kaçmak için en ufak bir hareket yaparsan kızını vururum."

"Anlıyorum."

Kadın Annabel'i binanın arka tarafındaki bir kapıdan arka sokağa getirdi ve Annabel bir an için bunun bir tuzak olduğundan korktu. Ama sonra Roger ve Colette'in kapının yanında toplandıklarını gördü. Roger'ın yüzü şişmiş, dudağı yarılmış, sol gözü morarmıştı.

"Canlarım," diye nefes aldı.

Colette, "Anne!" diye inledi. Ama Roger sadece ona baktı, kılını bile kıpırdatmadı.

"Bir dakikanız var," dedi bekçi sert bir sesle.

Annabel Colette'i kendine doğru çekti ve sıkıca tuttu. "Roger, hayatım," dedi Colette ona ters ters bakmaya devam ederken. "Çok özür dilerim. Bunların olmasını hiç istememiştim."

Çenesindeki bir kas seğirdi. "Ve yine de buradayız."

Adamın ses tonundaki soğukluğu göz kırparak uzaklaştırdı. "Bana yakında serbest bırakılacağın söylendi," dedi. "1. Liliane olacak mısın, Roger? Bana söz veriyor musun?"

Şaşkın görünüyordu. "Elbette, Annabel. Ben onun babasıyım."

"Bu mektubu Frédéric'e götürmelisin, eşyalarımın bir kısmı onda. Elmas yüzük, isimsiz bir kurye tarafından muhafıza gönderilecek."

Geri çekilirken Roger'ın yüz ifadesinde öfke belirdi. "Ona mı?" diye sordu, ters ters bakan gözetmene bakarak.

"Lütfen. Yüzüğü almazsa senin için gelecekler." "Tamam.

Ben hallederim."

"Ve Liliane'i bulduğunuzda, Almanların sizin için geri dönme ihtimaline karşı hepiniz dairemizi derhal terk etmelisiniz."

"Ama burası *benim* dairem," diye itiraz etti Roger. "Bana ailemden miras kaldı Annabel."

"Sana başka soruları olursa seni ve çocukları arayacakları ilk yer de orası, Roger. Frédéric'le konuşun; savaşın geri kalanını geçirebileceğiniz başka bir yer bulmanıza yardımcı olacaktır."

Adam uzun bir süre kızın gözlerinin içine baktı ve kız gözlerini kaçırmamak için kendini zorladı. Orada öylece dururlarken, çok da uzun olmayan bir zaman önce aynı bu şekilde durup birbirlerine bakarak yeminlerini etmeyi bekledikleri zamanı çok net bir şekilde görebiliyordu. Ne kadar saf, ne kadar mutluydular ve başlarına geleceklerden habersizdiler. Yılların bir insanı ne kadar değiştirebileceğini bilmiyordu. Yoksa o her zaman böyle biriydi de, sonunda üzerindeki cila mı dökülmüştü?

"Pekâlâ," dedi sonunda.

Konuştukları süre boyunca Colette'i kucağında tutmuştu ve şimdi gözetmen işaretle boğazını temizleyince Annabel büyük kızına döndü.

Annabel ağlamamak için elinden geleni yaparak, "Sen ve baban serbest bırakılır bırakılmaz Liliane'in yanına gitmelisiniz," dedi. "Bana söz ver, aşkım."

"Söz veriyorum," dedi Colette, sesi kısıktı. "Ama sen bizimle gelmiyor musun?"

Annabel başını salladı, özleyeceği her şey için kalbi sızlıyordu. Kızlarının büyüdüğünü göremeyecekti; onlara her gün anneleri olmaktan ne kadar gurur duyduğunu söyleyemeyecekti; torunlarını kucağına alamayacaktı. "Her zaman seninle olacağım aşkım," dedi. "Çocuklarına senin gibi cesur, güçlü ve iyi olmayı öğret, ben de senin her anında yanında olacağım."

"Vakit geldi," diye homurdandı gözetmen.

Annabel Colette'i bir kez daha kendine çekti, bunun son kez olacağını biliyordu. "Kız kardeşini bul," diye tekrarladı, "ve bil ki ikinizi de sonsuza dek seveceğim."

Colette gözyaşları arasında, "*Kyi-kyi-kyi*," diye fısıldadı.

"*Ko-ko-ko*, aşkım," diye yanıtladı Annabel, boğazı düğümlenerek. "Her zaman seninle olacağım."

Gözetmen onu kabaca itip uzaklaştırırken Colette ağlıyordu ama onu teselli edecek zaman yoktu çünkü kadın Annabel'i kapıya doğru sürüklemeye başlamıştı bile.

"Hücrelerinize dönün," diye bağırdı gözetmen Roger'a. "Sabah serbest bırakılacaksınız."

"Peki ya annem?" Colette sordu.

Gözetmen sadece başını salladı ve kızının gözlerindeki anlayış kıvılcımını gören Annabel'in içi ürperdi. Colette'in korku dolu bakışları ona döndü ve bu Annabel'i neredeyse yıkıyordu.

"Çok üzgünüm Colette," dedi Annabel, sesi çatallaşarak, ama sonra Roger Colette'in elini tuttu ve onu çekmeye başladı. "Seni seviyorum, sevgilim."

"Ben de seni seviyorum anne." Colette onlar karanlıkta kaybolana kadar gözlerini Annabel'den ayırmadı ama Roger bir kez bile arkasına bakmadı.

2018

Colette ve Daniel, Hubert Verdier'in destekli yaşam tesisinin ön kapısından içeri girerken, Colette geri çevrilmek için kendini hazırladı - belki de birkaç gün önceki ziyaretleri çok rahatsız edici olmuştu ya da belki de O'Mara, Verdier'i bir daha ziyaret etmesine izin verilmeyeceğine dair bir mesaj bırakmıştı. Ama aynı resepsiyon görevlisi masada oturuyordu ve başını kaldırıp Colette'i gördüğünde gülümsedi.

"Lucas'ın arkadaşı, değil mi?" diye sordu Colette'in konuşmasına fırsat vermeden. Colette irkilerek başını sallayınca kadının gülümsemesi genişledi. "Sizi tekrar ziyaret ederken görmek harika hanımefendi. Sakinlerimiz sevdikleriyle etkileşimden çok şey kazanıyor."

"Ne kadar... çok hoş," diye boğuldu Colette.

Resepsiyon görevlisi ona hafıza bakımı yapılan Roor'un o günkü şifresini vererek Colette ve Daniel'i neşeyle içeri buyur etti. "Önce yemek odasına bakmak isteyebilirsiniz," diye seslendi kadın asansöre yöneldiklerinde arkalarından. "Sabah kahvesi ve tatlıları bitirmek üzereler. Sakinler buna bayılıyor!"

Colette zayıf bir sesle, "Elbette," dedi.

"Sen iyi misin?" Daniel bir süre sonra dördüncü Roor'a doğru at sürerken sordu.

"Pek sayılmaz. Kız kardeşim dört yaşında ölmüşken, kız kardeşimi öldürmüş olabilecek bir adamın üst katta oturup onuncu on yılında içkinin tadını çıkarması fikri..."

Bir elini kızın beline koyarak onu sabitledi. "Ben buradayım, seninleyim."

"Daniel, ya bunu yapan adam oysa? Ya yetmiş yıldan daha uzun bir süre önce kız kardeşimi öldüren adamla masaya oturduysam ve öylece çekip gitmesine izin verdiysem?" Hafızasını yokluyordu ama hatırlayabildiği kadarıyla o zamanlar adamın kolayca satın alınabilen bir polis cer'den başka bir şey olduğuna dair hiçbir işaret yoktu.

"Nereden bilebilirdin ki Colette?" Daniel nazıkçe sordu.

Buna verecek bir cevabı yoktu. Asansörün kapısı nihayet çınlayıp açılırken gözlerini hafifçe kapadı ve suçluluk duygusunu bastırmak için elinden geleni yaptı. "Annelerimizin bizi şimdi birlikte görseler ne diyeceklerini hayal edebiliyor musun?"

Dördüncü Roor'a çıktıklarında Daniel küçük bir gülümsemeye, "Bence çok mutlu olurlardı," dedi.

Colette güvenlik kodunu girdi ve içeri girdikten sonra, uzun bir koridorda takırdayan tabakların sesini takip ederek, birkaç düzine sakinin önlerinde kahve fincanlarıyla masaların etrafına dağıldığı yemek alanına gittiler. Görevlilerden biri elinde bir sürahiyle etrafta dolaşarak içecekleri dolduruyor ve kurabiyeleri dağıtıyordu. Colette, Hubert Verdier'in köşedeki bir masada tek başına oturduğunu ve kaşlarını çatarak boşluğa baktığını görünce usulca, "İşte geliyor," dedi.

"Hubert!" Colette gülümseyerek ona doğru ilerlerken Daniel da onun arkasından geliyordu. "Seni görmek ne güzel, dostum."

Verdier boş gözlerle ikisine baktı. "Sizi tanıyor muyum?"

Başka bir gülümsemeye zorladı. "Elbette. Birbirimizi uzun zaman önce Paris'te tanımiştık." "Seni tanıyamadım." Daniel'a baktı. "Ya da seni."

"Biz de neredeyse sizi tanıyamıyorduk," diye cevap verdi Daniel hiç vakit kaybetmeden. "Sizi görmek ne kadar güzel."

Onu inceledi. "İsimleriniz ne demiştiniz?" "Daniel ve Colette."

"Ne yani, soyadınız yok mu?"

"Birbirimizi bu tür formaliteler için fazla iyi tanıyoruz, değil mi?" Colette bir başka parlak gülümsemeyi zorladı. "Zaten fazla kalmayacağız. Seninle birkaç dakika geçmişi yad etmek güzel olacak."

"Geçmiş hakkında konuşmaktan hoşlanmıyorum," diye homurdandı Verdier, ama bir saniye sonra masanın karşısındaki sandalyeleri işaret etti. Daniel onlardan birini Colette için çekti ve ikisi de oturdu.

"Ama bu eğlenceli olacak Hubert," dedi Colette. Verdier kaşlarını çatarak ona bakarken, Colette ona gülümsemeye devam etmek için kendini zorladı. "Hatırladınız mı? Seni eski mahalleden tanıyoruz," diye nazıkçe devam etti. "Savaştan önce Paris çok farklıydı, değil mi? Yakındaki Maurice Gardette Meydanı'nı hatırlıyor musunuz? Ya da Saint-Martin Kanalı'nı?"

"Kim istemez ki?"

"Ama sonra Almanlar oraya geldi," diye devam etti, "ve her şey değişti."

Homurdandı ama dikkat kesilmişti, gözleri onun her hareketini takip ediyordu.

"Onlarla çalışmadan idare etmek bir tarikattı, değil mi?" diye devam etti sahte bir neşeyle, ancak her kelimenin tadı ekşi ve tuhaftı. "Demek istediğim, bazı insanların işbirliği yapmaktan başka çaresi olmadığını kesinlikle anlıyorum."

"Beni bir şeyle mi suçluyorsun?"

"Kesinlikle hayır." Şaşırmış gibi yaptı ve aynı fikirde olduğunu mırıldanan Daniel'a baktı. "Sadece bazı insanların -özellikle de polislerin- başka seçenekleri olmayabileceğini anladığımı söylüyorum."

Önce Daniel'a, sonra da Colette'e baktı, kaşları çatılmıştı. "Polisler hakkında ne biliyorsun?"

"Şey, sizin kadar değil, efendim."

Tekrar Daniel'a baktı. "Hanımefendi neden bahsediyor?" diye sordu.

Daniel yumuşak bir sesle, "Ah, tam da o zamanlar sahip olduğun otorite," diye cevap verdi ve Colette onu öpmek istedi. Rolünü mükemmel bir şekilde oynuyordu.

"Seni çok iyi hatırlıyorum," diye hızla ekledi. Hubert'in gözleri tekrar ona döndü ama konuşmadan sıkılmışa benziyordu. "Üniformanızın içinde çok yakışıklıydınız. Ben sadece bir kızdım ama yakışıklı bir beyefendiyi gördüğümde tanırdım."

Göğsünü kabarttı, aniden biraz daha ilgili oldu. "Francine'in bu şekilde konuştuğunu duymasına izin verme."

"Francine? O senin karın mıydı?"

Birdenbire aralarında var olan dostluk buharlaştı. "Karımın Odile olduğunu çok iyi biliyorsun!" diye tersledi. Kendi kendine bir şeyler mırıldandı. "Şimdi onun gibi konuşuyorsun, bana çelme takmaya çalışıyorsun."

"Odile gibi mi konuşuyorum? Karın gibi mi?"

"Sen de kimsin?" Gözle görülür bir şekilde telaşlanmaya başlamıştı, yanakları pembeleşiyor, gözleri sulanıyordu. "Seni tanıyor muyum?"

"Ben eski bir dostum." Sadede gelmenin zamanı gelmişti. "Hubert, Almanlara Annabel Marceau hakkında bilgi verdiğin geceyi sormaya geldik."

Ricker'ın yüzünde bir fırtına kopuyor gibiydi - gölgeler, bulutlar, elektrik, hepsi art arda. "Almanlar mı?" diye tekrarladı.

"Almanlara dairemizdeki çalıntı mücevherlerden bahsettin, değil mi? Annemin ne yaptığını nereden biliyordun? Bileziklerin nerede olduğunu nereden biliyordun? Kız kardeşimi neden kaçırdın?" Kelimeler asit gibi akıyordu.

Adam ona baktı. Sessizlik etraflarında ağır ve karanlık bir şekilde dönüyor gibiydi.

Onun cevabını beklerken kalbi küt küt atıyordu.

"Almanlar," diye bir kez daha tekrarladı ve sonra, onu şaşırtacak şekilde, hıçkırmaya başladı.

Daniel onun eline uzandı ve sıktı. Kız ona baktığında, çıkışa doğru başını salladı. Açıkça durması gerektiğini düşünüyordu ama duramazdı. Bu kadar yakinken olmazdı.

"Neden ağlıyorsun?" diye sordu, elini Daniel'ın elinden çekip nefretini sesinden uzak tutmaya çalışarak. Her şeyi alan o olduğu halde geçmiş için gözyaşı dökmeye nasıl cüret ederdi?

"Bu benim en büyük utancım," dedi. Gözyaşları düşmeye devam ediyor, gömleğinin yakasını işaretliyordu ama o bunu fark etmemiş görünüyordu. "En büyük utancım, görüyorsunuz."

"Aileme ihanet etme şeklin mi? Kız kardeşime ne yaptın?"

Ona göz kırptı. "Almanların emri altında yaptığım şeyler..." "Ne yaptın sen? Söylediğini duymam gerek."

Birincisini masaya vurarak hem Colette'in hem de Daniel'in sıçramasına neden oldu. "Sürgün emirleri. Bir sürü Yahudi aile... Onları nereye gönderdiğimizi bilmiyordum, yemin ederim. Asla yapmazdım..."

Ve sonra, o devam ederken, ne söylediğini anladı. Almanlardan gelen talimatlara uyarak Yahudi vatandaşları tutuklayan ve nihayetinde onları ölüme gönderen çok sayıda Fransız polisten biriydi.

"Pek çok şeyi unutuyorum," diye bitirdi sözlerini pencereden dışarı bakarken. "Ama bunu dün gibi net hatırlıyorum."

"Güzel," dedi Daniel. Verdier ona ters ters bakınca ekledi: "Masum insanların toplu katliamında oynadığınız rolü hatırlamalısınız. Keşke birkaçınız ayağa kalkıp bunu durdurmaya çalışsaydı..."

Verdier Colette'e döndü, yüzünde bir sefalet maskesi vardı. "Her gün o hayaletler tarafından rahatsız edilmediğimi mi sanıyorsun?"

"Peki ya kız kardeşim?" Colette bastırdı. Sandalyesinden kalktı ve ona doğru yürüdü. Adam sanki Colette'in ona saldıracağından korkuyormuş gibi irkildi ve sindi. *Hayır*, demek istedi, *canavar olan sensin, ben değil*. "Sana da mı onun hayaleti musallat oldu?"

"Yahudilerden biri miydi?" diye sordu kısık bir sesle. "Hepsi bana musallat oldu, görüyorsunuz. Gördüğüm kâbuslar..."

"1942 yılının Ağustos ayında evimizin penceresinden çalıp öldürdüğün kızdı o." Hafıza şeridindeki bu suçluluk yolculuğu için sabrı tükeniyordu. "O sendin, değil mi? Bileziğini çaldığın ve bunca yıl sakladığın kızdı."

Yüz ifadesi sertleşti ve sanki bir musluk aniden kapatılmış gibi gözyaşları anında kesildi. "Bilezik," diye homurdandı. "Bu o lanet bilezikle mi ilgili?"

Kalp atışları hızlandı. "Kız kardeşimi sen mi kaçırdın?" diye sordu, sesi çatallaşsa da her kelimeyi heceleyerek. "Bileziği aldıktan sonra kız kardeşimi yatak odamızdan alıp Seine Nehri'ne mi attın?"

Ağzını açıp kapadı. Colette itiraf etmek için eğildi ama onun yerine, "Böyle bir şeyi ancak bir şeytan yapar," diye tısladı.

"Ve sen de o şeytansın!" diye karşılık

verdi. "Bu doğru değil!"

"O zaman nasıl aldın?"

Öksürdü ve Daniel'a döndü, yüz ifadesi birden sakinleşti, sanki ortasında bulundukları hararetli tartışmayı unutmuş gibiydi. "Ei!el Kulesi şimdi elmaslarla dolu bir dükkân gibi parlıyor," dedi hoş bir şekilde. "Bunu biliyor muydunuz? Üzerine ışıklar koydular ve ışıklar her gece dans ediyor, ışıltıyor, ışıltıyor, ışıltıyor."

"Cevap ver ona," dedi Daniel, sesi alçak ve sabitti.

Colette Hubert'in koluna dokundu ve Hubert yanmış gibi irkilerek ondan uzaklaştı. "Lütfen," dedi Colette. "Elmas bilezik. Yıldızlardan yapılmış bir çift zambağa benzeyen. Onu nasıl aldığını bana anlatmanı istiyorum."

Uzun bir süre sessiz kaldı ve sonunda Daniel'a bir bakış attıktan sonra ona döndü, yüz ifadesi aniden hüznü ve kuruntusuz olmuştu. "Asla söylemeyeceğime söz verdim."

"*Kime* söz verdin?" Bir şüphe ürpertisi hissetti. İşin içinde başka biri mi vardı? Verdier'in Liliane'in katili olmaması mümkün müydü?

"Seni o mu gönderdi?" diye bağırdı. "Seni o gönderdi, değil mi? Ona bana işkence etmeyi bırakmasını söyledim! Yeter artık!"

"Lütfen. Sana yalvarıyorum." Çaresizliğinin içine işlediğini hissedebiliyor, sesinde duyabiliyordu. "Lütfen bana ne yaptığını söyle. Anneme ihanet ettin mi? Kız kardeşimi sen mi öldürdün? Yoksa başka biri mi vardı?"

Gözlerini ona dikti. Uzun bir aradan sonra, "Artık çok yorgunum," dedi. "Gitmenizi istiyorum."

"Ama-"

"Hemşire!" diye bağırdı aniden, onu korkutarak. "Lütfen, hayır."

"Hemşire!" diye tekrar bağırdı. "Hemşire! Yardım edin! Taciz ediliyorum!"

Bir anda etrafında onu teselli eden üç hemşire belirdi ve o daha ne olduğunu anlamadan dördüncü bir hemşire gelip onu ve Daniel'i uzaklaştırdı.

Daniel onun elini tutunca Colette, "Hayır, lütfen," diye itiraz etti. "Sadece soruma cevap vermesini istiyorum. Lütfen."

"Onu tedirgin ediyorsunuz hanımefendi!" diye tersledi hemşire. "İkinizin de gitmesini istiyorum."

Daniel kısık bir sesle, "Hadi," dedi. "Geri döneceğiz. Ama gitmek zorundayız."

Hemşire onları koridorda asansöre doğru götürdü. "Bunu Bay Verdier'in ailesine bildirmek zorundayım."

"Lütfen, anlamıyorsunuz..." Colette itiraz etmeye çalıştı ama hemşire çoktan arkasını dönmüştü ve hafıza bakım ünitesinin kapısı arkalarından kapanıyordu. "Gerçeği öğrenmek için yetmiş altı yıl bekledim!"

Ama cevap gelmedi. Kapı çoktan kapanmıştı ve Colette pencereden çaresizce, hemşirelerin kız kardeşinin canını almış olabilecek adamı sakinleştirmesini izledi.

1942

Colette, Raspail Bulvarı boyunca babasının yanında, başını eğip çenesini kapalı tutmak için elinden geleni yaparak hızla ilerledi.

"Eve dönene kadar senden tek kelime duymak istemiyorum," diye homurdanmıştı onu annemin hâlâ tutulduğu Cherche-Midi hapishanesinden uzaklaştırırken. İkisi de öğleden hemen önce belirsiz bir şekilde serbest bırakılmıştı.

"Peki ya annem?" diye sordu, cevabı zaten biliyordu. Omzunun üzerinden bakmaya çalışırken gözyaşları yanaklarından aşağı süzüldü.

Babası kolunu o kadar sert çekerek karşılık verdi ki, sanki kolu yuvasından fırlayacakmış gibi hissetti. "Arkana bakma."

Adam elini siper gibi sıkıca kavrayıp onu kendine çekerken, kadın ona ayak uydurmak için elinden geleni yaptı. "Lütfen yavaşla."

"Sessiz ol, dedim."

"Peki ya Liliane?" diye sordu sokağın son köşesini döndüklerinde. "Onu nasıl bulacağız?"

"Bilmiyorum," diye tükürdü babam. "Bilmiyorum Colette, tamam mı?"

Colette, "Belki de çoktan geri dönmüştür," diye cüret etti. Ama kilitli olmayan ön kapıdan girdiklerinde, daireleri hareketsiz ve karanlıktı; bir masa devrilmiş, bir sandalye gelişigüzel pencereye yaslanmıştı ve hiçbir yaşam belirtisi yoktu. Almanlar her şeyi didik didik etmiş, çekmeceleri boşaltmış, mobilyaları devirmiş, yataklarını bile parçalamışlardı. Çorak bir arazi gibi görünüyordu. "Liliane?" Colette, babası sessiz kaldığında seslendi ve cevap gelmeyince kız kardeşinin adını biraz daha yüksek sesle haykırdı. "Liliane!"

Aceleyle paylaştıkları yatak odasına girdi ve orayı da en az salon kadar hareketsiz ve karanlık buldu. "Liliane?" diye bir kez daha sordu sessizliğin içinde ama kız kardeşinin orada olmadığını zaten biliyordu.

Odaya geri koştuğunda babası hâlâ salonda, onu bıraktığı yerde duruyordu. "Baba, onu bulmalıyız." Sesinin titremesini engelleyemiyordu.

O sırada kapı çalındı ve ikisi de irkildi. "Liliane!" Colette bağırarak kapıya doğru koşmaya başladı ama babası onu tutup geri çekti.

"Bekle," dedi. Gözetleme deliğinden baktı ve sonra kapıyı açınca binanın kapıcısı Madam Nadaud'yu gördü. Madam Nadaud binaya göz kulak olma işi için biçilmiş kaftandı, çünkü her zaman herkesin ne iş yaptığını bilen bir hafiyeydi. Genellikle bakışlarının Colette ve Liliane'i şüpheyile takip etmesi can sıkıcı bir durumdu ama bugün Colette onu gördüğü için son derece minnettardı çünkü Liliane'in nerede olduğunu bilen biri varsa o da meraklı Madam Nadaud'ydü.

"Madam!" dedi yetişkinlerden biri konuşmadan. "Liliane sizinle mi?"

Madam Nadaud, Colette'in yüzünün rengi solmuş olan babasına yumuşak ve anlaşılabilir bir şeyler söylemek için dönmeden önce ağzını sessizce açıp kapattı.

Colette'e baktı ve sonra kaşlarını çatarak Madam Nadaud'ya, "Belki de salonda konuşmalıyız," dedi.

"Kız kardeşimin nerede olduğunu biliyor musun?" Colette babasını görmezden gelerek sordu.

Madam Nadaud tereddüt eden babasına baktı, sonra başını salladı ve arkasını döndü. Madam Nadaud Colette'e baktı, gözlerindeki parıltı yüzüne özenle yerleştirilmiş sahte şefkati yalanlıyordu. "Canım," dedi, "korkarım kız kardeşin öldü."

Babam kısık bir inilti çıkarırken Colette anlamayarak başını salladı. "*Gitti* de ne demek?"

Madam Nadaud bir kez daha Colette'in babasına baktı, ama başı ellerinin arasındaydı; yardımcı olamadı.

"Hayır," diye fısıldadı Colette, anlayış üzerine yerleşirken boğazında kalın bir panik yükseliyordu.

Madam Nadaud tekrar konuştuğunda, sözleri babama yönelikti. "Nehirde bir ceset bulundu. Bir çocuk."

"Hayır, hayır, hayır, hayır," dedi. "O olamaz."

"Evet," dedi Madam Nadaud, sesi olabilecek en kötü haberi vermekten biraz fazla memnun geliyordu. "İlk başta bunun ölüme atılan bir başka Yahudi olduğunu düşündük."

Kederinin içinde bile Colette, Madam Nadaud'nun sözlerindeki kayıtsız küçümseme nedeniyle ona karşı bir öfke patlaması hissetti. Yine de itiraz edemedi, çünkü Madam Nadaud'nun söylemek üzere olduğu şeyi duymaya ihtiyacı vardı. Duvarların etraflarına kapandığını hisseder gibi oldu.

"Ama o bir Yahudi değildi," diye heyecanla devam etti Madam Nadaud, sahte sempatisi şimdi dedikodu yapma hevesiyle bir kenara itilmişti. "Cesedi bizzat gördüm, görüyorsunuz. Onu hemen tanıdım."

"Hayır, bu mümkün değil," dedi Colette.

Madam Nadaud, "Ama korkarım öyle, canım," dedi. "Üzerinde tıpkı şu anda giydiğin gibi bir gecelik vardı."

Colette, iki gece önce Almanlar onları sürükleyerek götürdüğünde üzerinde olan kirli mavi geceliğine baktı. "Ama..."

"Oldukça eminim. Onu kendi gözlerimle gördüm. Binamız için ne büyük bir trajedi. Komşular çok üzgün. Teselli edilecek o kadar çok insan var ki! Tüm bunlar benim için çok yorucu oldu."

Colette'in kalbi küt küt atıyordu. Avuçları terlemişti. Cildi aniden 1re'nin, asla sönmeyecek bir 1re'nin üzerindeymiş gibi hissetti ve Colette pençeleriyle kendi bedeninden çıkmak, gökyüzüne bağırarak, Tanrı'dan kız kardeşini geri vermesini talep etmek istedi, çünkü bir hata olmuştu, korkunç bir hata. Ne yaptığını bilmeden Madam Nadaud'ya doğru koştu, kendini beğenmiş kadına 1'leriyle vuruyor ve "Hayır, hayır, hayır, hayır!" diye bağırıyordu, ta ki sonunda babası onu kendine çekip sıkıca tutana kadar.

"Çok üzgünüm," dedi Madam Nadaud'a, Colette feryat ederken sesi çatallaşıyordu.

"Ben asla!" Madam Nadaud öfkeyle, giysilerini fırçalarken Colette'e ters ters baktı. "Çocuklarınızı kontrol etmeyi gerçekten öğrenmelisiniz."

"Çocuk," diye düzeltti babam sefilce.

"Pardon?" Madam Nadaud söyledi.

"Çocuk, çocuk değil," dedi. "Şimdi sadece bir tane var."

Annabel Cherche-Midi'de üç gün daha geçirdi, ödünç alınmış bir zamanda yaşadığını biliyordu. Alman gözetmen onunla tek kelime bile konuşmadı ve Annabel'in bir süpürge dolabından daha büyük olmayan küçük hücresi her geçen saat daha küçük ve klostrofobik hissettirdi. Kapısından içeri sokulan kahverengi ekmek parçaları karnını doyurmaya yetmiyordu; hücresindeki sürahiden aldığı küçük su yudumları midesinin protesto edercesine guruldamasına neden oluyordu.

Geceleri diğer mahkûmların fısıldaşmalarını duyabiliyordu ve çevresinde benzer durumda olan başkalarının da olduğunu fark etmek onu hem üzüyor hem de yalnız olmadığını bilmenin rahatlığını yaşıtıyordu. Hapishanedeki ikinci gecesinde, Möckel'in bir yeraltı grubuyla çalışıp çalışmadığını öğrenmek istediği ve ardından adamlarından birinin onu üst ön dişlerinin ikisini de kaybetmesine neden olacak kadar vahşice dövmesini gülümseyerek izlediği bir başka ziyaretinden sonra, diğer mahkûmların "La Marseillaise" şarkısını söylediğini duydu ve bu kalbini sızlattı. Gözleri yaşararak usulca eşlik etti. Bu korkunç hapishanede bile, hepsi ölüm ya da sürgünle karşı karşıyayken bile, Fransa ruhu canlı ve iyiydi ve şarkı sessiz ama coşkulu bir "*Vive le general de Gaulle*" korosuyla sona erdiğinde, Annabel hıçkırmaya başladı.

Uzun süre yaşamayacak olsa bile, bu ülkenin geleceği için umut vardı. bunu görece kadar. Doğru olan için itibarlarını, güvenliklerini ve hayatlarını riske atmaya istekli erkekler ve kadınlar olduğu sürece, kızları için daha iyi bir yarın vaadi vardı.

Diğer mahkûmlar her gece saat yedide üç kez "*Notre France vivra*," diye bağırıyorlardı ve üçüncü gece Annabel de nakarata katıldı. *Fransa'mız yaşayacak*. Sözler doğruydı; Annabel bunu iliklerinde hissedebiliyordu.

Artık uyuyamıyordu ve geceleri gözlerini kapatıp Colette, Liliane ve Roger'ın güvende ve iyi olduklarını, belki de Paris'ten çıkmakta olduklarını hayal ediyordu. Savaşı atlatacaklardı. Onu kaybetmeyi atlatacaklardı. Bir gün, Colette, Liliane ve Roger'ı kaybederken boş boş oturmanın onun için neden imkânsız olduğunu anlayacaklardı.

Paris'in içine kötülük sızmıştı. Kızları büyüüp birer yetişkin olacak ve onlar da başkalarını savunan kadınlar haline geleceklerdi. Bundan emindi.

Dördüncü sabah, iki Gestapo onu almaya geldi ve genç olanın kaçan gözlerine bakarak bunun son olduğunu anladı. Möckel ona daha fazla soru soracak, o yine cevap vermeyi reddedecek ve bilezikleri geri alamayacağına göre, onun canını almaya karar verecekti.

Daha sonra, Möckel'in adamları Annabel'i döverken, dünya gözünün önünde bulanıklaştı ve hayatının çatlak bir kum saatindeki kum gibi parmaklarının arasından kayıp gittiğini hissetti. Doğru olduğunu düşündüğü şeyi yapmıştı ama ilk kez bedelinin çok yüksek olduğunu anlamıştı.

Mücevherlerini çalarak arkadaşının itibarını geri kazanabileceğini düşünmekle hata etmişti. Yine de, bilezikleri geri almanın eve döndüğünde Hélène Rosman'ın bir parçasını geri getireceğini biliyordu. Şimdi gözlerini kapadı ve Colette ile Liliane onu elbiselerinin astarlarında saklı mücevherlerle yeniden bir araya getirdiklerinde Hélène'in yüzünün nasıl görüneceğini hayal ederek teselli bulmaya çalıştı. En azından hikâyenin bu kısmının mutlu sonla biteceğine inanmak zorundaydı.

"Sana buna pişman olacağını söylemişim," dedi Möckel bir ara yüzerek görüş alanına girerken. Dünya bulanıklaşmıştı; birçok kemiğinin kırıldığını biliyordu; ağzı kan doluydu ve kulaklarındaki çınlama onun çok uzakta olduğunu söylüyordu.

"Hiçbir şeyden pişman değilim," diye cevap verdi ama Möckel'in onu anlayabildiğinden emin değildi, çünkü dişleri çatlamış, çenesi tamir edilemeyecek kadar kırılmıştı. "*Je ne regrette rien.*"

"Bitir işini," dedi Möckel. Adamın ayak seslerinin uzaklaştığını duyabiliyordu ve dayak yeniden başladı.

Gözlerini kapattı ve ruhunu bedenine bağlayan son ipleri de serbest bıraktığında, zihninde gün gibi net bir görüntü belirdi: iki kızı, artık yaşlı kadınlar, ona kendi çocukluğunun ormanını hatırlatan ela ağaçlarının gölgesinde el ele tutuşuyorlardı. Orada çocuklar da vardı, ailesinin mirasının yaşayacağına dair bir söz. Onları hiçbir zaman tanıyamayacaktı ama Tanrı'nın izniyle her zaman onlara göz kulak olacaktı.

Ölüme doğru ilerlerken gülümsüyordu, çünkü geleceği görmüştü ve çok güzeldi.

ÜÇÜNCÜ ŞAFTÖR

2018

Aviva, seninle arkadaşın Colette hakkında konuşmam gerek." Aviva Cuma sabahı gelen telefona cevap verdiğinde Lucas O'Mara'nın ağzından çıkan ilk kelimeler bunlardı.

"Um..." Aviva'nın tek yapabildiği buydu, çünkü Colette'in bu kez ne yaptığını hayal bile edemiyordu, gerçi bunun bilezikle bir ilgisi olduğu kesindi. Ama Colette dünü Daniel Rosman'la geçirmemiş miydi? Aviva işten sonra onu aramaya çalışmış ama Colette sadece Bay Rosman'ın bileziği bizzat görebilmesi için müzeye doğru yola çıktıklarını bildiren bir mesaj atmıştı. Herhalde oradayken bir soyguna kalkışmamıştı, değil mi? "Ne yaptı?" Cevabı beklerken dişlerini sıktı.

Lucas, "Yine destekli yaşam tesisinde ortaya çıktı," dedi. "Hepsi bu kadar mı? Oh, Tanrı'ya şükür."

"*Hepsi* bu kadar mı? Seninle bu konuyu konuştuğumuzu sanıyordum! Görevli bu sefer yanında yaşlı bir adam getirdiğini ve yemek odasında eşimin büyükbabasını taciz ettiklerini söyledi."

Aviva gözlerini kapadı. "Daniel Rosman'ı da yanında mı getirmiş?" "Daniel Rosman kim?" Lucas sordu.

Aviva tereddüt etti. "Bu uzun bir hikâye. Ama öyle görünüyor ki bilezik Colette'e ait olmadan önce onun ailesine aitmiş. Dün onunla müzede karşılaşmadınız mı?"

"Hubert'in evi beni arayıp olanları anlatır anlatmaz oradan ayrıldım. Bu Rosman, çalıştığını söylediğiniz aileden mi?"

"Evet."

Lucas bir an sessiz kaldı. "Bunların hiçbirisi hakkında hiçbir fikrim olmadığını biliyorsun, değil mi? Bildiğim kadarıyla bilezik Verdier ailesinin yadigârıydı."

"Sana inanıyorum. Ama Lucas, her ne kadar karının büyükbabasını korumak istemeni anlıyor olsam da, Colette ve Bay Rosman'ın bileziğin buraya, onun eline nasıl geçtiğini sorma fırsatına sahip olmaları gerekir."

Lucas bir an sessiz kaldı. "Hubert bugünlerde giderek daha az akli başında anlar yaşıyor, Aviva. Bir şey hatırlamasını beklemek için çok geç olabilir."

"Ama eğer bir şansı varsa-"

"Destekli yaşam tesisi, arkadaşınız Colette'in yasaklanmasında ısrar ediyor. Bir hastayı tekrar tekrar ajite etmesinden endişe ediyorlar."

"Lütfen onu yasaklamalarına izin vermeyin."

"Bu bana bağlı değil, Aviva. Ama ne olduğunu bilebilecek başka biri var. Hafızası daha net olabilecek biri."

"Kim?"

"Büyükbabam. Hubert'i ikisi de Amerika'ya göç etmeden önce tanırdı. Hâlâ çok zeki. Hubert ona bileziğin nereden geldiğini söylediye, hatırlayacaktır."

"Bunu ona sordun mu?"

"Hubert ve büyükbabamın arası birkaç yıl önce bozuldu. Hubert ile ilgili hiçbir şey hakkında konuşmak istemediğini birkaç kez açıkça belirtti."

"Peki şimdi sana bir şey söyleyeceğini düşündüren ne?" Aviva sordu.

"Muhtemelen söylemeyecek."

Aviva'nın kalbi sıkıştı.

"Tamam..." "Ama *sana*

söyleyebilir." "Ben mi?"

"Bakın, burada cevaplar istemek için iyi bir nedeniniz var. Büyükbabam iyi bir adamdır ve arkadaşın Colette'i biraz rahatlatabilirse, bunu yapmak isteyeceğini düşünüyorum. Neden bu akşam benimle onun evine yemeğe gelmiyorsun?"

"Lucas, emin misin?" Aviva sordu.

"Onunla zaten planlarım var ve bir misafir getirmemi sorun etmeyecektir. Aileden biri olarak gördüğüm birinin sizi derinden incitmiş olabileceğinin çok farkındayım."

aileyi düşünün. Bunu düzeltmek için elimden geleni yapıyorum."

Aviva'nın kalbi sıkıştı. "Biliyorum. Teşekkür ederim, Lucas."

Bu bir randevu değildi. Aviva bunu elbette biliyordu ama önü alçak ama çok alçak olmayan ve kıvrımlarını saran lacivert bir elbise seçmeden önce dolabında her zamankinden biraz daha fazla oyalanmadığını söylerse yalan söylemiş olurdu.

Ofise dönerken Colette'i aradı ve telesekreter çıktığında hayal kırıklığına uğradı. "Beni geri ara, Colette," dedi. "Destekli yaşam tesisinde yaptıklarını duydum ve bunun hakkında konuşacağız. Ama bu arada, bu akşam Lucas O'Mara'nın büyükbabasıyla görüşeceğim. Bir şey öğrenirsem sana söylerim. Bu arada, aptalca bir şey yapma, tamam mı?"

Ancak Colette telefona geri dönmedi ve öğleden sonrasının geri kalanı dilekçe ve özet hazırlama telaşıyla geçti.

Lucas on beş dakika önce kömür rengi pantolonu ve orman yeşili düğmeli gömleğiyle geldiğinde Aviva apartmanın lobisinde bekliyordu. "Çok güzel görünüyorsun," dedi gözlerinin içine bakarak. Sonra ifadesindeki bir şey değişti ve boğazını temizledi. "Yani, bunu söylememde bir sakınca yoksa."

"Teşekkür ederim. Sen de harika görünüyorsun."

Ona gülümsedi. "Sanırım büyükbabamı ekip seni yemeğe çıkarmak için çok geç?"

Yüzünün kızardığını hissedebiliyordu. "Bunu erteleyebilir miyim?"

"Günün adını sen koy," dedi, bakışlarını onun üzerinde tutarak.

"Büyükbaban geldiğimi biliyor mu?"

"Önceden aradım ve bir arkadaşımı getireceğimi söyledim. Ama nedenini söylemedim."

"Oh, harika," dedi Aviva. "Bu bir tuzak."

Lucas omuz silkti. "Ona Hubert'i sormaya geleceğimizi bilseydi bizi görmeyi kabul edeceğini sanmıyorum. Bu... karmaşık bir durum. Böylesi daha iyi."

Lucas'ın büyükbabasının yaşadığı Weymouth'a doğru yola çıktıklarında Aviva, Daniel Rosman'ın gelişi ve bilezik üzerindeki hak iddiasının yanı sıra

Colette'in. Büyükbabasının araba yoluna girdiklerinde Lucas'ın yüzü solmuş, ifadesi ciddileşmişti.

"Buraya nasıl geldiğini bulmanın senin için bu kadar önemli olmasına şaşmamalı," dedi arabadan inmesine yardım ederken. "Hubert'in senin düşündüğün kişi olduğuna inanmakta güçlük çekiyorum ama Colette ve Daniel'e olanlar korkunç. Bilezik benim elimde, yani sana yardım etmek boynumun borcu."

"Bana hiçbir şey borçlu değilsin."

"Ama Colette cevapları hak ediyor, Aviva. Bunu biliyorum. Bu işin aslını öğrenmene yardımcı olmak için elimden geleni yapacağım."

Başını salladı, boğazında bir yumru vardı. "Sadece Colette'e biraz huzur getirmek istiyorum," diyebilmesi için birkaç saniye geçmesi gerekti.

Lucas onu dolambaçlı ön yoldan büyükbabasının siyah süslemeli, iki katlı, beyaz, büyük evine götürdü. "Ne kadar güzel bir ev," dedi Aviva.

"Orası benim büyüdüğüm yer," dedi gülümseyerek. "Ben küçükken annem ve ben Boston'a geri taşındığımızda büyükannem ve büyükbabamla birlikte yaşadık."

Zili çaldı ve bir dakika sonra ön kapı açılarak uzun boylu, beyaz saçlı, hafif kambur omuzlu bir adamla karşılaştı. Lucas'a sarılmak için öne çıktı ve sonra dönüp Aviva'ya gülümsedi. "Lucas," dedi sıcak bir sesle, Fransız aksanı hâlâ sözlerini kaplıyordu. "Bu akşam yanında kimi getirdin?"

"Bu arkadaşım Aviva," dedi Lucas. "Aviva, bu benim büyükbabam."

Aviva onunla tokalaşmak için elini uzattığında, adamın kolunda bir titreme hissetmesine rağmen onu güçlü bir şekilde kavramasına şaşırdı. "Memnun oldum efendim."

"Bana Bill deyin, genç bayan," dedi. "Ve lütfen, içeri gelin."

Büyükbabasını yemek odasına açılan uzun bir koridorda takip ederlerken Aviva Lucas'a gülümsedi. Yürüteç kullanıyordu ama onun dışında sağlığı yerinde görünüyordu.

Yemek odasına girdiklerinde Aviva'ya omzunun üzerinden bir gülümseme atarak, "Yemek saati erken olduğu için beni bağışlayın genç hanım," dedi. Masa çoktan hazırlanmıştı ve hizmetçisi etrafta koşuşturuyor, bardaklara su dolduruyordu. Lucas'a gülümsedi, Aviva'ya başını salladı ve sonra mutfığa yöneldi.

"Gençlik günlerimde çoğu gece saat dokuzaya kadar yemek yemezdim. Ama şimdi, üzülerak söylüyorum ki, o saatte uyuyakalmış oluyorum. Ah, yaşlılığın rezaletleri."

Aviva gülümsemeye karşılık verdi. "Kimseye söyleme ama erkenci kuşlara bayılırım."

Bill kıkırdadı. "Dürüst olmak gerekirse, yemeğin içinde güzel bir kadeh şarap olduğu sürece, ne zaman yediğinizin pek de önemli olmadığını fark ettim."

Aviva, "Tam benim gönlüme göre bir adam," dedi.

"Affedersin Bill," diye araya girdi kadın, yemek odasına yeniden girerek. "Bir şişe Artemis'in tıpasını açmamı ister misiniz?"

"Bu çok hoş olur Sondra, teşekkür ederim." Aviva'ya baktı. "Aviva, bu Sondra, çok uzun yıllardır benimle birlikte. Sondra, bu Lucas'ın arkadaşı Aviva."

Sondra gülümsedi. "Lucas'ın bir arkadaşıyla tanışmak güzel," dedi. "En son ne zaman eve birini getirdiğini hatırlamıyorum."

"Lütfen, oturun, oturun," dedi Bill, oturdu ve karşısındaki iki koltuğu işaret etti. "Sondra, şarabı şimdi içeceğiz."

Lucas ve Aviva yerlerine otururken kadın telaşla kalktı. "Sondra harika bir aşçı, değil mi Lucas?"

Lucas, "Dünyanın en iyi köftesini o yapar," dedi.

"Bu akşam köfte yemiyoruz." Bill torununa göz kırptı. "Lucas eve genç bir hanım getirmeyeli uzun zaman oldu. Bu özel bir yemeği hak ediyor."

"Büyükbaba-" Lucas, Aviva'ya özür dileyen bir bakış atarak söze başladı.

"Hayır, hayır, açıklamak zorunda değilsin," dedi büyükbabası avuçlarını kaldırarak. "Dürüst olmak gerekirse Aviva, Lucas'ın beni hayatına dahil etmesi benim için çok önemli. Burası oldukça yalnız bir yer. Sondra olmasaydı korkarım aklımı yitirirdim."

Aviva sertçe yutkundu ve Lucas'a suçlu bir bakış fırlattı. "Belki de-"

Ama Lucas masanın altından onun eline uzandı ve sıktı. "Aviva'nın söylemeye çalıştığı şey, burada seninle birlikte olmaktan çok memnun olduğumuz, büyükbaba. Ve konuşmak için sabırsızlanıyoruz. Ama önce sana sormak istediğimiz bazı sorular var."

Bill'in yüzünde endişe ifadesi belirdi. "Sorularınız mı var?"

Sondra elinde açık bir şişe şarapla telaşla içeri girdi ve masanın etrafında dolaşp her birinin kadehini doldururken kimse bir şey söylemedi. İşi bittiğinde Bill'e başıyla selam verdi, o da ona dalgın bir yarım gülümseme attı.

"Lucas'a," dedi Bill, Sondra mutfağa geri dönerken kadehini kaldırarak. Lucas ve Aviva birbirlerine bakıp kendi kadehlerini de kaldırdılar. "Şimdi bütün bunlar da ne demek oluyor? Bunun yeni bir arkadaşınızla dostça bir yemek olacağı izlenimine kapılmıştım."

"Öyle, büyükbaba, söz veriyorum. Ama bize bir konuda yardım edebileceğini umuyorduk." Lucas Aviva'nın elini tekrar sıktı. "Vanessa'nın büyükbabasına ait olan bilezikle ilgili soru sormaya geldik." Lucas devam ederken yaşlı adamın yüzünde bir fırtına bulutu dolaştı. "Telefonda da söylediğim gibi, Hubert'e bir sürü soru soran bir kadın var."

"Hubert'tan bana ne?" diye tersledi büyükbabası. "İkinizin arasının bozuk olduğunu biliyorum-" dedi Lucas.

"Bu konuda hiçbir şey bilmiyorsun evlat," diye araya girdi büyükbabası. "Ve bir misafirin önünde kirli çamaşırlarımızı ortaya dökmek mi? Aklından ne geçiyordu?"

"Efendim, özür dilerim, bunu yapmak istememiştim-" Aviva söze başladı ama Bill'in yüzünün rengi açılmaya başlamıştı ve doğrudan Lucas'la konuşmak için masanın diğer tarafına eğilirken onu duymuyor gibiydi.

"Bana sormadan o lanet bileziği gösterdiğin yetmedi, şimdi de bu mu?" diye sordu. "Bir yabancıнын önünde sorulmaması gereken sorular mı?"

Lucas birkaç kez gözlerini kırıştırdı. "Ama neden sana bileziği sergilemeni sorayım ki büyükbaba? O Hubert'e ait, değil mi?"

"Evet, tabii ki öyle. Ama..." "Ama ne, büyükbaba?"

"Ama bilmediğin o kadar çok şey var ki." "Tamam," dedi Lucas. "Öyleyse anlat bize."

Büyükbabası cevap vermek yerine ayağa kalktı ve gümüş bir çerçeve içinde eski bir siyah-beyaz aile resminin sergilendiği şömineye doğru zorlukla yürüdü. Aviva içeri girerken fark etmişti; otuzlu yaşlarında bir çift ve yanlarında on bir ya da on iki yaşlarında görünen bir kız vardı -Bill ve karısı, Lucas'ın annesiyle birlikte, diye tahmin etti.

Bill resmi eline almadan önce uzun bir süre ona baktı. Önce Aviva'ya, sonra da Lucas'a baktı, yüzünde boyun eğmiş bir ifade vardı. "Büyükanenin bir havası olduğunu biliyor muydun, Lucas?"

Aviva şarabından bir yudum aldı ve gözleri fal taşı gibi açılmış olan Lucas'a baktı. "Büyükanne?" diye sordu.

Büyükbabası başını salladı. "Uzun yıllar boyunca. Sanırım bu fotoğraf 1950'de çekildiğinde bile hava akımı çoktan başlamıştı."

"Emin misin?" Lucas sordu. Aviva odadan çıkıp onları özel aile sohbetleriyle baş başa bırakmak istedi ama sonra Lucas'ın büyükbabası tekrar konuştu.

"Onu ele veren bilezikti, anlıyor musun?" dedi ve Aviva birdenbire anladı. Bilezik Daniel Rosman'ın ve Colette'in aile üyelerinin çöküşünde rol oynadığı gibi, Lucas'ın büyükbabasının ihanetine de karışmıştı. Belki de parça lanetliydi.

"Bekle, bekle, bekle," dedi Lucas, sesi titreyerek, "Büyükannemin *Hubert*'le bir ilişkisi olduğunu mu söylüyorsun?"

Büyükbabası onun gözlerinin içine baktı ve başını salladı, görünüşe göre geri kalan parçaları bir araya getirmesini bekliyordu.

"Hubert'le aranız bu yüzden mi bozuldu? Öğrendiğin için mi?" Lucas bir elini alnına götürdü. "Vanessa biliyor muydu?"

"Hubert'in kimseye bir şey söylediğini sanmıyorum, ama ben ne bilebilirim ki? Karımla -ve karısınınkiyle- burnumun dibinde on yıllar boyunca bir ilişki sürdürebileceğini ben de düşünmezdim."

"*Onlarca yıl* mı? Büyükannem ve eşimin büyükbabası onlarca yıldır hava mı alıyorlardı? Nasıl öğrendin?"

Büyükbabası sonunda fotoğrafı yere bıraktı, bir zamanlar mutlu bir aile olduklarının kanıtına bakmaya dayanamıyormuş gibi çevirdi. "Bir gün bileziği takıp eve geldi."

Lucas Aviva'ya şaşkın bir bakış attıktan sonra büyükbabasına döndü. "Ama bu tam olarak bir hava saldırısının kanıtı sayılmaz, değil mi?"

Büyükbabası iç çekti. "Uzun zamandır Lucas'ın biriyle ilişkisi olduğundan şüpheleniyordum. Ama bunun en yaşlılarımızdan biriyle olacağını hiç düşünmemiştim."

arkadaşlar. Görünüşe göre..." Arkasını döndü ve derin bir nefes aldı. "Görünüşe göre, her seferinde bunu takmasına izin vermiş..." Tiksintiyle başını salladı.

"Bu yüzden onu sergilediğim için bu kadar üzgünsün."

Büyükbabası tereddüt etti. "Evet. Ve bilmesem Hubert'in bunu sana kasten, tüylerinizi ürpertmek için verdiğini düşünebilirdim." Bakışları Aviva'ya kaydı. "Peki arkadaşının tüm bunlarla ilgisi ne?"

"Hubert'e tüm o soruları soran kadın Aviva'nın iyi bir arkadaşı."

Aviva ona suçlu bir gülümsemeyle karşılık verince adam önce ona sonra da Lucas'a ters ters baktı.

Sondra elinde üç küçük salatayla içeri daldı ve her birinin önüne koyduktan sonra etrafına bakınıp odayı saran soğuğu fark etti. "Her şey yolunda mı?" diye sordu.

"Sadece bir tane, Sondra," dedi Bill, "korkarım iştahımı kaybediyorum." Sondra mutfığa geri dönerken Aviva'ya döndü. "Demek bu bir dost ziyareti değilmiş."

"Dostane bir ziyaret efendim," dedi Aviva. "Sizi üzdüğüm için özür dilerim. Arkadaşım Colette, annesinin tutuklandığı ve kız kardeşinin öldürüldüğü günden bu yana, yetmiş-on beş yılı aşkın bir süredir bileziği arıyor."

Bill ona baktı. "Öldürüldü mü? Anlamıyorum."

"Bilezik, Colette'in kız kardeşinin kaçırıldığı gece kayboldu," diye devam etti Aviva, "ve eğer Bay Verdier'in bileziğe neden sahip olduğunu anlayabilirsek, belki de kız kardeşine ne olduğunu bulmaya biraz daha yaklaşabileceğimize inanıyoruz."

Bill'in yüzündeki renk solmuştu ve yakasını çekiştiriyordu. "Kesinlikle cinayet yok. Hubert değil-" Aniden durdu.

"Kusura bakma ama büyükbaba, Hubert'in herhangi bir konuda sana karşı dürüst olduğundan nasıl bu kadar emin olabiliyorsun?" Lucas sordu. "Eğer bir alair'e sahip olacak kadar dürüst değilse-"

"Sana bunun hakkında konuşmak istemediğimi *söyledim!*" Bill yakasını bir kez daha çekiştirerek tersledi. Aviva onun için endişelenmeye başlamıştı; tedirginleştiği açıktı.

"Biliyorum, biliyorum," dedi Lucas ellerini kaldırarak. "Özür dilerim. Gerçekten üzgünüm. Ama büyükbaba, bu işin aslını öğrenmeliyiz. Aviva'nın arkadaşı biraz huzuru hak ediyor."

"Barış mı?" Bir kahkaha attı. "Geçmişin hayaletleri hepimize sinsice yaklaşıyor.

Henüz bunu bilecek yaşta değilsin."

"Büyükbaba-" Lucas söyledi ama büyükbabası onun sözünü kesti.

"Kim bu arkadaşın?" diye sordu büyükbabası, bakışları Aviva'ya kayarak.

"Kız kardeşinin kaçırıldığını mı söylüyorsun?"

"Yatak odasının penceresinden," dedi Aviva. "1942'de Almanların ailesini tutuklamaya geldiği gece."

Gözlerini ona dikti. "Ama bu doğru olamaz."

"Lütfen büyükbaba," dedi Lucas. "Hubert'in sana söylediği her şey yardımcı olabilir." "Onlarca yıllık soruların yanıtlarının bir şeyi değiştireceğini mi sanıyorsunuz?" Bill

hâlâ Aviva'ya bakıyordu. "Ve sen, genç bayan. Bu arkadaşınıza yardım ettiğinizi düşündüğünüzü biliyorum ama geçmişi karıştırmak sadece onu yaşayanlara zarar verir. Bir gizemi çözmeye çalışmak çok eğlenceli, değil mi? Ama eski yaralar yeniden açıldığında çok derinden acı verdiğini anlıyorsunuz?"

"Sanırım efendim," dedi Aviva nazıkçe, "arkadaşımın yaraları hiç kapanmadı. Tüm hayatı boyunca kız kardeşinin ölümünün kendi hatası olduğunu düşünerek yaşadı. Olanlar hakkındaki gerçeği öğrenmenin ona sonunda biraz huzur getireceğini düşünüyorum."

Bill çok uzun bir süre tabağına baktı. Hiçbiri henüz salatalarına dokunmamıştı. Sessizlik içinde, mutfaktan gelen tava seslerini ve akan suyun sesini duyabiliyorlardı.

"Arkadaşının annesine ne oldu?" diye sordu sonunda. Aviva ve Lucas bakışlarını birbirlerine çevirdi; onun söylemesini beklediği şey hiç de bu değildi. "Tutuklanan kişi."

"Colette'in annesi mi? Almanlar tarafından idam edildi, efendim," dedi

Aviva. Bill boğazının arkasından bir ses çıkardı ama bir şey söylemedi.

"Lütfen büyükbaba," dedi Lucas. "Eğer bir şey biliyorsan bize söylemen için sana yalvarıyoruz. Bayan Marceau'ya biraz huzur getirmemize yardım et."

Bill sertçe öksürdü ve sonra tabağına bakmaya devam ederken bir kez daha sessizlik çöktü. "Artık çok geç," dedi, sesi ince ve hırıltılıydı.

"Ne için çok geç, büyükbaba?" Lucas sordu.

Bill hemen cevap vermedi. "Geçmişini değiştirmek için çok geç," dedi sonunda. "Olan oldu. Yerleşti. Bitti. Kazıp çıkarmaya çalışmak bir hata. Herkes için bir hata."

Aviva nazikçe, "Korkarım efendim, nasıl olsa kazılıp çıkarılacak," dedi. Bill ona döndüğünde, "Aslen ailesine ait olan bir adam bunu talep etmeyi planlıyor, bu da muhtemelen kökeni hakkında yasal bir soruşturma anlamına gelecektir" dedi.

Bill'in ifadesi donuklaştı. "Bu konuda hiçbir şey bilmiyorum."

"Büyükbaba-" Lucas söyledi ama büyükbabası onun sözünü kesti.

"Şimdi ikinizin de gitmesini istiyorum," dedi sakince. "Özür dilerim, genç bayan. Çok kaba görüldüğümün farkındayım. Ama birdenbire çok yoruldum."

"Büyükbaba!"

Ama Bill onu durdurmak için elini kaldırdı. "Sondra!" diye seslendi ve Aviva onun sesinin hiç de yorgun gelmediğini fark etmekten kendini alamadı.

Sondra aceleyle içeri girdi ve el değmemiş tabaklarına tereddütle baktı. "Efendim?"

"Akşam yemeğini bitirdik, Sondra," dedi Bill. "Lucas ve arkadaşına kapıyı göstermeni istiyorum."

Lucas ayağa kalktı, çenesi sıkılmıştı. "Büyükbaba, aklına başka bir şey gelirse..."

"İlk öğrenen sen olacaksın, Lucas." Masadan kalkarken Aviva'ya baktı.

"Haydi," dedi Sondra usulca. "İkinizi geçireyim."

Sondra özür mırıldanarak onları odadan çıkarırken Aviva, Bill'in gözlerinin onu takip ettiğini hissedebiliyor ve kesin bir ürperti omurgasından aşağı akıyordu. Bill bir şeyler biliyordu. Bu da gerçeğe bir adım daha yaklaştığı anlamına geliyordu.

1942

Cherche-Midi'den serbest bırakıldıktan iki gün sonra, babam Colette'i annemin en yakın arkadaşları olan Frédéric Amca ve Marie Teyze'yi görmeye götürdü.

Colette'in babası, birbirlerini selamladıktan sonra Frédéric Amca'ya, "Kapıcımızdan bazı haberler aldık," dedi. Frédéric Amca aslında Colette'in amcası değil, annesinin Colette doğmadan önce Paris'te kullandığı mücevher simsarıydı. Colette annesinin İngiltere'de yaşayan erkek kardeşi Leo'yla hiç tanışmamıştı ve babasının da yaşayan hiçbir akrabası yoktu. Frédéric ve karısı Marie, Colette'in geniş ailesine en yakın kişilerdi.

"Roger, biliyorum," dedi Frédéric Amca, sesi kederle kalınlaşmıştı. "Söylentiği duydum ama inanmadım, bu yüzden cesedi çıkardıkları nehre gittim..." Titreyen bir nefes aldı ve Colette'e baktı. "Size söylentilerin yanlış olduğunu söyleyebilmeyi umuyordum ama..."

"Ama ne, Frédéric Amca?" Colette sesini alçaltarak sordu.

"Ama," dedi Frédéric Amca, sesi çatallaşarak, "geceliği tanıdım. Önü boydan boya L dikişli. Marie'min Liliane için dikiği gecelik." Colette'in eline uzandı. "Seninkine uyan gecelik."

"Peki emin misin?" Roger sordu.

Frédéric Amca başını salladı. "Marie her gece elbiseleri dikerken yanında oturdum. Onu nerede görsem tanırım."

"Peki ya astarın içine dikilmiş bilezik?" Roger sordu. Colette bunun neden önemli olduğunu anlayamıyordu ama babasının çenesi öfkeden kaskatı kesilmişti.

"Gitmiş," dedi Frédéric Amca. "Etek ucu yırtılmıştı." Colette'in babası elini ağzına götürdü.

"Baba, ne oldu?" Colette birkaç saniye sonra cüret etti.

"Demek ki kız kardeşini kaçıran adam mücevherlerden haberdardı," dedi Fare sesi. "Yani muhtemelen anneni tanıyan, onun neyin peşinde olduğunu bilen biri tarafından kaçırıldı."

"Ama..." Colette midesinin bulandığını söyledi. Birkaç parlak değerli taşla süslenmiş anlamsız bir altın parçası için bir hayat mı? "Bileziğin benim payıma düşen kısmı ne olacak?"

Sormak istediği şey bu değildi ve soru ortaya çıktığında da tamamen yanlıştı. Bileziğin kendisi umurunda değildi. Bir daha asla tamamlanamayacak bir parçayla ne yapması gerektiğini soruyordu, ama bundan da öte, bir daha asla bütün olamayacağını bilerek ne yapması gerektiğini birinin ona söylemesini istiyordu. Kız kardeşinin olmadığı bir dünyada nasıl yaşayacaktı?

Babası ona öyle soğuk bir bakış attı ki, içindeki buz hissedebildi. "Onunla ne yapacağın umurumda değil," dedi.

"Ama-"

"Kız kardeşin *öldü*, Colette."

Sanki bilmiyormuş gibi. Sanki ruhunun derinliklerinde, sırtını dönmesinin kendi hatası olduğunu hissetmiyormuş gibi. Sanki bunun için sonsuza dek kendini suçlamayacakmış gibi. "Çok üzgünüm baba," dedi. "Çok özür dilerim."

"Öyle olmalısın," diye tükürdü. "Ondan sen sorumluydun! Onu yalnız bıraktın ve sonra birinin onu götürdüğünü gördüğünde, peşinden gidecek kadar bile zeki değildin! Orada öylece durdun!"

"Ama Almanlar-"

"Bah! İsteseydin onlardan kaçabilirdin!" Babam karşılık verdi. "Ama çok korkmuştun Colette ve şimdi kız kardeşin *öldü*."

Kelimeler onu bıçak gibi kesti. "Biliyorum." Gözleri yaşlarla doldu.

"Roger, bu onun suçu değil," dedi Frédéric Amca, sesi aniden kesilmişti. "Çocuğu rahat bırak!"

Babam Frédéric Amca'ya döndü. "Onu yalnız mı bıraktın? Kız kardeşini kaçıran adama iyice bakamadı bile! Belki de onu zamanında bulabilirdik."

Görünüşe göre bir çeşit üniforma giydiği gerçeği dışında onun hakkında daha fazla şey biliyorduk."

"Çok üzgünüm," diye hıçkırdı Colette, ama babası onun sözlerini elinin tersiyle itti.

"Bana kalırsa, o bileziği -ve annenin çaldığı diğer her lanet şeyi- alıp Seine Nehri'ne atabilirsin," dedi. "Bunların hiçbirleriyle bir ilgim yok."

"Şimdi, Roger-" dedi Frédéric Amca, boynuna bir telaş yayılmıştı.

"Bana 'Şimdi, Roger' deme," dedi babası, tekrar Frédéric Amca'ya dönerek. "Bitti artık Frédéric. Bu çalgınlığa uzun zaman önce bir son vermeliydim. Annabel'in yaptığı şeyi yapmasını yasaklamalıyım. Bunun bir hata olduğunu biliyordum ve şimdi bu konuda hiçbir şey yapmadığım gerçeğiyle yaşamak zorundayım."

"O yetişkin bir kadın, Roger!" Frédéric Amca haykırdı. "Senin iznine ihtiyacı yoktu. Doğru olduğunu düşündüğü şeyi yapıyordu. Kendisinden önce gelenler gibi o da dünyada bir fark yaratmaya çalışıyordu."

Colette'in babasının gözleri parladı. "Farklılık mı diyorsun? Bak onu nereye getirdi.

Kızı öldü ve eğer henüz ölmediyse yakında o da ölecek." Colette'in nefesi kesildi. "Baba, ne demek istiyorsun?"

Frédéric Amca Colette'in babasına ters ters baktı ve sanki onu gelecek olan darbeden koruyabilecekmiş gibi kolunu Colette'e doladı.

"Demek istediğim," dedi Colette'in babası, ona dönerken sesinden küçümseme damlıyordu, "annen işleri çok ileri götürdü. Ve bunun için onu öldürecekler, Colette. Yeterince açık mı?"

Colette gözlerini kapattı. "Hayır. Olamaz."

"Roger, kızının önünde bu şekilde konuşmak-" dedi Frédéric Amca, sesi çatlayarak.

Ama Colette'in babası araya girdi. "Bitirdim, Frederic. Her şeyiyle." Kapıya doğru ilerlemeye başladı ama Frédéric Amca Colette'i bırakıp onun yoluna çıktı.

"Şimdi bir dakika bekle," dedi Frédéric Amca. "Biliyorum, şu anda çok zor zamanlar geçiriyorsun ama sana ihtiyacı olan bir kızın var ve-"

Ama Colette'in babası onu kenara itti ve adımlarını zorlukla kırdı. Kapıda döndü. "Annabel'in mücevherlerinin geri kalanını yarın sana getireceğim.

Almanlar Roorboard'larımızın altını ıskaladı. Colette'i Paris'ten çıkarmak için yeterli olmalı. Annabel'in İngiltere'de Leo adında bir erkek kardeşi var. Onu oraya gönderebilirsiniz."

Ve sonra, arkasına bile bakmadan, tüm normalliği de beraberinde götürerek gitti. Colette başını Frédéric Amca'nın omzuna gömdü ve ağladı.

Colette ilk başta babasının onun için geri döneceğinden emindi. O da kendisi gibi yas tutuyordu ve Liliane'in ölümünden onu sorumlu tutuyordu, tıpkı Colette'in her zaman kendisini suçlayacağını bildiği gibi.

On dört yaşında artık küçük bir kız olmadığı doğrudu ve tüm Avrupa'da onun yaşındaki çocuklar ebeveynlerini kaybetmiş ve kendi başlarının çaresine bakmayı öğrenmek zorunda kalmışlardı. Ama Colette yetim değildi; babası hâlâ hayattaydı. Hâlâ kendisine ihtiyacı olan bir çocuğu olduğunu hatırlayacağından emindi. Babasının mücevher hırsızlığı konusunda ne hissettiğini biliyordu ve annesinin başına gelenlerden sonra duygularının daha da katılaştığını tahmin ediyordu, bu yüzden çalma isteğini görmezden gelmek için elinden geleni yaptı.

Bir akşam Frédéric Amca ve Marie Teyze'yle yemek yerken, "Geri dönecek, değil mi?" diye sordu. Onlar iyi insanlardı, annesini seven insanlardı, Colette ve Liliane'i doğduklarından beri tanıyan insanlardı. Babası üç hafta önce Colette'i oraya bıraktığında hiç tereddüt etmeden onu yanlarına almışlardı.

Cevap verdiğinde Frédéric Amca onun gözlerinin içine baktı, bu da kızın hoşuna gitti; ona bir yük ya da çocuk gibi değil, aynı masayı paylaşmaktan memnun olduğu zeki biri gibi davranıyordu. "Korkmuyorum, sevgili kızım," dedi nazikçe. "Paris'ten ayrıldığı haberini aldım."

"Ama... nereye gitti?"

"Kuzey, duydum. Korkarım tüm bildiğim bu."

Colette başını öne eğmiş olan Marie'ye baktı, sonra tekrar Frédéric Amca'ya döndü. Colette sessizliğin içinde, "Babamın beni terk etmeyeceğine eminim," dedi. "Mutlaka geri dönecektir."

"Savaştan önce, canım, ben de aynı şeyi düşünürdüm. Ama bu zafer - tüm bu korku, ölüm ve trajedi - hepimizi değiştirdi."

"Çünkü Liliane yüzünden beni suçluyor," dedi Colette sessizce. "Öyle de olmalı. Eğer arkamı dönmemiş olsaydım-"

"Saçmalama Colette," diye araya girdi Frédéric Amca. "Baban ne derse desin, sen sorumlu değilsin. Lütfen canım, bu yükü taşımak sana düşmez."

Ama Colette onun yanıldığını biliyordu. Yoksa öz babası onu nasıl bu kadar kolay terk edebilirdi? Hayır, çok yanlış bir şey yapmıştı ve şimdi hak ettiğini buluyordu.

"Çok özür dilerim," dedi bir süre sonra önündeki yiyecekleri karıştırırken: sulu bir kase şalgam çorbası, şüpheli tahıldan yapılmış bir parça ekmek. İştahını haftalar önce kaybetmişti ve hâlâ geri gelmemişti. "Senin sorumluluğunda olmamalıyım. Böyle bir zamanda doyurulacak bir boğaz daha..."

Bu kez cevap veren Marie oldu. "Sevgili kızım," dedi, "buradasın çünkü sen bizim ailemizsin. Anneni sevdik ve seni de seviyoruz. İngiltere'deki amcana ulaşmaya çalışmaya devam edeceğiz ama bu arada, ihtiyacın olduğu sürece bizimle bir evin var."

Frédéric Amca ve Marie Teyze'yle kalmaya geldikten iki ay sonra Colette, babasının gerçekten gittiğinden emin olmak için bir öğleden sonra sıvışmış, Pasteur Sokağı'na kadar bir ömür boyu tanıdık adımların izini sürmüştü. Ancak eski dairesinin kapısını kilitli ve tahtalı buldu ve kapıcının dairesinin kapısına vurduğunda, asık suratlı yaşlı kadın ona dışarı çıkması için havladı.

"Baban soran herkese ikinizin de öldüğünü söylememi istedi, sanırım Almanlar geri dönüp burayı karıştırmassınlar diye," dedi. "Buraya dönerek beni tehlikeye atmak mı istiyorsun?"

"Elbette hayır, Madam Nadaud. Çok üzgünüm ama babam gerçekten taşındı mı?"

"Sağır mısın? Elbette duymuştur. Kendi evinde ölü taklidi yapamazdı, değil mi?"

Colette zorlukla yutkundu. "Ama daireye ne olacak?"

Madam Nadaud göğsünü kabarttı. "Onu savaşın sonuna kadar saklamam için bana yüklü bir ödeme yaptı. Döndüğünde bana daha fazlasını ödeyecek."

"Anlıyorum." Belli ki annesinin çalınan mücevherlerinden bazılarını kendisi için saklamış ve kapıcıya rüşvet vermek için kullanmıştı. Onlarla hiçbir ilgisi olmamasını istemek buraya kadarmış. "Nereye gittiğini biliyor musun?"

Çenesini dışarı çıkardı. "Brittany için tek bildiğim bu. Ama senin yerinde olsam onu unuturdum. Kız kardeşini terk eden sen değil miydin? Bir baba böyle bir şeyi affetmez."

Kadın ona tokat atmış gibi hissetti. "Ama-"

"Şimdi ben yetkilileri aramadan önce dışarı çık." Kapıyı çarptı ve Colette'i koridorda donmuş halde bıraktı.

Polis müdürlüğünün yanına gitti ve masaya yaklaşmadan önce tüm güvenini topladı.

"Mösyö Charpentier'i arıyorum," dedi, artık insanların hayatlarını mahvedebileceklerini bildiği üniformalı adamlardan korkuyormuş gibi değil de rahat bir ses çıkarmaya çalışarak. "Kendisi burada çalışıyor."

Adam sanki kötü bir koku almış gibi sustu. "Guillaume Charpentier?"

O gitti."

"Gitti
mi?"

"Güneyde bir yere tayin oldu. Şanslı piç."

Colette'in kalbi sıkıştı. Tanıdığı ve ona cevaplar konusunda yardımcı olabilecek son kişi oydu. "Teşekkür ederim," diye fısıldadı. Ağlamaya başlamadan önce sokağa çıkmayı başardı.

Sonraki birkaç ay boyunca Frédéric Amca, Leo Amca'ya defalarca mektup yazdı ama hiç cevap alamadılar. Leo'nun hâlâ hayatta olup olmadığını, Frédéric'in yazışmalarını alıp almadığını ve kız kardeşinin genç kızına hoş geldin demeyi içinden geçirip geçirmediğini bilmeleri mümkün değildi.

Yeni yılın başlarında bir gece, Colette birkaç aydır Frédéric Amca ve Marie Teyze'yle birlikte yaşadıktan sonra, onu konuşmak için ocağın yanına oturtular. Neredeyse on bir yaşındaydı ve bir anda çocukluktan kendi ayakları üzerinde durmaktan başka seçeneği olmayan bir kadın haline gelmişti. Yine de hırsızlığa geri dönmemişti, çünkü ya babası onun için geri gelirse? Ona tekrar çekip gitmesi için bir sebep veremezdi. Ama her geçen gün, babasına sırtını döndüğünü anlamaya başlamıştı.

Yardıma ihtiyacı olan, mirasına sırtını dönen, annesinin uğruna yaşadığı ve öldüğü şeye sırtını dönen. Ona ne olduğunu görmek annesinin kalbini kıracaktı.

"Sizinle konuşmak istediğimiz bazı konular var," dedi Frédéric Amca, hepsi yerleştikten sonra, sönmekte olan közlerin sıcaklığı, bastıran soğuğu ısıtmaya yetmiyordu.

"Gitme vaktim geldi, değil mi?" Colette tahmin etti. "Özür dilerim. Misafirliliğimi fazla uzattım-"

"Hayır," diye araya girdi Frédéric Amca hızla. "Hiç de değil, canım. Evin şimdilik burada. Savaşın ortasında İngiltere'ye gidilmeyeceği yeterince açık."

"Teşekkür ederim," dedi Frédéric'ten tedirgin görünen Marie'ye bakarak. "Peki o zaman, ne oldu?"

"Hepimizin uzun zamandır şüphelendiğini biliyorum, ama annenle ilgili kesin bir haber aldık," diye cevap verdi Marie Teyze, sesi nazikti. "Sana söyleyip söylememekte kararsızdık ama ne olduğunu bilmeyi hak ediyorsun."

"O öldü, değil mi?" dedi Colette, çünkü bunu ruhunda hissetmişti. Liliane'in yokluğu ona farklı gelmişti ama elbette bunun nedeni Liliane'in suçluluk duygusuyla örtülmesiydi.

Frédéric Amca hiç tereddüt etmeden, "Evet," dedi. Colette'in gözlerinin içine baktı ve ona bir kez daha bir yetişkin gibi hitap etti. "Çok üzgünüm Colette. Anlaşılan o ki, o bilezikleri çaldığı adam hem zalim hem de kindar olmasıyla tanınıyor. Daha kötü bir hedef seçemezdi."

Colette, "O bilezikleri geri almak onun için çok önemliydi," dedi. "Onlar arkadaşına aitti."

"Evet, biliyorum," dedi Frédéric Amca. "Rosman'ları ben de tanıyordum ve başlarına gelenlere en az annen kadar üzüldüm. Annen doğru olanı yapmaya, o aile için dünyalara bedel olan bir çift parçayı kurtarmaya çalışıyordu. Ama onun ölümünden sorumlu Alman'ın hırsızlıktan dolayı aşağılanmış hissettiğini tahmin ediyorum. Anneni cezalandırmasına rağmen bilezikleri geri alamadığı için muhtemelen çok öfkelenmiştir."

Colette sutyeninin astarına özenle diktiği parçanın kendi payına düşen kısmını düşündü. Onu her gün kalbinin üzerine takıyor ve

Ne olursa olsun, Möckel'in onu bir daha görmemesini sağlayacaktı. Tıpkı annesinin istediği gibi, H  l  ne Rosman dönene kadar onu güvende tutacaktı. "Sence Liliane'in bileziğin yarısı yeniden ortaya çıkacak mı?"

"Bir gün. Eğer onu öldüren adam mücevherleri de aldıysa, bunun nedeni kesinlikle onları satmak istemesiydi, kendisi için kullanmak istemesi değil. Tanıdığım bütün kuyumculara sordum. Bilezik tekrar ortaya çıktığında   ğreneceğiz."

2018

Sen iyi misin?" Aviva, Lucas'la birlikte Boston'a dönerken sordu. Lucas'ın parmak eklemleri direksiyonu tutmaktan bembeyaz olmuştu, karanlıkta yüz ifadesi okunamıyordu.

Ona bir göz attı ve sonra tekrar yola baktı. "Büyükbabamın bizimle böyle konuşmasına çok üzüldüm. Bu onun yapacağı bir şey değil. Gerçekten çok üzgünüm."

"Sizden özür dilemesi gereken benim. Tüm bunları karıştıran benim sorularımdı."

"Ama onlara sormak için her hakka sahiptiriz."

"Yine de büyükanne bu şekilde öğrendiğin için çok üzgünüm."

Lucas içini çekti. "Dürüst olmak gerekirse, bir havası olduğunu bilmek beni şaşırtmıyor. Onu severdim, ailem gibiydi ama tanıdığım en bencil insandı. Ben çocukken, büyükbabam birkaç dakikalığına bile olsa onunla değil de benimle ilgilendiğinde çok sinirlenirdi. Sanırım annem de bununla gerçekten mücadele etti. Büyükanneyle araları çok kötüydü. Büyükbabam onca yıl onunla nasıl yaşadı bilmiyorum."

Aviva yumuşak bir sesle, "İlişkiler karmaşıktır," dedi.

Lucas boğuk bir kahkaha attı. "Bunun gecenin yetersiz ifadesi olduğunu söyleyebilirim. Kendini bir pembe dizinin içine düşmüş gibi hissediyor olmalısın - büyükanne karımın büyükbabasıyla hava mı alıyor? Dürüst olmak gerekirse Aviva, çok utandım."

"Hey," dedi koluna dokunmak için uzanarak. "Bunların hiçbirisi senin suçun değil." Lucas'ın sesi sertti. "Kabul etmelisin ki her şey berbat durumda."

"Eh, hepimiz biraz berbat durumdayız," dedi. "Bizi ilginç kılan da bu."

Güldü ve sonra ayıldı. "Millie'ye nasıl söyleyeceğim? Büyükanne mi hiç tanımadı ama büyük büyükbabası Hubert ile her zaman harika bir ilişkisi oldu. Anne tarafından aileden kalan son parça o. Bu onun kalbini kıracak."

Aviva omuz silkti. "Belki de bilmesine gerek yoktur. Gençken anneni kaybetmek yeterince zor zaten. Bence bu da başka bir derin kayıp gibi hissettirecektir."

"Belki de haklısın. Onunla doğru olanı yapmak için çok çabalıyorum ama bazen bunun ne olduğunu bilmek çok zor, anlıyor musun? Her şeyi berbat ettiğim için günde yüzlerce kez endişeleniyorum."

"Bence," dedi Aviva, "sadece onun yanında olmak, onu sevmek yapabileceğin en iyi şey. Annem öldükten sonra buna sahip olamadım. Colette vardı ama bu bir ebeveyne sahip olmakla aynı şey değildi. İçimden bir ses senin inanılmaz bir baba olduğunu söylüyor, Lucas. Mesele her zaman yüzde yüz doğru yapmak değil. Önemli olan ortaya çıkmak ve denemek."

Lucas ona küçük, hüzünlü bir gülümseme verdi.

"Bunun için teşekkürler." "Ne zaman istersen."

Lucas bir an sessiz kaldı. "Dinle, bu gecenin tam bir tren kazası olduğunu biliyorum ama büyükbabam yemek yemeye fırsat bulamadan bizi dışarı attığına göre, şimdi benimle yemek yemek ister misin?"

Aviva şaşkınlıkla ona döndü. "İstedigine emin misin? Bu gece olanlardan sonra?"

"Elbette, eğer hazırsanız. Aslında, geceyi tersine çevirmek için daha iyi bir yol düşünemiyorum. Tabii tamamen yabancılaşmış ve benimle hiçbir şey yapmak istemiyorsan, ki bu arada ben de bunu çok iyi anlarım."

Aviva'nın kalbi küt küt atmaya başladı. "Akşam yemeğinde size katılmayı çok isterim," dedi gülümseyerek. Adam ona dönerken gözleri sıcacıktı. "Güzel. İtalyan yemeği kulağa nasıl geliyor?"

Müzenin hemen yanında harika küçük bir yer var." "İtalyanca kulağa mükemmel geliyor."

Beş dakika sonra Lucas arabayı caddenin kenarındaki bir noktaya çekip kontağı kapatmıştı ki cep telefonu çaldı ve ikisi de irkildi. "Özür dilerim," dedi cebini karıştırırken. "Arayanın Millie olmadığından emin olmalıyım."

"İyi bir baba olduğun için asla özür dileme." Adamın telefonuna bakmasını, birkaç kez göz kırpmasını ve sonra telefonu açmadan önce ona anlaşılmaz bir bakış atmasını izledi.

"Alo?" diye cevap verdi ve sonra diğer hattaki kişi konuşurken bir saniye sessiz kaldı. "Ne oldu?" diye sordu ve bir an sonra, "Tamam. Hemen geliyorum." dedi.

"Ne oldu?" diye sordu adam telefonu kapattıktan sonra. "Senin kızın değildi, değil mi?" Lucas bir elini saçlarının arasında gezdirdi. "Hayır. Destekli yaşam tesisiydi." Aviva inledi. "Ah, hayır. Yine mi Colette?"

"Hayır." Lucas derin bir nefes aldı. "Görünüşe göre Hubert yemekten sonra odasına dönerken koridorda yere yığılmış. Ambulans çağırmışlar ve şu anda hastaneye götürülüyor. Kalp krizi geçirdiğini düşünüyorlar, bilinci yerinde değil. Gitmem gerekiyor."

Aviva hemen, "Ben de seninle geleceğim," dedi. "Yani, eğer istersen."

Lucas onun bakışlarını tuttu. "İstiyorum. Eğer eminsen."

Başını salladı ve adam arabayı tekrar çalıştırıp kaldırımdan uzaklaşırken, Hubert'in Colette'in cevaplarını almasına yetecek kadar uzun süre hayatta kalması için dua ederken buldu kendini.

Colette, Marty'nin masasının karşısında oturmuş, Colette'in South Shore'daki en sevdiği restoran olan Edgewater'ın loş ışığında aralarında bir mum yanıyordu. Günün erken saatlerinde Marty'yi aramış ve kendisi için sakladığı yüzüğü ne kadar sürede satabileceğini sormuş, ayrıca konuşmak istediği başka bir şey daha olduğunu söylemişti. Marty ona yoğun bir günü olduğunu ama o akşam yemek için bir yerde rezervasyon yaptıracağını söylemişti.

Yine de bunu beklemiyordu. Onu aldığı anda, alışılmadık derecede gergin görünüyordu ve bir blok öteye gidene kadar onu nereye götürdüğünü söylememiştir.

"Bu kadar güzel bir yeri seçmene ne sebep oldu?" diye sordu Marty, kırmızı ışıktaki beklerken. Genellikle Marty'yle birlikte onun dükkânının arka tarafında ya da yakındaki sıradan restoranlardan birinde yemek yerlerdi.

"Nedeni yok," dedi Marty, ışıklar değişirken gözleri hızla ona ve sonra tekrar yola kaydı.

"Daha iyi bilmesem," dedi, "bana kur yapmaya çalıştığını düşünürdüm."

Marty, Edgewater'daki vale standına yanaşırken gülmekle yetindi ama Marty, Marty'nin boynundan yukarıya doğru süzülen rengi görebiliyordu. Kendisinin de kızarmış olması gerektiğini düşündü.

Garson birinci tabak istiridyeyi getirdiğinde, Colette bir randevuda oldukları gibi tuhaf bir hisse kapıldı ve bu konuda ne hissettiğinden emin değildi.

Marty bir istiridyeyi höpürdeterek yedikten ve sipariş ettikleri sauvignon blanc'tan bir yudum aldıktan sonra, "Biliyor musun Colette," diye söze girdi, "bunu yıllardır yapmak istiyordum."

"Neyi?" diye sordu şarabından bir yudum alarak.

"Seni düzgünce dışarı çıkaracağım."

"O zaman neden yapmadın?" Bu soruyu sormaktan kendini alıkoyamadı. Marty'nin karısı yirmi yıl kadar önce öldükten ve Marty yeniden birileriyle çıkmaya başladıktan sonra, Marty'nin kendisine çıkma teklif edip etmeyeceğini merak etmişti ama hiç etmemişti. Marty daha genç kadınları tercih etmişti ve o da kendini son kullanma tarihi geçmiş bir şişe süt gibi hissetmişti.

"Yapmalıydım," dedi. "Artık çok mu geç?"

Colette çıplak bileğine dokundu ve bir gün önce orada parıldayan bileziği, annesinin onlarca yıllık dileğini yerine getirerek Daniel Rosman'a geri verdiği bileziği düşündü. Daniel'ın hayatına girmesi her şeyi alt üst etmişti. Uzun yıllardır hiç kimseyle, hatta Marty'yle bile hissetmediği bir şekilde onun yanındayken kendini kendisi gibi hissetmişti.

Birkaç gün önce Hubert'in bakımeviden ayrıldıktan ve bileziğin diğer yarısını müzede gördükten sonra Daniel birkaç saatliğine Colette'le birlikte eve gelmiş ve ikisi sadece konuşmuş, anneleri ve 1930'larda, savaştan önce Paris'te geçen çocukluk anıları hakkında hikâyeler paylaşmışlardı. Daniel otele dönmeden önce Colette'e sarılıp vedalaştığında, Colette tuhaf bir şekilde biraz daha dayanmak istediğini hissetmiş ve Daniel ona en azından birkaç gün daha Boston'da kalmayı planladığını söylediğinde rahatlamıştı.

O gittikten sonra, oturma odasında birkaç dakika sessizce oturmuş, ne hissettiğini anlamaya çalışmıştı. Bunun bir aidiyet duygusu olduğunu fark etti. Tam olarak olduğu kişi olma hissiydi. Ve hayatı her zaman onunkiyle iç içe geçmiş olan bu adam için bunun yeterli olduğunu biliyordu.

Marty'yle her zaman tam tersini hissetmişti. Onun kendisine değer verdiği kadar, Marty'nin de kendisine değer verdiğini biliyordu. Ama daha gençken, onun savunmasını aşmak zor bir iş olurdu ve o da bunu tercih etmemişti. Daha sonra, bir şansları daha olabilecekken, kızları olabilecek kadar genç kadınları seçmişti. "Evet," dedi şimdi. "Artık çok geç olduğuna inanıyorum."

Peçetesini kucağında evirip çevirirken gerçekten kederli görünüyordu. "Uzun zamandır aptalmışım Colette."

"Evet," dedi gülümseyerek, "öyleydin. Ama bu asla bir ilişki olmazdı Marty. İyi ki hiç denemedik, çünkü güzel bir dostluğu mahvedebilirdi. Ve Marty, sana en yakın arkadaşım diyebildiğim için çok minnettarım."

Marty başını kaldırdı. "Ben de minnettarım." Boğazını temizledi ve şarabından uzun bir yudum aldı. "Peki, şimdi bunu aradan çıkardığımıza göre..." Arkasını döndü ve kravatını gevşetti. "Beni ne için görmek istemiştiniz? Bir sorunuz olduğunu söylemiştiniz?"

Başını salladı, daha güvenli bir bölgeye geçtiği için minnettardı. "Benim için sattığın ilk yüzüğü hatırlıyor musun?"

"Elbette biliyorum, evlat. Hatırladığım kadarıyla, altı zümrülden oluşuyordu ve her biri altı pırlanta ile sıralanmıştı."

"Hafızanız hayret verici."

Gülümsedi. "Nasıl unutabilirim ki? Holokost merkezinin açılışına fon sağlayan parçalardan biriydi, değil mi?"

"Öyleydi." Derin bir nefes aldı. "Ve şimdi onu geri almak istiyorum."

Gözlerini ona dikti. "Colette, eğer hâlâ oradaysa, bunun maliyeti kırk bin dolardan fazla olmalı."

"Linda Clyborn'un yüzüğünün satışından elde edilecek gelirin sadece masrafları karşılamaya yetmeyeceğini, aynı zamanda sahibini yüzüğü satmaya teşvik edeceğini umuyorum."

Bunu düşünmüş gibiydi. "Ne yapabileceğime bir bakayım. Hatırladığım kadarıyla bunu kendisi de koleksiyoncu olan bir elmas simsarına satmıştık; onun ya da onun soyundan gelenlerin elinde olması mümkün. Neden geri istediğinizi sorabilir miyim?"

Ellerine baktı. "Çünkü onu sattığımda, çalındığı insanları onurlandırmak için bunu yapıyordum. Tüm ailenin öldüğünü sanıyordum ama oğlu hayatta kaldı. Ve şimdi o burada. Yüzük annesine aitti ve ben de ona geri vermek istiyorum."

"Bu New York'tan gelen şu adamlar mı ilgili? Daniel Rosman mı? Ailesi bileziklerin sahibi olan mı?" diye sordu ve kadın şaşkınlıkla başını kaldırıncaya omuz silkti. "Aviva aradı. Senin için endişeleniyormuş."

Colette nefes verdi. "Evet," dedi. "Daniel Rosman hakkında."

Marty kızın yüzünü inceledi ve kız onun kendisini bir günlük okur gibi okuduğunu hissetti. "Bu senin için önemli."

"Çok," dedi.

"Anlıyorum." Marty boğazını temizledi ve Marty onun gözlerinde bunun kendisi için neden bu kadar önemli olduğunu görüp göremediğini merak etti. Kendisinin de bunu anladığından emin değildi. "Ne yapabileceğime bakacağım, evlat. Söz veriyorum."

"Teşekkür ederim, Marty."

Garson kadehlerini yeniden doldurmak ve mezelerin birazdan çıkacağını söylemek için araya girdi ve Colette tam son bir ıstırak almak için uzanırken, sandalyesinin koluna asılı duran el çantasındaki cep telefonunun titrediğini hissetti.

"Affedersiniz," dedi ve bu saatte kimin arayabileceğini görmek için telefonunu çıkardı. Aviva'nın adını görünce şaşırdı; kız bu saatte ancak bir sorun olduğunda arardı. "Marty, ben Aviva. Buna bakmam gerek."

"Elbette." Şarabından bir yudum aldı ve kızın cevabını endişeyle izledi.

"Aviva, canım, her şey yolunda mı?" Colette sordu.

"Hayır," dedi Aviva, sesi uzak ve boş geliyordu. "Hastaneye gidiyorum."

Colette sandalyesinde doğruldu, kalbi hızla çarpıyordu. "Hastane mi? Ne oldu? Yaralandın mı canım?" Marty endişeyle öne doğru eğildi.

"Hayır, hayır, öyle bir şey değil. Hubert Verdier, Colette. Kalp krizi geçirdi."

Colette elini ağzına götürdü. "Hayır. Bu mümkün değil. Bunca zaman sonra..." Arkasını döndü. "İyi olacağımı söylediler mi?"

"Ev, sağlık görevlileri geldiğinde bilincinin kapalı olduğundan başka bir şey bilmiyordu. Onu South Shore Hastanesi'ne götürdüler. Lucas'la birlikteyim ve şimdi oraya gidiyoruz."

"Lucas'la birlikte misin? Anlıyorum." Aviva'ya müze müdürüyle ilişkiye girmenin kötü bir fikir olduğunu söylememiş miydi? "Beni haberdar et, olur mu?"

"Evet. Sadece bilmeni istedim." Aviva tereddüt etti. "Özür dilerim Colette."

"Ben de üzgünüm." Colette aramayı sonlandırdı ve Marty'ye inanamayarak baktı. "Hubert

Verdier kalp krizi geçirdi. Aviva şu anda Lucas O'Mara ile birlikte South Shore Hastanesi'ne gidiyor."

"Lanet olsun." Marty ayağa kalktı ve cüzdanından birkaç yirmilik çıkardı.

"Ne yapıyorsun?" Parayı masanın üzerine bırakırken Colette sordu ve garsonu çağırdı.

"Seni hastaneye götüreceğim," dedi ve kolunu ona doğru uzattı. "Ve bazı cevaplar alana kadar orada seninle kalacağım."

Yirmi dakika sonra Marty'yle birlikte South Shore Hastanesi'nin acil servisinin bekleme salonuna girdiklerinde Colette, Aviva ve Lucas O'Mara'yı hemen fark etti. Ameliyathaneye açılan kapının yanında yan yana oturuyorlardı ve Lucas'ın başı ellerinin arasındaydı. Colette'i gören Aviva'nın gözleri irileşti ve başını kaldırıp gözleri kan çanağına dönmüş olan Lucas'ı dürttü. Colette bir suçluluk yumrusunu yuttu. Lucas için endişelendiği bu anda burada olmamalıydı. Ama nasıl olmazdı ki?

"Colette?" Lucas, gözlerinin yerinde olup olmadığından emin değilmiş gibi birkaç kez gözlerini kırıştırarak onu kandırmak. "Marty?"

"Haber duyduğumuzda birlikte yemektekdik," dedi Colette. "Şu anda muhtemelen görmek isteyeceğin son kişi olduğumu biliyorum."

Lucas başını eğip ona baktı, yüz ifadesi şaşkındı.

Colette boğazını temizledi. "Kayınbabanla yaşadığım etkileşimler yüzünden. Olanlar için beni suçlarsan anlarım."
."

Lucas'ın yüzü aydınlandı ve onun sözünü kesti. "Bilmiyorum, Colette. Kötü bir kalbi var.
Bu senin hatan değil." "Ama-
"

"Neden onu sorgulamak zorunda hissettiğinizi anlıyorum. Gerçekten anlıyorum." Başını sallayan Aviva'ya baktı ve Colette'e döndüğünde birden bitkin göründü. "Umarım bundan sağ kurtulur. Bazı cevapları hak ediyorsun. Hepimiz hak ediyoruz. Lütfen oturun."

Kendisinin ve Aviva'nın karşısındaki iki koltuğu işaret etti ve Colette ile Marty onlara kaydılar. "Teşekkür ederim," dedi Colette, ama kelimeler yeterli gelmemişti.

Lucas sadece başını salladı ve başka tarafa baktı. Aviva onun sırtını sıvazladı ve bir süre sonra Marty elini Colette'inkinin üzerine koydu.

Yirmi dakika sonra ameliyathanenin kapısından önlüklü genç bir doktor çıktı ve Hubert Verdier'in ailesini sordu.

Colette ayağa fırladı. "Uyandı mı?"

Doktor uzandı ve Colette'in koluna hafifçe dokundu. "Çok üzgünüm hanımefendi ama onu kurtaramadık."

Colette'in dizlerinin bağı çözüldü ve Marty onu yakalayarak yere düşmeden önce kendine çekti. Derin bir nefes alıp dikkatini tekrar doktora vermeden önce yüzünü bir saniyeliğine onun göğsüne gömdü.

Lucas nefesini verdi ve bir adım öne çıktı. "En yakın akrabası benim," dedi ve doktor Colette'e şaşkın bir bakış attıktan sonra ona döndü.

"Pekâlâ o zaman. Korkarım Bay Verdier'in buraya gelirken ambulansa solunumu durdu," dedi doktor, Fransızca *Ver-dee-ay* yerine *Verdeer* adını telaffuz ederek, ama kimse onu düzeltmedi. "Onu hayata döndürmeye çalıştık ama çoktan ölmüştü. Çok üzgünüm."

"O... bir şey söylemedi mi?" Colette sesini alçaltarak sordu ve doktor ona endişeyle baktı.

"Bilinci yerinde değildi, hanımefendi. Tekrar özür dilerim." Lucas'a başıyla selam verdi ve arkasını dönerek ameliyathaneye doğru ilerledi.

"Elbette," diye mırıldandı Colette son umudu da sönerken.
Lucas'a döndü. "Üzgünüm, Lucas. Kaybın için üzgünüm."

Adam uzanıp iki elini de sıktığında şaşırdı. "Ben de seninkiler için üzgünüm. Bilezikle ilgili bazı cevaplar almanın senin için ne kadar önemli olduğunu biliyorum. Söz veriyorum, işin aslını öğrenmeye çalışmaya devam edeceğim."

"Ama bu en dip noktayıydı," dedi Colette. "Bütün sırlarını da yanında götürdü." "Ya da belki," dedi Lucas, Aviva'ya bakarak, "dışarıda bir yerlerde hâlâ birileri vardır."

Bunca yıldan sonra size biraz huzur verebilecek kadar çok şey bilen biri."

1943

1943'ün başlarındaki sert ve soğuk kış devam ederken Colette yeniden hayata döndü.

Her şey Frédéric Amca ve Marie Teyze'nin payına düşen ekmek için uzun bir kuyrukta beklerken başladı. Buz gibi soğuktan dişleri gıcırıyor, Liliane'in kaçırdığı geceyi düşünürken birden önünde kuyrukta bekleyen iki kadından birinin kısık bir sesle tanıdık bir isim söylediğini duyuyordu.

"Le Paon bu öğleden sonra bir toplantı düzenliyor," dedi kırmızı yün bir palto giymiş olan genç kadın. Bu açıklamayı anlaşılmaz bir şey izledi ve sonra Colette kadının, "-belgeler için ödeme sorunu var," diye eklediğini duydu.

"Finansmanın sorunlarımızın en küçüğü olduğunu sanıyordum," dedi annemin yaşlarında olan diğer kadın, alnı endişeyle kırışarak.

"Görünüşe göre bir aksaklık olmuş," diye cevap verdi genç kadın. "Her neyse, ben toplantıya gidiyorum. Ya sen?" Sonra başlarını birbirine eğip o kadar alçak sesle konuşmaya başladılar ki Colette kulak misafiri olduğunu belli etmeden artık onları duyamıyordu. Ama annesinin yeraltı grubunun lideri *Le Paon*'u duymuştu.

Colette aylardır yeniden hırsızlık yapmayı düşünüyordu, artık babasının onun için geri gelmeyeceğini gerçekten anlamıştı. Ama Direniş'in güvenilir bir üyesine nasıl ulaşacağı konusunda hiçbir fikri yoktu ve Frédéric Amca ile Marie Teyze'den her yardım istediğinde onu geri çevirmişlerdi. Marie Teyze daha bir hafta önce, "*Hırsızlık yapmana gerek yok,*" demişti. *Tekrar tutuklanırsan kendimi asla affetmem.* Colette onu ısırılmıştı.

ama dünya parçalanırken boş boş oturduğu için *kendini* affedemeyeceğini söylemek istedi.

Ama şimdi kader bir fırsat sunmuştu. Bu iki kadın sadece annemin eski grubuyla bir toplantıya katılmayı planlamakla kalmıyor, aynı zamanda örgütün paraya ihtiyacı olduğu da açıktı. Şimdi Colette'in yapması gereken tek şey, kendisini Le Paon'a götürene kadar kadınları takip etmek ve sonra da hizmetlerinden yararlanmak için adama yaklaşmaktı. Elbette Annabel Marceau'nun kızı olarak onun değerini anlayacaktır.

Sıradan çıktı ve eve erzaksız döneceğini bilmesine rağmen, pastanenin yanındaki kapıdan içeri girdi. Yirmi dakika sonra, her biri küçük bir somun ekmek taşıyan kadınlar çıktı ve Colette onları uzaktan takip etmek için dışarı çıkmadan önce gölgelerden onları izledi.

Köşede öpüşerek ayrıldıklarında, Colette kırmızı paltolu kadının arkasında kaldı. Kadın Oberkampf sokağındaki bir apartmana girerek gözden kayboldu ve bir saat sonra aynı paltoyla yeniden ortaya çıktı. Yüzünü neredeyse tamamen gizleyen siyah bir eşarp eklemişti. Colette bir kez daha onun yarım blok gerisinde kalarak geri çekildi. Kadın bir kez bile kuyruğu olduğunu hissetmiş gibi görünmüyordu; asla arkasını dönüp Colette doğruca Avenue de la République'deki bir tıbbi kliniğe gider.

Colette, kliniğin kapısını açan kadına yetişmek için acele etti ve arkasından girmek için uzandığında, kadın kocaman gözlerle ona döndü. "Klinik kapandı matmazel," dedi kadın, kapıyı Colette'in üzerine kapatmaya çalışarak.

"Buraya Le Paon'u görmeye geldim," dedi Colette sert bir sesle. Kadın onu bir aşağı bir yukarı süzdü.

"Ama sen bir çocuksun," dedi sonunda. "Artık değil," dedi Colette.

Kadın bir an Colette'in gözlerini aradı. "Le Paon'u nereden tanıyorsunuz?"

Colette, "Annem onu tanırdı," deyince kadın anlayışla iç geçirdi ve başını sallayarak Colette'i içeri aldı. Colette'e uzun bir koridorda kendisini takip etmesini işaret etti.

Sessizlik içinde, tüm tıbbi malzemelerinden arındırılmış gibi görünen karanlık bir muayene odasından geçtiler ve sonra kırmızı önlüklü kadın arka tarafa açılan bir kapının önünde aniden durdu. "Burada bekleyin," dedi. "Le Paon'a burada olduğunuzu söyleyeceğim. Ama buradaki insanların yarısının silahlı olduğunu bilmelisin, bu yüzden hızlı davranmaya çalışmasan iyi edersin evlat."

Colette başıyla onayladı ve kalbi küt küt atarak karanlıkta beklemeye başladı. Bir an sonra arka taraftaki kapı açıldı, ama kırmızılar içindeki kadın yerine, sol tarafından iki mavi tüy çıkan yeşil fötr şapkalı yaşlı bir adam geldi. *Le Paon*.

"Bu zevki neye borçluyum?" diye sordu adam, bakışları şüpheciydi ve Colette'e bir aşağı bir yukarı bakarken sesi soğuktu.

Colette hemen, "Ben Annabel Marceau'nun kızıyım," dedi.

Annesinin adını duyunca yüzü yumuşadı ama uzun süre konuşmadı. "Colette, o zaman. Annene ne olduğunu duydum," dedi sonunda. "Çok üzıldüm. Kız kardeşin için de. Büyük bir trajedi. Onu öldüren adam için mi buradasınız?"

Colette'in ağzı kurudu. "Onun kim olduğunu biliyor musun?"

"Hayır, korkarım değil," dedi Le Paon hemen. "Tüm kaynaklarımla araştırma yaptım ve söylentiye göre bir Fransız polisi annenizi Almanlara ihbar etmiş ve sonra da annenizin mücevherlerini çalmak amacıyla kız kardeşinizi kaçırmış. Ama tüm bildiğim bu."

Colette gözlerini kapadı ve adamın Liliane ile birlikte ortadan kaybolurkenki görüntüsünü görebildi. "O gece apartmanımızdan hızla uzaklaşan üniformalı birini gördüm."

"Annen bir dosttu Colette ve keşke sana yardım edebilseydim. Ama şu an kişisel kan davalarının zamanı değil."

"Biliyorum," demeyi başardı. Bunun için daha sonra zaman olacaktı. "Ama bunun için burada değilim efendim. En azından henüz değil."

Gözlerini kırıştırdı ve onun devam etmesini bekledi.

"Yardım etmek isterim," diye ağzından kaçırdı. "Annemin sana yardım ettiği gibi."

Onu inceledi. "Hırsızlık demek istiyorsun."

"Evet, efendim." Derin bir nefes aldı. "Sahte belgeler için ödeme yapmakta zorlandığınızı biliyorum."

Kaşları havaya kalktı. "Peki sen bunu nereden biliyorsun?"

Kırmızı paltolu kadına ihanet etmeyecekti ama Le Paon grubunda gevşek dudaklı üyeler olduğunu bilmeliydi. "Bu yönde bir şeyler duydum."

"Anlıyorum." Uzun bir süre ona baktı. "Kaç yaşındasın?" "Neredeyse on bir, efendim."

"Oldukça genç."

"Nasıl çalınacağını bildiğim sürece bunun bir önemi var mı?"

Hafifçe gülümsedi. "Peki ya sen? Nasıl çalınacağını biliyor musun?"

"Sanırım annem ölmeden önce elde ettiğim parçaları size getiriyordu."

Kaşlarını çattı. "Evet. O zaman da bu konuda endişeliydim, şimdi de endişeliyim. Eğer yakalanırsan..."

"Olmayacağım."

"Annenin de böyle düşündüğünü tahmin ediyorum." Sözler nazikçe söylenmişti ama yine de karnına bir yumruk yemiş gibi hissettirdi.

"Öyle olduğunu tahmin ediyorum," diye cevap verdi Colette soğukkanlılıkla. "Ama onun başına gelenlerden ders çıkaracağım. Duyguların yoluma çıkmasına izin vermeyeceğim."

"Neden yardım etmek istiyorsun?"

Colette yavaşça, "Çünkü kendimizi karanlığın içinde bulduğumuzda, ışığın bizi bulmasını bekleyemeyiz," dedi.

"Gerçekten de öyle. Bu durumda, nasıl bir ışık getirebileceğini görmek için sabırsızlanıyorum, Colette. Ama sakın gereksiz risklere girme. Kendimi asla affetmem."

"Yapmayacağım efendim," diye söz verdi Colette. "Sizi hayal kırıklığına uğratmayacağım."

"Göreceğiz," dedi Le Paon, çoktan arkasını dönmüştü. "Gelecek hafta bu saatlerde yine burada buluşacağız. Eğer elinde çalıntı bir parçayla gelersen seni grupta tanıştırirım." Sonra da Colette'i muayene odasında tek başına bırakarak, kendini neye bulaştırdığını merak ederek gitti.

ON YEDİ ŞAFTÖR

2018

Hubert Verdier'in ölümünden iki gün sonra, Colette mutfak tezgâhında oturmuş boşluğa bakarken kapısı çalındı. Bunca yıl sonra kız kardeşinin muhtemel katilini bulmak ve gerçeği itiraf edemeden onu kaybetmek, Liliane'i bir kez daha hayal kırıklığına uğratmış gibi hissetmesine neden olmuş, bu his onu kederden uyuşturmuştu. Yetmiş yıl önce o adamla aynı masayı paylaşmıştı. O zaman adalet için bir şansı vardı ama bunu fark etmemişti. Kendisiyle nasıl yaşayabilirdi?

Kapı zili tekrar çaldı ve yavaşça ayağa kalktı, bornozunun bağını sıktı, ve kapıya doğru şu ed.

Daniel Rosman'ın haki pantolon ve düğmeli bir gömlek giymiş olmasına ve son derece normal görünmesine şaşırdı - ölümün ısınmış hali gibi değil, ki ona öyle görünmüş olması gerektiğinden emindi. Onu bu kadar iyi görmek bir an için kafasını karıştırdı, ama sonra onun için ailesinin nasıl öldürüldüğüne dair hiçbir gizem olmadığını, bir ömür boyu boşuna bir araya getirmeye çalıştığı sarkan ipler olmadığını hatırladı.

"Colette," dedi adam, derin sesi sıcaktı ve yüz ifadesi ona bakarken endişe doluydu. Adamın elinde küçük bir karton kutu ve içinde iki fincan kahve bulunan, kapaklarındaki deliklerden hâlâ buhar çıkan bir taşıyıcı olduğunu fark etti.

"Burada ne yapıyorsun?" diye sordu, kendi sesinin kısıklığına şaşırarak. Hastaneden ayrıldığından beri neredeyse hiç konuşmamıştı.

"Aviva bana Hubert Verdier'e ne olduğunu anlattı." Karton kutuyu havaya kaldırdı. "Kruvasan ve kahve getirdim, vaktin varsa sana bir teklifim var."

"Bir teklif mi?"

Başını salladı. "Ama önce dostum, beni içeri almalısın."

Ondan arkadaşı olarak bahsetmesinde, kederinin kabuğunu kıran bir şey vardı. Adam gözyaşlarını görmeden önce arkasını döndü. Onları nasıl açıklayabilirdi ki? Ona pek anlamlı gelmiyorlardı. "Rahatına bak," dedi omzunun üzerinden. "Ben sadece giyineceğim."

On dakika sonra mutfağa girdiğinde, adamın kruvasanları kutudan çıkarıp bir tabağa dizdiğini görünce irkildi. "Umarım tabak çanak aramamın bir sakıncası yoktur," dedi gülümseyerek.

"Hiç de değil." Karnında garip bir kıpırtı hissetti, onu mutlu etmek isteyen biri tarafından ilgilenilmek böyle bir şey olmalıydı. En son ne zaman böyle hissettiğini hatırlayamıyordu; her zaman fazla ilgili, fazla nazik olan herkesten uzak durmuş, bunu hak etmediğini düşünmüştü. Ama önünde bir tabak kruvasan ve mutfağında ona umutla gülümseyen bir adam varken, kendisiyle ilgilenilmesinin neden bu kadar itici geldiğini tam olarak hatırlayamıyordu. "Bu çok güzel," diye itiraf etti.

"Kahveni nasıl içtiğini bilmiyordum," dedi, "ben de bir tahminde bulundum ve benimkini aldığım gibi siyah aldım."

"Bu iyi bir tahmindir." Hayal mi görüyordu, yoksa onun da sesi biraz gergin miydi? Kadının makyajına ekstra özen gösterdiğini fark etmiş miydi? Neden bu kadar uğraşmıştı ki? Tam olarak bilemiyordu - sadece adam ona gülümsediğinde, gülümsediğine memnun olmuştu. Tanrı aşkına, neredeyse doksan yaşındaydı ve bir genç kız gibi davranıyordu. Başını salladı ve kahveden uzun, canlandırıcı bir yudum aldı. "Bu çok güzel," dedi, çünkü kakao hakkında konuşmak midesindeki tereyağlı börekleri düşünmekten daha kolaydı.

"Brookline'da küçük bir Fransız fırını buldum. Otel görevlisi bana Boston'daki en iyi fırın olduğunu söyledi."

"Bu kadar çaba sarf etmene gerek yoktu." Ama buna memnun olmuştu. Bir yudum daha aldı. "Ben olsam sana kendim kahve yapardım."

"Belki bir dahaki sefere yaparsın," dedi gülümseyerek ve onun burada yaşamadığını hatırlamadan önce kendini gülümserken buldu, şu anda içinde çırpınan her ne ise - yeni bir arkadaşlığın küçük sevinci olsa bile - geçici olmaya mahkûmdu.

"Sanırım yakında New York'a döneceksiniz." Birdenbire onun ayrılışının muhtemelen yakın olduğunu fark etti; müzedeki bilezik üzerinde hak iddia etmek için orada bir avukat tutabilirdi; artık Boston'da olması için bir neden yoktu. "Bu yüzden mi buradasın? Veda etmeye mi geldin?" Kelimeler ağzından çıkar çıkmaz, muhtemelen kendisini muhtaç gibi gösterdiklerini fark etti. "Tabii ki geldin," diye düzeltti hemen.

"Aslında" dedi, onu dikkatle izleyerek, "eve gidiyorum ama New York'a değil. Bugün seni görmeye geldim çünkü senin için bir davetiyem var."

"Bir... davet mi?" Bir kruvasan aldı ve sırf yapacak bir şeyi olsun diye bir ısırık aldı. Rakı gibi hamur diline değdiği anda bir an için gözlerini kapadı ve zevkle inleme dürtüsüne direndi. Bu yıllardır yediği en iyi kruvasandı. "Bu oldukça iyi," dedi.

Kıkırdadı. "Ben de aynı şeyi düşündüm. Tıpkı benim hatırladıklarım gibi Paris, savaştan önce." Yüz ifadesi ciddileşti. "Bu da beni, Colette, sana sormak istediğim şeye getiriyor." Adam tereddüt etti ve Colette onun gergin olduğunu hissetti. "Benimle Paris'e gelmek ister misin?"

O kadar şaşırmıştı ki kruvasanı yerken boğulmaya başladı, bu da bir sonraki anın Daniel'in dolabına koşup bir bardak bulması ve ona biraz su doldurmasıyla geçmesi anlamına geliyordu. Bir yudum aldıktan sonra "Paris?" diye tükürmesi birkaç saniyesini aldı.

"Evet. Aslında yarın."

"Özür dilerim." Bir kahkaha attı. "*Yarın* seninle Paris'e gelmem için beni davet mi ediyorsun?"

"Kulağa çılgınca geldiğini biliyorum. Ama Colette, dün gece babam için bileziği yapan kuyumcunun büyük yeğeniyle telefonda konuştum. Kuyumcu da annem gibi Auschwitz'de ölmüş ama savaştan sonra kardeşi onun aletlerini, makbuzlarını ve müşteri listesini almış ve Paris'te kendi kuyumcu dükkanını açmaya çalışmış. Kısa ömürlü oldu ama aile Antwerp'e taşındıktan sonra bile evrakları sakladılar. Birkaç gün önce yeğenine e-posta göndererek kayıtlarında bileziklerin ailem için yapıldığına dair herhangi bir kanıt olup olmadığını araştırmasını istedim ve dün gece beni arayarak orijinal tasarımları ve büyük amcasının hazırladığı faturayı bulduğunu, bugün Paris'e gideceğini ve belgeleri de yanında getirebileceğini ancak sadece bir süreliğine orada olacağını söyledi.

önümüzdeki iki gün içinde. Evrakları tarayıp bana kargoyla göndermeyi teklif etti ama burada bir avukat için tarama yeterli olmayacaktır ve nakliye sırasında kaybolma riskini göze alamazdım. Colette, onları şahsen almak istiyorum ve senin de benimle gelmeni istiyorum."

Kadın ona baktı. "Paris'e," diye tekrarladı donuk bir sesle.

Gülümsedi. "Paris'e," diye yineledi. "Yani, pasaportunuzu güncel tutup tutmadığınızdan emin değilim, ya da-"

"Evet," dedi, zihni dönüyordu. "Ama Daniel, 1945'te ayrıldığımdan beri Fransa'ya geri dönmedim." Yıllar on yıllara dönüşmüştü ve işte buradaydı, annesini ve kız kardeşini en son gördüğü yerden yetmiş yıldan fazla bir süredir uzaktaydı. Bir noktada geri dönmeyi planlamıyorsa neden bunca yıldır pasaportunu yenilemeye devam etmişti?

Başını salladı. "Ben de öyle olabileceğini düşünmüştüm. Benim için oraya son gidişim on yıllar önceydi ve çok kült bir yerd. Ailemin hayaletlerini her yerde hissettim. Ama son zamanlarda ölmeden önce geri dönmek istediğimi düşünüyorum. Hayaletlerden kaçmak yerine onlarla yüzleşmek için söylenecek bir şey var. Ve şimdi her zamanki gibi iyi bir zaman. Maraton koşma günlerimin geride kalmasından korksam da hala oldukça iyi dolaşabiliyorum."

Güldü. "Benimki de öyle."

"Ayrıca, yıllardır havayolu milleri biriktiriyorum." Kadın

adama göz kırptı. "Paris biletimi senin ödemene izin veremem."

"Colette," dedi aniden ciddileşerek, "en azından bunu yapabilirim. Bileziğin sana ait olan yarısını bana geri vererek, bana ailemden, geçmişimden bir parça vermiş oldun. Bunca zaman sonra bunu hayal bile edemezdim."

Uzun bir süre ona baktı, kalbi güm güm atıyordu. Adam da ona baktı, bakışları sabitti. Derin bir nefes aldı. "Hubert Verdier'in cenazesi ne olacak? Saçma olduğunu biliyorum ama adamın gömülüşünü görmek için orada olmam gerektiğini hissediyorum, sadece ölüp gittiğinden emin olmak için bile olsa. Kız kardeşim için yapabileceğim son bir şey gibi geliyor."

"Hiç de saçma değil. Cenaze ne zaman?"

Daha bu sabah gazetede ölüm ilanını görmüştü. Onun uzun yaşamını, başarılı muhasebeciliğini, iş hayatındaki başarılarını okumak kanını kaynatmıştı.

Shriners'ın yerel bölümüne üyelik, sanki vücudunda düzgün bir kemik varmış gibi.
"Cuma. Üç gün sonra."

"O zaman hızlı bir yolculuk yaparız. Hatta bu gece yola çıkabilir miyiz bir bakayım."

"Bu konuda emin misin Daniel?" diye sordu. "Ve beni de yanında götürmek istediğinden emin misin?"

"Colette," dedi, ona bir kez daha tereyağlı kızarmış dudaklarını kıpırdatacak şekilde bakarak, "hayatımda hiçbir şeyden bu kadar emin olmamıştım."

Onun bakışlarını üzerinde tuttu. "Peki o zaman," dedi, böyle bir şeyi kabul ettiğine inanmakta güçlük çekerek. "Sanırım gidip eşyalarımı toplasam iyi olacak."

Daniel biletlerini aldıktan sonra iki saat içinde dönüp Colette'i 5:15'teki randevuları için alacağına söz vererek ayrıldı. Colette gece için bir çanta hazırladı ve sonra Colette'in evet dediğine inanamayan Aviva'yı aradı.

"Bunun güvenli olduğundan emin misin?" Aviva sordu. "Yani Daniel Rosman iyi bir adama benziyor ama-"

"Hayatım," dedi Colette sinirlenerek. "Bu bir yabancı değil. Neredeyse dünyadaki herkesten daha fazla ortak noktam olan biri." Bu sözleri söylerken bunun pek çok açıdan ne kadar doğru olduğunu fark etti. Daniel Rosman'ın yanında olmak, sonsuza dek kaybettiğini düşündüğü evine dönmek gibiydi.

Aviva, "Bu çok spontane bir şey," dedi. "Gerçekten spontane yapamazsın."

"Belki de yapmalıyım."

"Gittiğin süre boyunca senin için endişelenmeye devam edeceğim."

Colette, "O zaman ödeşmiş olduk, çünkü sen ve Lucas O'Mara için endişeleniyor olacağım," dedi. Hastanede ikisinin bir çiftte çok benziyor olmasından rahatsız olmuştu. Lucas'ın bilezikle ilgili örtbas işine karışmış olma ya da söylediğinden daha fazlasını biliyor olma ihtimalini hâlâ göz ardı etmiyordu. Aviva'nın dikkatsizliği zaten karışık olan durumu daha da karmaşık hale getiriyordu. "Lucas O'Mara'nın çok yakışıklı olduğunu biliyorum Aviva ama sen onu pek tanımıyorsun. İçinde bulunduğu durum çok karmaşık ve-"

"Colette, o iyi bir adam," dedi Aviva. "Söz veriyorum, senin için neyin tehlikede olduğunu anlıyor. Büyükbabasının neler bilebileceğini öğrenmek için elinden geleni yapıyor." "Evet, buna gördüğümde inanacağım." Ayrıca, Lucas'ın büyükbabasının

Büyükbaba bir iki şey biliyor muydu? Hikâyenin tamamı Hubert Verdier ile birlikte ölmüştü. "Bir sorun çıkarsa beni arayacağına söz veriyor musun?" Aviva sordu.

"Paris'te ne yanlış gidebilir ki?" Colette sordu ama bu sözler çok saçmaydı, öyle değil mi? Hayatının en kötü anları Paris'te yaşanmıştı.

"Sadece seni seviyorum, tamam mı?" Aviva söyledi. "Bunu sık sık söylemediğimi biliyorum ama siz benim ailemsiniz. Her zaman da öyle olacaksınız."

"Ben de seni seviyorum canım," dedi Colette duygulanarak. Vedalaştılar ve Colette Marty'yi aramadan önce bir süre telefonunu elinde tuttu.

"Selam evlat," dedi cevap verdiğinde, sesi tamamen kendisiymiş gibi geliyordu ve bu rahatlatıcıydı. Birlikte yedikleri garip akşam yemeğinden sonra, hastaneye çılgınca koşturmalarıyla doruğa ulaşan, aralarındaki şeylerin garip hissedeceğinden endişelenmişti. "Aradığına sevindim; sana bazı haberlerim var. Bugün öğle yemeğine gelmek ister misin?"

"Keşke yapabilseydim." Colette gözlerini kapadı ve onun tepkisine hazırlandı. "Ama birkaç saat içinde Paris'e gidiyorum."

"Paris mi?" Kafası karışmış gibiydi. "Şaka yapıyorsun, değil mi?"

"Hayır. Daniel Rosman bileziklerle ilgili iddiasını kanıtlayan belgelerin izini buldu ve biz de onları alacağız."

"Daniel Rosman'la Paris'e gidiyorsun," dedi Marty, sesi Fare gibi çıkmıştı. "Bir haftadan daha az süredir tanıdığın biriyle."

"Teknik olarak ilk kez 198G'de merkezdeki bir sempozyumda tanıştık," dedi ve Marty inanamayarak bir kahkaha attı. "Marty, anlamalısın. Onun annesi ve ben arkadaştık. Onunla birlikte olmak geçmişimden bir parçayı geri almak gibi geliyor."

Birkaç saniye sessiz kaldı. "Anlıyorum." Sesi aniden sert ve resmi bir hal almıştı. "O halde, geçmişinizden bir parça daha bulduğumu bilmek ilginizi çekebilir."

Telefonu daha sıkı kavradı. "Yüzük mü? Buldun mu?"

"1972'de sattığımız adamın koleksiyonundan hiç çıkmadığı ortaya çıktı. Mücevherler yakın zamanda torununa miras kaldı ve o da mücevherler için pazarlık yapmaya açık olduğunu söylüyor."

fiyat."

"Oh, Marty," dedi Colette, gözleri aniden nemlenmişti. "Sana nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum."

"Evet, Fransa'dan tek parça halinde dönerek bana teşekkür edebilirsin," diye homurdandı Marty. "Satıcıyla finansal bir anlaşmaya vardığımda sana haber veririm." Marty başka bir şey söyleyemedi telefonunu kapattı ve Marty gözyaşlarını sildi. Marty ile barışmak için daha sonra zamanı olacaktı. Şimdilik, geçmişini düzeltmek için elinden geleni yapmalıydı.

Yine de ayrılmadan önce yapması gereken bir şey daha vardı. Daniel saat ikide bir taksiyle geldiğinde, ondan biraz içeri gelmesini istedi. Şoförden beklemesini rica ettikten sonra onu takip etti ve karşısındaki kanepeye oturdu. "Ne oldu?" diye sordu. "Yolculuk hakkında tereddütlerin mi var?"

"Hayır," dedi. "Ama istersen geri çekilmen için sana fırsat vermek istiyorum."

Başını yana eğdi. "Neden geri çekileyim ki?"

"Çünkü bir konuda dürüst olmam gerekiyor." Derin bir nefes aldı. "Annemin, annenizin bileziklerini o Nazi'den aldığı için size söylemiştim. Ama sana söylemediğim şey, bu hırsızlığın münferit bir olay olmadığıydı. Annem bir mücevher hırsızıydı, tıpkı ondan önceki annesi gibi."

Yavaşça başını salladı ama üzgün görünmüyordu. "Bir mücevher hırsızı mı?"

"Dahası da var." Derin bir nefes aldı. "Ben de mücevher çalarım. Bu yüzyıllardır süregelen bir aile geleneği ve varisi olmadığı için benimle birlikte ölecek. Ama kim olduğum hakkındaki gerçeği bilmelisin, belki bu benimle seyahat etme fikrini değiştirir."

Uzun bir süre sessiz kaldı. Sonunda gizlice ona baktı ve yüzünün hayal kırıklığı içinde kararmasını bekledi. Ama onun yerine sadece meraklı görünüyordu. "Mücevher mi çalışıyorsun?"

"Neredeyse tüm hayatım boyunca."

"Ve hâlâ bileziği müzeden geri almadınız." Derin bir nefes aldı.

"Robin Hood'un soyundan geliyorum, görüyorsunuz." Daniel'in kaşları havaya kalktı. "Ama o sadece bir peri masalı, değil mi?"

"Dünya buna inanıyor ama o, çocuklarını adalet terazisini yeniden dengelemede yürekleriyle liderlik etmeleri için yetiştiren gerçek bir adamdı. Bu benim

Aile kurallarımıza göre sadece zalim ve kaba olanlardan çalarız. Bileziğin tekrar elimde olması ve onu size verebilmek benim için her şey demek olsa da, bu savunduğumuz her şeyi ihlal ederdi. Müzeden yapılan bir hırsızlık, bunu hak etmeyen müze müdürünün itibarına büyük zarar verirdi. Bunu yapamazdım."

"Anlıyorum," dedi Daniel, sanki parçaları birleştirmeye çalışıyormuş gibi ona bakarak. "Ama çaldığınız mücevherlerle ne yapıyorsunuz?"

Ona baktı. Ona karşı dürüst davranarak neyi riske attığını biliyordu. Ama şu an dürüstlük zamanı gibiydi, ne olursa olsun. "Onları satıyorum ve sonra fonları insanların hayatlarını daha iyi hale getireceğini umduğum projeler için kullanıyorum." Derin bir nefes aldı. "Örneğin, Boston Holokost Eğitim Merkezi."

Ona göz kırptı. "Ne olmuş ona?"

"Şey... Onu ben buldum."

"*Siz mi* kurdunuz?"

"Anonim olarak. 1972'de. Çoğunlukla Nazilerden çalmak için yıllarımı harcadığım mücevherlerle."

Adam ona baktı. Yüz ifadesinin değişmesini beklerken kalbi küt küt atmaya başladı. En derin sırrını ona emanet etmişti. O bununla ne yapacaktı?

Ama daha sonra yaptığı şey hiç beklemediği bir şeydi. Güldü.

-Önce kısa bir şaşkınlık havlaması, ardından içten, neşeli kahkahalar.

"Daniel?" diye sordu, o hâlâ bir şey söylememişken.

"Bana Holokost merkezinin Nazilerden çalınan mücevherlerle finanse edildiğini mi söylüyorsunuz?"

"Çoğunlukla da hâlâ öyle," dedi küçük bir gülümsemeyle. "Yılda en az birkaç kez Nazi partisine bağlı insanlardan çalmayı alışkanlık haline getirdim. Eğer bu tür inançlarla ortalıkta dolaşacak kadar aptallarsa, onları değerli eşyalarından mahrum etmekten mutluluk duyarım."

Kahkahası daha da derinleşti. "Colette Marceau, beni şaşırtmaya devam ediyorsun." "Benim hakkımdaki fikrinizi değiştirmediniz o halde?" diye sordu tereddütle.

"Tam tersine," dedi, sesi birden ciddileşti. "Bu sadece seni daha iyi tanımak istememe neden oluyor. Bizim yaşımızda çok az sürpriz kalır, ama sen, Colette, onlarla dolusun."

Derin bir nefes aldı. "Bir şey daha var."

Kaşlarını kaldırdı. "Az önce bana anlattığından daha şaşırtıcı bir şey olamazdı."

Hafifçe gülümsedi. "Görünüşe göre, ailen Boston Holokost Eğitim Merkezi'nin kurulmasına da yardım etmiş ve buna bağlı olarak New York Holokost Eğitim Merkezi'nin de."

Kaşları şaşkınlıkla çatıldı. "Pardon?"

"Annem, kız kardeşim ve ben, sen ve ailen kaçırıldıktan iki gün sonra, seni bulabilir miyiz diye Vél' d'Hiv'e gittik." Kaybettiği çocuk aniden zihninde canlanırken, kendini toparlamak için gözlerini kırptırdı. *Tristan*. O gün de onu aramıştı ama artık çok geçti. "Sen ve kız kardeşin çoktan gitmişsiniz, ama anneni gördük ve arabaya doğru yürürken yüzüğünü anneme vermeyi başardı. O kadar eşsiz bir parçaydı ki; altı zümrüt..."

Daniel'in ağzı açık kaldı. "Ve otuz altı elmas. Babam bunu onun için tasarlamıştı. Möckel'in aldığından emindim."

Colette başını salladı. "Annemin önerdiği gibi onu elbisesinin astarına dikmişti. Sonra annem de benimkinin astarına dikti. Yıllarca sakladım ama 1972'de, merkezi kurmak istediğimi anladığımda, annenizin tüm bu kayıpların anısını yaşatan bir şeyin parçası olmaktan hoşlanabileceğini düşündüm ve onu çalınan birkaç parçayla birlikte sattım ve elde edilen geliri binamızın satın alınması ve ilk yıl için personel maaşlarının ödenmesi için kullandım. Anne ve babanızı onurlandırmanın, isimsiz de olsa onun yaşamasını sağlamanın en doğru yolunun bu olduğundan emindim."

Gözlerini ona dikti. "Bana, kısmen kendi ailemin mücevherleriyle finanse edilen bir merkezde onlarca yıldır gönüllü olarak çalıştığımı mı söylüyorsun?"

"Evet, ama yaşadığını bilseydim, Daniel, yüzüğü senin için saklardım. Çok özür dilerim."

"Pardon? Colette, bu mükemmel. Bu, ailemin başından beri hayatımın bir parçası olduğu anlamına geliyor." Gözleri şimdi nemliydi. "Yani hiçbir zaman gerçekten gitmediler, tamamen değil."

Colette'in gözleri de buğulandı. "Bilezikler hakkında tam da böyle hissediyorum." Derin bir nefes aldı. "Bilmeni isterim ki, bilezikleri almak için çalışıyorum."

senin için geri döneceğim."

"Ama... kesinlikle gitmiştir."

"Elmaslar sonsuzdur, Daniel. Sadece onları nerede arayacağını bilmen gerekir." Adam kaşlarını tekrar kaldırdı ve kadın gülümsedi. "Arkadaşım Marty onu bulduğunu düşünüyor," diye ekledi. "Fiyat konusunda pazarlık yapmak için elinden geleni yapıyor."

"Ne diyeceğimi bilemiyorum, Colette." Sesi duygusallıktan boğuk çıkıyordu.

"Neden mücevher çaldığımı anladığınızı ve seçimlerim her zaman doğru olmasa da bu dünyada iyi şeyler yapmaya çalıştığımı bildiğinizi söyleyin."

"Buna tüm kalbimle inanıyorum."

Yere baktı. "Seninle Paris'e gelmemi istediğine emin misin?

Şimdi bildiklerini bilerek mi? Her şey hakkında?"

"Colette," dedi, ayağa kalkıp ona elini uzatarak, "her zamankinden daha eminim. Şimdi gidip geçmişini tekrar gözden geçirelim."

ŞEFTEN ŞENLİĞE

1943

Almanlar Ağustos 1944'te Paris'ten sürülene kadar Colette neredeyse her gün hırsızlık yaptı; sadece yüksek rütbeli Almanlardan ve sevgililerinden mücevher değil, işbirlikçilerin kabarık cüzdanlarından da para çaldı. Kaybedecek hiçbir şeyi ve hayal kırıklığına uğratabilecek kimsesi olmaması ona kendini yenilmez hissettiriyordu ve Le Paon'a verdiği her cep saati, inci kolye ya da bir tomar banknotla biraz daha kendine döndüğünü hissediyordu.

O annesinin kızıydı. İşgalcilere karşı savaşıyordu. Masum mülteciler için güvenli geçişi finanse etmeye yardım ediyordu. Kendini hiç bu kadar gururlu ya da amacına bu kadar uygun hissetmemişti. Babası yaptığı şeyden nefret edebilirdi ama artık bunun bir önemi yoktu. Babası onun için ölmüştü ve terk edilişi onu hâlâ derinden yaralasa da, bu ona sonunda sadece kendine güvenebileceğini de öğretmişti.

Ancak gururuna rağmen, asla giderilemeyeceğinden korktuğu bir boşluk hissediyordu. Bir milyon insanı kurtarabilirdi ama bu annesini ya da kız kardeşini geri getirmeyecekti. Babasının onu sevmesini sağlayamazdı. Ne Tristan'ı, ne Rosman'ları, ne mahallesindeki sınır dışı edilen kimyageri, ne de babasıyla birlikte çalışan ve bir yeraltı gazetesi dağıttığı için idam edilen öğretmeni kurtarabilirdi. Asla yeterli olmayacaktı.

Bir de Frédéric Amca ve Marie Teyze'den sır sakladığı gerçeği vardı. Ona sağladıkları şefkat, güvenlik ve başını sokacak bir çatı için minnettardı. Onlara büyük saygı duyuyordu ve en iyi ihtimalle faaliyetlerini onaylamayacaklarını biliyordu. En kötü ihtimalle, hepsini tehlikeye atabilecek bir davranışta bulunduğu için onu evden atmaya karar verebilirlerdi.

Colette'in amcası Leo, 1945 Eylül'ünde, Avrupa'daki savaşın sona ermesinden birkaç ay sonra, Frédéric Amca'nın mektuplarından biri nihayet ulaştıktan sonra bir Pazar günü onu almaya geldi. Annesinin küçük kardeşi ona yabancıydı, ama onu sımsıkı kucaklayıp hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başladığında, annesinin onun için ne kadar önemli olduğunu anladı ve bu ona anında bir yakınlık hissettirdi.

"Seni benimle birlikte İngiltere'ye götürmek istiyorum," dedi ona o akşam Frédéric Amca ve Marie Teyze'yle yediği yemekte, son üç yıldır ona bir ev vermişlerdi ama hiçbir zaman gerçek ailesi olmamışlardı. Le Paon'un grubu çoktan dağılmıştı ve artık uğruna çalacağı kimse, cevap vereceği bir adalet çağrısı yoktu. Bir amacının olmayışı onu bağlarından kopmuş hissettiriyordu.

"Artık on yedi yaşındayım." Leo Amca'ya yük olmak istemiyordu. "Benim için kendini sorumlu hissetmene gerek yok. Paris'te kendi başıma kalabilecek yaşıyım."

"Eminim öylesindir, Colette. Ama 1940'ta, Fransa'nın Almanların eline geçeceği kesin gibi görüldüğünde, kız kardeşim bana bir mektup gönderdi. Kızları yalnız kalırsa onlara bakmamı istedi. Ben de bunu yapacağıma yemin etmek için cevap yazdım ve sözümü tutmaya kararlıyım. Size annenizin nereden geldiğini göstermek ve annenizin istediği şekilde büyümenizi sağlamak benim için büyük bir onur olacaktır."

Colette onun bakışlarını tuttu. "Bir mücevher hırsızı olarak demek istiyorsun."

Leo Amca Frédéric ve Marie'ye baktı ve sonra huzursuzca başının arkasını kaşıdı. "Colette, canım, ne olduğundan emin değilim-"

"Sorun değil Leo Amca," dedi. "Annemin kim olduğunu ve neyi savunduğunu biliyorlardı."

"Ve biz onu bunun için sevdik," diye onayladı Frederic Amca. "Ama bu aynı zamanda onun ölümüne de neden oldu. Ve Colette'i herhangi bir tehlikeye atmak-"

"Bu benim asla yapmayacağım bir şey," diye onayladı Leo Amca. "Sana söz veriyorum. Ama benim yaptığım iş, Annabel'in yaptığı iş, Colette'in doğuştan hakkı. Ona annesinin izinden gitmeyi, geleneklerimizi sürdürmeyi öğreteceğim."

"Leo Amca?" Colette bir süre durakladıktan sonra şöyle dedi. "Nasıl çalınacağını zaten biliyorum." "Ah, demek annen sana savaştan önce öğretmeye başlamış," dedi Leo Amca.

"Evet, ama aynı zamanda-" Frédéric Amca ve Marie Teyze'ye bir bakış fırlattı. "Ama aynı zamanda, savaşı yeraltını finanse etmek için hırsızlık yaparak geçirdim."

"Öyle mi?" Leo Amca başını sallayarak onayladı. "Aferin kızıma o zaman."

Frédéric Amca şaşkınlıkla ona bakıyordu. "Gezintiye çıktığınız tüm o öğleden sonraları..."

Colette başını öne eğerek, "Özür dilerim," dedi. "Çok dikkatliydim. Seni asla tehlikeye atmadığımdan emin olmak için elimden geleni yaptım. Ama annemin beni yetiştirdiği kişiye sırtımı dönemezdim."

"Anlıyorum." Frédéric Amca içini çekti ve Leo Amca'ya baktı, aralarında söze dökülmeyen bir konuşma geçti. Sonunda Frédéric Colette'e döndü. "Canım, eğer gitmen gerekiyorsa, iki önemli şeyi hatırlamanı istiyorum. Birincisi, Marie ve ben seni çok seviyoruz. Hiçbir zaman bizim olduğunu hissetmediğini biliyorum; bir annen vardı ve baban hâlâ dünyada. Ama lütfen şunu bil ki, hiçbir zaman kendi çocuklarına sahip olamayan Marie ve benim için, son üç yıldır hayatımızın bir parçası olman senin tahmin edebileceğinden çok daha fazla şey ifade ediyor."

Colette bir damla gözyaşını sildi. "Her zaman bir yük olmaktan korktum. Ve şimdi hırsızlık olayını öğrendiğine göre..."

"Colette, sen bir neşesin ve nereye gidersen git, ne yaparsan yap, hayatımızın sonuna kadar seninle gurur duyacağız. Bu da beni söylemem gereken ikinci şeye getiriyor. İnsanın geçmişini öğrenmesi çok güzel bir şey. Bu sizi annenize ve ondan önce gelenlere daha yakın hissettirecektir. Bunu ilk elden biliyorum; ben bir mücevher simsarıyım çünkü benden önce babam, ondan önce de onun babası mücevher simsarıydı. Bu benim aile geleneğim, tıpkı sizin ailenizin geleneği olduğu gibi."

Devam etmeden önce Leo Amca'ya bir kez daha baktı. "Ama lütfen her zaman hatırla canım, geçmişini onurlandıran bir hayat ile onun dikte ettiği bir hayat arasında fark vardır. Geçmişinizin geleceğinizi şekillendirmesine izin verdiğinizde, ileriye dönük daha iyi bir yol seçme yeteneğinizden vazgeçmiş olursunuz."

"Kız kendi seçimlerini yapabilecek yaşta," dedi Leo Amca. "Onu hiçbir şeye zorlamayacağım."

"Sana inanıyorum," dedi Frédéric Amca, ama Leo Amca'ya bakmıyordu. Colette'e bakıyordu. "Ama Colette'i zorlamaması gerektiğini bilmesi de önemli."

sadece annesini onurlandırmak için biri olmak. Bence annen her şeyden önce senin mutlu olmanı isterdi. Sence de öyle değil mi Leo?"

Leo omuz silkti. "Evet, öyle. Ama çoğu zaman mutluluk insanın kaderini gerçekleştirmesinden kaynaklanır."

Amcasıyla birlikte Paris'ten ayrılmadan önce Colette, babasını son bir kez görme umuduyla bir kez daha Rue Pasteur'e döndü. Savaş bittiğine göre artık dönmüş müydü? Bir yanı dönmüş olmasını ve onu gördüğünde gözlerinin yaşla dolmasını ve yaptığı hatayı anlayıp onu geri almasını umuyordu. Ancak bir zamanlar kendisine ait olan dairenin kapısını çaldığında cevap veren olmadı.

İsteksizce, eski kapıcı dairesinin kapısını çaldı.

Daire.

Savaş Madam Nadaud'ya iyi davranmamıştı; Colette onu son gördüğünden beri burnundan bir orman dolusu kıl fişkırmış, kırışıklıkları ve beli katlanmıştı. Anlaşılan Paris'in geri kalanı açlıktan ölürken, o kışa hazırlanan bir sincap gibi kilo alıyordu. Colette'in içinde bir kızgınlık kıpırtısı belirdi ama bunu bastırdı.

"Kimsiniz siz?" Madam Nadaud gözlerini kısarak sordu ve bu sözler Colette'in içine işledi. Gerçekten de eski hayatından bu kadar kolay ve tamamen silinmiş miydi?

"Benim, Madam Nadaud. Colette Marceau."

Madam Nadaud homurdandı. "Marceau kızı mı? Yıllarca insanlara senin öldüğünü söyledim. Neredeyse ben de inanıyordum."

"Hayattayım, madam." Colette kendini dengelemek için gözlerini hafifçe kapadı. "Paris'ten ayrılmak üzereyim ve düşündüm ki... Şey, babamı görmeyi umuyordum."

"Evet, hem senin hem de benim. Bana çok borcu var."

"Geri dönmedi o zaman? Hala hayatta olup olmadığını biliyor musun?"

"Öyle olsa iyi olur. Yıl sonuna kadar döneceğini ve parayı bana o zaman vereceğini söyleyen mektuplar gönderip duruyor. Ona, eğer Noel'e kadar gelmezse yetkililere evinin terk edilmiş olduğunu söyleyeceğimi hatırlatabilirsin."

Son bir homurtuyla kapıyı Colette'in suratına çarptı.

Colette dönüp binadan çıkmadan önce eşikte bir süre öylece durdu. Görünüşe göre babası hâlâ hayattaydı ve onu almak için geri dönme zahmetine girmemişti, gerçi artık bunu yapmak güvenliydi. Bu da onu hâlâ affetmediği ve kızı olarak geri almak gibi bir niyeti olmadığı anlamına geliyordu. Binanın büyük kapısı arkasından kapanıp onu dışarıda, sokakta bıraktığında, Colette sanki geçmişin kendisi bir gümbürtüyle kapanmış gibi hissetti. Babası sonsuza dek gitmişti. O artık bir yetimdi.

Uzun bir süre kaldırımda durdu, olduğu yerde çakılı kaldı, sonra ayaklarının onu 17 numaraya, koyu yeşil kapılı ve avlulu binaya götürmesine izin verdi, üç yıldır geri dönmediği bir yerdi, çünkü bunun onu ne kadar inciteceğini biliyordu.

Kendini içeri bıraktı -ön kapı hâlâ kilitlenmemiştir- ve hızla duvara doğru ilerledi. On bir yukarı, on beş aşağı saydı ve gevşek tuğlayı yerinden çıkana kadar salladı, arkada boş bir alan ortaya çıktı. Kalbi sıkıştı.

Tristan'a 1942 yazında bıraktığı şiir yoktu, bu da ancak başka birinin saklandıkları yeri keşfettiği anlamına gelebilirdi. Yerine bırakılmış bir not yoktu ve Tristan bir şekilde hayatta kalmış olsaydı, kendi şiirini bırakmadan onun şiirini saklamayacağından emindi. Güzel sözlerini mezara kadar yanında götürmüştü.

Kaybettiği her şeyin etkisini bir anda hissetti ve dizlerinin üzerine çökerek hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Tristan gitmişti. Annesi ve kız kardeşi çoktan ölmüştü. Babası onu terk etmişti. Hiçbir şeyi, hiç kimsesi yoktu. Birkaç dakika sonra nihayet ayağa kalktığına, gözyaşlarını sildiğinde ve tuğlayı yerine yerleştirdiğinde, Paris'in artık onun evi olmadığını ve bir daha asla olmayacağını tüm kalbiyle biliyordu.

ŞAFTÖR ON DOKUZ

2018

Faris hiç de Colette'in hatırladığı gibi değildi ama yine de öyle olmasını beklemiyordu. Ne de olsa buraya geleli yetmiş yıldan fazla olmuştu. Sadece çok değişmişti. Aslında havaalanından buraya gelirken gördüğü manzara şaşırtıcıydı; bir zamanlar sakin köyler ve otlaklardan oluşan bu yer, yerini hareketli, gra bağlı kentsel yayılmaya bırakmıştı.

"Oldukça farklı, değil mi?" Daniel kiralık bir arabanın arka koltuğunda onun yanında otururken sordu.

"Buna tam olarak hazır değildim," dedi. "Elbette değiştiğini biliyordum. Sadece insan bir yerden ayrıldığında, o yerin kendi anılarında olduğu gibi kalacağını hayal ediyor."

Daniel ona gülümsedi. "Keşke bu doğru olsaydı. Ama sanırım değişim gerekli. Gelecek nesillerin önünü açmanın tek yolu budur."

"Sanırım. Ama bu geçmişin gerçekten öldüğü anlamına geliyor, değil mi?"

Daniel'in buna verecek bir cevabı yoktu ve uzun zaman önce yaşadıkları, sonunda ikisine de sırtını dönmüş olan şehre doğru ilerledikçe sessizleştiler, aralarındaki rahat sessizlik kornalar, protesto eden frenler ve geçen banliyö trenlerinin gürültüsü ve vınlamasıyla noktalandı. Ama araba kuzeyden, on sekizinci bölgeden Paris'e girdiğinde ve banliyölerin kutu gibi yeni yapıları yerini Colette'in çocukluk anılarındaki daha tanıdık Haussmann binalarına bıraktığında, omuzları rahatlayarak çöktü. Her ne kadar vitrinler farklı olsa da ve sokakları dolduran insan sayısı on yıllar öncesine göre katlanarak artsa da, her şey tanıdıktı. Araba Saint- Faubourg caddesine döndüğünde

Martin ve Porte Saint-Martin görüldüğünde, Colette kendini evindeymiş gibi hissetti.

"Paris hâlâ Paris," diye mırıldandı ve şaşkınlıkla Daniel'a döndü.

Ona gülümsedi. "Paris hâlâ Paris," diye tekrarladı. "André'ye mesaj atıp neredeyse vardığımızı haber vereyim."

Gece geçirdikleri Right onları Charles de Gaulle'e sabah saat 6:00'den önce ulaştırmıştı ama göçmen bürosundan geçip bagajlarını aldıklarında, Daniel'in tuttuğu şoförle bağlantı kurduklarında ve banliyö tra cından geçtiklerinde saat neredeyse on olmuştu. Uçakta ikisi de az uyumuştı, öyle ki Fransa'ya dönmüş olmanın ve havaalanında sipariş ettiği duble espressonun verdiği adrenalinle birleşince Colette neredeyse heyecandan titriyordu. Uzun zaman önce bilezikleri tasarlayan mücevher tasarımcısının büyük yeğeni André Besner onlarla saat on buçukta avukatının ofisinde buluşacaktı, ancak Daniel'a toplantıyı günün ilerleyen saatlerine almaları gerekirse bunu anlayışla karşılayacağını bildirmek için iki kez mesaj atmıştı bile.

Daniel telefonunda bir şeyler yazarken, Colette pencereden dışarı bakıyordu. Bunca zaman sonra gerçekten burada olması imkânsız gibi geliyordu. Ertesi gün öğleden sonra Boston'a dönmeden önce Paris'te sadece bir gece geçirmeyi planlıyorlardı ama Colette'in şimdiden yapmak istediği şeylerin bir listesi vardı. Eiel Kulesi'nin ışıltısını görmek istiyordu. Seine Nehri boyunca yürümek istiyordu. Ve eski mahallesini son bir kez ziyaret etmek istiyordu. Bu muhtemelen geçmişinin bu bölümüne sonsuza dek veda etmek için sahip olduğu son şans olacaktı.

Araba birkaç dakika sonra Sébastopol Bulvarı'ndaki avukatlık bürosunun önüne yanaştı ve Daniel elini uzatarak Colette'in arabadan inmesine yardım etti. Birlikte binaya girdiler ve asansörle ikinci kata çıktılar.

"Bunun için hazır mısın?" Colette, aniden sıkıntılı görünen Daniel'a bakarak sordu.

"Bunca zaman sonra babamın el yazısını görmek benim için bir kült olabilir," dedi yumuşak bir sesle. "Kız kardeşim ve ben Paris'e döndüğümüzde ailemizden geriye hiçbir şey kalmamıştı. Dairemize el konulmuştu ve içindeki her şey

çalınmış ya da atılmıştı. Annemle babamın bir fotoğrafı bile yok. Babamın kendi eliyle yazdığı bir şeyin günümüze ulaştığını düşünmek..."

Colette onun eline uzandı ve parmaklarını onunkilere geçirdi. Bu temel kayıp duygusunu, sadece sevdiklerinizin değil, aynı zamanda onların var olduklarına dair tüm kanıtların da sizden çalınmasını derinden anlıyordu. Nesneler, bir insanın hayatından geriye kalan son şeyler olana kadar sadece nesnelerdi. "Anne babanızın anısı içinizde yaşıyor ve bu şekilde onlar hala buradalar. Her zaman buradaydılar." Durdu ve Daniel gözlerinde yaşlarla ona bakana kadar bekledi. "Ve ben de öyleyim, Daniel. Burada senin yanıdayım."

"Bunun anlamı çok büyük," dedi Colette'in bakışlarını tutarak. "Teşekkür ederim, Colette."

Avukatın odasında hemen bir konferans salonuna alındılar ve Colette genç ve hoş resepsiyonistle Fransızca konuşmanın ne kadar tanıdık geldiğini fark ederek irkildi. Artık anadilini neredeyse hiç kullanmıyordu, ama bu biraz bisiklete binmek gibi bir şeydi; bir kez yuvarlanmaya başladı mı, her şey aklına geliyordu.

"Hoş geldiniz, Mösyö Rosman ve Madam Marceau," dedi avukat içeri girerken Fransızca olarak, ardından yetmişli yaşlarının sonlarında olduğu anlaşılan bir adam. "Ben Guy Lécuyer, bu da müvekkilim André Besner. İngilizce konuşsanız daha mı rahat edersiniz?"

"Hayır," dedi Daniel, onay için Colette'e bakarak. Onun başını sallaması üzerine, "Birlikte büyüdüğümüz dili konuşmak güzel. Çok uzun zaman oldu."

Avukat Fransızca, "Pekâlâ, o zaman," dedi. "Lütfen oturun."

Colette ve Daniel, Mösyö Besner ve Mösyö Lécuyer ile el sıkıştılar ve dördü, aralarında bir dosya ile küçük bir konferans masasının etrafına yerleştiler.

"Mösyö Rosman," dedi Mösyö Besner, "avukatım bana büyük amcamın aileniz için tasarladığı bilezikleri bulmuş olabileceğinizi söylediğinde çok heyecanlandım. Bu doğru mu?"

Daniel gülümseyerek Colette'e baktı. "Öyle."

"Gerçekten de çok iyi bir haber. Büyükbabam kardeşini Shoah'da kaybettiği için yıkılmıştı, bu yüzden Almanların eline geçmeden önce kurtarmayı başardığı kardeşinin evrakları onun için çok önemliydi. Onlar

Bildiğiniz gibi, diye devam etti, H  l  ne ve ben Daniel ve Ruth'u çok seviyoruz. H  l  ne, her çocuğu temsilen bir tane olmak üzere bu bilezikleri takarak günlerinin sonuna kadar onları yanında tutabilecek ve gelecekte, H  l  ne ve ben öldükten çok sonra, umarım Daniel ve Ruth bilezikleri gördükleri gibi aktarabilecekler.

Daniel elini ağzına götürdü ve boğuk bir keder sesi çıkardı. Colette bir elini onun sırtına koydu ve orada tuttu, ama hiçbir şey söylemedi. Bazen sözcükler sadece ayak bağı oluyordu.

Daniel'in babası mektubu Max Besner'in sanatına duyduğu hayranlığı dile getirerek ve dostluklarının -ve birlikte yaptıkları işin -uzun yıllar boyunca devam edecekti. Daniel mektubu nihayet yere bıraktığında Colette onun elinin titrediğini görebiliyordu. "Mezarından fısıldadığını duymak gibi," dedi, sesi zar zor duyuluyordu.

Colette sol elini onun sağ elinin üzerine koydu, o da avucunu yukarı çevirip onunkini sıkıca kavradı. Mösyö Besner ve avukatı birbirlerine baktılar.

Mösyö Besner, "Eğer bu çok kült bir şeyse-" dedi.

"Hayır, hayır," dedi Daniel, Colette'i bırakmadan sol eliyle gözlerini silerek. "Bunlar sevinç gözyaşları. Babamın küçük bir parçasını bana geri getirdiğin için sana teşekkür ederim."

Mösyö Besner ona gülümsedi ve sonra kâğıt yığınınına vurdu. "O halde, buraya ne için geldiyseniz burada daha fazlasını bulacaksınız. Bileziklerin orijinal sözleşmesi. Büyük amcamın orijinal çizimleri, özellikle de iddianızın herhangi bir mahkemede geçerli olmasını sağlayacak kadar benzersiz olan tokaya odaklanıyor. Ve babanız için hazırladığı faturanın bir kopyası."

Daniel kâğıtların geri kalanını karıştırdı ve babasının imzasını, Salomon'un *S'sini* ve Rosman'ın *R'sini* büyük ve kalın bir şekildeilmekilmek işleyen son kâğıda geldiğinde bir kez daha gözyaşlarına boğuldu. Sonunda başını kaldırıp André Besner'e baktı. "Size ne kadar teşekkür etsem azdır," dedi.

"Sanırım büyük amcam, titizlikle tuttuğu kayıtların ailenizin hazinelerine kavuşmanıza yardımcı olmasından çok mutlu olurdu. Ama bu kadar yolu gelmek zorunda kaldığınız için çok üzgünüm. Sizin yaşınızda Paris'e bir gezi, efendim..." Mösyö Besner, söyleyeceklerinden utanmış gibi görünerek sözünü kesti.

"Daniel, Colette'e gülümseyerek, "Bizim yaşımızda Paris'e bir gezi tam da doktorun istediği şey olabilir," dedi. Geldiğime de memnunum, çünkü bu bana benim için bir şey daha yapıp yapamayacağınızı sorma fırsatı veriyor." Kaşlarını kaldırarak avukata döndü.

"Elbette," dedi Mösyö Lécuyer temkinli bir ifadeyle.

Daniel hâlâ elini tutmakta olduğu Colette'e bir kez daha baktı. "Müzeden bileziği geri aldıktan sonra her iki bileziğin mülkiyetini de Colette Marceau'ya devretmek için bir evrak hazırlamak istiyorum."

Colette şaşkınlıkla elini geri çekti. "Daniel, hayır, tabii ki hayır! Bilezikler sana ait."

"Ve sana," dedi usulca. "Tek istediğim onları yeniden bir arada görmek. Doksan bir yaşındayım Colette ve çocuğum yok. Benim gibi yaşlı bir adam iki elmas bilezikle ne yapabilir ki? Asla parayla ilgili değildi. Senin için de değil. Bu geçmişı düzeltmekle ilgili."

"Avukat, "Madam Marceau'nun bilezikler üzerindeki hak iddiası tam olarak nedir?" diye sordu.

Daniel onunla yüzleşmek için döndü. "Annesi onları bir gün anneme geri verme umuduyla, onları çalan Alman cer'den geri aldı.

-Ancak bu hırsızlık annesinin tutuklanmasına ve ölümüne, dolaylı olarak da Colette'in kız kardeşinin öldürölmesine neden oldu."

Avukat dehşet içinde Colette'e baktı. "Çok üzgünüm, madam," dedi ve Mösyö Besner de başsağlığı diledi. "Ama," diye devam etti avukat, kelimeyi uzatarak, "annesinin bir hırsız olduğunu anlamakta haksız mıyım?" Kelimelerin orada asılı kalmasına izin verdi, rahatsız edici ve çiğ.

Daniel tereddüt etmeden, "Evet," dedi. "Ve bu kadar cesur başka insanlar da var mıydı?

savaş daha erken bitebilirdi."

Mösyö Besner ve avukatı birbirlerine baktılar. "Babanızın bileziklerin, bilezikleri çalan kadının kızına verilmesini isteyeceğinden emin misiniz efendim? Belki de bileziklerin ailenizde kalmasını tercih ederdi." Şimdi ona yanlış yola sapmış yaşlı bir adammış gibi bakıyorlardı. İşler karmaşıklaştığında insanlar ne kadar da kolay bir şekilde bir insanın sadece yaşını görmeye başlıyordu.

Colette ayağa kalkmak, buraya bunun için gelmediğini, onun teklifine en az onlar kadar şaşırdığını haykırmak istedi. Ama sanki buraya bir adamın servetini dolandırmak için gelmiş gibi kendisine bakmaları onu da dilsizleştirmişti. "Gerçekten-" diye söze başladı ama sesi sertleşen Daniel tarafından kesildi.

"İnanıyorum ki, efendim," dedi soğuk bir ifadeyle, boynunun altından yukarı doğru yayılan bir aceleyle, "babam da benim gibi, bu bileziklerin her zaman ailem kadar onlara değer veren biriyle bir yuva kurmak için olduğunu anlayacaktır. Tekrar onların huzurunda olmak benim için yeterli ve belki de bunun nedeni geçmişle barışmış olmamdır. Colette bu fırsattan mahrum bırakıldı."

Adam tekrar kızın eline uzandı ve kız geri çekemeyecek kadar şok olmuştu. "Bunu yapmana gerek yok," dedi. "Niyetim asla bu değildi."

"Biliyorum," diye yanıtladı ona gülümseyerek. "İşte bu yüzden yapılacak en doğru şey de bu."

Bir saat sonra, Mösyö Lécuyer'den devir evraklarını hazırlayıp Daniel'in New York'taki avukatına göndereceğine dair söz aldıktan sonra vedalaştılar ve Daniel Mösyö Besner'e sıkıca sarılıp yardımları için bir kez daha teşekkür etti. Max Besner'in evraklarını Daniel'in ceketinin iç cebindeki bir zarfın içine koyarak oradan ayrıldılar.

Kiraladıkları araba onları bekliyordu; arabaya binip kaldırımdan uzaklaştıktan ve otellerine doğru yola koyulduktan sonra Colette konuştu. "Daniel, bana bilezikleri vermek çok fazla."

"Colette, bunların bana ne faydası var? Söylediklerimde ciddiydim. Annem onların seninle birlikte olmasından çok memnun olur."

Ellerine baktı. "Sanki onları devredecek kimsem de yokmuş gibi."

"Aviva sende," dedi sessizce.

Yukarı baktı. "Onu kendi kızım gibi seviyorum, biliyorsun."

Gülümsedi. "Ve bu onu senin ailen yapıyor."

"Annesinin ölümünden sonra benimle eve geldiği günden beri böyle hissediyorum," diye yanıtladı Colette. "Ama bazen annemin çocuğum olmadığı için büyük hayal kırıklığına uğrayacağını düşünüyorum. Yüzlerce yıl boyunca, benden önceki nesiller aile geleneğini devam ettirecek varisler yetiştirdi ve şimdi, kendi seçimlerim yüzünden, bu çizgi benimle birlikte ölüyor."

"Colette," dedi Daniel nazikçe, "senin yaşadığını bilmek -uzun ve güzel bir hayat- annenin ihtiyacı olan her şey olurdu."

Colette bir şey söylemedi.

Bir süre sonra, "Sormak çok kişisel değilse, neden hiç evlenmediniz?" diye sordu.

Başını kaldırıp ona baktı. Soru canını yakmalıydı ama ses tonundaki yumuşaklık kelimeleri yumuşattı ve dürüst olmak istemesine neden oldu. "Sanırım ben de isterdim. Ama evliliğin çocuk sahibi olma zorunluluğu getireceğinden korktum ve gençken, kendi kız kardeşimi koruyamıyorsam, kendi çocuğum da olmamalı diye düşündüm. Onu hayal kırıklığına uğrattım ve tekrar hayal kırıklığına uğramaktan korkuyordum."

Daniel onun eline uzanarak, "Ah, Colette," dedi.

"Ve daha sonra, çocuk sahibi olma zamanı geçtiğinde, aşık olmak için yeterince güçlü hissettiğim kimse yoktu." Ona baktı ve sonra gözlerini hızla başka yöne çevirdi. "Peki ya siz? Evlendin, değil mi?"

"Evet, kamptan döndükten sadece birkaç yıl sonra. Paulette. Ölene kadar evliydik. Sadece kırk dokuz yaşındaydı; onu kaybedeli neredeyse kırk yıl oldu."

"Çok özür dilerim. Çocuğunuz yok muydu?"

"Hayır." Bir an için kelimeleri arar gibiydi. "Annemle babam birbirlerine çok aşıklardı. Annemin babama bakışını, babamın da anneme şansına inanamıyormuş gibi bakışını hatırlıyorum. Eski gramofona plak koyarlar ve mutfakta birlikte dans ederlerdi. Onlar çok iyi arkadaşlardı. Küçük bir çocukken, bir gün buna sahip olmayı hayal ederdim. Ama Paulette'le yaşadığım şey bu değildi. Onu seviyordum, onun da beni sevdiğini biliyordum. Ama evlendiğimizde, bu ailemin sahip olduğu türden mükemmel bir eş bulmakla ilgili değildi. Her şey darmadağın olduktan sonra umutsuzca dünyada bir yuva bulmaya çalışmaktı."

Colette pencereden dışarı, akıp giden Paris'e baktı. Annesinin ölümünden sonraki yıllarda Frédéric Amca ve Marie Teyze'yle yaşarken kendini hiçbir yere ait hissetmemenin nasıl bir duygu olduğunu çok net hatırlıyordu. "Bunu anlıyorum."

"İlk başta ikimiz de çocuk istiyorduk," diye devam etti. "Ama Paulette gebe kalmakta zorlanınca, ikimiz de sevgiden ziyade kederle birbirine kenetlenmiş bir aileye çocuk getirmenin hata olabileceğine karar verdik. Denemeyi bıraktık ve zaten bu muhtemelen tartışmalı bir konuydu. Her halükarda, uzun yıllar boyunca yoldaş ve sevgili dostlar olarak birlikte yaşamaktan çok mutluyduk."

Colette, "Onu bu kadar genç yaşta kaybettiğiniz için üzgünüm," dedi.

"İnsan bizim kadar uzun yaşadığında, kayıp denizi neredeyse kavranamayacak kadar büyüktür."

Colette başıyla onayladı. Bir süre sessizlik içinde yol aldılar ve sonra Colette, "Çocuk sahibi olmadığınız için pişman mısınız?" diye sordu.

"Evet," dedi. "O zaman doğru bir karar gibi gelmişti ama şimdi ben de senin gibi aile ağacımın benimle birlikte öldüğünü hissediyorum. Bunun olmasına izin vererek ailemi hayal kırıklığına uğrattığımdan endişeleniyorum."

"Daniel, sanırım yaşadığını bilmek -hem de uzun ve güzel bir yaşam-ailenin ihtiyacı olan her şeydi."

Daniel kendi sözlerinin kendisine papağan gibi tekrarlanmasına gülümsedi. "Gerçekten de öyle. Sanırım sonuçta benim ailem de, seninkiler de en çok bizim mutlu olmamızı isterdi."

Araba otellerinin, Les Jardins du Marais'nin önünde yavaşlayarak durduğunda, Colette bir zamanlar yaşadığı yerden sadece birkaç blok ötede, on

birinci bölgede olduklarını bir hüznün sarsıntısıyla fark etti. Daniel'la birlikte arka koltuktan inerken kalbi küt küt atıyordu. Nefes aldı, Paris'in kendisi aynı anda tüm duyularına saldırıyordu. Maya, duman, Rovers, egzoz, sonsuz bahar.

Nasıl oluyordu da havanın kendisi bir ev, gecikmiş bir kavuşma gibi gelebiliyordu? Daniel şoföre parasını ödeyip bagajdan bavullarını alırken, Colette yavaş bir daire çizerek etrafını inceledi. Elbette her şey değişmişti ama bu caddeyi, dar Amelot sokağını biliyordu. Savaştan önce Colette, Liliane ve aileleri bu köşede artık olmayan bir kafeye sık sık giderlerdi ve Colette burada bir kitapçı olduğundan emindi.

Şu anda durdukları yerde.

"Daniel," dedi araba uzaklaşırken ve Daniel çantaları tutarak onun yanına gelirken. "Burayı biliyorum. Ailem eskiden buraya çok yakın bir yerde yaşırdı."

Gülümsedi. "Ben de öyle olabileceğini düşünmüştüm. Benimki de öyleydi. Sanırım annelerimiz bu yüzden aynı Direniş grubuna dahil oldular; grubu yöneten adam mahalleden biriydi ve ben de her zaman grup üyelerinin çoğunun da öyle olduğunu varsaydım."

"Le Paon," diye mırıldandı Colette. Bu adamı yıllardır düşünmemiştii; savaştan sağ çıkmıştı ama 1945'ten sonra izini kaybetmişti.

"İşte buydu!" Daniel haykırdı. "Takma adını unutmuşum. Her neyse, umarım eski mahallemizde bir otel rezervasyonu yapmamın sakıncası yoktur."

"Sakıncası var mı?" Colette kendini şaşkın hissediyordu. "Daniel, daha iyi bir şey düşünemezdim." "Güzel," dedi. "Belki biraz dinlendikten sonra yürüyüşe çıkabiliriz, sen de

bana eskiden nerede yaşadığını gösterebilirsin."

Ama yan yana odalarına yerleştiklerinde Colette yatamayacak kadar yorgun olduğunu fark etti. Birdenbire eski sokağını ziyaret etmesi gerektiğini hissetti ve bir an bile daha fazla beklemek istemedi.

Daniel'in kapısını hafifçe çaldı ama cevap gelmedi. Muhtemelen uyuyordu ve onu uyandırmak istemedi. Ayrıca, onun arkadaşlığından ne kadar hoşlansa da, bu kendi başına yapması gereken bir şeydi.

Resepsiyondan rue Pasteur için yol tarifi istedi ama otelden çıktığında ayaklarının yolu bildiğini fark etti. Her şey değişmişti - farklı kaldırımlar, farklı vitrinler, yetmiş yıl önce burada olmayan binalar - ama blokların düzeni aynıydı. Sanki Paris eski gardırobunu silkip atmış ve yeni bir şey giymiş gibiydi ve Colette'in bir yanı her şeyin eskisi gibi kalmasını dilese de, çoğunlukla böyle olmadığına seviniyordu. Geçmiş ölmüş ve gitmişti ve belki de böylesi daha iyiydi. *Değişim gereklidir*, demişti Daniel o sabah. *Gelecek nesillerin önünü açmanın tek yolu buydu*.

Pasteur caddesinin köşesini döndü ve aniden, işte oradaydı, onun Kapısının üzerinde 10 rakamı kazılı olan eski bir apartman. Binanın önünde durdu ve uzun süre baktı, anıları onu yıkıyordu. Zemin kattaki pencerelerin üzerinde artık ferforje demir parmaklıklar vardı ve kapıdan en uzaktaki pencere pervazına dokunmak için yaklaştığında boğazından bir hıçkırık yükseldi. 1942'de böyle parmaklıklara gerek yoktu, ya da öyle sanıyorlardı,

Ama o zamanlar var olsalardı, Liliane kaçırılmazdı. Gözyaşları yüzünden akarken şimdi soğuk metale dokunuyordu.

Uzun süre öylece durdu, yoldan geçenlerin endişeli bakışlarını fark etmedi bile. Geçmişe, anne babasına, kız kardeşine kendi tarzında veda ediyordu, bu da vedaların sadece kalbinin derinliklerinde konuşulduğu anlamına geliyordu. Babasıyla vedalaştı ve annesinin ölümünden sonra dönüştüğü şey için onu affettiğini söyledi. Annesiyle vedalaştı ve ona Colette'in hayatını nasıl yaşadığıyla gurur duyduğunu umduğunu söyledi. Liliane'e de veda etti ve ondan af diledi. "Zamanı geri almak ve seni kurtarmak için her şeyimi verirdim," diye mırıldandı, eski evinin önüne geldiğinden beri söylediği ilk sözlerdi bunlar. "Seni hayal kırıklığına uğrattığım için çok üzgünüm, tatlı kardeşim."

Ve sonra, işi bitmişti. Gözyaşlarını silip titrek bir nefes alarak döndü ve yolun karşısındaki binaya baktı. 9 numara, Auschwitz'de hayatını kaybeden Tristan'la ilk tanıştığı yerd. Onu son gördüğü anı, yüzünü aydınlatan gülümsemeyi, gözlerindeki kıvılcımı hâlâ hatırlayabiliyordu. "*Je pense à ce que ça ferait / Avoir ta main dans la mienne*," diye fısıldadı, ölüme götürülmeden hemen önce ona yazdığı şiirden bir dize. "Adieu."

Sonunda sağa döndü ve ayaklarının onu 17 numaraya, avlulu binaya götürmesine izin verdi. Zemin Roor bir mikro kreşe, bir anaokuluna dönüştürülmüştü ve Tristan'ın yepyeni bir neslin ilk anılarını burada oluşturduğunu bilmekten ne kadar hoşlanabileceğini gülümseyerek düşündü. Bahçe hâlâ ön kapının ardında mıydı? Kapıyı itti ama şaşırtıcı olmayan bir şekilde kilitliydi. İçini çekti ve tam ne yapacağını düşünmek için bir adım geri atmıştı ki, elinde yiyeceklerle koşuşturan genç bir kadın cep telefonuyla konuşarak sağ taraftaki tuş takımına bir kod girdi ve Colette'e ikinci bir bakış bile atmadan kapıyı iterek açtı. Colette kapıyı tutup arkasından içeri girmeden önce sadece bir saniye tereddüt etti.

İçeride, uzun salon tıpkı yıllar önce olduğu gibi küçük bir yeşil alana açılıyordu. Aslında, kapıların dışındaki dünyanın -trafik, gürültüler, yeni vitrinler, modern arabalar- müdahalesi olmasa, Colette neredeyse zamanda geriye gittiğine inanabilirdi. Sol taraftaki duvara doğru döndü ve on bir tuğla yukarı, on beş tuğla aşağı saydı. Derin bir nefes aldı, çelik gibi

kendini hayal kırıklığına uğrattı. Yetmiş yıl boyunca duvarın onarılmamış olma ihtimali yoktu, değil mi?

Ama büyük bir şaşkınlıkla, bir zamanlar gizli yazışmalarını saklayan tuğlayı yerinden *oylattı*. Duvara o zamankinden farklı bir şekilde sıkışmıştı - belki de yıllar içinde binanın oturmasından kaynaklanıyordu- ama iki eliyle tuğlayı santim santim oynatabildiğini gördü, ta ki sonunda tuğla serbest kalana kadar.

Colette tuğlayı dikkatle yere koydu ve sonra doğruldu, boşluğa baktı. Gölgele içinde bile, arkasına bastırılmış sararmış bir kâğıt parçası görebiliyordu. Yıllar içinde bu boşluğu başka biri bulmuş ve Tristan'la uzun zaman önce yaptıkları gibi mesaj iletmek için mi kullanmıştı? Bir ihlal dalgası hissetti ama aynı hızla yerini suçluluk duygusuna bıraktı. Duvardaki bu delik üzerinde hiçbir hakkı yoktu. Ve bir başkasının mesajını okuyarak, kendisine ait olmayan bir bölgeye izinsiz girmiş olmuyor muydu? Yine de kendine engel olamadı.

Elleri titreyerek içeri uzandı ve yırtmamaya dikkat ederek kâğıdı çıkardı. Kâğıdı açarken hızlı bir duygu silsilesi yaşadı: el yazısını hemen tanıdığı için sevinç; kesinlikle mümkün olmadığı için inançsızlık; ve sonra da Tristan Auschwitz'de öldükten on yıl sonra, Mayıs 1952 tarihli olduğu için şaşkınlık.

"Ne?" diye kendi kendine nefes aldı, dizlerinin üzerine çökerek kâğıdı iki eliyle kavradı ve okumaya başladı.

Isolde'uma,

Yarın Paris'ten temelli ayrılacağım ve size bu notu neden yazdığımın emin değilim. Bunu asla almayacağını biliyorum. Ama veda etmeden gidemem.

Tahmin edebileceğiniz gibi, savaş yıllarını bir kampta geçirdim. Nihayet 1945 yazında Paris'e döndüğümde, hala orada olacağınızı umarak binanıza gittim. Bunun yerine, yeşil gözlü güzel kızı tarif ettiğimde, kapıcı bana sizin ve ailenizin hayatını kaybettiğini söyledi. Bu olaydan sonra duvardaki şiirinizi bulmak beni neredeyse yıkıyordu.

korkunç haberi aldım. Bu mektubu her zaman yanımda taşıyacağım ve sözlerini -ve seni, sevgili Isolde- kalbimde saklayacağım.

Birbirimizi çok az tanıyorduk, ama bazen iki benzer ruhun, hanımeli ve ela gibi, şiirdeki Tristan ve Isolde gibi birbirlerine çekildiğini düşünüyorum. Senin ruhunun artık burada olmadığını bilmek benim ruhumda sonsuza dek bir boşluk bırakıyor.

*Günlerimin geri kalanında seni yanımda taşıyacağım. Sonsuza kadar,
Senin Tristan'ın*

Colette uzun bir süre nefes alamadı. Tristan *yaşamış* mıydı? Ve onun için geri mi dönmüştü? Karnında bir dehşet duygusu düğümlendi, tüm hayatının olması gerekenden farklı geliştiğini hissetti çünkü kapıcı ona -babasının savaş sırasında istediği gibi- tüm Marceau ailesinin öldüğünü bildirmişti. Peki ama Madam Nadaud 1945 sonbaharında Colette'e birinin onu aramaya geldiğini neden söylememişti? Eğer Tristan'la savaştan sonra birbirlerini bulmuş olsalardı Colette'in hayatı nasıl olurdu? Gençliğinin geri kalanını başıboş ve demir atmamış hissederek geçirmişti, ama Tristan onun çapası olabilir miydi? İşler farklı gelişseydi onunla bir hayatı olabilir miydi?

Elbette, sonuçta birbirleri için yaratılmamış olmaları da bir o kadar muhtemeldi. Savaş Colette'i değiştirmişti ve Colette savaşın onu ne kadar değiştirmiş olabileceğini ancak hayal edebilirdi. Zaten başlangıçta gerçekten uyumlu olup olmadıklarını kim bilebilirdi ki? Onu çok az tanıyordu ve şimdi, Paris'ten ayrıldıktan sonra ona ne olduğunu öğrenmesinin hiçbir yolu yoktu.

Ama bekleyin. Adamın adını sınır dışı kayıtlarında bulmuştu: Ternaux caddesinde, Colette'in dairesinden kısa bir yürüyüş mesafesinde yaşayan Tristan Berousek. Bu o olmalıydı; Tristan yaygın bir Fransız ismi değildi ve hem yaş hem de yer 1t. Ve daha sonra, onun Auschwitz'de öldüğüne dair bir kayıt bulmuştu. Hemen telefonunu çıkardı ve yıllar boyunca merkezde yüzlerce kişiyi yönlendirdiği ABD Holokost Anma Müzesi'nin Holokost'tan Kurtulan ve Kurban İsimleri Veritabanı'na baktı. Veritabanı, hem müzenin hem de Holokost Anma Müzesi'nin mevcut tüm kayıtlarını bir araya getiriyordu.

koleksiyonlarını ve diğer kuruluşları kapsamlı bir arama aracına dönüştürdü ve şimdi elleri titreyerek Tristan'ın adını ve soyadını girdi. Ölümüyle ilgili orijinal bilgi yanlış mıydı? Her şeye rağmen hayatta kalmış mıydı? Eğer yaşasaydı, kayıtlar bunu neredeyse kesin olarak gösterecekti.

Ama sonuçlar geldiğinde, her zamanki gibiydiler. Tristan Berousek 1942 sonbaharında Auschwitz'de hayatını kaybetmişti. Çok erken sona eren bir hayatın aynı kesin kanıtı, siyah beyaz olarak oradaydı. Peki bu ne anlama geliyordu? Hayatta kalanlar arasında aynı yaşta ve aynı mahalleden başka bir Tristan daha var mıydı? Ama eğer varsa, neden onun adı hiçbir sınır dışı belgesinde görünmüyordu? Arama konumu olarak Paris'i girerek ilk isim olan Tristan'ı tekrar aradı, ancak sınır dışı listelerinin hiçbirinde bu ilk isme sahip başka bir kişi yoktu. Aramayı tüm Fransa'yı kapsayacak şekilde genişlettiğinde de cevap aynıydı. On birinci bölgeden Tristan Berousek, herhangi bir belgede adı geçen tek kişiydi ve 1942'de ölmüştü.

Google'ı açtı ve Tristan Berousek'in tam adını yazdı, belki Auschwitz'den sonra yaşamışsa ona dair bir iz bulabileceğini düşünüyordu ama soyadının farklı yazılışlarını denediğinde bile 1940'larda genç olan hiç kimseyle eşleşen bir şey çıkmadı. Sonunda içini çekerek telefonu çantasına geri koydu ve kendini çaresiz hissetti. Belki Amerika'ya döndüğünde Aviva kayıtları taramasına yardım edebilirdi ama Tristan'dan hiçbir yerde iz yoksa onu nasıl bulacaklardı?

Colette mektubu tekrar tekrar okudu ve kelimelerin kalbinin derinliklerine işlemesine izin verdi. Çocuk yaşamıştı. *Yaşamıştı*. Kamplarda ölmediğini bildiği için minnettarlık ve sevinç duysa da, derin bir umutsuzluk da hissetti. Çocuk şimdi kendisinden bir yaş kadar büyük olacaktı - doksan ya da doksan bir. Hem fiziksel hem de bilişsel olarak hâlâ iyi durumdaydı ama onun yaşındaki çoğu insanın öyle olmadığını biliyordu. Bunca yıldan sonra hâlâ hayatta olma ihtimali zayıftı, özellikle de yaşadığı onca şeyden sonra. Ve bir şekilde hayatta kalmış olsa bile, hafızasının hâlâ sağlam olma ihtimali neydi? Hayır, sadece birkaç dakika içinde onu bulmuş ve tekrar kaybetmişti.

Ayağa kalktığında, mektubu dikkatlice katlayıp cebine koyduğunda ve son kez olacağını bildiği tuğlayı yerine yerleştirdiğinde bir saat geçmişti.

Otele döndüğünde güneş batıyordu ve Daniel'ı lobide otururken görünce şaşırdı. Daniel kapıdan içeri girer girmez ayağa fırladı, yüzünde rahatlama ifadesi vardı. "Çok endişelendim," dedi ve hemen yanına koşarak kolunu ona doladı. "Nerelerdeydin Colette? Ne oldu?"

Adamın ona bakışından, yaşadığı yıkımın yüzünden okunuyor olması gerektiğini biliyordu.

"Gitmem gereken bir yer vardı," dedi sesi çatlayarak. "Birine veda etmem gerekiyordu." Ona söylemek, kendisini önemseyeceğini bildiği birine içini dökmek istiyordu ama Tristan'ın kendisi için önemini, ortadan kayboluşunun kalbinde nasıl bir boşluk bıraktığını ve her şeye rağmen yaşadığını bilmenin olması gerektiği gibi bir merhem olmadığını nasıl açıklayacağını bilmiyordu. Ne de olsa onu götürülmeden önce sadece altı haftadır tanıyordu. Daniel'a kalbinin bir parçasının yıllar önce hiç tanımadığı bir çocukla birlikte kaybolduğunu söylemeye kalksa, Daniel onun deli olduğunu düşünecekti. Henüz kelimelere dökemediği ezici bir kayıp duygusu hissediyordu ve tüm bunlar onu çok yormuştu.

"İyi misin?"

"Olacağım." Başını kaldırıp ona baktı. "Ama korkarım bu gece kendimi pek turist gibi hissetmiyorum." EilEl Kulesi'nin yakınında akşam yemeği yemeden önce Seine Nehri kıyısında bir gezinti yapmayı planlamışlardı ama bunun Colette'in Paris'teki belki de son gecesi olmasına rağmen, tek istediği uyumaktı.

"Elbette. Odanıza kadar size eşlik edeyim," dedi Daniel.

"Bir zamanlar bir çocuğu sevmiştim," dedi, ona uzattığı anahtarla kapısını açarken doğru kelimeleri bulmaya çalışarak. "Ve savaştan sağ çıktığımı yeni öğrendim. Ama hiç bilmiyordum ve artık çok geç. Bir insan hayatı boyunca kaç kayba dayanabilir Daniel? Kaç tane?"

"Oh, Colette." Adamın gözlerinden onun acısını iliklerine kadar hissettiğini görebiliyordu ve bu onun için her şeyden daha anlamlıydı. "Çok özür dilerim."

Birkaç dakika sonra, yan tarafına kıvrılmış, rüyasız bir uykuya dalana kadar yastığına hıçkırığa hıçkırığa ağladı. Daniel onun yanında kaldı, sırtını sıvazladı,

Ertesi sabah uyandığında, adam hâlâ oradaydı ve gözleri kapalı bir şekilde onun yanında, yorganın üstünde yatıyordu.

Belki de, diye düşündü, bileziğin yeniden ortaya çıkması ona geçmişe açılan bir pencereden daha fazlasını getirmişti. Belki de ona gerçek bir dost getirmişti, kalbi kırıldığında bunu anlayan ve parçaları toplamasına yardım etmek için yanında kalan türden bir dost.

Kadın yataktan kalkarken adam kıpırdandı, gözlerini açtı ve yavaşça ona odaklandı. "İyi misin?" diye sordu.

"Olacağım," dedi. "Dün gece için teşekkür ederim Daniel. Arkadaş olduğun için.

Burada olmanıza çok sevindim."

Gülümsedi. "Ben de burada olduğuma memnunum Colette."

Artık yapılacak tek bir şey kalmıştı. Kız kardeşini öldürmüş olabilecek adamı gömmek için Boston'a dönme vakti gelmişti.

OTUZUNCU BÖLÜM

1945

Colette, Leo Amca ile Paris'ten ayrılmadan önce son bir kez Le Paon'u görmeye gitti. Bir ay önce Direniş liderinin

Ona gölgeli, yenilmez bir süper kahraman gibi görünen Docteur Robillard, aslında savaştan sonra çocukluk travmalarıyla başa çıkabilecek donanımına sahip kişilere duyulan büyük ihtiyaç nedeniyle emekliye ayrılmış yumuşak huylu bir çocuk doktoruydu. Artık kamplardan dönen ya da savaş sırasında yetersiz beslenmeden muzdarip olan çocukları tedavi etme konusunda uzmanlaşmıştı ve Parmentier Bulvarı'ndaki bekleme odasına girdiğinde, buranın cılız bebekler ve boş gözlü okul çocuklarıyla dolu olduğunu görünce irkildi. Görünüşe göre savaşın hala devam ettiği tek kişi o değildi.

Resepsiyon görevlisine yaklaştı ve genç kadın başını kaldırıp ona göz kırptığında çenesinin düştüğünü hissetti. Bu Marie'ydi, iki yıl önce Le Paon'un toplantısına kadar takip ettiği, kırmızı ceketli olan. "Colette mi?" Marie sanki bir serap görmüş gibi bakarak sordu. "Burada ne işin var senin?"

"Onu görmem gerek," dedi Colette. "Doktor Robillard'ı görmem gerek." Adamın gerçek adını söylemek hâlâ garip geliyordu. Onun için adam her zaman Le Paon olarak kalacaktı.

"Doktor şu anda hastaların yanında, Colette." Marie'nin bakışlarında sempati vardı.

"Bekleyeceğim."

"Oldukça meşgul. Ve kendisine hatırlatılmasından hoşlanmıyor-" "Bekleyeceğimi söyledim."

Marie teslimiyetle içini çekti. "Pekâlâ. Ona burada olduğunuzu haber vereceğim."

Bekleme odasının boşalması iki saat daha sürdü ve Marie isteksizce Colette'i arka taraftaki bir kapıdan geçirdi. Bir muayene odasının içinde, Le Paon olarak tanıdığı adamı beyaz bir önlük giymiş, gözlük takmış ve hatırladığından çok daha küçük ve ince görünürken buldu. Hafızasında onu olmadığı bir şeymiş gibi mi canlandırmıştı? Yoksa gerçekten de sıradan bir hayata döndüğünde solmuş muydu? General de Gaulle'ün Champs-Élysées'de zafer geçidine öncülük ettiği gün olan 2 Ağustos 1944'te grubun düzenlediği kutlamadan bu yana onu bir yıldan fazla bir süredir görmemişti.

"Colette," dedi Fare sesi. Bir şeyler düşünüyor gibiydi, sonra aralarındaki mesafeyi iki uzun adımda kapattı ve onu sıkı bir kucaklamanın içine çekti. "Colette," dedi tekrar ve bu kez ses tonu şefkatliydi. "Seni iyi görmek çok güzel."

"Ve sen," dedi adam uzaklaşırken. "Savaş sırasında doktor olduğunuzu fark etmemiştim. Toplantılarımızı yaptığımız klinikte-"

Le Paon yorgun bir gülümsemeye, "Tıp fakültesinden eski bir meslektaşına aitti," dedi. "Güneye doğru ilerledi ve savaş boyunca orada kaldı. Bize buluşma imkânı sağlayarak davamıza katkıda bulundu."

"Çok nazıksınız," dedi Colette, bir zamanlar çok iyi tanıdığı bu adama karşı kendini tuhaf ve garip hissediyordu. Şimdi, laboratuvar önlüğü ve gözlükleriyle, birinin kibar büyükbabası gibi görünüyordu. Bir yabancı gibi görünüyordu.

"Pek çoğumuz," dedi Le Paon, "savaşın sona erdirilmesinde gizli bir rol oynadık."

Colette başını öne eğdi. Keşke daha büyük olsaydım, daha fazlasını yapabilseydim diye düşündü. Daha cesur olamadığı için bir pişmanlık hissetti.

"Colette," dedi bir süre sonra. "Umarım bu ifadeye seni de dahil ettiğimin farkındasındır."

Başını kaldırdığında, bakışlarında sıcaklık vardı. "Ama yeterince yapmadım."

Kıkırdadı. "Tüm hareketimizi neredeyse tek başına finanse ettin. Senin sayende kaç Yahudi mülteciyi kurtarabildiğimizi biliyor musun?"

Başını iki yana salladı. Savaş sırasında ona pek bir şey söyleyememişti; herkesin sorumluluklarını ayrı tutma konusunda ırmılıydı, böylece içlerinden biri tutuklanırsa diğerlerine ihanet edemezdi. "Belki on beş ya da altı?"

En azından birkaç kişinin güvende olmasına yardım etmede bir rol oynadığını düşünerek gurur duydu.

Le Paon yine güldü. "Yüz kırk sekiz," dedi, bakışlarını onun üzerinde tutarak.

Kadın nefesinin kesildiğini hissetti. "Yüz kırk sekiz mi?"

Başıyla onayladı. "1943'te bize katıldığın zamandan savaşın sona erdiği zamana kadar, sahte belgeler satın alabildik ve altmış dördü çocuk olmak üzere yüz kırk sekiz kişi için güvenli geçiş ve konaklama ayarlayabildik, Colette. *Senin sayende.*"

Gözyaşları gözlerini yaktı. "Ah." Boğazında aniden bir yumru oluştuğu için ancak bu kadarını söyleyebildi.

"Annen seninle gurur duyardı," diyerek elini onun omzuna koydu.

"Buraya gelmemin nedeni annem. İki gün içinde amcamla birlikte İngiltere'ye gidiyorum." Derin bir nefes aldı. "Ama onsuz gidemezdim..." Kadın sözlerini yarıda kesti, çünkü adam çoktan anlayışla başını sallamaya başlamıştı.

"Ailene ne olduğunu son bir kez daha öğrenmeye çalışmadan." Başını salladı. "İki yıl önce, anneme ihanet eden adamın -Kız kardeşimi öldüren de bir polis olabilir. Ölümlerinden kimin sorumlu olduğunu bulmak istiyorum. Bana yardım edecek misiniz?"

Le Paon uzun bir süre onun yüzünü inceledi. "Onu bulursan ne yaparsın?" diye sordu sonunda kaşlarını çatarak.

"Bilmiyorum," dedi Roor'a bakarak, ama nihayet bakışlarını onunkilerle buluşturmak için kaldırdığında, yüz ifadesinden satır aralarını doğru okuduğunu görebiliyordu.

"Colette," dedi nazikçe. "Önünde parlak bir gelecek var. Annen bu geleceği geriye bakarak değil, ileriye bakarak yaşamayı isterdi."

"Korkarım bunu yapamam efendim. Bilmeden olmaz."

"Peki çalmaya devam edecek misin? Paris'ten ayrıldıktan sonra?"

"Sanırım öyle." Derin bir nefes aldı. "Düşünüyordum da, bir gün insanların olanları asla unutmamalarını sağlamak için bir organizasyon kurmak istiyorum. Bir daha asla yaşanmamasını sağlamak için."

Gözlerini sildi, aniden duygulandı. "Sanırım annen de bununla gurur duyardı. Ama bu intikam arayışı-"

"Bu intikam değil," dedi hemen. "Eğer onu bulursam adama zarar vermeyi planlamıyorum. Bu annemin beni yetiştirdiği her şeye aykırı olur. Ama onu adalete teslim etmek istiyorum. Annemin benden istediği son şey kız kardeşimi eve getirmemdi ve ben bunu yapamadım. Kendimi affedebilecek miyim bilmiyorum ama en azından adamın suçlarının bedelini ödemesini sağlayabilirim."

Le Paon içini çekti. "Bunun garantisi yok, farkındasınızdır. Fransa'da savaş sırasında korkunç şeyler yapan ve asla bir mahkeme salonunun içini göremeyecek olan insanların sayısını saymaya başlayamam."

"Ama eğer bu adamın hesap vermesini sağlayabilirsem..."

"O zaman ne Colette? Bunun sana huzur getireceğini mi düşünüyorsun?" Adamın ses tonundaki şüpheyi duyabiliyordu.

"Bilmiyorum," diye itiraf etti. "Ama lütfen, denemeliyim."

Sanki sakın bir yüzeyin altında öldürücü niyetler saklayıp saklamadığını anlamaya çalışıyormuş gibi uzun bir süre kadının yüzünü inceledi. Sonunda kendi kendine hafifçe başını salladı. "Yardımcı olabilecek bir polis tanıyorum. Kendisi... meslektaşları hakkında bir şeyler bilme eğilimindedir ve bazen bunu bir bedel karşılığında paylaşmaktan mutluluk duyar."

Kalp atışları hızlandı. "Bir polis mi? Ne olduğu hakkında bir şeyler bildiğini mi düşünüyorsun?"

"Olabilir."

"Peki arkadaşınız benimle konuşmak ister mi?"

"O benim arkadaşım değil," dedi Le Paon sertçe. "Ama işbirliğinin kolayca satın alınabileceği bir adam ve mücevherlere karşı özel bir ilgisi var. Takas edecek bir şeyiniz var mı?"

Colette tereddüt etti ve cebinden elmas bir gerdanlık çıkararak başını salladı. Gerdanlığı daha o sabah, savaş sırasında Paris'in Alman askeri valisinin zengin dairesinde yaşamış olan bir kadının boynundan çalmıştı. Gerdanlığı o gün rehin vermeyi ve gelirini aileleri öldürülmüş Yahudi çocukları yeniden yerleştirmek için çalışan bir gruba vermeyi planlamıştı ama bu parçanın geldiği yerde daha pek çok mücevher vardı.

Le Paon başını salladı ve kıkırdadı. "Güzel. Açgözlülük onu alt edecek ve o elmaslar karşılığında size bildiklerini anlatacak."

Colette mücevher parçasına baktı. Son üç yıldır peşini bırakmayan sırların kilidini açacak anahtar bu olabilir miydi? "Onu nerede bulacağım? Kim o?"

"Bir görüşme ayarlayacağım," dedi Le Paon. "Adı Verdier."

Colette ve polis memuru, Le Paon'un ayarladığı gibi, Saint-Sébastien caddesindeki bir kafenin önündeki masada buluştular. Verdier, sıçan burunlu, soluk tenli ve sürekli kısılmış gibi duran çamur kahverengisi gözleri olan hafif bir adamdı. Üniformasızdı, ama Colette onun karşısına geçtiğinde bir polisin sert duruşunu ve iki masa ötedeki üç Fransız askerine neredeyse kibirli bir şekilde başını sallayışını tanıdı.

"Siz Le Paon'un gönderdiği kız mısınız?" diye sordu hiç konuşmadan, bir kahve sipariş ettikten sonra. "Marceau'nun kızı mı?"

"Öyleyim. Ya sen?"

"Verdier, elbette. Anladığım kadarıyla benim için bir şeyiniz var?"

Gerdanlık cebinde kurşun bir ağırlık gibi hissediyordu. "Bilgi karşılığında."

Adam kaşlarını çatarak ona baktı, sanki mücevherleri verip yoluna devam etmesine izin vermediği için hayal kırıklığına uğramış gibiydi. "Annenizin tutuklanmasıyla ilgili bilgi, anladığım kadarıyla?" Ses tonunda ne sıcaklık ne de sempati vardı.

"Ve kız kardeşimin ölümü. Adı Liliane idi. Sanırım bir polis tarafından öldürüldü."

Homurdandı. "Bu çok saçma."

"Kaçırıldığı gece üniformalı bir adamın onunla birlikte aceleyle uzaklaştığını gördüm." "Bu hiçbir şeyin kanıtı değil."

"O zaman bana kanıt göster," dedi öne doğru eğilerek, "cebimdeki parça senindir."

Bir şeyler düşünüyor gibiydi. Sonunda konuştu. "Tutuklanmadan hemen önce anneniz hakkında konuşuluyordu. Birileri annenizin

Bir Alman'dan bir şey çalmış. Bir çift bilezik, çok değerli. Yüzlerce elmas."

"Kim?" Colette sordu. "Bilezikleri bir Alman'dan çaldığını kim biliyordu?"

Verdier sandalyesinde arkasına yaslandı. "Bileziklerle ne yaptı?" "Bu pek-"

"Bileziklerle ne yaptı?"

Colette onun bakışlarını tuttu. "Bunlardan biri kız kardeşimle birlikte kayboldu. Onu öldüren adamın elinde olduğuna inanıyorum."

Gözlerinde bir şey parladı. "Öyle mi? Peki ya diğer yarısı?" Colette gözlerini kaçırma isteğine direndi. "Gitti."

Gözlerini kıstı ve hiçbir şey söylemedi.

"Onun hakkında kim konuşuyordu?" Colette bir süre sonra sordu. "Tutuklanmadan önce birinin annem hakkında konuştuğunu söylemişsiniz."

"Önce benim için neyin olduğunu göster."

Colette önce yan masadaki çifte, sonra da yakındaki üç müşteriye baktı. Hepsisi de kendi sohbetlerine dalmışlardı.

Verdier öne doğru eğilerek, "Nazlanmanın sırası değil," diye tısladı. "Konuşmamı istiyorsan, seninle ne için konuştuğumu göster bana."

Colette derin bir nefes aldı ve avucunda sıkıdığı gerdanlığı cebinden çıkardı. Yanındaki çifte bir kez daha baktı ve sonra hızla l'ini açarak pırlantaları ortaya çıkardı, sonra da parmaklarını tekrar gerdanlığın etrafına kapatıp cebine geri koydu. Tekrar Verdier'e baktığında, onun sıçan gibi ilgisiz yüzü değişmişti; birdenbire avını yeni yakalamış bir kurda benzedi.

"Elmaslar gerçek mi?" diye sordu.

"Tabii ki gerçek."

Düşünerek ona baktı. "Peki, Seguy adında bir kaptanım vardı. Annenin bilezikleri çaldığı gece o da oradaydı. Onu takip etmeye çalıştı ama kaybetti."

"Ona ihanet eden bu Seguy muydu? Kız kardeşimi kim aldı?"

"Hayır. Ama dedikodulara göre Almanların gözüne girmek için onu teşhis etmek istemiş ve çalışanlarından biri onu bir robot resimden tanımış. Sanırım

Ona ihanet eden o adamdı. Onu bulursanız, kız kardeşinizi kaçıran adamı da bulursunuz. Bundan eminim."

"Kim o?" Colette öne doğru eğilerek ve çaresizlik hissiyle sordu. "Polis memurunun adı ne?"

Verdier yavaş ve dramatik bir omuz silkme hareketi yaptı.

"Tüm bildiğim bu." Kadın ona baktı. "Ama bu hiçbir şey değil."

Tekrar omuz silkti. "Sana Seguy'u verdim. Ve bildiğim kadarıyla ailenize ihanet edenin gerçekten de bir polis olduğunu söyledim. Elimdeki tek şey bu." Durakladı ve eliyle cebini işaret etti. "Öde bakalım."

"Hayır," dedi kollarını kavuşturarak. "Babamın polis olan bir öğrencisi vardı. Belki ona bu Seguy hakkında ne bildiğini sorarım." Hafızasında adamın adını aradı. "Charpentier," dedi bir an sonra. "Guillaume Charpentier."

Gözlerinde bir şey parladı, bir ilgi, bir merak kıvılcımı. "Charpentier'i tanıyor musun?"

"Evet." Colette kendinden emin görünmeye çalıştı. Belki de Verdier, Mösyö Charpentier'nin Paris'ten ayrılalı çok olduğunu bilmiyordu. "Onu iyi tanırım." Bu bir abartıydı ama Verdier bunu fark edecek gibi değildi. "Bana gerçeği söyleyecektir. Belki bu elmasları ona veririm."

Verdier homurdandı. "O çakal mı? Belli ki onu bana inandırmaya çalıştığınız kadar iyi tanımıyorsunuz, matmazel. Paris'i yıllar önce terk etti. Onu hiçbir yerde bulamazsınız."

Colette'in kalbi sıkıştı. Demek Verdier biliyordu. "Belki de geri dönmüştür."

"O değil. Karısının sağlık durumuyla ilgili bir şey, kır havasına ihtiyacı varmış. Sorularınıza cevap verecek durumda değil. Ben de size bildiklerimi anlattım. Sana Seguy'u verdim. Şimdi, benim ödemem?"

Colette nefes verdi. "Başka bir şey bilmediğine emin misin?" "Bunu zaten söylemedim mi?"

Tereddüt etti. "Ve *senin* bununla hiçbir ilgin yok mu?"

Burun delikleri açıldı. "Paris'in en güzel parçalarından birini çalmış olsaydım, sence hâlâ burada olur, seninle konuşur muydum? Hayır, uzun zaman önce buradan defolup giderdim. Eminim bileziği alan adam da öyle yapmıştır."

Adamın gözlerinde gerçeği görebiliyordu ve her ne kadar adama ödeme yapmaktan iğrense de, anlaşma anlaşmaydı. En azından ona bir isim vermişti. *Seguy*. Başlangıç için bir yerdı ve belki Le Paon daha fazlasını öğrenebilirdi. "Peki," dedi ve gerdanlığı cebinden çıkarıp adamın havaya kaldırdığı avucuna bıraktı.

Onunla tanıştığından beri ilk kez gülümsedi ve dişlerinin parıltısı bir kurda olan benzerliğini daha da artırdı. Kadın ürperdi ve adamın başka bir şey söylemesine fırsat vermeden masadan kalkıp hızla uzaklaştı.

Adam onun gidişine bakmadı bile. Sokağın sonundaki köşeyi dönmeden önce bir kez arkasına baktı ve adam hâlâ orada oturmuş, gözleri açgözlülük ve arzuyla parlayarak avucundaki parçaya bakıyordu.

Seguy'un bir çıkmaz sokak olduğu ortaya çıktı. Le Paon ona böyle bir adamın var olduğunu söyleyebilmişti ama adam hapisteydi ve karısı da yoksul düşmüştü. Zarif bir elmas bileziğe gizlice sahip olmalarına imkân yoktu, yoksa şimdiye kadar durumlarını iyileştirmek için kullanırlardı. Le Paon ayrıca, Verdier'in adamın Paris'te bulunmadığı konusunda yalan söylemiş olma ihtimaline karşı Guillaume Charpentier'nin dairesini kontrol etmesi için birini gönderdi, ancak haber doğrulandı; ona yardım edebilecek diğer tek polis memuru çoktan gitmişti.

Le Paon, Paris'ten ayrılmadan bir gün önce, "Hayatına devam etme zamanı Colette," dedi.

"Önünüzde koca bir gelecek var. Geçmişin trajedisinin önünüzde uzanan her şeyi tüketmesine izin vermeyin."

İyi bir tavsiyeydi ama nasıl kabul edebilirdi ki? Öldürülen annesi ve kız kardeşi için meşaleyi ileriye taşıyacak tek kişi oydu. Eğer buna sırtını dönerse, onların anısına saygısızlık etmiş olacaktı. "Pekâlâ," dedi rahatlamış görünen Le Paon'a.

"Umarım huzur bulursun, Colette."

Ama o anda, cevapları bulana kadar rahat etmeyeceğine yemin etti. Geciken adalet yine de adaletti ve ne kadar sürerse sürsün gerçeği ortaya çıkarmaya kararlıydı.

Bir gün sonra Frédéric ve Marie, Colette ve Leo Amca'ya Manş Denizi'ni geçip yeni hayatına doğru yola çıkmak üzere kuzeye giden bir gemide eşlik ettiler. Colette'in yanında her şey vardı.

dünyevi eşyalarını tek bir bavula sığdırdı.

"Nereye gidersen git, annen hep seninle olacak," dedi Frédéric Amca ona veda ederken, sanki bırakmak istemiyormuş gibi bir süre daha sarıldı. "Bunu hatırlamanı isterdi."

"Teşekkür ederim Frédéric Amca," dedi Colette onun omzuna doğru, sesi titreyerek. "Her şey için."

"Birkaç dakika sonra güvertede durup Frédéric ve Marie'ye el sallarken Leo Amca, "Yeni bir başlangıç yapmanın zamanı geldi," dedi.

"Yeni bir başlangıç," diye tekrarladı Colette, ama onlar uzaklaşırken, Frédéric ve Marie, sonra da tüm Fransa uzakta küçük noktalar haline gelirken bile, yeniden başlamak istemediğini biliyordu. Kız kardeşini kaçırın adamla yüzleşmek istiyordu ve babasının aklının başına gelmesini ve büyük bir trajedi yaşamış olmalarına rağmen, hâlâ kendisine ihtiyacı olan bir kızı olduğunu anlamasını istiyordu.

Bu arada Leo amcasının anlatacaklarını dinlemekle yetinecekti. Yıllardır hırsızlık yapıyordu ama hâlâ öğrenmesi gereken çok şey olduğunu biliyordu - annesinin ona öğretme fırsatı bulamadığı her şeyi. Annesinin uğruna hayatını kaybettiği parlak değerli taşlara olan çekimi iliklerinde hissedebiliyordu ve her zaman kaderinde olan kişi olmak için bu çağrıya uymaktan başka seçeneği yoktu.

ŞAFTÖR KİRTLİĞİ-ONE

2018

Nasılsın?" diye sordu. Daniel, Paris'ten döndüklerinin ertesi günü, Hubert Verdier'in cenaze töreninin yapılacağı kilisenin arka sırasındaki bir sıraya oturmasına yardım ederken Colette'in elini sıkarak sordu.

"Tahmin edebileceğin gibi," dedi küçük bir gülümsemeyle, adam yanına yerleşirken. Paris'te birlikte geçirdikleri akşamdan bu yana iki gün geçmişti, adam onun yanında kalmak için turistik yerleri görme planından vazgeçmişti. Bunu asla unutmuyacaktı. Ve şimdi, hemen New York'a dönmeyi seçebilecek olmasına rağmen yine buradaydı. "Burada benimle olduğun için teşekkür ederim Daniel," diye ekledi.

"Bununla tek başına yüzleşmediğini bilmen çok önemli. Ben buradayım."

Bu sözler gözlerini yaşartmaya yetmişti. Cenaze töreni başlamadan hemen önce Aviva onun yanına kaydı ve yanağına bir öpücük kondurdu. "Geciktiğim için üzgünüm," dedi ve Daniel'ın kolunu da sıkmak için eğildi. "Fransa hakkında her şeyi duymak için sabırsızlanıyorum. Benden bir şeyler saklıyordun!"

Colette Paris'ten eve döner dönmez Aviva'yı aramış ve Daniel'in bilezikleri verdiğini söylemişti ama gerisini getirememişti. Tristan'ın hikâyesi o kadar uzun zamandır kalbinin sessizliğinde duruyordu ki nasıl başlayacağını bilemiyordu. Ama ona ne olduğunu bulmak için Aviva'nın yardımına ihtiyacı olacaktı ve cenaze geride kaldığında soracak kelimeleri bulacaktı. Colette şimdi, "Bugün burada olduğun için teşekkür ederim canım," dedi.

Aviva ona hüznle gülümsedi. "Hubert Verdier sen gerçeği öğrenemedi öldüğü için üzgünüm."

"Belki de bunca yıl sonra onu bulmuş olmak yeterlidir," dedi Colette. "Belki de onun ölüp gömüldüğünü görmek için burada olmam yeterlidir." Ama cenaze alayı başladığında, Lucas ve birkaç papaz yardımcısı süslü bir tabut taşıırken, Colette'in kalbi hayati bir şeyin tamamlanmamış olduğu hissiyle ağırlaştı. Bir tür kapanışa bu kadar yaklaşımsken, bunun son saniyede, aslında hiç orada olmamış bir serap gibi uçup gitmesi yıkıcıydı.

Çok fazla yas tutan yoktu; sadece Lucas, Aviva'nın Lucas'ın kızı Millie olarak işaret ettiği genç ve güzel bir kadın, destekli yaşam tesisinden bir avuç hemşire ve ön sırada oturan, Aviva'nın Lucas'ın büyükbabası olarak tanımladığı yaşlı bir adam vardı. Bir rahip ayine başlarken Aviva, "Lucas onunla tekrar konuşacak, söz veriyorum," diye fısıldadı. "Umarım bu hafta içinde. Lucas onun bileziğın Hubert'in eline nasıl geçtiğı hakkında bir şeyler bilebileceğini düşünüyor."

Ve işte böyle, Colette bir umut ışığı hissetti.

Lucas açılış duası ve İncil'den bazı bölümlerin okunmasının ardından konuşmasını yapmak üzere kürsüye çıktı. Küçük gruba bakarak, "Bugün burada olduğunuz için hepinize teşekkür ederim," dedi. "Hubert'i hayatım boyunca tanıdım; onun ve karısının benim bonus büyükbabam ve büyükannem olduğuna dair şakalar yapardık. Bir keresinde bana 'Beni hiç istemedin evlat,' demişti, 'ama yine de buradayım.'"

Birkaç kıkırdama oldu ve Lucas durakladı. "Hubert'i bunca zamandır tanımama rağmen son zamanlarda onu belki de hiç tanımadığımı fark ettim. Belki de bu hepimiz için geçerlidir. İnsanlara görmelerini istediğimiz yanlarımızı gösterir ve diğer parçalarımızı kendimize yakın tutarız. Ama belki de bizi biz yapan o parçalardır, yani en yakınımızda tuttuklarımız."

Boğazını temizledi ve kiliseye baktı, bakışları önce Aviva'ya sonra da Colette'e takıldı. "Hikâyenin tamamını bilmediğinizde bir hayatı anlamlandırmak zordur. Hepimiz gurur duyduğumuz şeyler yaptık. Hepimiz pişman olduğumuz şeyler yaptık. Bir ömür boyu süren iyilikler, uzun zaman önce işlenmiş bir günahı temizleyebilir mi? Yoksa yaptığımız seçimler sonsuzluk boyunca taşımamız gereken çarmıhlar mıdır? Bu soruların cevabını bilmiyorum ama Hubert'in bize bıraktığı hediyelerden birinin denememiz gerektiğini hatırlatmak olduğunu biliyorum. İçimize bakmalıyız. Yanlışları düzeltmek için elimizden geleni yapmalıyız. Ve geçmişimizi itiraf etmeliyiz."

Konuşması büyükbabasının ani bir öksürükle kesildi ve iki büküm olup şiddetli bir şekilde hıçkırmaya başladı, ta ki bir papaz yardımcısı koşarak uzaklaşıp bir şişe suyla geri dönene kadar. Yaşlı adam bir yudum aldı ve yanındaki kadın sırtını sıvazlarken yavaş yavaş oturduğu yerde doğruldu ve elini kaldırdı. "Özür dilerim Lucas," dedi, kelimeleri Fransız aksanıyla kalınlaşmıştı. "Lütfen devam et."

Lucas endişeli görünüyordu ama devam etti. "Her halükarda, bugün çok karmaşık bir adamı toprağa verdiğimizize hiç şüphe yok. Ama o olmasaydı annem ve ailesi Amerika Birleşik Devletleri'ne göç edemezdi, bu yüzden ona çok şey borçluyum. Büyükanнем ve büyükbabamın 1948'deki göçmenlik başvurusuna sponsor olmuş. O olmasaydı Vanessa ile geçirdiğim yılları yaşayamazdım ve Millie'ye sahip olamazdık." Kızına baktı ve ona hüzünlü bir gülümseme verdi. "Onun mirası yaşayacak ve Millie ile ben bunun iyi bir miras olmasını sağlayacağız."

Rahibe başıyla selam verdi ve kürsüden inerek ön sırada oturan büyükbabası ve kızına katıldı. Colette arkadan kızının başını eğip babasının omzuna koyuşunu izledi. Bu harekette çok tanıdık bir şeyler vardı ve Colette'in bunun kendisine Liliane'in uzun zaman önce uykulu olduğu zamanlarda başını Colette'in omzuna yaslama şeklini hatırlattığını fark etmesi birkaç saniye sürdü. Görünüşe göre Paris'e seyahat etmek uzun süredir uykuda olan anıları uyandırmıştı.

İnançlıların Duaları ve Efkaristiya Ayinleri sırasında Daniel ve Aviva'nın ellerini sıkıca tuttu ve komünyondan sonra rahip ayini son bir dua ve ardından kilisenin orgcusu tarafından yönetilen bir veda şarkısıyla kapattı. Cemaat programlarında yazılı olan sözleri söylerken, Colette annesinin ve kız kardeşinin hiçbir zaman bu şekilde toprağa verilme onuruna sahip olamadıklarının farkındaydı ve kalbi uzun zaman önce böyle temel bir haktan mahrum bırakıldığı için acıyordu.

Lucas ve mihrap görevlileri tabutu koridora kadar taşıyıp kilisenin ön kapısından çıkardılar. Colette mezar törenine katılmayacağına çoktan karar vermişti; Hubert Verdier'in gerçekten öldüğünü anlamak için toprağa indirilişini görmesine gerek yoktu. *O gitti Liliane*, diye düşündü. *Nihayet gitti ama bu seni geri getirmedi.*

"İyi misin?" Ayrılmak için ayağa kalktıklarında Daniel Colette'in kulağına fısıldadı.

"Sanırım öyleyim," dedi Aviva'nın önderliğinde sıranın dışına doğru ilerlerken. "Öyle olmak zorundayım, değil mi?"

"Hiçbir şey olmak *zorunda* değilsin," diye hatırlattı Daniel ona, elini sırtının alt kısmına koyarak. "Ama bence biraz huzur bulmanın zamanı geldi."

Kilisenin dışında bir avuç yas tutan insan, dağılmadan önce etrafta dolanıp sohbet ediyordu. "Lucas'ın size merhaba demek istediğini biliyorum," dedi Aviva, otoparkta büyükbabası ve kızıyla birlikte duran müze müdürüne eliyle işaret ederek.

"Ona başsağlığı dilemek isterdim," dedi Colette. "Ama ailesiyle meşgul görünüyor. Başka bir zaman konuşabiliriz."

"Tamam. Gidip ona haber vereyim." Colette'in yanağına hızlıca bir öpücük kondurdu ve büyükbabasının söylediği bir şeyi dinlerken bir elini kızının sırtına koymuş olan Lucas'la konuşmak için yanına gitti.

"Orada bir şey var, değil mi?" Daniel, Aviva'nın yaklaştığını fark eden Lucas'ın gözlerinin ışıldamasını izlerken gülümseyerek sordu. "Onun da Lucas'a karşı hisleri var mı?"

"Sanırım öyle." Colette şaşkınlıkla başını salladı.

"Bu konuda ne hissediyorsun?" Daniel sordu. "Verdier ile olan bağlantısı göz önüne alındığında?"

Lucas'ın ayın sırasında söylediği sözleri düşündü. *İçimize bakmalıyız*, demişti. *Yanlışları düzeltmek için elimizden geleni yapmalıyız*. "Geldiğimiz yere göre tanımlanmayız -ya da öyle olmamalıyız," dedi. "Lucas kendi başına bir adam ve bunu kabul etmek bana ne kadar acı verse de çok iyi biri gibi görünüyor."

"Güzel," dedi Daniel başını sallayarak. "Anma konuşması mükemmeldi - belli ki değer verdiği birine veda ediyordu, ama onun inandığı gibi bir adam olmayabileceğini de kabul ediyordu."

"Aviva son derece bağımsız biri, görüyorsunuz - o kadar ki zaman zaman onun için endişelendiğim oldu. Ama belki de sadece doğru kişinin karşısına çıkmasını bekliyordu." Tristan'ı bir kez daha düşündü, 1952'de yazdığı mektup yüreğini yakıyordu. Ama sonra bu düşünceyi bir kenara itti, çünkü son birkaç haftanın ona gösterdiği bir şey varsa o da geçmişin geride kaldığıydı.

Aviva'dan elinden geleni yapmasını isteyecekti ama şansın kendisinden yana olmadığını biliyordu. *Yeter*, dedi kendi kendine, bir an için gözlerini kapatarak. *Yeter*.

"Bayan Marceau?" Colette gözlerini açtığında Lucas'ın Aviva'yla birlikte yaklaştığını gördü.

"Lucas," dedi. "Çok güzel bir methiyeydi."

"Bunu sizden duymak çok anlamlı," dedi. "Her şey için özür dilemek istedim Bayan Marceau. Hubert hakkında bildiklerimle onun bu kadar korkunç bir şey yapmış olabileceği fikrini hâlâ bağdaştıramıyorum ama size bazı cevaplar bulmak için elimden geleni yapmaya devam edeceğime söz veriyorum."

"Korkarım artık çok geç."

"Şart değil. Büyükbabamın oradaki işi biter bitmez sizi tanıştırmak isterim. Hubert'in bileziğinin nereden geldiği konusunda söylediğinden daha fazlasını bildiğini düşünüyorum ve size anlatmaya istekli olacağını umuyorum." Daniel'a döndü. "Ve Bay Rosman, Aviva'dan anladığım kadarıyla bilezik üzerinde hak iddia etmek için gerekli belgeleri almışsınız. Büyükbabamla konuştum ve bize kaynağını tespit etmemizde yardımcı olacağına söz verdi, bu da süreci hızlandıracaktır."

"Büyükbaban mı?" Colette sordu. "Onun bileziğin kaynağıyla ne ilgisi var?"

"Söylemedi ama sanırım Hubert'le Fransa'da birlikte geçirdikleri zamanla bir ilgisi var. Ah, işte geliyor. Belki ona kendin sorabilirsin." Lucas döndü ve sesini yükseltti. "Büyükbaba, seni iki arkadaşım ile tanıştırmak istiyorum."

Colette, Lucas'ın ötesine bakınca büyükbabasının yürüteç yardımıyla yavaşça yaklaştığını gördü. Lucas'ın kızı onun yanındaydı ve babasına bakıp gülümsediğinde Colette bir kez daha garip bir tanıma hissine kapıldı ama kızı daha önce hiç görmediğinden neredeyse emindi.

Ama sonra Colette dikkatini omuzları çökmüş ve kulakları kafasından dışarı çıkmış olan yaşlı adama çevirdi ve etrafındaki dünya dönmeyi bırakmış gibiydi.

"Sizi kızım ve büyükbabamla tanıştırmak istiyorum," dedi Lucas, büyükbabası aralarındaki mesafeyi kapatmak için son adımları atarken Colette'in her santiminin buza dönüştüğünden habersiz. Birdenbire bütün parçalar

ve Colette, Hubert'in bileziğe sahip olmasına rağmen aradığı adamın o olmadığını anladı. "Millie, büyükbaba, Colette Marceau ve arkadaşı Daniel Rosman'la tanışın."

Colette, adının Lucas'ın büyükbabasının aklına düştüğü anı görebiliyordu çünkü büyükbabasının gözleri irileşmiş, sonra da telaşla ona doğru kaymıştı. Birbirlerine bakarlarken yıllar akıp gitmiş ve Colette onun kim olduğunu -ve kim olduğunu- tıpkı çok yaşlı bir adamın kırışmış, solmuş derisinin arasına gizlenmiş geçmişten bir yüzü tanıdığı gibi tam olarak bildiğini görebilmişti. Onu son gördüğünden bu yana yetmiş altı yıl geçmişti ama bir anda her şey bir araya geldi. Kendisinin ve kız kardeşinin tanıdığı ve güvendiği bir polis. Evde mücevherler olduğunun farkında olması gereken bir polis. 1942'deki o korkunç gecenin karmaşasında, elbisesinin eteğinde bir bilezik olan bir çocuğun çalınmasının çok kolay olacağını bilen bir polis. Hubert Verdier hiç olmamıştı; sadece güzel mücevherlerden hoşlanan ve 1945'te onunla bir kafede tanıştıktan sonra Paris'teki en güzel parçalardan birini tam olarak nerede bulacağını bilen bir çakaldı. Başının döndüğünü hissetti, cildi soğuk ve nemli bir ter içinde kalırken görüşü bulanıklaştı.

"Sensin," diye nefes aldı.

Adam ona baktı ve sonra yüzü buruştu. "Evet," dedi ve bu tek kelime onu çözdü.

"Guillaume Charpentier," diye fısıldadı, ikisi kıpırdamadan birbirlerine bakarken. "Kız kardeşime ne yaptın?"

Ve sonra, o daha tek kelime edemeden, dünya kararırken Colette dizlerinin üzerine çöktü.

İKİ KİŞİLİK ŞAFTÖR

1942

Cuillaume Charpentier bunların hiçbirini istememişti. İyi niyetliydi, gerçekten öyleydi. O gece Marceau'ların rue Pasteur'deki dairesine doğru koşarken aklından tek bir şey geçiyordu: Onları uyarması gerekiyordu, çünkü Almanların peşlerine düşmesi -ne kadar dolaylı olursa olsun- onun suçuydu. Madam Marceau'yu Vél' d'Hiv'in toplanmasından birkaç hafta sonra o gece Brasserie Roye'dan aceleyle uzaklaşırken görmüştü ve içgüdüsel olarak ne yapmış olursa olsun bir nedeni olması gerektiğini biliyordu. Kadın iyi, nazik bir kadındı, eski müdürünün karısıydı ve onu korumak için elinden geleni yapmak için ani bir karar vermişti. Gerisi daha sonra halledilebilirdi.

Bu yüzden patronu Jean Seguy onun peşinden brasserie'den çıktığında, Guillaume içgüdüsel olarak hareket etmiş, Seguy'un yoluna çıkmış ve öfkeli yaşlı adam onu geçmeye çalışırken aptalı oynamıştı. Guillaume, Madam Marceau'ya kaçması için zaman vermeyi ummuştu ve o gece de vermişti ama bir hafta sonra Seguy, elinde bir polis ressamı tarafından hazırlanmış bir çizimle kapısına gelmişti.

"Bu, bir Alman komutandan iki değerli mücevher çalan kadın," demişti, etli çenesini resme saplayarak. Madam Marceau'nun yüzü çok netti ve Guillaume zorlukla yutkundu. "Onu Reeing'de de gördüğünüzü biliyorum. Onu tanıdınız mı? Kim olduğunu biliyor musunuz? Nereye gittiğini?"

"Hayır, efendim," dedi Guillaume, boynuna bir sıcaklık yayılmıştı. "Onu daha önce hiç görmedim." Madam Marceau, bir mücevher hırsızı mı? Hayır, bu imkansızdı. Her şey bir yanlış anlamaydı ama Almanlar için bunun bir önemi yoktu.

Madam Marceau onların gözetimine girdiğinde suçlu ya da masumdu. Ve eğer onlara verecek bir bilgisi yoksa -ki kesinlikle yoktu- sonunda ölecekti. Onu korumak zorundaydı.

Ama sonra karısı Francine kapı aralığında arkasından gelip resme baktı. "Guillaume," demişti tatlı bir sesle, "bu Madam Marceau, gün gibi ortada." Dehşet içinde ona bakmak için döndüğünde, gözleri kısılmıştı ve az önce ne olduğunu yüz ifadesinden anlayabiliyordu. Çılgınca kıskanç ve sahiplenici olan Francine, Guillaume Madam Marceau'yu korumaya çalışıyorsa, ona karşı aşk duyguları besliyor olmalı sonucuna varmıştı.

"Öyle mi?" diye sordu, yüzü kıpkırmızı olurken bile kendini korumaya çalışarak. "Emin değilim..."

"Belli ki o," dedi Francine, muzaffer bakışlı Seguy'a dönerek. "Guillaume'un eski okul müdürü Mösyö Marceau ile evli. Bu civarda, Pasteur sokağında oturuyorlar. Birkaç kez onunla birlikte boulangerie'de sıraya girmiştım."

"Anlıyorum," dedi Seguy, Guillaume'a dönerek. "Karınız onu hemen tanıırken sizin onu tanımamanız ilginç."

"Kroki net değil," diye mırıldandı Guillaume.

"Yine de o gece yoluma çıkıp onu takip etmemi engellediğinde onu yüz yüze görmüş olmalısın," dedi Seguy, tepesi atacakmış gibi görünen Francine'e bir bakış fırlatarak. "Pazartesi ilk iş beni görmeye gel, Charpentier," dedi Seguy, sesi hırıltıya dönüşerek. "Görünüşe göre konuşmamız gereken şeyler var."

Guillaume kapıyı kapatmadan önce, "Evet efendim," demeyi başardı. Francine hemen ona bağırmaya başladı, onu kendisini terk etmekle, Francine bir başka geç dönem düşüğünün acısını çekerken Madam Marceau ile ilişkisini sürdürmekle suçladı. Sanki her çocuk kaybettiklerinde Guillaume'un kalbi kırılmıyormuş gibi. İtiraz etmeye, kendisinden en az on yaş büyük olan Madam Marceau'ya karşı bir şey hissetmediği konusunda ısrar etmeye çalıştı.

"O zaman neden onu korumak için kendini riske atıyorsun?" Francine çığlık attı. "Bana yalan söylüyorsun!"

"Ben doğru olanı yapmaya çalışıyorum!" Guillaume, sonunda kendi sesini de yükselterek karşılık verdi. "İyi bir adam olmaya çalışıyorum!"

Francine onun bu çıkışı karşısında şoke olmuş görünüyordu ve sonra dar dudakları sert, ince bir çizgi haline geldi. "Ve yine de," dedi sıkıca, "bunda da başarısız oluyorsun. Etrafımıza bir bakın. Sayenizde neredeyse yoksulluk içinde yaşıyoruz. Bu izbede yaşarken dünyaya bir çocuk getiremememize şaşmamalı."

Guillaume başarısızlığın ezici ağırlığını hissetti. Ailesini geçindirmek onun işiydi ve şimdi, Seguy da üzerine çullanmışken, Pazartesi sabahı muhtemelen 1 kızarmış olacaktı. İş olmadan Francine'e nasıl bakacaktı?

Kendini güçsüz, aşağılanmış hissediyordu. Ama Francine yanından geçip giderken, artık ona bakmaya dayanamadığını ve daireden çıkmak zorunda olduğunu mırıldanırken, kendini affettirmek için hâlâ yapabileceği bir şey olduğunu fark etti. Madam Marceau'yu uyarabilirdi. Ona yetkililerin kendisini sorgulamaya geldiğini ve ailesini kurtarmak istiyorsa hepsinin derhal Ree'ye gitmesi gerektiğini söyleyebilirdi.

Ama Francine öğrenirse ne olacaktı? Bu sadece Guillaume'un bir ilişki yaşadığından daha da emin olmasını sağlayacaktı, oysa onun için başka bir kadın hiç olmamıştı. Francine her zaman huysuz ve sahiplenici olmuştu ama üç bebeğini düşük yaparak, bir diğerini de henüz altı günlükken kaybettikleri son iki yılda, öfkesi her ikisini de sararak çözülmüştü. Bir gün bu sisin dağılacığından ve yeniden mutluluğa kavuşacaklarından emindi. Ve şimdi, Guillaume evlerinin kapısının önünde kararsızlıktan felç olmuş bir halde yığılıp kalmışken, aklına Madam Marceau'yu ve ona bahşedilen o iki güzel kızı kurtarabilirse, belki de Tanrı'nın ona iyi gözle bakacağı geliyordu. Belki de Francine'le birlikte nihayet kendi çocuklarına sahip olabileceklerdi.

Doğruldu, yeniden canlandı. Bütün bu olanlardan kurtulmanın yolu buydu. Kendini sorgulamasına fırsat vermeden ön kapıdan çıkıp merdivenlerden indi, aşağıdaki sokağa döküldü ve birkaç blok ötedeki Marceau'ların dairesine doğru koşmaya devam etti. Onların hayatını kurtaracaktı ve bu da bir şey sayılırdı.

Marceau'ların binasına akın eden Almanların erken gelmesiyle kurtuluş şansının elinden alınması adil değildi.

nefes nefese sokağa döndü. Dışarı fırlayacakmış gibi yatak odasının penceresini açtığını gördüğü büyük kızı uyaracak zamanının olmaması onun suçu değildi. Hemen pencereye gitti, ona seslenmek, ailesini yaklaşan şey hakkında uyarması gerektiğini söylemek niyetindeydi ama artık çok geçti. Diğer odadan Alman sesleri duyulduğunda ve büyük kız Red'i gördüğünde, küçük kızı almaktan başka çaresi kalmamıştı. Aksi takdirde Almanlar onu da diğerleriyle birlikte alıp götürceklerdi ve o da son kurtuluş şansının elinden kayıp gitmesine izin veremezdi.

Bunu yapmak istememişti ama *Francine* korku dolu gözlerle ona bakmış ve kendi kendine, "*Eğer bu çocuğu kurtarırsam, belki Tanrı Francine'e çok istediği bebeği verir*" diye düşünmüştü.

Bundan sonra olacakları tasarlamamıştı. Bunların hiçbirini düşünmemişti. Kızı kollarına aldığı anda ve Marceau'ların dairesinden hızla uzaklaşırken, seslenmesini engellemek için elini kızın ağzının üzerine sıkıca kapatmıştı, ilk başta önemli olan tek şey kızı susturmaktı. Vücudu kollarında gevşeyene kadar çırpınmayı bıraktığını fark etmedi ve elini ağzını ve burnunu çok sıkı, çok uzun süre tuttuğunu fark etti. İçini bir korku kapladı. Ne yapmıştı ki? Kız bir çuval Rour gibiydi ama gözleri yaşarırken acele etmekten başka çaresi yoktu.

Francine o gece çocuğun geceliğinin astarında bileziği bulduğunda şanslarına inanamadı. "Tüm sorunlarımız çözüldü!" diye böbürlenmişti. Ama Guillaume bileziğin ne olduğunu anlamıştı: lanetli.

"O bizim değil," demişti ona. "Onu Marceaus'a geri götürmenin bir yolunu bulacağız."

Francine kendi bileğini süsleyen bileziğin tokasını takarken gözleri parlıyordu. "Böyle bir şey yapmayacağız," dedi kolunu uzatarak bileğindeki elmaslara hayranlıkla bakarken. "Bu şimdiye kadar gördüğüm en güzel şey."

"Bunu saklayamayız," demişti fısıltıyla. "Lütfen, Francine."

"Sen her şeyi mahvetmeden tadını çıkaramaz mıyım?" diye sordu, gözlerinde aniden parlayan yaşlarla. "Ayrıca, Madam Marceau hayatta kalamayacak, değil mi? Suçlu ya da suçsuz, artık Almanların elinde. Ve iyi ki kurtulduk." Kadın

Şimdi hıçkırarak ağlıyordu ve ses tonunun keskin çelikliğiyle o kadar çelişiyordu ki, bir an için timsah gözyaşları olup olmadığını merak etti.

Ama her ağladığında olduğu gibi geri çekildi. Daha iyi bilmeseydi, bunu bilerek yaptığını, onu kendi iradesine boyun eğdirebileceğini bildiğini düşünebilirdi. Ama Francine öyle biri değildi. Francine elbette sorunluydu ama hastalıkta ve sağlıkta, iyi günde ve kötü günde ona değer vermeye ve onu korumaya yemin etmiş bir kadındı. Son zamanlarda, kötü zamanlar ikisini de alt etmekle tehdit ediyordu, ama kendisine bir hediye, bunu değiştirmek için bir fırsat verildiğini fark etti.

Francine haklıydı. Madam Marceau eve gelmeyecekti. Bunu derin bir üzüntüyle anlıyordu ve bu suçluluk duygusunu ömrünün sonuna kadar taşıyacaktı. Ama bilezik Francine'i mutlu edebilirdi. Onlara daha iyi bir hayat verebilirdi. Kocasını olarak bunu ona borçluydu, değil mi? Ölmüş bir kadının hazinelerini saklamanın ne zararı olabilirdi ki?

"Özür dilerim Francine," demişti ve Francine memnun bir ifadeyle başını sallamıştı.

"Göreceksin Guillaume," dedi. "Artık bizim için her şey farklı olacak."

Ve bir bakıma haklıydı da. Bir gün sonra, kızların diğer giysilerinin astarlarını aramak için Marceau'ların dairesine geri dönmesi gerektiği fikri aklına gelmiş ve itiraz etmesine rağmen, polisin kilitlenmeden bıraktığı ön kapıdan içeri girerek fark edilmeden içeri girmişti. Kapıcı ona ikinci kez bakmamıştı; üniforması onu özel bir iş için orada olduğuna ikna etmişti. Çocuk odasındaki gardıropta, etek uçları hazineyle dolu altı parça daha bulmuş ve eve, istedikleri yerde yeni bir hayata başlamalarına yetecek kadar mücevherle dönmüştü.

Gelecekleri bir anda değişti ve önce taşraya, sonra da savaş bittiğinde Amerika'ya taşınabildiler. Guillaume'un onu aldığı gece küçük kızın geceliğinin kenarına dikilmiş olan ve bir yıldızlar evreni gibi parıldayan bilezik, Charpentier'lere denizin ötesinde yeni bir hayata giriş bileti kazandırmıştı. Guillaume bu bileziği 1948 yılında, 1945 yılında kendisini arayıp Annabel Marceau'nun tutuklandığı gece kaybolan bileziğin Charpentier'de olduğunu bildiğini söyleyen açgözlü eski polis meslektaşı Hubert Verdier'e vermişti. Amerikalı bir büyükbabası olduğu için Amerika Birleşik Devletleri'ne göç etme sürecinde olan Verdier, "Onu istiyorum," dedi. Görünüşe göre son zamanlarda eline biraz para geçmişti ve nihayet taşınmayı göze alabilecekti.

"Eğer onu bana verirsen, Amerika'ya taşınmana da yardım ederim. Geçmişini sonsuza dek geride bırak."

O bileziği her şeyden çok seven Francine'i ikna etmek neredeyse üç yılını almıştı. Ama o da Guillaume gibi geleceklerinin Fransa'da olmadığını biliyordu. Okyanusun ötesindeydi. Tek yol buydu.

Hubert bilezik karşılığında vatandaşlık başvurularına sponsor olmuş ve gerekli sahte belgeleri temin etmişti. Verdier her zaman bir piçti ve geçmişe bakıldığında, Guillaume'a yıllarca ihanet ederek Francine ile bir ilişki sürdürdüğü ve Guillaume'u daha iyi bir yaşam şansı için güzel bileziği takas ettiği için asla affetmediği görülüyordu.

2018

Colette kendine geldiğinde iki sağlık görevlisi yanında diz çökmüş, bir diğeri de arkalarında sedyeyi hazır tutuyordu. "Nerede o?" diye sordu, doğrulmaya çalışarak ve çılgınca etrafına bakarak. Rüya mı görmüştü, yoksa gerçekten de suçlu olduğunu düşündüğü adamın cenazesinden sadece birkaç dakika sonra kız kardeşinin katiliyle yüz yüze mi gelmişti? Hâlâ burada mıydı? Yoksa Ree'nin çöküşünden faydalanarak onu sonsuza dek kurtarmak için mi gelmişti? Daniel sağ taraftan hâlâ bulanık olan görüş alanına girdiğinde gözlerini kırptırdı ve onun eline uzandı. "Daniel, nerede o? Kız kardeşimi öldüren adam nerede?"

Sağlık görevlilerinden biri, "Durun, durun, kolay oldu hanımefendi," dedi.

"Ne oldu?" diye sordu.

"Lucas'ın büyükbabasını tanımanın stresine karşı bir tepki verdin," dedi Daniel. "Ve endişelenme. O hâlâ burada. Biz bu işi halledene kadar Lucas onun gitmesine izin vermeyecek."

"Bunu açıklığa kavuşturmak mı?" Colette boş boş tekrarlardı. Açıklığa kavuşturulacak ne vardı ki? Bunca yıl sonra bile adamı nerede olsa tanırdı. Bu oydu; bundan emindi.

Daniel onun elini sıkarken diğer sağlık görevlisi "Sanırım vazovagal senkop dediğimiz şeyi yaşadınız," diye açıkladı. "Strese tepki olarak kalp atış hızınızda ve kan basıncınızda ani bir düşüş, beyinde kan akışının azalmasına yol açar. Burada olanlarla tutarlı görünüyor." Başını sallayan Daniel'a baktı, yüzünde endişe dolu bir ifade vardı. "Ama yine de sana bakmak için acil servise götürmemiz gerekiyor."

Colette bir kez daha doğrulmaya çalışarak, "Hayır," dedi. "Kesinlikle olmaz. Guillaume Charpentier'yi görmem gerek."

"Kim o, Colette?" Daniel sordu. "Onu nereden tanıyorsun?"

"Babamın eski bir öğrencisi, kız kardeşimin kaçırıldığı gece onunla birlikte ortadan kaybolduğunu gördüğüm polis memuru."

"O olduğundan emin misin?" Daniel sordu.

"Hayatımda hiçbir şeyden emin olmadığım kadar eminim." Colette başını kaldırıp sağlık görevlilerinin arkasında kararsızca dolaşan Aviva'ya baktı. "Aviva, canım, hangi ismi kullandığını söylemiştin?"

"Bill Carpenter," dedi öne doğru bir adım atarak. "İyi misin?"

Colette gözlerini kapattı. Başından beri göz önünde saklanıyormuş. William Carpenter, Guillaume Charpentier adının doğrudan Türkçeleştirilmiş haliydi, muhtemelen onlarca yıl önce Fransa'dan gemiyle gelirken seçmişti. Gözlerini açtı ve yeniden Aviva'ya odaklandı. "Demek Hubert Verdier konusunda yanılmışım. Masum bir adamın ölümüne sebep oldum."

"Colette, bilezik ondaydı. Ve Lucas'ın büyükbabasının karısıyla bir ilişkisi vardı. Belli ki bir şekilde bu işle bağlantısı var."

"Charpentier ile konuşmam gerek," dedi Colette. "Onunla hemen konuşmam gerekiyor."

Sağlık görevlileri birbirlerine baktılar. "Hanımefendi, bilinç kaybınıza neyin yol açtığından emin olmadan sizi hastaneye götürmemiz gerekiyor," dedi sarışın olanı. "En azından bir ekokardiyograma ve bazı kan testlerine ihtiyacınız olacak."

"Hayır," dedi Colette. "Üzgünüm ama hayır. Yetmiş altı yıldır bir canavarı arıyordum ve şimdi onu buldum. Bana bazı cevaplar vermeden çekip gitmesine izin vermeyeceğim."

Yardım için Daniel'a baktılar, belli ki onun Colette'in aklını başına getirecek bir koca olduğunu düşünüyorlardı, ama Daniel bir elini Colette'in sırtına koydu. "Bu onun yapması gereken bir şey," dedi usulca. "O kalıyor."

Sağlık görevlileri birbirlerine baktılar ve koyu renk saçlı olan iç çekti. "Sizinle bir anlaşma yapalım," dedi sarışın sağlık görevlisi. "Biz burada sizinle dururken sana on beş dakika vereceğiz ve sonra seni içeri almamıza izin vereceksin. Ama heyecanlanmaya başladığın anda konuşmayı sonlandırmamız gerekecek. Tamam mı?"

Colette, "Peki, bir," dedi. "Şimdi, nerede o?"

Daniel ve sağlık görevlilerinden biri Colette'in ayağa kalkmasına yardım ederken Aviva birkaç metre ötede büyükbabasıyla birlikte duran Lucas'a seslendi. Kendini sersemlemiş ve dengesiz hissetmeyi bekliyordu ama yaşlı adamın yüzündeki utanç ve boyun eğmişlik ifadesiyle yavaşça ona doğru ilerleyişini izlerken birden her şeyin berraklaştığını hissetti. Omurgasını dikleştirdi ve kendini tam boyuna çekti. Daniel'in eli sırtındaydı ve her iki sağlık görevlisi de belirsiz bir şekilde yakınında duruyordu ama onların desteğine ihtiyacı yoktu. Hayatının büyük bir bölümünde bu anı beklemişti.

"Guillaume Charpentier," dedi adam nihayet ona ulaştığında. "Neden?"

Yürütecine yaslanırken yüzü kıpkırmızıydı. "Lütfen, açıklamama izin vermelisiniz." "Öldüğünü sanıyordum. "Çok yakın zamana kadar öldüğünü sanıyordum. Bana tüm ailenin öldüğü söylendi. Eğer bilseydim, ben-"

"Ne yapacaktın?" diye karşılık verdi. "Sanki hayatımızın en kötü gecesinde penceremize kadar gelip savunmasız kız kardeşimi kaçırmamanın bir mazereti varmış gibi mi?"

Şimdi gözyaşları yanaklarından aşağı süzülüyordu. Lucas ve Millie yanında durmuş, her kelimeyi dinliyorlardı ve dehşet içinde görünüyorlardı. "Onu kurtarmaya çalışıyordum, anlıyor musunuz?" diye inledi. "İkinizi de kurtarmaya çalışıyordum."

Ona baktı, aniden anlayışlı bir tavır takındı. "Almanların annem için geleceğini biliyordun."

"Korkarım bu benim hatam olabilir. Karım patronuma annenizin yüksek rütbeli bir Alman s u b a y d a n elmas bilezikleri çalan kişi olduğunu söylemiş." Derin ve titrek bir nefes aldı. "Her şey çok hızlı oldu. Sizi uyarmaya çalışıyordum."

Bir kahkaha attı. "Oh, vicdanı olan bir canavar mı?" Rinched.

"Lütfen, açıklamama izin verin-"

"Hayır!" İçinde yükselen öfkeyi hissedebiliyordu. "Bana nasıl bir açıklama yapabilirsin ki? Annemin ölmeden önce babamdan ve benden istediği tek şey 1. Liliane'di. Bunun yerine eve döndüğümüzde cesedinin Seine Nehri'nde çürürken bulunduğu haberini aldık."

"Büyükbaba?" Lucas yüz ifadesi dehşete düşmüş bir halde nefes aldı.

"Hayır," diye homurdandı Guillaume Charpentier. "Bu doğru değil. Bana inanmalısınız, Bayan Marceau."

Colette ona ters ters baktı. "*Sana neden* inanayım ki? Onu kaçıran adama mı? Onu öldüren adama?"

"Çünkü onu ben öldürmedim!" dedi umutsuzca. "Ben asla bir çocuğa zarar vermem!" Şimdi ağlıyordu ve kederi kadının tüylerini diken diken ediyordu. "Onu aldım çünkü hayatını kurtardığımı düşünüyordum. Ve sonra, binanızın kapıcısı bana hepimizin öldüğünü söylediğinde..."

"Peki ne oldu?" Colette tükürdü, uzun zaman önce ölmüş kapıcıya duyduğu öfke şimdi öfkesinin 1re'sini körüklüyordu. "Liliane ele avuca sığmaz biri mi oldu? Senin gibi bir canavar tarafından kaçırıldığı için üzgün müydü? Onun hayatına son vermekten başka çaren yok muydu?"

"Hayır!" O kadar üzgün görünüyordu ki, sarı saçlı sağlık görevlisi ona doğru bir adım atmış ve endişeyle elini uzatmıştı.

"Bayım," dedi sağlık görevlisi, "sakin olursanız-"

"Hayır," diye tersledi Colette, sağlık görevlisine ters ters bakarak. "Bu piç son yetmiş altı yılını yaptıklarından kaçarak geçirdi. Şimdi biraz duygu hissediyorsa, öyle olsun."

Bir an için kimse konuşmadı. Guillaume Charpentier zorlukla nefes alarak Colette'e baktı ve Colette de ona bakarak, uzun zamandır ona borçlu olduğu kapanışı reddetme cesaretini gösterdi.

"Ne... yaptın... benim... kız kardeşime?" dedi sonunda, her kelimeyi uzatarak.

"Onu kurtardım, Bayan Marceau," diye fısıldadı. "Onun hayatını kurtardım. Onu kızımız yaptık ve Amerika Birleşik Devletleri'ne taşındığımızda o da bizimle geldi."

Ağzından çıkabilecek onca şey arasında Colette'in en son beklediği şey buydu. Lucas'ın keskin nefes alışımın ve bir saniye sonra Millie'nin soluğunun belli belirsiz farkındaydı ama yine de onun ne dediğini anlayamıyordu. "Hayır. Liliane öldü. Geceliğiyle Seine Nehri'nde yüzerken bulundu..."

Guillaume Charpentier elini yüzüne götürdü. "İlk gece geceliğinden kurtulduk. Senin giydiğinle eşleşiyordu, hatırladın mı? Karım, bunun kayıp kadının o olduğuna dair kesin bir işaret olacağını söylemişti.

Marceau kızı, eğer biri aramaya gelirse. Onu çöpe attık Bayan Marceau ve belki de birisi çöpten aldı. O zamanlar umutsuz zamanlardı. Ama Seine Nehri'nde çürürken bulunan çocuk kız kardeşiniz değildi."

"Ama bilezik..."

"Onu canlandırmaya çalışırken elbisesinin eteklerinde hissettik."

"Onu canlandırmak mı?" Colette kendini histerik hissetmeye başlamıştı.

"Dairenizden kaçarken kollarımda bilincini kaybetti. Elimle ağzını kapatmıştım ve her şey o kadar çabuk oldu ki..." Titreyen bir nefes aldı. "Bileziği saklamak istemedim ama karım ısrar etti. Bileziğe kafayı takmıştı - annenle bir ilişki yaşadığımı düşünüyordu ve sanırım kendisinden çalınan bir şeye sahip olduğu için zafer kazanmış gibi hissediyordu. Daha sonra bileziği Hubert Verdier'e Amerika Birleşik Devletleri'ne göç etmemize yardımcı olduğu için verdik."

Colette ona bakakaldı. "Bana Liliane'in yaşadığını mı söylüyorsun?"

"Ailemin hayatı üzerine yemin ederim." Kadının gözlerinin içine baktı. "Onun hayatını kurtardığımızı ve onun dualarımızın cevabı olduğunu sanıyordum. Eşim ve ben üç bebeğimizi düşük nedeniyle, bir oğlumuzu da bebekken kaybetmiştik ve bu bizi mahvediyordu. Francine için her şeyi daha iyi hale getirmek için çaresizdim ve

-Aileniz kaçırıldıktan sonra nihayet mükemmel bir çözüm bulmuştum. Kız kardeşin bizim kızımız oldu. Yine de senin ve babanın yaşadığını bilseydim..."

Colette hâlâ ona inanıp inanmayacağından emin değildi ama doğruyu söylüyor olsa bile, yaptığı şey iğrençti. "Bizi bulmak için çok uğraşmadın, değil mi?"

"Geri döndüm. Yemin ederim. Binanızın kapıcısı hepinizin Almanlar tarafından öldürüldüğünü söyledi. Ertesi gün Paris'ten ayrıldık; karım yeni kızımızı kırsalda, ailesinin evinde büyütmek istiyordu."

"Siz karınız ve kız kardeşimle kırlarda eğlenirken, babam onun öldüğünü düşünerek mezarına gitti. Ve onun ölümünden duyduğum suçluluk duygusu benim kim olduğumun temelini oluşturdu. Bunu bize *sen* yaptın. Onu aldın ve sonra da her şeyi aldın."

Gözyaşları artık yanaklarından aşağı süzülüyordu. "Bayan Marceau, çok özür dilerim. Gerçekten onun için doğru olanı yaptığımı sanıyordum. Anne'e bir şans verdiğimi düşünmüştüm.

gelecek."

Lucas bir adım öne çıktı. "Büyükbaba, söylemiyorsun değil mi...?"

"Adı," diye homurdandı Colette, "*Liliane*'di."

"Öyleydi, evet. Ama Anne bir aile ismiydi ve karım her zaman kızına bu ismi vermeyi ummuştı." Yaşlı adam ona şaşkınlıkla bakan Lucas'a döndü. "Özür dilerim evlat." Tekrar Colette'e baktı ve zayıf bir sesle, "Lucas senin yeğenin," dedi.

Colette elini ağzına götürdü ve Lucas'a baktı. Daha önce bakmadığı için fark edemediği benzerliği şimdi, bir anda görmüştü. Annesinin yeşil gözlerine, burnunun eğimine, yanaklarındaki gamzelere sahipti.

"Ama annem hiç söylemedi..." Lucas sesi kesilirken Colette'e baktı.

"Sadece dört yaşındaydı," dedi yaşlı adam. "Geçmişini hatırlamasını, bizden önce başka ebeveynleri olduğunu bilmesini istemedik. Bir süre işe yaramış gibi göründü ama ergenlik çağına geldiğinde isyan etmeye başladı. On sekiz yaşına girdikten hemen sonra büyükannenize ondan nefret ettiğini söyledi. Bizi asla ailesi olarak görmeyeceğini söyledi. Bu yaşadıkları en büyük tartışmaydı ve annenin evi terk ettiği geceydi. Seni doğurana kadar da geri dönmedi."

"Annem hep korkunç bir gece geçirdiğinden bahsederdi," dedi Lucas. "Ama hiç açıklamazdı."

"Bizimle uzlaştı ama bunun baban öldükten sonra seninle ilgili yardımımıza ihtiyacı olduğu için olduğuna inanıyorum. Aramızda hep bir mesafe vardı. Bunu sen de biliyorsun. Büyükannen ilerlemenin tek yolunun unutmak olduğu konusunda çok ısrarcıydı. Annenle geçmiş hakkında konuşmayı reddetti. Ona, bize gelmeden önce yaşadığı hayatı hayal ettiğini söyledi. Ama içinde hatırlayan bir parça vardı."

"Ve ona karşı dürüst olmayı hiç düşünmedin mi?" Lucas sordu. "Büyükannem öldükten sonra bile mi?"

Yere baktı. "Büyükannenin isteklerine saygı göstermeye çalışıyordum."

"Bayan Marceau." Lucas Colette'e döndü, şaşkın görünüyordu. "Size ne kadar üzgün olduğumu anlatamam. Tüm bunlar hakkında. Hayal bile edemezdim..."

"Bu senin hatan değil Lucas," dedi Colette elini sıkmak için uzanırken. "Ve bunca zamandan sonra benim ailem olduğunuzu bilmek..." Lucas'ın kızına döndü, gözleri çok tanıdık geliyordu. Liliane'in gözleri, annesinin gözleri, Colette'in kendi gözleriydi bunlar. "Sen ve Millie."

Colette artık gözyaşlarının yüzünden aşığıya akmasına engel olamıyordu. Çok şey kaybetmişti. Ama şimdi o kadar çok şey de bulunmuştu ki. Keşke kız kardeşi buna tanıklık edecek kadar uzun yaşasaydı, ama belki de bir süre hayatta kaldığını ve bir oğlu, sonra da bir torunu olduğunu bilmek yeterli olurdu. Sonuçta bir nesil daha.

Bir süre sonra, "Şimdi, lütfen," demeyi başardı. "Biri bana kız kardeşime ne olduğunu söyleyebilir mi? Onu ne zaman kaybettiniz?"

Millie ve Lucas birbirlerine baktılar. "Onu kaybetmek mi?" Lucas sordu.

"Öleli ne kadar oldu?" Colette bu soruyu sorduğuna inanmakta güçlük çekerek konuştu. Liliane'i çok uzun zaman önce kaybetmişti ve şimdi onu yeniden kaybetmeye hazırlanıyordu, tıpkı birkaç gün önce Tristan'ı göz açıp kapayıncaya kadar bulup kaybettiği gibi. "Aviva onun gittiğinden bahsetti."

Lucas hızla Aviva'ya baktı ve sonra öne çıkıp Colette'in ellerini kavradı. "Bayan Marceau... annem ölmedi."

Colette ciğerlerindeki havanın boşaldığını hissetti. "Ne? Ama Aviva dedi ki..."

"Aviva'ya annemin gittiğini söyledim, yani başka bir eyalete gittiğini. Vermont'ta yaşıyor."

"Vermont mu?"

"Onu ziyaret etmeye ne dersin?"

"Liliane'i ziyaret etmek mi?" Colette fısıldadı. "Yaşıyor mu? Bana sadece birkaç saat içinde, yetmiş altı yıl sonra ilk kez kız kardeşimle yüz yüze gelebileceğimi mi söylüyorsunuz?"

"O kadar çabuk değil, hanımefendi," dedi sarı saçlı sağlık görevlisi. Colette onların hâlâ orada olduğunu neredeyse unutmuştu. "Yine de sizi kontrol etmemiz gerekiyor."

"Ama-" Colette itiraz etmeye başladı.

"Ne dersin, ben kullanayım mı?" dedi Lucas. "Bay Rosman ve Aviva da gelebilir. İyi olduğunuzdan emin olmak için hastaneye uğrarız, sonra da anneme gideriz."

"Evet, lütfen," diye yanıtladı Colette. Bu sözleri söylediğine inanmakta güçlük çekiyordu. "Gidip kız kardeşimi görelim."

ŞEFLİK DÖRT

2018

Liliane Marceau'ya artık Liliane Marceau olmadığı söylendiğinde Liliane Marceau dört yaşındaydı. Liliane'in kendisine "Anne" demesinde ısrar eden cam gibi gözleri olan yeni kadın, adının Anne olduğunu söyledi. Bayan, Anne'in ilk ismine yakın olduğunu ve bu geçişin sorun yaratmayacağını söyledi. Ayrıca bu isim, kadın ve polisin kızları için seçtikleri isimdi, her ne kadar ilk üçü ölmüş olsa da bir oğulları vardı.

Belki de Liliane'i kız kardeşi ya da gerçek anne ve babası için çılgılık atmak istediğinde bile hizada tutan bu bilgiydi. İlk üç Annie ve isimsiz çocuk nasıl ölmüştü? İşbirliği yapmazsa Liliane'i de bekleyen şey bu muydu? Bu düşünce onu dehşete düşürüyordu ve bir de yeni annesinin ona tekrar tekrar söylediği şu gerçek vardı: "Eski ailen artık yok. Artık senin ailen biziz, Anne."

Yine de kafa karıştırıcıydı, çünkü bazen Maman ona eski ailesinin öldüğünü söylüyordu, tıpkı ondan önce gelen üç küçük Annes gibi. Ama bazen de sinirlendiğinde, onu geride bıraktıklarını, kötü ve düşüncesiz bir çocuk olduğu için artık onu istemediklerini söylüyordu. Liliane hangisinin daha kötü hissettirdiğinden emin değildi: ilk ailesinin öldüğünü düşünmek mi, yoksa hepsinin dışarıda onsuz neşeli vakit geçirdiğini düşünmek mi?

Baba diyeceği polis memuru çok daha nazikti. Kabus gördüğünde onu yatıştırmaya gelen oydu, ki bu ilk yılda çok sık oluyordu. Bazen kız ağladığında o da ağlardı, ama bu sadece Maman etrafta olmadığına olurdu. "Onları kurtarmaya çalıştım," derdi ağlarken. "Denedim Anne, bana inanmalısın."

Ve belki de anlamayı mühürleyen şey, onun da kendisine Anne demesiydi. Ne de olsa o bir polisti ve annesiyle Colette ona polise güvenmesi gerektiğini söylemişlerdi. Bir keresinde ona, Anne'nin dediklerini yapmanın daha kolay olduğunu söylemişti. "Nasıl olsa sonunda her zaman istediğini elde ediyor," diye rapor etmişti.

O zaman Anne olacaktı ve zamanla ailesiyle ilgili anıları yavaş yavaş kayboldu. Annesi ona onların aslında hiç var olmadıklarını, Anne'nin ilk çocukluğundan beri hayali arkadaşlar olduklarını söylemeye başladı ve Anne bunu doğrulamak için babasına baktığında, o her zaman ciddiyetle başını sallıyordu. Elbette babam ona yalan söylemezdi.

Yine de, uzun zaman önce masasına eğilmiş, hararetle şiirler yazan bir kız kardeşin anısı ya da şarkılarını söyleyen, Robin Hood hikayelerini anlatan ve kartal sesi gibi sesler çıkaran bir annenin görüntüsü gibi bazı anılar inatla etrafta kaldı. Bazen geceleri, Fransız kırsalındaki evinin sessizliğinde ve daha sonra Boston'un Güney Kıyısı'nın sessizliğinde, bazen uzak bir *kyi-kyi-kyi* duyabiliyordu. Doğru cevabın *ko-ko-ko* olduğunu tüm kalbiyle bilirken bu rüyaların sadece rüya olduğuna nasıl inanabilirdi ki? Bu küçük bir kızın kendi kendine uyduracağı türden bir şey değildi.

On sekiz yaşına bastıktan sonraki kış, Madam ve Mösyö Verdier ailesinin verdiği küçük bir tatil partisi için geldiklerinde, Boston'un hemen güneyindeki Weymouth'ta annesi ve babasıyla yaşıyordu. Verdier'ler anne ve babasının en yakın arkadaşlarıydı, Fransa'da belli belirsiz tanıdıkları bir çiftti çünkü Bay Verdier babamla birlikte polislik yapmıştı. Verdier'ler önce Amerika Birleşik Devletleri'ne gelmişler, sonra da ailesinin göçmenlik başvurusuna sponsor olmayı kabul etmişlerdi. Babasının bu iyilikleri için onlara borçlu olduğunu biliyordu.

Ama o tatil partisinde, ebeveynlerinin yatak odasından gelen sesleri duyduğunda tuvalete gidiyordu. Kapı kısmen aralıktı ve evin özel bir alanına zorla giren her kimse onu azarlamaya hazır bir şekilde içeri daldı. Bir de baktı ki, gelenler yaramaz bir parti misafiri değil, Mösyö Verdier'in bileğine bileziğini takarken kirpiklerini kırıştıran annesiydi.

"Anne?" Anne, bir tür mahrem anın içine girdiğinin tedirginlikle farkında olarak sordu. "Ne yapıyorsun?"

"Ah, canım," diye mırıldandı Maman, yüzü pembeleşerek, "Hubert bana bir bilezik gösteriyordu." Anne'nin bileğinde parıldayan elmaslara bakarken nefesi boğazında düğümlenen Anne'ye göstermek için kolunu uzattı.

Anne bu bileziği biliyordu. Ve ona hayal gücünün bir ürünü olduğu söylenen gerçek annesinin de bir zamanlar bu bileziğe sahip olduğunu hemen anladı. "Bu benim anneme aitti," dedi, elmaslar loş ışıktaki parıldarken gözlerini kaçıramıyordu.

Maman yine mırıldandı ama sesi tedirgindi ve gözleri soğumuştı. "Evet canım, bu bana aitti. Baban ve ben onu Hubert'e Amerika'ya göç etmemize yardım ettiği için vermiştik. Hubert onu özlediğini biliyor ve bu yüzden bazen denememe izin veriyor. Hepsi bu kadar. Babama söyleme."

Annemin Mösyö Verdier'le bir ilişki yaşadığı çok açıktı ve bu Anne'yi iğrendiriyordu. Ama artık bunun bir önemi yoktu. Önemli olan, bileziği yeniden görmenin, daha önce silinip gitmiş olan anıların yeniden canlanmasına yol açmasıydı. "Bilezik *ilk* anneme aitti," dedi yavaşça. "Geceliğimin kenarına dikmişti. Hatırlıyorum. Beni korumak için olduğunu söylemişti."

Annemin yüzü pembeden pancar kırmızısına döndü. Anne boynundaki damarların şiştiğini görebiliyordu.

"Francine, neden bahsediyor bu?" diye sordu çenesine Maman'ın rujunun izleri bulaşmış olan Verdier.

"Hiçbir fikrim yok!" Anne'e ters ters baktı. "Küstah çocuk hikayeler uyduruyor!"

"Bu bir hikaye değil, anne. Gerçek olduğuna eminim! Hatırlıyorum-" Ama cümlesini tamamlayamadan Maman iki uzun adımda ona doğru ilerledi ve yüzüne öyle sert bir tokat attı ki kan tadı alabildi. Bir elini acıyan yanağına götürdü ve dehşet içinde Maman'a baktı. "Anne!"

"Bir daha sakın böyle iğrenç yalanlar söyleme," dedi annesi, Anne ondan uzaklaşırken eli hâlâ havadaydı. "Seni nankör küçük velet. Sana her şeyi verdik ve hepsini geri alabiliriz."

Anne yavaşça odadan çıktı, sonra da kendi yatak odasına koştı, kapıyı çarptı ve sırtını kapıya dayayarak Roor'un üzerine oturana kadar aşağı kayd. Anne muhtemelen çoktan babasının kulağına Anne'in ne kadar nankör bir işe yaramaz olduğunu ve onu nasıl yalanlar uydururken yakaladığını fısıldıyordu.

Ama hepsi doğrudu. Anne bunu biliyordu. Annem bir ilişki yaşıyordu ve ilişki yaşadığı adam bir zamanlar Anne'nin gerçek annesine ait olan bir bileziğe sahipti. Ama o kadına ne olmuştu? Anne artık onun yüzünü zihninde göremiyordu; yıllar onu silmişti. Yine de var olmuştu. Anne'in hayal gücünün bir parçası değildi. Bilezik bunun kanıtıydı, değil mi?

Bir şey açıktı: artık bu evde kalamazdı. Haziran ayında liseden mezun olmuştu ve son altı ayını evde yaşayarak, SuIolk'ta birkaç ders alarak geçirmiş, bir yandan da hayatında ne yapmak istediğini bulmaya çalışmıştı. Annesinin planının, onu ailelerinin hayattaki konumunu iyileştirmeye yardımcı olabilecek varlıklı biriyle evlendirmek olduğunu biliyordu. Amerika'da geçirdiği on yıldan sonra babasının hâlâ pek bir şey yapamamış olmasının Maman'ı üzdüğünü biliyordu. Mösyö Verdier gibi pek başarılı sayılmazdı. Müteahhit olarak yaptığı iş faturaları ödüyordu ama prestijli bir iş değildi. Şimdi Anne'in iyi bir evlilik yapması ve aile servetini artırması düşünülüyordu.

Ama Anne bununla hiçbir ilgisi olsun istemiyordu. Gerçekte kim olduğunu ve annesinin ne sakladığını öğrenecek ve bir gün para için değil aşk için evlenecekti. Okul çantasını aldı ve içine koyabildiği kadar giysi koydu, sonra da içinde yıllardır biriktirdiği yüzlerce dolar bulunan kumbarasını boşalttı. Arkasına bile bakmadan odasından çıktı ve başı dik bir şekilde, tatil partisinin tüm hızıyla devam ettiği oturma odasına doğru yürüdü.

"Nereye gidiyorsun Anne?" Babam ona doğru bir adım atarak seslendi. "Çok uzağa," diye karşılık verdi. "Nedenini anneme sor."

Ve tam da tahmin ettiği gibi, Maman'dan bahsetmek babamı durdurdu. Anne'nin geri döneceğini varsayarak gitmesine izin verecek ve Maman geri dönmeden önce hasar kontrolü yapmak için acele edecekti.

Ama Anne geri gelmeyecekti. Ve Maman her ne yaptıysa artık halının altına süpürülemezdi.

Anne, seçenekleri tükenmeden ve eve dönmek zorunda kalmadan önce on dokuz yıl geçirdi. Tam da yapmak istediği şeyi yapmıştı: Vermont'ta bir lokantada çalışarak geçimini sağlamış ve aynı anda iki üniversite dersi almıştı. Eğitimini tamamlamış ve küçük bir kitapçada işe girmişti; bu işi çok seviyordu çünkü insanlara kitap vermek, dünyayı ellerine vermek demektir. Ronan O'Mara adında iyi, nazik bir adama aşık olmuştu; çalışkan bir İrlandalı göçmen olan bu adam varlıklı bir aileden gelmediği için Anne'nin nefret edeceği biriydi. Bir bahar salı günü Crystal Lake State Park'ta evlenme teklif etti; o sonbaharda aynı yerde evlendiler ve bir ay sonra Anne hamile olduğunu öğrendi. Ronan çok sevinmişti ve 1975 baharında Lucas doğduktan sonra Anne hiç bu kadar mutlu olmamıştı. Küçük oğulları sağlıklıydı ve üç kişilik mükemmel bir aile olmuşlardı.

Ama sonra bir gün Anne, Ronan işe giderken ona veda öpücüğü verdi. Dört saat sonra, küçük Lucas'ı uyuması için yatırmıştı ki kapı çalındı. Kapıyı açtığında Ronan'ın patronuyla birlikte iki polis m e m u r u Ronan'ın çalıştığı şantiyede bir kaza sonucu öldüğünü söyledi. Cesedi teşhis etmek için ilçe morguna gidene kadar buna inanmamıştı. Ancak o zaman, onu soğuk, gri ve cansız bir şekilde bir levhanın üzerinde görünce dünyası başına yıkılmış ve dizlerinin üzerine çökerek çaresizlik içinde feryat etmiştir.

Yardım almadan Lucas'ı geçindiremeyeceği ortaya çıkmadan önce üç ay daha tek başına hayatta kaldı; çalıştığı süre boyunca hem kirasını hem de oğlunun bakımını karşılayacak kadar kazanamıyordu.

Anne kapılarında belirlediğinde, "Eve geleceğini biliyordum," dedi kendini beğenmiş bir ifadeyle, gözleri yeni torununda değil, bakışları altında kıpırdanan Anne'deydi. "İçeri girsen iyi olur. Sanırım kendi başına yapamadığın için buradasın? Gördüğüm kadarıyla sen de hamile kalmışsın."

Aradan neredeyse yirmi yıl geçmesine aldırmayan Maman, tatil partisinin olduğu gün kaldığı yerden devam etti. Babam Lucas'a aşık oldu.

Anında ve zamanla Anne, annesinin de küçük torunu tarafından büyülendiğini gördü. On uzun yıl kaldıktan sonra kendi başlarına yola koyuldular ve birkaç saat uzaklıktaki Marlboro, Vermont'a taşındılar.

Anne'ye 1998 yılında kolon kanseri teşhisi konulduğunda, üniversiteden yeni mezun olmuş olan Lucas, büyükbabasının ona bakmasına yardım etmek için eve döndü. Anne öldükten sonra Anne de eve dönmeye çalıştı; eski evde, babasının yanında olmanın daha kolay olacağını düşünüyordu. Ama Maman öldükten sonra bile onunla geçmiş hakkında dürüstçe konuşmadı; karısı mezara girdikten çok sonra bile onun onurunu savunmaya devam ediyordu. Ve sonunda Anne'in canına tak etmişti.

Lucas'a daha önce olanları anlatmamıştı; Ronan öldükten sonra Lucas'ın hayatında oluşan boşluğu babasının bir şekilde doldurabileceğini ummuştu hep. Bir çocuk babasının etkisi olmadan büyümemeliydi.

Ama Anne artık orada olamazdı, bu yüzden Lucas Boston'da kalıp kendine bir hayat kurarken Anne, Lucas'ı büyüttüğü eve, yaklaşık üç saat uzaklıktaki, küçük bir özel kolej ve yıllık müzik festivaliyle ve belki de daha önemlisi mahremiyeti ve izolasyonuyla bilinen bir kasabaya çekildi.

Oğlu sık sık ziyarete geliyordu, özellikle de evlenip Millie'yi doğurduktan sonra ve Anne kendini nadiren yalnız hissediyordu. Bazen babasıyla barışabilmeyi diliyordu ama nasıl yapacağını bilmiyordu ve zaten o da hiçbir zaman dürüstlikle bu köprüyü onarmaya çalışmamıştı. Artık yetmiş dokuz yaşındaydı ve tek başına olmaya, ilkbahar çiçeklerinin ve sonbahar yapraklarının neşesine ve her yılın ilk kar yağışının büyüüne alışmıştı. Marlboro'daki küçük ev nihayet onun sığınağıydı, her kim olursa olsun kendisi olabileceği bir yerd.

Bir Nisan öğleden sonrası, evinin ön verandasında çayını yudumlarken Lucas'ın arabasının uzun araba yoluna girdiğini gördü. Onun burada ne işi vardı? Bugün ailesinin eski dostu Hubert Verdier'in, yıllar önce Maman'ı birlikte yakaladığı adamın cenazesi yok muydu? Arabadan ilk önce oğlu indi ve o da tatlı torunu Millie'yi tanıdı elbette ama yanlarında üç yabancı vardı. Lucas sonunda bir kız arkadaş mı bulmuştu? Vanessa'nın ölümünden beri pek kimseyle çıkmamıştı ve yeniden aşkı bulduğunu düşünmek Anne'i mutlu ederdi. Ama diğer ikisi kimdi?

"Lucas?" dedi, arkasındaki yaşlı kadın ona bakarken sandalyesinden kalkarak. Kadında tanıdık gelen bir şeyler vardı ama Anne onu tam olarak çıkaramıyordu.

"Anne," dedi, yüzünde geniş bir gülümsemeyle ona doğru yürümeye başladı. "Sana bir sürpriz getirdim."

"Sürpriz mi?" Gözleri tekrar kendisinden belki de on yaş büyük olan yaşlı kadına kaydı. Yine onu tanıdığı hissine kapıldı.

"Liliane?" dedi kadın ve Anne zorlukla yutkundu.

"Benim adım Anne," dedi ama kelimeler ağzından çıkarken bile doğru olmadıklarını biliyordu. Hiç doğru olmamışlardı, değil mi?

Ve her nasılsa, yaşlı kadın da bunu biliyor gibiydi. "Seni Liliane olarak tanıyordum," dedi kadın ona doğru yürürken nazıkçe. Kadın onun gözlerinin içine baktı ve Anne, delici bakışların tanıdıklığı karşısında olduğu yerde donup kaldı. "Ben Colette. Beni hatırladınız mı?"

Liliane bu ismi yetmiş altı yıldır duymamıştı ama kelimenin kendisi bir anı kutusunun kilidini açan anahtardı ve Liliane aniden, kendisine defalarca var olmadığı söylenen bir geçmişin döküntülerini görebiliyordu. Rue Pasteur'de yürürken elini tutan on dört yaşındaki Colette. Colette yatmadan önce ona resimli bir kitap okuyordu. Anneleri gülerken ve kartal seslerini tekrarlarlarken Colette onun yanındaydı.

"*Kyi-kyi-kyi*," dedi Liliane yumuşak bir sesle ve yaşlı kadının yüzünde bir gülümseme belirmesini izledi.

"*Ko-ko-ko*," diye cevap verdi Colette ve Liliane o zaman emin oldu. "Sen benim kız kardeşimsin," diye fısıldadı Liliane.

Colette ona gülümsedi ve ellerini uzattı. "Ben senin kız kardeşinim," diye tekrarladı ve ikisi de birbirlerinin kollarına düşmeden önce şaşkınlıkla birbirlerine baktılar.

ŞEFLİK BEŞ

2018

Colette bunca zaman sonra Liliane'in hâlâ ne kadar Liliane'e benzediğine inanamıyordu. Aynı gül goncası dudaklara, aynı delici yeşil gözlere, aynı süt gibi tene, aynı pembe yanaklara, hatta Lucas'ın kızı Millie'nin yüzünde çok tanıdık gelen aynı gamzelere sahipti.

Evet, Liliane yaşlanmıştı ama Colette bir zamanlar odasını paylaşan, uykuya dalmak için ona sokulan, Paris sokaklarında aceleyle ilerlerken elini tutan kızı hâlâ tanıyabiliyordu. "Seni kaybettiğimi sanmıştım," dedi Colette, nihayet kucaklaşmalarından geri çekildiklerinde. "Bunca yıl Liliane, senin öldüğünü sanmıştım."

"Başından beri buradaydım," dedi Liliane, Colette'in gözlerinin içine bakarak. "Onlar... onlar bana senin var olmadığını söylediler. Seni hayal ettiğimi. Unutmaya çalışmam gereken hayali bir arkadaş olduğunu."

Colette bir damla gözyaşını sildi. "Bunu sana kim söyledi?"

Liliane Lucas'a baktı. "Beni büyüten adam ve kadın. Ama onlar benim ailem değildi, değil mi?"

"Hayır, değillerdi." Colette tekrar kız kardeşinin ellerini tuttu. "Annem, babam ve benim tutuklandığımız gece adam seni yatak odamızın penceresinden aldı."

"Tutuklandı mı?" Liliane sordu. "Ne için?"

"Annemiz bir mücevher hırsızıydı," dedi Colette ve Liliane'in gözlerindeki ışığın yanışını izledi. Liliane'in bir köşesi biliyordu, hatırlıyordu. "Fransız Direnişi'ne vermek için Nazilerden ve işbirlikçilerden çalardı."

"Robin Hood gibi." Liliane yavaşça başını salladı. "Annemiz bize onun hakkında hikâyeler anlatırdı, değil mi? Kartalın sesi de ondan geliyordu."

"Evet, Liliane," dedi Colette, kalbi yerinden çıkacakmış gibi atıyordu. "Her şeyi hayal ettiğimi sanmıştım."

"Gerçektir. Hepsi gerçektir."

Liliane sanki bir serap görmediğinden emin değilmiş gibi ona göz kırptı ve sonra Lucas'a döndü. "Onu nasıl buldun?"

"Beni buldu aslında," dedi. "Bileziğin küçük bir yardımıyla." "Bilezik mi?"

"Hubert Verdier'e ait olan. Büyükbabanın seni kaçırdığı gece geceliğinin eteğinden aldığı ortaya çıktı. Hubert'e vatandaşlık başvurusuna sponsor olduğu için ödeme olarak vermiş."

"Bunca yıldır diğer yarısı bendeydi," dedi Colette. Liliane'in gözleri büyüdü.

"Hubert kendi yarısını müzede sergilemem için bana ödünç verdi."

Lucas, "Hareket halinde," dedi. "Colette onu fark etti, sonra Daniel da fark etti ve işte şimdi buradayız."

"Daniel?" Liliane şaşkın bir ifadeyle ona doğru baktı.

"Daniel Rosman," dedi Colette. "Annemin arkadaşı Hélène Rosman'ın oğlu, hani şu Vél' d'Hiv'e gittiğimiz gün gördüğümüz."

"Hatırlıyorum," dedi Liliane. "Ama nasıl...?" Sesi sanki bir sonraki soruda ne soracağını bilemiyormuş gibi kesildi.

"Bu uzun bir hikâye anne," dedi Lucas. "Ve sana her şeyi anlatacağız. İçeri girebilir miyiz?"

"Evet, elbette, elbette. Nerede benim terbiyem? Herkes içeri gelsin, lütfen, içeri gelin."

Liliane hepsine kahve ikram ettikten sonra Lucas, Daniel ve Aviva'yı tanıştırdı, ardından Lucas ve Colette, Colette'in bileziğe nasıl rastladığını, Daniel'ın bu işe nasıl dahil olduğunu ve yolun sonunda Hubert Verdier'ye, yani Liliane'i kendi çocuğu gibi yetiştiren adama nasıl çıktığını anlatmaya başladılar.

"Peki büyükbaban nerede, Lucas?" Liliane sordu. "Bütün bunlardan haberi var mı?"

"Öyle," diye yanıtladı Colette. "Annemle babamın ve benim Almanların elinde öldüğümüzü düşündüğünü ve seni elinde tutarak kurtardığını söyledi."

Liliane yavaşça başını salladı. "Ama hepiniz yaşadınız?"

"Hayır." Colette'in kalbi ağırlaştı. "Annemiz öldürüldü. Ama babamız ve ben hayatta kaldık. Babam yıkılmıştı Liliane ve beni Frédéric Amca ve Marie Teyze'nin yanına bıraktı, annemizin senin küçükken tanıdığın arkadaşları. Savaştan sonra annemizin kardeşi Leo Amca beni almaya geldi. O da benim gibi bir mücevher hırsızıydı."

Liliane kaşlarını kaldırdı. "Mücevher mi çalışıyorsunuz?" Dikkatle dinleyen diğerlerine baktı. "Ve hepsi biliyor mu?"

Odada gülüşmeler oldu. "Artık biliyorlar," dedi Colette. "Aslında Aviva sadece iki haftadır biliyor. Daniel'a sadece birkaç gün önce söyledim. Artık Lucas ve Millie de aileden olduklarına göre, onların da bilmesi gerektiğini düşündüm. Sırrın benimle birlikte öleceğini, aile geleneğimizi devam ettirecek kimsenin kalmayacağını düşünmüştüm. Ama şimdi..."

Liliane'in gözleri büyüdü. "Lucas ve Millie'yi hırsız olmaları için eğitmek mi istiyorsun?" "Sadece isterlerse," dedi Colette. "Ama ne yaparlarsa yapsınlar, yeter ki

dünyada iyilik yapıyorlar, annemizi ve ailelerini onurlandırıyorlar. Geleneğimiz yaşamaya devam edecek."

"Senin kendi çocuğun yok mu Colette?" Liliane nazıkçe sordu. "Hayır."

Colette boğazında bir pişmanlık yumrusu hissetti. Nasıl yaşayabilirdi ki Liliane'in ölümü için kendini suçlamasaydı hayatı farklı olur muydu? Aşık olur muydu? Kendine ait bir ailesi olur muydu? Uzun yıllar boyunca kendini bu mutluluk parçalarından mahrum bırakmıştı çünkü onları hak etmediğine inanıyordu. "Ama Aviva benim için bir kız çocuğu gibiydi." Colette, "Kendimi sabote etmek için gösterdiğim tüm çabalara rağmen hayatım aşkla doldu," diye eklerken Aviva ona doğru uzandı ve elini sıktı.

Liliane sandalyesinde arkasına yaslandı ve gözlerini Colette'e dikti. "Buna hâlâ inanamıyorum.

Bunca yıldan sonra."

"Ne hatırlıyorsun anne?" Lucas sordu ve Liliane gülümseyerek ona döndüğünde Colette bir sevinç dalgası hissetti. Burada kız kardeşiyle -kız kardeşiyle- birlikteydi.

ve hayal bile edemeyeceği iki yeni aile üyesi. "Colette ile geçmişiniz hakkında bir şey hatırlıyor musunuz?"

Liliane bir an için bunu düşündü. "Küçük şeyler hatırlıyorum. Bir pipo kokusu - babamızın piposu olmalı."

"Kışın 1re'nin yanında sigara içerdi," dedi Colette.

"Annemiz oturma odasında bir sandalyede oturur, dikiş dikerdi."

"Çaldığı mücevherleri giysilerimizin astarlarına dikerdi, böylece her zaman başımız sıkıştığında pazarlık yapabileceğimiz değerli eşyalarımız olurdu." Colette hüzünle gülümsedi.

"Başını beladan kurtaramadı mı?"

Colette başını salladı. "Onun için artık çok geçti. Babamla benim serbest bırakıldığımızı biliyordu ve sanırım senden sonra hepimizin bir arada olacağına inanıyordu. Sanırım sonunu getirirken biraz huzur bulmuş olmalı. Yıllarımı onu hayal kırıklığına uğrattığımı düşünerek geçirdim."

"Çok üzgünüm," dedi Liliane.

"Ben de öyleyim. İkimizin de hayatının ne kadar farklı olabileceğini bir düşünün."

Liliane Colette'in ellerine uzandı ve sıkıca tuttu. "Ama artık buradayız, sevgili kardeşim. Ve birbirimizi bir daha asla kaybetmeyeceğiz."

Colette bir damla gözyaşını sildi. "Annem çok gurur duyardı."

Liliane hüzünle gülümsedi. "Onu pek hatırlamıyorum. Belki bana hikayeler anlatabilirsiniz."

Colette gözlerini kırıştırarak temizledikten sonra kız kardeşinin ellerini sıktı ve gözlerinin içine baktı. "Benim için onurdur." Derin bir nefes aldı. "Bir zamanlar, Barnsdale Ormanı'nın hemen kenarındaki Wentbridge köyünde Robin Hood adında bir adam yaşarmış..."

Liliane'in gözlerinde bir şey parladı, bir aşinalık kıvılcımı ve Colette annesinin ona pek çok kez söylediği sözleri tekrarlariken, sonunda, hikâyelerinin başladığı yerden bir okyanus ötede, Liliane'le birlikte ait oldukları yere giden yolu bulduklarını hissetti.

ŞEFLİK ALTI

2018

Colette'in Liliane'e kavuşmasından iki gün sonra, Lucas'ın büyükbabası Weymouth Polis Departmanı'na teslim oldu. "Bir aileyi yok ettim," demişti yaşlı adamdan ne anlam çıkaracağını bilemeyen görevli memura. "Hayatımın geri kalanını hapiste geçirmeyi hak ediyorum."

Ancak işlediği suçun kanıtları çoktan ortadan kaybolmuştu ve Colette yaptığı şeyin gerçekten bir suç mu yoksa doğru olanı yapmaya çalışan zayıf bir adamın verdiği bir dizi kötü karar mı olduğunu merak ediyordu. Evet, yaptığı seçimler hayatının gidişatını şekillendirmişti ama o gece Almanlar tarafından gözaltına alınmış olsaydı belki de ölecek olan Liliane'i kurtarmıştı. Farklı kararlar verilmiş olsaydı işlerin nasıl sonuçlanacağını kim söyleyebilirdi?

Paris'teki yetkililer, şaşırtıcı olmayan bir şekilde, yetmiş altı yıllık bir savaş zamanı kaçırma olayına karışmayı reddetmişlerdi ve Colette ile Liliane'in onayıyla Weymouth Polis Departmanı onu suçsuz yere serbest bırakmıştı. Yine de özür dilemeyi hiç bırakmamıştı ve iki hafta sonra bir dizi küçük felç geçirdikten sonra öldüğünde son sözleri Liliane'e olmuştu.

"Sana asla zarar vermek istemedim, biliyorsun," diye mırıldandı ona uzanırken, eli titriyordu.

"Biliyorum," diye yanıtlamıştı gözyaşları arasında.

Son nefesini, yetiştirdiği ve hiçbir zaman kendisinin olmayan çocuğun elini tutarak vermişti.

İki hafta sonra, Liliane hâlâ Lucas'ın Boston'daki dairesinde kalıyordu ve Colette'le her gün görüşüyorlar, saatler süren görüşmeler boyunca birbirlerinin hayatlarındaki esneyen boşlukları yavaş yavaş birbirlerine anlatıyorlardı.

akşamlara kadar süren sohbetler. Colette'i şaşırtan bir şekilde Daniel Rosman da hâlâ oradaydı. Bir hafta önce Colette onu otelinden çıkıp kendi misafir odasına taşınmaya davet etmişti; bu geçici anlaşmayı bozmak için ikisi de acele etmiyor gibiydi.

Daniel, evindeki yedinci sabahında ona bir fincan kahve getirdikten sonra, "Yük olmak istemiyorum," dedi. "Benden ne zaman sıkılırsan beni gönder Colette."

"Daniel, eğer sen hayatıma girmeseydin, Liliane'e geri dönmenin yolunu bulacağımdan emin değilim," diye güvence verdi şimdi ona. "Burada istediğin kadar kalabilirsin." Tereddüt etti ve boynunda bir sıcaklık hissederek ekledi, "Ayrıca Daniel, senden sıkılacağımı düşünemiyorum. Asla."

Onun bakışlarını tuttu ve birbirlerine bakarlarken Colette kalbinin sıcak ve yabancı bir şeyle çarptığını hissetti.

Belki de Colette'e Aviva'ya Tristan Berousek'ten bahsetme cesaretini veren, ona ne olduğu hakkında kesin bir cevap bulma umuduyla, kayıp bir geçmişle yeniden bir araya gelme duygusuydu -Liliane'ı bulmak, Daniel'la rahat bir ilişkiye girmek, Guillaume Charpentier'yi gömmek-.

Colette tüm hikâyeyi anlattıktan sonra, "Bunca yıl onun öldüğünü düşündüm ama o geri döndü," diye bitirdi sözlerini, sesi çatlayarak. "1952'de ondan gelen bir not vardı ve bunun nasıl mümkün olduğunu ve ondan sonra ona ne olduğunu bilmem gerekiyor. Auschwitz'de yaşadıklarından sonra hâlâ hayatta olduğunu hayal bile edemiyorum."

"Ama Daniel Auschwitz'den kurtuldu," diye belirtti Aviva. "Ve o hâlâ hayatta ve iyi durumda."

Colette içini çekti. "Biliyorum, ama kesinlikle o kuralın istisnası. Merkezde her zaman kaç kişiyi kaybettiğimizi bir düşünün."

Aviva yumuşak bir sesle, "Ama hâlâ hikâyelerini anlatmaya ve geçmişi canlı tutmaya devam edenleri düşün," dedi. "Umudunu kaybetme Colette. Belki o hâlâ dışarıdadır."

Colette ellerine baktı. "USHMM'nin kayıtlarına baktım ve bulabildiğim tek şey ölümüne dair bir kayıt. Ama düşündüm ki belki sizde benim sahip olmadığım bazı arama araçları vardır."

Aviva gülümsedi. "Marilyn'e baktırabilirim. Eğer dışarıdaysa, onu buluruz." Colette doğrulurken kendini biraz daha hafıflemiş hissetti ve "Gerçekten mi?" dedi. "Gerçekten," diye onayladı Aviva. "Daniel bütün bunlar hakkında ne diyor?" Colette dudağını ısırıldı. "Ona söylemedim." Aviva gülümsememek için kendini zor tutuyormuş gibi görünüyordu. "Neden olmasın?"

"Çünkü..." Colette durakladı ve nefes verdi. "Çünkü belki de mükemmel erkek tam karşımdayken bir hayaletin peşinden koşmak aptalca geliyordur."

Aviva'nın yüz ifadesi bir sırtışa dönüştü. "Mükemmel adam, ha?"

Colette yanaklarının ısındığını hissedebiliyordu. "Beni bilirsin Aviva. Duygusallaşmam. Ama onda farklı bir şeyler var. Annelerimiz aracılığıyla kurduğumuz bağ mı, yoksa onun beni Liliane'e geri getirme hikâyesinin bir parçası olması mı bilmiyorum..."

"Ya da belki de yıllardır beklediğin kişi odur," dedi Aviva. "Yıllar boyunca neden hiç evlenmediğin konusunda bana pek çok açıklama yaptın. Kız kardeşin için suçluluk duymak, çocuk sahibi olmak istememek, mutluluğu hak ettiğine inanmamak... Ama ya sadece doğru kişiyle tanışmadıysan? Şimdiye kadar?"

"Herkes için tek kişi saçmalığına inanmadığımı biliyorsun," dedi Colette, yanakları şimdi tamamen kızarmıştı. Ama ya Aviva haklıysa? Ya onda yanlış olan bir şey yoksa? Ya bu, bazen hayatınızda olması gereken insanların her zaman beklediğiniz anda karşınıza çıkmaması kadar basit bir şeyse? Ya yaklaşık seksen yıldır böyle bir şeyi, yeniden bir aileye sahip olma duygusunu bekliyorduydu?

"Doğru olması için buna inanmak zorunda değilsin," dedi Aviva. "Ama Tristan Berousek'i canlı bulursak ne yapacaksın?"

Colette bunu düşünmüştü. "Sanırım ona yazardım. Ona benim için ne kadar önemli olduğunu ve onu kaybetmenin hayatımı ne kadar şekillendirdiğini anlatırdım. Ona aradan bunca yıl geçtiği için ne kadar üzgün olduğumu söyler ve yakın zamana kadar yaşadığını bilmediğimi anlatırdım. Ama Aviva, biz birbirimizi çocukluğumuzdan beri tanıyoruz. Belki de bunca yıldır zihnimde idealize ettiğim biri için bir Rame taşıyor olabilirim. Ve belki de onun hayatta kaldığını bilmek ve benim de hayatta kaldığımı bilmesini sağlamak yeterli olacaktır. Belki de

Geçmişı sonsuza dek geride bırakmanın ve bunun yerine geleceği düşünmenin zamanı geldi."

"Peki bu gelecek Daniel Rosman'ı da içeriyor mu?" Aviva gözlerinde bir parıltıyla sordu.

Colette gözlerini kaçırarak, "Belki," dedi. Tekrar Aviva'ya baktığında genç kadının yüzündeki ifade o kadar sıcak ve mutluydu ki Colette'in içini aydınlattı. "Her seferinde bir gün yaşayalım, tamam mı?"

"Sen öyle diyorsan," dedi Aviva. "Ama hayat kısa Colette. Bunu ikimiz de biliyoruz. Ve eğer gelecek tam önünde duruyorsa..."

Colette gülümseyerek, "O zaman belki de kalbimin sesini dinleyecek cesareti bulmalıyım," dedi. "Peki, anladım. Ama her seferinde bir köprüden geçelim, olur mu? Tristan'a ne olduğunu öğrenelim ve belki o zaman geçmiş i geride bırakabilirim."

İki akşam sonra Aviva, Colette'in ev sahipliği yapmayı teklif ettiği akşam yemeğine erkenden geldi ve yüzünde asık bir ifade vardı.

"Üzgünüm," dedi Colette'i mutfağa kadar takip ederek. "Ama Marilyn'in kamuya açık kayıtlarda bulabildiği Parisli tek Tristan Berousek, ailesinin geri kalanıyla birlikte 1942'de ölmüş."

Colette gözlerinin arkasının yaşadığını hissetti ve çoktan hazırladığını yeşil salata için Dijon hardalını zeytinyağı ve şampanya sirkesiyle çırpma k l a meşgul oldu. "O zaman o notu kim yazdı?" diye sordu usulca. "Soyadı konusunda yanılmış olabilir miyim Aviva? Sınır dışı edilen ama eve dönen başka bir Tristan olabilir mi?"

"Bunu ben de düşündüm. Ama Holokost sırasında Fransa'dan sürgün edilen doğru yaş grubunda başka bir Tristan kaydı yok. Yaygın bir isim değildi. Bir lakap olabilir mi?"

Colette kaşlarını çat tı. Bu düşünce onun da aklına gelmişti ama Tristan ismi hiçbir şeyin kısaltması değildi. "Peki ya öyleyse? Onu aramaya nereden başlayabilirim ki?"

Aviva başını salladı ve tam cevap vermek üzereydi ki Daniel, Colette'in eski önlüklerinden birini giyerek mutfağa girdi.

"Geliyorum hanımlar," dedi neşeyle. "Bu dana bourguignon fırından kendi kendine çıkmayacak."

Colette gülümsemeye zorladı ve Daniel için fırını açmak üzere döndü. Aviva, Lucas, Millie ve Liliane için bir yemek hazırlamak onun fikriydi ve diğerleri de her an gelebilirdi. Daniel Hollanda fırınına kaldırıp şarapla kavrulmuş biftek ve soğan kokuları mutfağı sararken, Colette uzun zaman önce kaybettiği oğlunun düşüncelerinden sıyrıldı ve akşamı ocağın başındaki adama ve yeni bulduğu ailesine odaklanarak geçirmeye yemin etti. Bu kadarı yeterliydi. Hayatı çok güzeldi. Annesi gurur duyardı.

Liliane, Lucas ve Millie birlikte gelmişlerdi; Colette'in hâlâ kendisine ait olduğuna inanmadığı bir ailenin üç kuşağı. Liliane uzun bir süre Colette'e sıkıca sarıldı; Lucas onu yanağından öptü; Millie ona "Colette Teyze" diye seslendi; ve bir an sonra, herkes yerine oturduğunda ve Daniel elinde biftekle mutfaktan telaşla içeri girdiğinde, Colette kalbinin sevinçten patlayacağını hissetti.

Aviva, Lucas'ın yanında bir koltuk seçti ve Colette şarap kadehlerini doldururken ikisinin masanın altında el ele tutuştuklarını fark etti, belli ki henüz konuşmaya hazır olmadıkları bir şeyin başlangıcıydı bu. Aviva başını kaldırıp Colette'in kendisini izlediğini görünce utangaç bir tavırla gülümsedi ve omuz silkerek kaşlarını kaldırdı. Colette başını sallarken gözleri yaşlarla doldu. Aviva önemli olan her konuda her zaman onun ailesi olmuştu ama ya Colette'in kendi Reş'i ve kanı olan Lucas'la bir geleceği varsa? Colette bundan daha mükemmel bir şey hayal edemezdi.

Daniel Colette'in hazırladığı salatayı getirdi, Millie zıplayarak ekmek sepetini getirdi ve sonra hep birlikte oturdular, Daniel kendisine uzatılan tabaklara et, soğan ve havuç yığınları yığarken mutlu bir şekilde sohbet ettiler.

Herkes yemeğe başladıktan sonra Liliane, "Bu bana ailemizin Paris'teki dairesindeki akşam yemeklerini hatırlattı," dedi.

"Pek bir şey hatırlamadığımı sanıyordum," dedi Colette, kız kardeşinin bakışlarını tutarak.

Liliane gülümsedi. "Seninle tekrar birlikte olmak pek çok anıyı yeniden canlandırdı. Orada burada küçük kızarıklıklar olarak başladılar ama Rood'a dönüştüler. Beni yetiştiren ailem daha önce kim olduğumu silmek için çok uğraştı ama hepsi oradaydı, yüzeyin hemen altında, başından beri."

Colette başını salladı, boğazında bir yumru vardı. "Başka ne hatırlıyorsun?"

"Babamın bazen gazetelere küfredişini, sanki kötü haber veriyorlarmış gibi onların hatasıydı. Ya da dükkânlarda başka bir şey kalmadığı için annemin haftada bir yaptığı o korkunç şalgam çorbası."

Colette ürperdi. "Gerçekten korkunçtu."

Liliane kıkırdadı. "Bu sabah başka ne düşünüyordum biliyor musun? Paylaştığımız yatak odasındaki masada oturmuş, sevdiğin çocuk için şiirler yazıyordun. Adı neydi? Hatırlayamıyorum."

Colette hüznle gülümsedi ve gözleri yaşlarla dolan Aviva'yla bakışlarını değiş tokuş etti. Ortaçağ şiirinde Tristan ve Isolde birbirlerine geri dönmenin yolunu bulmuş, hanımeli ve ela gibi iç içe geçmiş, ayrıldıklarında ölecek kadar birbirlerine bağımlı hale gelmişlerdi. Ancak gerçek hayat bu şekilde gelişmemişti. "Tristan," diye mırıldandı. "Adı Tristan'dı. Vél' d'Hiv'in toplandığı gece ortadan kayboldu ve onu bir daha hiç görmedim."

Daniel aniden ayağa fırlayarak hepsini şaşırttı. "Tristan?"

Colette ona baktı, umut göğsünde yankılanıyordu. Çocuk konusunu ona nasıl açacağını bilmiyordu ama aynı mahallede yaşayan, aynı yaşlarda iki çocuğun tanışmış olabileceği aklına gelmeliydi. Acaba cevap başından beri önünde miydi? "Onu tanıyor muydun, Daniel?" diye sordu, kalbi küt küt atarak.

"Nerede yaşıyordun, Colette?" Daniel soruyu yanıtlamadan sordu. "On birinci bölgede, bunu biliyorsun. Tıpkı senin yaptığın gibi."

"Evet, ama hangi sokakta?"

Garip bir soruydu ama belli ki bir cevap bekliyordu, o yüzden "Pasteur caddesinde. Paris'teyken seni oraya götürmeyi planlamıştım ama oraya kendim gittiğimde duvarda Tristan Berousek adında, benim için çok özel olan bir çocuktan bir not buldum. Her zaman kamplarda öldüğüne inanmıştım ama meğer geri dönmüş ve ben bunu hiç bilmiyormuşum. Paris'teki o gece

Seninle Eiel Kulesi'ni göreceğimiz gece onun yasını yeniden tutuyordum.

Tanıdığın biri miydi?"

Yavaşça sandalyesine geri çöktü, gözleri onunkilerden hiç ayrılmadı. "Ne oldu?" diye sordu.

"Adı bu değildi," dedi usulca. "O Tristan Berousek değildi." "Ne?"

Colette şaşkınlıkla sordu.

"Tristan. Bir takma addı. Bir romantikleştirme. Şiirden." "'Chevrefoil,' evet," diye kabul etti Colette, Daniel'ın bunu bilmesinden etkilenmişti. "Eski bir Breton Lai. Ama Tristan'ın gerçek adı olmadığını düşündüren ne? Sınır dışı edilme kaydını ve tüm ayrıntıları buldum - yaşı, mahallesi, her şey. Bu o olmalı."

"Öyle değil, Colette." Daniel gözlerini kocaman açmış ona bakıyordu. "*Comme un port dans la tempête*," diye fısıldadı uzun bir aradan sonra. "*Elle est mon refuge dans le conflit*."

"Daniel? Bu kelimeleri nereden biliyorsun?"

Gözleri yaşlarla dolup taşarken ona baktı. "Sırada ne var, Isolde?" "Ama nasıl...?" Ve sonra anladı ve dünya elinden kayıp giderken gözlerinin içine baktı. "*Elle scintille et brille*," diye fısıldadı. "*Paris'in tüm elmasları gibi*."

"Parlıyor ve ışıltıyor," dedi Daniel İngilizce olarak. "Paris'teki bütün elmaslar gibi. Şiiri hatırladın, Colette."

"Daniel," diye nefes aldı. "Ama... Tristan ismi-"

"-sadece aptalca bir takma addı. On bir yaşıyordum. Aşık olmuş bir okul çocuğuydum. Kendimden Tristan olarak bahsederek romantik olduğumu sanıyordum, dünya yolumuza çıksa bile senin içindi." Başka bir şey söylemeden elini cebine attı, cüzdanını çıkardı ve sararmış bir kâğıt parçası çıkardı. "*Je pense à ce que ça ferait*," diye yüksek sesle okudu. "*Avoir ta main dans la mienne. Un jour nous traverserons ce qui nous divise. / Tu seras mon roi, et moi, ta reine*." Titrek bir nefes aldı. "Nasıl bir his olduğunu düşünüyorum / Elini elimde tutmanın. / Bir gün bizi ayıran şeyi aşacağız. / Sen benim kralım olacaksın, ben de senin kraliçen."

"Ama... sen çoktan gitmiştin," dedi. "Sen tutuklandıktan sonra o şiiri senin için duvara bıraktım. Eğer bir gün geri dönecek olursan

İnd it..."

"Savaştan sonra buldum," dedi. "O zamana kadar binanızın kapıcısını görmüştüm Colette ve bana öldüğünüzü söylemişti. Senden duyacağım son sözlerin bunlar olacağını düşünmüştüm. Yıllarca seni düşündüm ama zamanla bunun sadece gençlik aşkı olduğuna kendimi ikna ettim. Ama öyle değildi. Daha fazlasıydı. Her zaman daha fazlasıydı. Ve bunun ne olabileceğini keşfetme şansımız hiç olmadı."

Colette onun ellerine uzandı ve yanında kız kardeşi ve ailesiyle dolu bir oda varken, geçmişinin yapbozunun son parçasının gözlerinin içine baktı. "Belki de şimdi böyle bir şansımız var," dedi.

"Biliyoruz." Gözyaşları yüzünden aşağı süzülürken gözleri onunkilerden hiç ayrılmadı. "İnşallah yaparız."

Colette önce Daniel'a, sonra Liliane'a, sonra da şaşkınlıkla onları izleyen Aviva, Lucas ve Millie'ye bakarak, "Belki de elmaslar her zaman yapmaları gereken şeyi yaptılar," dedi. "Elmaslar hepimizi eve getirdi."

EPİLOG

İki ay sonra Colette, Daniel ile Quincy'deki arka bahçesinde, Tristan ve Isolde'nin ve aşklarının sembolü olduğu için Colette'in yıllar önce diktiği hanımellerine sarılmış bir sıra ela ağacının gölgesinde küçük bir törenle evlendi.

Liliane, Aviva ve Millie onun nedimleri, Marty ve Lucas da Daniel'in sağdıçlarıydı. Artık hepsi bir aileydi, kan bağıyla ve çok daha fazlasıyla birleşmişlerdi.

Colette tereyağlı bileziğin kendi yarısını, Liliane de onunkini takıyordu. Daniel sözüne sadık kalarak bilezikleri Marceau kardeşlere iade etmiş, annesinin onları birbirlerine kavuşturan mücevher parçalarına sahip olmalarını isteyeceği konusunda ısrar etmişti. Colette'i koridorda yürüten ve kız kardeşini sağ salim Daniel'e teslim edene kadar elinden tutan Liliane'di.

Daniel'in yeminlerini ettikten sonra Colette'in koluna taktığı yüzük, bir zamanlar annesine ait olan, onları bir araya getiren Holokost eğitim merkezinin finansmanına yardımcı olan zümrüt ve elmas yüzüktü. Marty yüzüğü bir ay önce Colette'e geri vermiş, istemeyerek de olsa onu kutsamış, Colette de yüzüğü Daniel'a vermiş, Daniel da yüzüğü Colette'in takmasını planladığını düğün gününe kadar sürpriz olarak saklamıştı.

O ciant onları karı koca ilan ettikten sonra Daniel, "Annem çok mutlu olurdu," diye fısıldadı. "Keşke o ve annen de burada olabilseydi."

Colette önce parmağında ışıldayan yüzüğe, sonra da bileğinde parıldayan bileziğe baktı. "Bence öyle, Daniel. Aslında bundan eminim."

Düğün töreninden sonra Colette'in arka bahçesindeki fındıkların arasında özel bir aşçı tarafından hazırlanan küçük bir akşam yemeği vardı ve yemek servis edilmeden önce Colette bir an için Aviva'yı kenara çekti.

"Sen benim kızım gibisin Aviva," dedi kızın ellerini tutarak. "Asla annenin yerini tutamayacağımı biliyorum, tutmaya da çalışmam ama seni ne kadar çok sevdiğimi ve uzun yıllar boyunca seni kendi kızım gibi gördüğümü bilmen benim için çok önemli."

Aviva'nın gözleri parladı. "Ben de seni seviyorum Colette. Ben de aynı şeyi hissediyorum. Siz benim ailemsiniz."

"Güzel." Colette gülümsedi. "Böyle hissetmene sevindim, çünkü bir karar verdim. Bir gün öldüğümde bileziğin yarısı sana kalacak."

"Colette, bunu yapmam mümkün değil-" diye söze başladı ama Colette elini kaldırarak onun sözünü kesti.

"Tartışmaya gerek yok. Bunu Daniel ve Liliane ile çoktan konuştum. Hepimiz hemfikiriz. Daniel'in ailesi her zaman parçaların Rosman ailesinde kalmasını umuyordu ve şimdi bir bakıma öyle olacak. Liliane zamanı geldiğinde kendi payını Millie'ye verecek ve bilezikler ikinizi sonsuza dek birbirine bağlayacak ama sizi bir araya getirenin mücevherlerden daha büyük bir şey olacağına dair şüphelerim var." Avlunun öbür ucunda bir kadeh şarap içen ve gözleri Aviva'da olan Lucas'a dikkatle baktı. İkisinin birbirine aşık olduğu gün gibi ortadaydı.

Aviva itiraz edecekmiş gibi göründü ama birkaç saniye sonra başını salladı ve gülümsedi. "O zaman zamanı geldiğinde bileziği saklamaktan onur duyarım. Ama umalım ki o gün bundan çok uzun bir zaman sonra olsun."

Colette gülümsedi. "Gerçekten de öyle. En azından hayatı bir Bayan olarak deneyimlemek için biraz zaman istiyorum.

Daniel Rosman."

Daha sonra, aşçı tüm grubu ağırlamak için kurulmuş olan uzun ahşap masaya yemekleri yerleştirirken, Daniel bir kolunu Colette'in beline doladı ve onu kenara çekti. "Aviva'ya bilezikten söz ettin mi?" diye sordu.

"Evet, Liliane de Millie'ye söylemiş," dedi Colette. "Baban her zaman ne derdi?"

Daniel gülümsedi. "Elmaslar geçmişe tanıklık ettiler ve hayal bile edemeyeceğimiz bir geleceğe tanıklık edecekler."

Colette çenesini yukarı kaldırdı. "Bunu asla hayal edemezdim, aşkım."

Dudaklarını nazikçe onunkilere dokundurdu. "Tam tersine, aşkım. Tristan'ın her zaman Isolde'ye geri dönmesi gerekiyordu."

"Her şeye rağmen," dedi usulca. "Bu yıldızlarda yazılıydı."

Gülümsedi ve bileğinde parıldayan takımyıldızına baktı. Bilezik onları bunca yıldır birbirlerine bağlamıştı, annesinin ve onun sihrinin bir parçası onları buraya, bu ana, ela ağaçlarının gölgesinde, havada hanımelinin tatlı kokusu varken getirmişti.

O ve Daniel gittikten çok sonra, Liliane, Aviva ve Millie gittikten çok sonra bile bilezikler yaşamaya devam edecekti.

Elmaslar her zaman yapar.

YAZARIN NOTU

Colette Marceau'nun Çalınan Hayatı şimdiye kadar yazdığım en kült kitap - ancak bunun nedeni konunun önceki kitaplarımdan daha karmaşık veya daha duygusal olması değil. Bunun nedeni, 2022'nin sonlarında meme kanseri teşhisi konmadan önce yayıncıma sunduğum kitap olması. Kitabı yazmaya ancak 2023 yazında, ameliyat, kemoterapi ve radyasyon tedavisi gördükten sonra başlayabildim.

Kanser tedavilerim sırasında, denemiş olmama rağmen bu hikaye için kelimeleri bir araya getiremediğim için dehşete düştüm. Geriye dönüp baktığımda, bunun kemoterapi ilaçlarının vücudum üzerindeki etkisiyle ve uyanıkken her düşüncemi gölgeleyen korkuyla bir ilgisi olduğunu düşünüyorum. Nedeni ne olursa olsun, yazma yeteneğimi kaybettiğimi hissetmek dehşet vericiydi. Yirmi yıldır roman yazıyorum ve yazar olmak kimliğimin tam merkezinde yer alıyor. Sekiz uzun ay boyunca, beynimin roman yazan tarafı sürekli olarak işbirliği *yapmayı* reddederken, çok gerçek bir endişeyle karşı karşıya *kaldım: Ya artık ben bu değilsem?*

Neyse ki tedavilerim bittikten ve hayatım yavaş yavaş eski haline döndükten sonra

Normal olarak, eski ben yeniden ortaya çıktı. Bu hikayeye ve sayfaya geri dönmenin yolunu buldum. Ancak ilk taslağım, derin bir şeyini kaybetmiş ve geri dönüp dönemeyeceğini henüz bilmeyen birinin dehşeti ve korkusuyla doluydu.

Bunu paylaşıyorum çünkü benlik arayışının bu hikayenin de kalbinde yer aldığını düşünüyorum. Colette aslında tüm hayatını bir hırsız olmanın getirdiği kimlik duygusuna tutunarak geçirmiştir. O annesinin kızı ve Robin Hood'un soyundan geliyor. Kendisini tanımladığını düşündüğü şeyler bunlar ve bu hikayedeki yolculuğunun bir parçası da bunun ötesinde bir değere sahip olduğunu öğrenmek.

Sadece yıllar boyunca "yeniden dağıttığı" milyonlarca dolar. Colette bir hırsızdan daha fazlası olduğunu, kimliği mesleği tarafından belirlenmeyen, sevgiye layık bir kadın olduğunu gerçekten görebildiğinde dünyası açılıyor. Ben de benzer bir keşif sürecinden geçtim ve bunun için daha iyi bir insan olduğumu hissediyorum. Bu şekilde, bu kitapta benden ve son birkaç yıldaki yolculuğumdan küçük bir parça olduğunu düşünüyorum.

Şimdi, araştırma hakkında birkaç not:

Daha önce de İkinci Dünya Savaşı sırasında Avrupa'da sivillerin savaş çabalarına çok çeşitli şekillerde yardım etmelerini konu alan romanlar yazmışım. Örneğin *Kayıp İsimler Kitabı*'nda belge sahtecilerine ve çocukların kurtarılmasına yardım edenlere odaklanmışım. *Amélie Sokağı*'ndaki *Oda*'da ise Müttefiklerin kaçış hatlarında çalışanlar vardı. Şarapçının *Karısı*'nda, şarap mağazalarını silah ve mülteci kaçırmak için kullanan şampanya üreticileri ve *Kaybolan Yıldızlar Ormanı*'nda, bir ormanda saklanan Yahudi mülteciler geri dönmenin ve hayatta kalmanın bir yolunu buldular.

Bu cesur sivillerin yaptıkları seçimlerle ilgili olarak beni büyüleyen şeylerden biri de, çoğu durumda, daha büyük bir iyilik için yasadışı şeyler yapmayı seçmek zorunda kalmalarıydı. Örneğin, belge sahteciliği kesinlikle yasadışıdır, ancak hayat kurtarmak için yasaları çiğnemek gerekiyordu. Silah kaçakçılığı açıkça bir suçtur, ancak Şampanya bölgesi bu hileye başvurmasaydı, savaşın gidişatının nasıl değişebileceğini kim bilebilirdi?

Burada Robin Hood'un izinden giden, kendini işine adanmış, erdemli mücevher hırsızlarından oluşan bir aile yaratarak bu konuyu biraz daha doğrudan ele almak istedim. Hırsızlık, savaş sırasında Direniş hareketlerinin finanse edilmesinin bir yoluydu ve bunu araştırmak gerçekten ilginçti. Ancak Annabel ve Colette'e daha geniş bir kapsam vermek de ilgi çekiciydi. Onlar sadece savaş zamanı çaresizlikten çalmadılar; onlarınki teraziyi yeniden dengelemek için hayat boyu süren bir görevdi.

Ancak bu, doğru ve yanlışın tanımlarını ve aslında kimin adaletle oynamaya hakkı olduğunu sorguluyor. Örneğin, açılış bölümlerinde Colette'in bir neo-Nazi'den yüzük çaldığını görüyoruz. Böylesine iğrenç inançlara sahip birinin kuyusunu kazmanın değeri konusunda hepimiz hemfikiriz ama bu bir suçu haklı çıkarır mı? Colette hakkındaki gerçeği öğrendiğinde Aviva'nın mücadele etmesi gereken şey de bu. Sanırım hayatta çoğu zaman, iki seçenek arasındaki gri bölgelerde yaşıyoruz.

Colette gibi birinin hırsızlıklarını nasıl rasyonalize ettiğini keşfetmek ve kendime bu mantığın geçerli olup olmadığını sormak büyüleyiciydi. Bu romanı bir kitap kulübünde okuyanlar için, umarım bu konuyu grubunuzla tartışırsınız.

Alman işgali altındaki Paris veya Fransız Direnişi'nin savaşın kazanılmasında oynadığı rol hakkında daha fazla bilgi edinmek istiyorsanız, aşağıdaki kitaplar araştırmamda yardımcı oldu: Ronald C. Rosbottom'un *When Paris Went Dark*, Alan Riding'in *And The Show Went On*, Robert Gildea'nın *Fighters in the Shadows* ve Maurice Rajsfus'un üç kitabı: *The Vél d'Hiv Raid*, *Operation Yellow Star* ve *Black Thursday*. Annabel'in Cherche-Midi hapishanesindeki deneyimi kısmen, kendisi de bir Fransız Direnişi kahramanı olan Agnes Humbert'in anı kitabı *Résistance*'dan esinlenmiştir.

Anastasia Young'ın *Gemstone Settings*, Anna S. Solanides'in *Gems M Crystals* ve George Young'ın *Gems M Crystals* adlı kitaplarıyla mücevher ve takı tasarımı dünyasının derinliklerine indim.

E. Harlow, Judith Crowe tarafından hazırlanan *The Jeweler's Directory of Gemstones*, Corkie Bolton tarafından hazırlanan *Metalsmith Society's Guide to Jewelry Making* ve *Jewel: Smithsonian tarafından yayınlanan A Celebration of Earth's Treasures*. Mücevher hırsızlığını araştırmak için, çoğu el çabukluğu sihirbazlarına ait çok sayıda videoya ve Bill Mason'ın Lee Gruenfeld ile birlikte yazdığı *Confessions of a Master Jewel Thief* adlı harika anı kitabına başvurdum. Jeffrey L. Singman'ın *Robin Hood: The Shaping of the Legend (Robin Hood: Efsanenin Şekillenmesi)* adlı kitabı da Colette'in anne tarafından ailesinin 1ctional tarihini araştırırken bana yardımcı oldu.

Robin Hood'dan bahsetmişken, bu keşfetmek için büyüleyici bir yoldu. Hırsızlar Prensi olarak bilinen bu adamın tarihi karanlıktır; bazıları onun sadece bir efsane olduğuna inanırken, diğerleri gerçekten yaşadığına ikna olmuşlardır. Açıkçası, onu Colette ve annesinin uzun zaman önceki atalarından biri yaparken, ikinci görüşü seçtim. Geçmiş romanlarım, bizden önce gelenlerin travma ve seçimlerinin gelecek nesillere nasıl aktarıldığına baktı, bu yüzden bunu, bir onur kuralına göre yaşadıkları sürece sadece görev değil, aynı zamanda çalma *hakkına* da sahip olduklarını güçlü bir şekilde hisseden bir grup ilkel torun bağlamında incelemek benim için çok ilginçti.

Robin Hood ile ilgili modern hikayelerimizin çoğunda, yardımsever hırsız Nottingham ve Sherwood Ormanı ile ilişkilendirilir, ancak bu hikayenin amaçları doğrultusunda, araştırmalarımdaya dayanarak, ailesinin geçmişini

Wentbridge ve Batı *Yorkshire*'daki Barnsdale Ormanı, yazar Brian Lewis'in *Robin Hood: A Yorkshire Man (Robin Hood: Bir Yorkshire Adamı)* adlı kitabında *Robin Hood*'un burada doğduğunu iddia ettiği yerdir. Aslında, English Heritage Trust Wentbridge'e bir mavi plaket (Birleşik Krallık genelinde kullanılan kalıcı bir tarihi işaret) yerleştirmiş ve kasabayı "Robyn Hode'un (1492-1534 civarı) 'A Lytell Geste of Robyn Hode' kitabında yer alan tek yer isimlerinden biri" olarak adlandırmıştır. Wentbridge, Robin Hood efsanesinin günümüze ulaşan en eski parçalarından biri olan ve on birinci yüzyıla ait bir balad olan "Robin Hood and the Potter "da da geçmektedir.

Wentbridge'in hemen dışındaki Campsall'da bulunan on birinci yüzyıldan kalma Aziz Mary Magdalene Kilisesi de "A Lytell Geste of Robyn Hode "da geçmektedir ve aslında hırsızın evlendiği kilise olduğu düşünülmektedir. Wentbridge'in 15 mil kuzeyinde tarihi bir pazar kasabası olan Pontefract'ın ise Robin Hood'un 1322 yılında Lancaster Kontu Thomas'ın önderliğindeki başarısız bir isyana katıldığı ve böylece kanun kaçağı olarak kariyerine başladığı yer olduğu düşünülmektedir.

Başka bir deyişle, Robin Hood'un on dördüncü yüzyılda -Wentbridge yakınlarında- yaşamış gerçek bir adam olduğu ve torunlarının bugün hala yaşıyor olabileceği kesinlikle iddia edilebilir.

Bu bir kurgu eseri olmasına rağmen, tarihsel olaylar doğrudur. Örneğin, Wagner'in *Tristan und Isolde*'sinin 1938'de Opéra Garnier'de Norveçli soprano Kirsten Flagstad ile sahnelenmesi *New York Times*'ta ayrıntılı olarak incelenmiştir. Almanlar gelmeden hemen önce Paris'ten yapılan kitlesel göç de kitapta bahsedilen Yahudi toplamaları gibi iyi belgelenmiştir. Eiel Kulesi yakınlarındaki Vélodrome d'Hiver, işgal sırasında Fransızların suç ortaklığının dehşet verici bir örneği olarak, sekiz binden fazla Yahudi vatandaşın sınır dışı edilmeden önce esir tutulmasında korkunç bir rol oynamıştır. Ve Cherche-Midi hapishanesinde, birçoğu daha sonra Almanlar tarafından öldürülen gerçek mahkumlar, her gece saat yedide "*Notre France vivra*" ya da "Fransa'mız yaşayacak" sloganını atarak kendi sessiz ve sürekli direnişlerini gösterdiler.

İnsanlar bana sık sık İkinci Dünya Savaşı hakkında yazmaya neden bu kadar ilgi duyduğumu soruyor. Sanırım bunun en büyük nedeni, o savaş sırasındaki sivil çabaların, değişimi etkilemek için hepimizin olağanüstü şeyler yapabileceğine dair güçlü bir hatırlatma işlevi görmesi.

Lisedeyken, 1990'ların ortalarında, John F. Kennedy Jr. ve Martin Luther King Jr. resimlerini duvarlarıma yapıştırırdım, böylece dışarı çıkıp dünyayı daha iyi bir yer haline getirmeye çalışmam gerektiğini kendime hatırlatırdım. Uzun bir süre, bir fark yaratmak için siyasete, hukuka ya da kar amacı gütmeyen işlere girmem gerektiğini düşündüm. Ancak öğrendikçe, İkinci Dünya Savaşı sırasındaki direniş çabalarını anlatan her kitapta parladığını düşündüğüm bir gerçeği daha iyi anladım: Bir değişim ajanı olmak için belirli bir unvana ya da belirli bir eğitime sahip olmak gerekmiyor. Değişim her seferinde bir cesaret eylemi, her seferinde bir nezaket eylemi, her seferinde bir inanç eylemi ile gerçekleşir. Ve bunlar hepimizin yapabileceği şeylerdir.

Colette Marceau'nun Çalınan Hayatı'nda Colette ve Annabel hayatlarını dünyanın kendi köşelerinde bir fark yaratmaya çalışarak geçiriyorlar. Sahip olduklarını kullanıyorlar ve daha iyiye odaklanıyorlar. Bence Colette dünyayı iyileştirme hedefine *sadece* "zenginlikleri yeniden dağıtarak" değil, aynı zamanda gönüllü çalışmalarıyla ve Aviva'nın en karanlık anında onun yanında olmayı seçerek ulaşıyor.

Dünyayı değiştirmek para ya da güç gerektirmez. Nüfuz ya da yüksek eğitim gerektirmez. Çoğu zaman büyük, cesur eylemler bile gerektirmez. Sadece kalplerimizin içine bakmamızı, başkalarına nasıl yardım edebileceğimizi sormamızı ve doğru ve adil olanı savunmak için elimizden geleni yapmamızı gerektirir.

Ve bu romanın size mücevher hırsızlığı(!) konusunda ilham vermemesini ummakla birlikte, her gün etrafınıza bakıp kendinize "Hayatımın küçük anlarında dünyayı daha iyi bir yer haline getirmek için ne yapabilirim?" diye sormanızı sağlayacağını umuyorum.

Son olarak, okumayı seviyorsanız, *New York Times*'ın çok satan yazarları Patti Callahan Henry, Kristy Woodson Harvey ve Mary Kay Andrews ile birlikte [FriendsandFiction.com adresinde](http://FriendsandFiction.com) veya Friends & Fiction grubumuzun 250.000'den fazla üyesinin bulunduğu Facebook'ta bana katılacağınızı umuyorum. Webshow ve podcast yayınlamamızda, diğer yazarlarla röportajlar yapıyor ve en sevdiğiniz kitapların hikayesinin arkasındaki hikayeye benzersiz bir bakış getiriyoruz. Sizi orada görmeyi umuyoruz.

Colette Marceau'nun Çalınan Hayatı'nı okuduğunuz için teşekkürler. Paris'teki tüm elmaslar gibi ışıltılı parlayan bir hayat diliyorum.

TEŞEKKÜRLER

Uzun zamandır dünyadaki en iyi yayın ekibine sahip olduğumu söylüyordum, ancak geçtiğimiz birkaç yıl bana bunu şüpheyi yer bırakmayacak şekilde kanıtladı. 2022 yılının sonlarında, göğüs cerrahımın beni arayıp göğüs kanseri olduğumu söylediği akşam, ilk olarak kocama ve anneme söyledim ve ardından bir sonraki telefonum edebiyat ajansım Holly Root'a oldu.

İşin yayıncılık tarafını halletmeden önümdeki 1 yıla odaklanamayacağımı biliyordum. Nisan ayında teslim etmem gereken bir kitabım vardı ve artık bu teslim tarihine yetişemeyeceğim açıktı. Ama insanları hayal kırıklığına uğratmaktan nefret ederim, bu yüzden Holly'nin ne yapmam gerektiğini düşündüğünü bilmek istedim.

Holly sadece inanılmaz bir menajer değil, aynı zamanda harika bir insan ve harika bir arkadaş olduğu için hemen devreye girdi ve bana bunun halledebileceği bir şey olduğunu ve bu konuda endişelenmemem gerektiğini söyledi. Bunu duymanın beni ne kadar rahatlattığını kelimelerle ifade edemem. Ertesi sabah, uzun zamandır editörüm olan Abby Zidle -aynı zamanda sevgili bir arkadaşım- aynı şeyi söyledi. Ne pahasına olursa olsun, kendi taraflarındaki programlamayı halledeceklerdi ve tamamen arkamdaydılar. Önümüzdeki haftalarda, haberlerimi Gallery Books yayıncısı Jen Bergstrom, harika reklamcılarım Jessica Roth (Gallery) ve Kristin Dwyer (Leo PR) ve Jen Long, Eliza Hanson, Aimée Bell, Mackenzie Hickey ve Sally Marvin de dahil olmak üzere Gallery ekibimin geri kalanıyla paylaştığımda tekrar tekrar aynı mesajı aldım: *Yanınızdayız*.

Sadece yayın tarihimi bir yıl ertelemekle kalmadılar, aynı zamanda Ancak her biri bana el yazısıyla yazılmış cesaretlendirme kartları göndermek, beni kontrol etmek için aramak veya mesaj atmak ve beni tanıdıkları onkologlara bağlamayı teklif etmek de dahil olmak üzere inanılmaz şekillerde adım attı. İnanılmaz Jen Bergstrom bana bir çift Sleepy Jones pijaması bile gönderdi - hala favorilerim

Yataktan çıkamadığım günlerde. Nezaketleri ve destekleri karşısında şaşkına döndüm ve şu anda bile bunu yazarken gözlerim doluyor. Gerçekten çok şanslıyım - ve çekirdek ekibim (benim için adım atan bir başka inanılmaz destekleyici arkadaşım olan yabancı haklar ajanı Heather Baror-Shapiro'yu da içeriyor) hem kişisel hem de profesyonel olarak sektörün en iyisi. Adım atmaktan bahsetmişken, başka kim büyük bir fark yarattı biliyor musunuz? 11m/TV menajerim Jonathan Baruch (Rain Management'tan), bana teşhis konulduğunda iki yıldan az bir süredir tanıyordum. Haberi vermek için aradığımda, arkadaşım olarak bana tam destek vermekle kalmadı, aynı zamanda Avrupa Araştırma Konseyi'nin eski başkanı olan ünlü bir nanobilimci ve meme kanseri araştırmacısı olan bir arkadaşı Dr. Mauro Ferrari ile bağlantı kurmamı sağladı. Kemoterapiye ihtiyacım olduğunu öğrendikten sonraki kırk sekiz saat içinde - ki bu dehşet vericiydi - ünlü Dr. Ferrari ile telefonda görüştüm ve değerli vaktinin yarım saatten fazlasını benimle çeşitli kemoterapi rejimlerinin ardındaki bilim hakkında konuşarak geçirdi. Bu sadece karar verme sürecimde büyük bir yardım değil, aynı zamanda muazzam bir rahatlıktı. Jonathan'ın bu bağlantıyı bu kadar kolay sağlaması ve Dr. Ferrari'nin bir arkadaşının arkadaşıyla telefonda konuşmaya bu kadar istekli olması beni derinden etkiledi. (Bir yan not olarak, hoş Mauro Ferrari de bir başarılı müzisyen; şarkılarını Apple Music'te arayın!)

Ama bekleyin: Jonathan Baruch'un inanılmazlığını anlatmayı daha bitirmedim. Onun desteği ve teşvikiyle, kanser teşhisimden önce ortasında olduğumuz bir televizyon projesini geliştirmeye ve sunmaya devam ettiğime inanır mıydınız? Yazarın notunda, tedavi sırasında bir sonraki romanımı yazamadığımdan bahsetmiştim; ancak bu televizyon projesi üzerinde çalışmak, karanlık bir dönemde benlik duygumu yeniden kazanmamı sağlayan yaratıcı bir çıkış noktası oldu. Harika ortak yazarım Stephen Tolkin ve *ben* - olağanüstü yapım ekibimizle birlikte - *kemoterapi tedavisi görürken* bütün bir televizyon programı geliştirdik, sunduk ve teklif aldık. Aslında, son sunumumuz son kemoterapi döngümün son gününe denk geldi. Jonathan'ın desteği ve bana olan inancı olmasaydı bunların hiçbirisi mümkün olmazdı.

Jonathan'ın o dönemdeki asistanı Davis DuBose-Marler'a da büyük bir minnet borcum var, kendisi çok zeki ve yetenekli (harika bir suluboya sanatçısı olduğundan bahsetmiyorum bile!). Kariyerinde neler yapacağını görmek için sabırsızlanıyorum.

Bu kitabın ithaf bölümünde tıbbi ekibimden bahsetmiş olsam da, burada da onlardan bahsetmezsem ihmalkâr davranmış olurum. Her şeyden önce, biyopsimi yapan, kanser teşhisimi koyan ve ardından tümörümü almak için ameliyat eden meme cerrahı Dr. Anu Saigal, şimdiye kadar tanıştığım en sıcak, en nazik insanlardan biri ve ruhunun cömertliği son birkaç yıldır çok büyük bir rahatlık sağladı. Winter Park'taki Florida Kanser Uzmanları'nda onkoloğum Dr. Sonalee ShroI ve onun asistanı Rochelle Drayton o kadar iyi insanlar ki devam eden onkoloji randevularımı dört gözle bekliyorum. Tara Thomas isteyebileceğim en iyi kemoterapi hemşiresiydi ve hala arkadaş olmamıza bayılıyorum. Florida Kanser Uzmanları'ndaki tüm ekip inanılmaz. AdventHealth'ten Afshin Forouzannia radyasyon onkoloğumdu ve ekibiyle birlikte o da sıcak, bilgilendirici ve kült bir zaman boyunca destekleyiciydi. Birinci basamak doktorum Dr. Neha Doshi tüm süreç boyunca bana çok iyi bir rehber oldu ve AdventHealth Imaging'deki (kanseri olasılığını gösteren mamografi ve takip ultrasonu yaptırdığım yer) ekibe, özellikle de gözyaşlarım yüzümden akarken bana bulgularını mümkün olan en nazik ve net şekilde açıklamak için cömertçe zaman ayıran Dr. Clark Rogers'a çok minnettarım.

Nezaketi önemlidir. Yukarıda bahsettiğim tüm insanlar sadece işlerini yaptılar, başka bir şey yapmadılar. Bunun yerine, sıcaklık, anlayış ve şefkatle liderlik ettiler ve bu da her şeyi değiştirdi.

Ayrıca teşhisimi duyan ve zaman ayırıp bana bir not ya da e-posta gönderen, kart yazan ya da bazı durumlarda battaniye ve "kanseri savaşçısı" bileklikleri gibi düşünceli hediyeler gönderen tüm harika okuyucularıma teşekkür etmek istiyorum. Desteginiz ve birçoğunuzun arkamda olduğunu bilmek -En zor tedavi günlerimde bana güç verdi ve sonsuza dek minnettar kalacağım.

Ayrıca Friends & Fiction suç ortaklarıma da son derece müteşekkirim: Mary Kay Andrews, Kristy Woodson Harvey, Patti Callahan Henry ve Meg Walker ile birlikte Ron Block, Lisa Harrison, Brenda Gardner ve Shaun

Hettinger. F&F ailesi kanser tedavim sırasında destek sistemimin büyük bir parçasıydı ve her birinizle olan dostluğum -ve ortaklığım- için derinden minnettarım.

Paula Schneider, Trish Ellis ve tüm Susan G. Komen organizasyonuna yaptığınız tüm inanılmaz işler ve finanse etmeye devam ettiğiniz çığır açan araştırmalar için çok teşekkür ederim. Geçen yıl New York'ta düzenlenen Komen Impact Luncheon'da konuşma yapmaktan büyük onur duydum ve sadece meme kanseri araştırmalarına fon sağlamaya devam etmekle kalmayıp aynı zamanda savunuculuk, hasta destek hizmetleri, eğitim ve sağlık eşitliği alanlarında da muazzam çalışmalar yürüten bu harika kuruluşu desteklemeye ve savunmaya devam ediyorum. Florida eyaletindeki kanser hastalarının kanser tedavileri sırasında kira ve araba ödemeleri gibi tıbbi olmayan faturalarını ödeyebilmelerini sağlamak için harika işler yapan Lynn Rasys ve Florida Kanser Uzmanları Vakfı'ndaki ekibin geri kalanına da teşekkürler. Ve teşhisimi duyduktan sonra hemen harekete geçen ve yetmişten fazla yazarın katıldığı bir meme kanseri bağış kampanyası düzenleyen Adventures by the Book'tan Susan McBeth'e teşekkürler. (Böylesine anlamlı bir amaç için zamanlarını bağışlayan tüm yazarlara da teşekkürler!)

CAA'den Dana Spector hala harika bir 11m temsilcisi ve Frankfurt Kurnit Klein & Selz'den (FKKS) Andrew Hurwitz ve Lauren Bishow'u da ekibime kattığım için çok şanslıyım. Andrew ve Lauren'a geçen yıl özellikle karmaşık bir konuda yukarıda ve öteye gittikleri için özel bir teşekkür ederim.

Her zaman olduğu gibi, Gallery Books/Simon & Schuster'da birlikte çalıştığım Jonathan Karp, Ali Chesnick, Heather Waters, Chelsea McGuckin, Nancy Tonik, Linda Sawicki, Wendy Sheanin, Book Club Favorites ekibi ve S&S'deki tüm muhteşem ekibe, özellikle de çok destekleyici olan inanılmaz satış ekibine teşekkürler. Birlikte çalışmaktan her zaman büyük keyif aldığım Gary Urda'ya özel bir teşekkür; huzur içinde yatsın. Leo PR'dan Molly Mitchell'a; Root Literary'den Alyssa Maltese ve Stacy Jenson'a; Authors|Unbound'dan Christine Hinrichs, Jenn Holman, Jeni Shirley ve Amy Loomis'e; ve TV tarafında: Bob Greenblatt, Jon Wu, Stephanie Germain, Matt Rosen, Michael Wright, Alec Strum, Rachel Horowitz, J. D.

Williams, Luca Sosa, Hal Froelich ve özellikle de senarist ortağım Stephen Tolkin. Kitaplarımı seslendirirken her zaman çok güzel bir iş çıkaran Madeleine Maby'ye özel bir teşekkür. Ve elbette Simon & Schuster Kanada'daki ekibime, İngiltere'deki Headline'a, İsrail'deki Armchair Yayınevi'ne ve dünya çapında otuzdan fazla dilde yayın yapan yayınevlerime çok teşekkür ederim. Hepinizle çalışmak benim için büyük bir onur ve dünyanın dört bir yanındaki okurlarla bağlantı kurmama yardımcı olduğunuz için size minnettarım.

Turda tanışmaktan memnuniyet duyduğum tüm kitapçılara ve kütüphanecilere ve kitaplarla çalışan ve zamanlarını ve emeklerini okuyuculara doğru seçimleri yapmalarında yardımcı olmak için harcayan herkese teşekkürler. Birine harika bir okuma keyfi yaşatmak muazzam bir hediyedir ve insanlara yeni düşünce ve hayal gücü yolları açarak dünyayı her gün daha iyi bir yer haline getiriyorsunuz.

Kardeşlerim Karen ve Dave'e; babam Rick'e; ve Janine, Barry, Johanna, James, William, Emma, Sophia, Donna, Steve, Anne, Fred, Janet, Courtney, Jarryd, Brittany, Chloe ve tüm kuzenlerim dahil olmak üzere ailemin geri kalanına teşekkürler. Muhteşem kayınvalidem Wanda ve Mark'a, Büyükanne ve Büyükbaba Trouba'ya, tüm Trouba'lara, Bob ve JoAnn'a ve Rivers ailesine teşekkürler. Kanser yolculuğum boyunca her adımda yanımda olan annem Carol'a da özel bir teşekkür borçluyum, her ne kadar (bir anne olarak) çocuğunun böyle bir şey yaşamasını izlemenin ne kadar zor olduğunu anlasam da. Anne, hayatımın o dönemini sensiz atlatamazdım. Seni çok seviyorum.

Wendy Toliver, Allison van Diepen, Linda Gerber, Emily Wing Smith, Alyson Noel, Jay Asher, Kristina McMorris, Kate Quinn, Fiona Davis, Marie Benedict, Pam Jenol, Lisa Scottoline, Alison Hammer, Stephen Kellogg, Jamie Brenner, Sadeqa Johnson, Madeline Martin ve çok daha fazlası dahil olmak üzere sevgili yazar arkadaşlarıma. Ve yazar topluluğu dışındaki Kristen, Marcie, Melixa, Lisa, Amber, Megan, Albany, Aldo, Naila, Jouti, Dema, Melody, Mark, Weez, Rob, Christina, Lisa P., Jason C., Shari, Robbi ve daha pek çok sevgili arkadaşşıma!

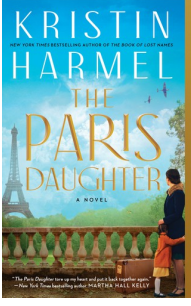
Kocam Jason ve oğlum Noah'a: İkinizi de kelimelerin anlatamayacağı kadar çok seviyorum. Geçen yılın kanser tedavilerim nedeniyle bizim için zor geçtiğini biliyorum ve yanımda olduğunuz için size ne kadar teşekkür etsem azdır. Jason:

Hayal edebileceğim her şekilde yanımdaydınız, garajımıza her gün kendime tekrarladığım şu cümleyi içeren bir tabela asarak beni şaşırtmanız da buna dahildi: *Bunu atlatmanın tek yolu, içinden geçmektir.* Ve Noah, dönüşmekte olduğun genç adamla çok büyük gurur duyuyorum. Sen harika, yetenekli, akıllı ve nazik bir çocuksun ve geleceğinin neler getireceğini görmek için sabırsızlanıyorum.

Ve son olarak, size, okuyucuya: *Colette Marceau'nun Çalınan Hayatı*'nı aldığınız için çok teşekkür ederim. Konu ne okuyacağınıza geldiğinde bir sürü seçeneğiniz olduğunu biliyorum ve eğer benim gibiyseniz, TBR listeniz bazen bunaltıcı gelebilir. Zamanınızı geçirmek için kitaplarımdan birini seçmenizin ne kadar özel olduğunu asla hafife almıyorum ve desteğiniz için çok minnettarım. Umarım turda görüşürüz! Turne tarihleri, Friends & Fiction bağlantıları ve mamografi ve meme kanseri farkındalığı hakkında daha fazla bilgi için lütfen beni [KristinHarmel.com adresinde](http://KristinHarmel.com) ziyaret edin.

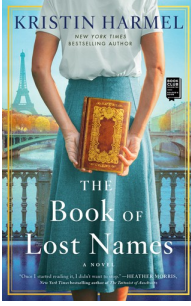
Yazardan daha fazlası

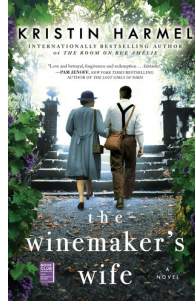
[Paris'in Kızı](#)

[Kayboluş Ormanı Yıldızlar](#)

[Kayıp isimler Kitabı](#)

[Sarapçının Karısı](#)

[Amelie Sokağındaki Oda](#)

[Tekrar Buluştuğumuzda](#)

YAZAR HAKKINDA

KRISTIN HARMEL, aralarında *The Paris Daughter*, *The Forest of Vanishing Stars*, *The Book of Lost Names*, *The Winemaker's Wife* ve *The Sweetness of Forgetting*'in de bulunduğu bir düzineden fazla romanın *New York Times* çoksatan yazarıdır. Otuzdan fazla dilde yayımlanan yazar, popüler web dizisi *Friends M Fiction*'ın kurucu ortağı ve sunucusudur. Kocas ve oğluyla birlikte Orlando, Florida'da yaşamaktadır.

BU YAZAR HAKKINDA DAHA FAZLA BILGI İÇİN:
[SimonandSchuster.com/Authors/Kristin-Harmel](https://www.SimonandSchuster.com/Authors/Kristin-Harmel)

[SimonandSchuster.com](https://www.SimonandSchuster.com)

[@GalleryBooks](https://www.GalleryBooks.com)

AYRICA KRISTIN HARMEL TARAFINDAN

Paris'in Kızı

Kaybolan Yıldızlar Ormanı

Kayıp İsimler Kitabı

Şarapçının Karısı Amélie

Sokağındaki Oda Tekrar

Karşılaştığımızda

Bir Hayat Nasıl

Kurtarılır Amaçlanan

Hayat

Unutmanın Tatlılığı

Galeri Kitapları

An Imprint of Simon & Schuster, LLC 1230

Avenue of the Americas

New York, NY 10020

www.SimonandSchuster.com

Simon & Schuster 100 yılı aşkın bir süredir yazarları ve onların yarattığı hikayeleri desteklemektedir. Bir yazarın fikri mülkiyetinin telif hakkına saygı göstererek, Simon & Schuster ve yazarın gelecek yıllarda olağanüstü kitaplar yayınlamaya devam etmesini sağlarsınız. Bu kitabın onaylı bir baskısını satın alarak yazarın telif hakkını desteklediğiniz için teşekkür ederiz.

Bu kitabın hiçbir bölümü açık izin alınmaksızın çoğaltılamaz veya herhangi bir formatta saklanamaz, herhangi bir web sitesine, veri tabanına, dil öğrenme modeline veya başka bir depoya, erişim veya yapay zeka sistemine yüklenemez. Tüm hakları saklıdır. Sorularınız için Simon & Schuster, 1230 Avenue of the Americas, New York, NY 10020 veya permissions@simonandschuster.com adresine başvurabilirsiniz.

Bu kitap bir kurgu eseridir. Tarihi olaylara, gerçek kişilere veya gerçek yerlere yapılan atıflar hayal ürünüdür. Diğer isimler, karakterler, yerler ve olaylar yazarın hayal gücünün ürünüdür ve gerçek olaylar, yerler veya yaşayan ya da ölmüş kişilerle olan benzerlikler tamamen tesadüfidir.

Telif Hakkı© 2025 yazar Kristin Harmel Lietz

Bu kitabı veya bölümlerini herhangi bir biçimde çoğaltma hakkı da dahil olmak üzere tüm hakları saklıdır. Bilgi için, Gallery Books İştirak Hakları Departmanı, 1230 Avenue of the Americas, New York, NY 10020 adresine başvurunuz.

İlk Galerı Kitaplar ciltli baskısı Haziran 2025

GALLERY BOOKS ve kolofon Simon & Schuster, LLC'nin tescilli ticari markalarıdır

Simon & Schuster ifade özgürlüğüne güçlü bir şekilde inanır ve her türlü sansüre karşı durur. Daha fazla bilgi için BooksBelong.com adresini ziyaret edin.

Toplu alımlarda özel indirimler hakkında bilgi almak için lütfen 1-8GG-50G-1949 veya business@simonandschuster.com adresinden Simon & Schuster Special Sales ile iletişime geçin.

Simon & Schuster Konuşmacılar Bürosu, yazarları canlı etkinliğinize getirebilir. Daha fazla bilgi veya etkinlik rezervasyonu için 1-8GG-248-3049 numaralı telefondan Simon & Schuster Konuşmacılar Bürosu ile iletişime geçin veya www.simonspeakers.com adresindeki web sitemizi ziyaret edin.

Jaime Putorti tarafından iç tasarım

Ceket fotoğrafı© Ronny Behnert. Tüm hakları saklıdır 2024/Bridgeman Images

Yazar fotoğrafı© Scot Lerner

Kongre Kütüphanesi Yayın İçi Kataloqlama Verileri mevcuttur.

ISBN 978-1-9821-9173-3

ISBN 978-1-9821-9175-7 (e-kitap)

İletişim Botu: @cevirigiller_bot

- [Çeviri Kitapların Olduğu Telegram Kanalımız](#)
- [Çeviri Yedek Telegram Grubumuz](#)
- [Çeviri Kitaplar Sohbet Grubumuz](#)
- [Çeviri Kitap İstekleri Kanalımız](#)
- [Çeviri Kitaplar Yorum + Öneri](#)
- [Çeviri Kitaplar Instagram Sayfamız](#)

Not: Türkiye’de basılmamış kitapların ya da yarım kalmış serilerin yapay zeka çevirisini paylaşan bir topluluğuz.

Kitaplarımız paylaşılmak içindir.Ama lütfen emeklerimizi hiçe sayarak kendi oluşumunuz gibi yansıtmayınız.PDF içindeki logo-imza sayfamızı silmeyiniz. Çok fazla zaman ve emek verilerek oluşturulmuş bir arşivimiz mevcut.Lütfen anlayışlı olunuz.

Sevgiler.

Çevirigiller Ekibi

